

Naročnina na leto 25 Din, na mesec 2 Din, na teden 1 Din.

Uredništvo

Ljubljana, Križljova ulica 5. Telefon 100, 1122, 1123, 1124, 1125 in 1126.

Maribor: Aleksandrova cesta 12. Telefon št. 440.

Celje: Kocanova ul. 2. Telefon 100, 101.

Rokopisi se ne vračajo. - Oglaš po tarifi.

JUTRO

Upravištev: Ljubljana, Prešernova ul. 54.
Telefon št. 1122, 1123, 1124, 1125, 1126.

Maribor: Aleksandrova cesta 12. Telefon št. 440.

Podružnica Celje: Kocanova ulica št. 2. Telefon št. 100.

Razni pri pošti. Št. savodih: Ljubljana št. 11.842; Praha št. 78.180; Wien št. 105.241.

Ljubljana, 11. maja. Naša velika zapadna zaveznica je prevzela po slavni zmagi nad vojskami črnozlatega cesarstva pri Vittorio Venetu v svoj inventar iz zapuščine pokojne podonavske monarhije poleg izbornih strojnih pušk modela »Schwarzlose«, gorske artiljerije in metalcev plamenov, tudi nekaj rekvizitov slabšega slovesa. Med te slabe pridobitve je treba v prvi vrsti prištevati zloglasne metode predvojnega, po »Ballhausplatzu« plačane dunajske svojevrstne žurnalističke, ki je s svojim nesrečnim pisanjem največ doprinesla k temu, da so zagrmeli 29. julija 1914. od Zemuna proti Beogradu avstrijski topovi in otvorili krvavi ples, ki se je za inspiratorje te dunajske žurnalističke tako tragično zaključil.

Kakor so se pojavili v bivši predstolnici ob modrem Dunavu, po zgodovinski beograjski majski noči 1. 1903. razni žurnalistični strokovnjaki za razmere v Srbiji in na Balkanu ter pričeli s svojimi neprestanimi objavami razkritij »o resničnem stanju« v Srbiji in veliki opasnosti za svetovni mir; tako so se tudi pojavili po skupni zmagi nad centralnimi vesilicami in zaveznikom italijanskemu narodu možje peresa, ki so prevzeli konkurzno maso bivših židovskih dunajskih šmoker ter pričeli slikati Jugoslavijo v očeh dobrega italijanskega ljudstva kot njegovo največjo sovražnico. Zaman so bili vsi brezprimerni napori in prijateljsko mišljeni poskusi naših odgovornih faktorjev ovreči zlobne in tendenčne vesti teh novih ekspertov. Izbrani laški poznavalci naših razmer so uporno vztrajali pri svojih insinuacijah in že tolikokrat ovreženih trditvah ter jih vedno znova servirali italijanskemu narodu in svetu kot čisto zlato resnico.

Med glavne kolovodje teh poklicnih žurnalističnih obrekovalcev naše zemlje je prišleli jugoslovenski javnosti predobro znana imena Zingarellija, bivšega dopisnika »Popolo d'Italia« in sedaj najbolj aktivnega protijugoslovenskega pisana, direktorja policijskega lista »Giornale d'Italia«, g. dr. Virgilija Gayda. Dočim je Zingarelli že nekako obupal nad uspehom svoje kampanje, ki je dosegla višek v njegovi zloglasni knjigi »Veliki Balkan«, v kateri je opisal našo miroljubno in po desetletni vojni izmučeno zemljo kot pravi oboroženi Wallensteinov ostrog, pa gospod Gayda neutrudljivo nadaljuje svojo akcijo.

Dr. Gayda je bil pred vojno dunajski korespondent turinske »Stampa« in je osebno gotovo pošten mož in zelo ambiciozen novinar, ki pa je imel sedaj to nesrečo, da je zastavljal svoje sicer dobro pero za zelo nevhvaležen predmet. V svoji žurnalistični in nacionalni gorečnosti se je dal izrabiti za namene, ki niso niti malo častni zanj, niti za one, katerih interese zastopa, ko bojuje svoj tragi-komičen donkišotski boj z mlino na veter. Mlini na veter so Gaydove »vojne priprave« s strani Jugoslavije. Neumorni ga. Gayda se v ostalem zaman trudi, da bi s svojim imenom prikril v ozadju stoječe režiserje nedostojne komedije. Dobro znan nam nam informatorji, ki dobavljajo njegovim delodajalcem za težke tisočake otročje smešne falzificirane in sestavljene dokumente, katere mora potem on v potu svojega obraza predelavati in pripravljati za tisk. In ker so nam poznani ti informatorji, ki tvorijo družbo pokvarjenih in delamrznih kriminalnih tipov, pripravljenih vsak hip prodati mater in zatajiti svojega očeta ter izdati za par umazanih lih kogarkoli iz njihove srede, nam je v resnici žal lahkovernega g. Gayde, ki naseda tej umazani bratovščini in ji omogoča, da spušča pod njegovim imenom v svet svoje prozorne laži in tendenčne izmišljotine.

Prav prijateljsko svetujemo g. direktorju Gaydi, da postane pri objavljanju in komentiranju dobavljenih mu dokumentov previdnejši. Priroke za to ima dovolj, saj je razpel svoje šotore v Trstu, torej par ur od jugoslovenske meje. Tam mu bo sleherni laški mešetar ali konjski lišaj, ki je samo malce informiran o dejanskem stanju razmer v Jugoslaviji, pojasniti, da je n. pr. Orjuna, katere se on toliko boji, razpuščena že meseca dni. Dalje tudi, da so srbski četniki, katerih mrgoli po njegovem mnenju kot lista in trave ob jugoslovensko - italijanski meji, danes eden najmiroljubnejših elementov v Jugoslaviji, ki se sestanejo morda komaj enkrat mesečno v Beogradu pri »Treh seširih«, kjer obujajo spomine na stare junaške čase borbe za osvoboditev in se pritožujejo nad nevhvaležnostjo domovine, katere je skoro že na ta dela pozabila. Morda mu bo lahko tudi pojasnil, da leži vojvoda Kosta Pečanac, ki ga predstavlja on v svojih razkritjih kot najopasnejšega protitalijanskega konspiratorja, kolikor vemo, že meseca dolgo težko holan v Toplici - daleč doli v notranjosti Srbije.

Sicer pa naj bo g. Virgilija Gayda uverjen, da so vsi njegovi napadi in razkritja povsem zgrešeni strelji v praz-

Seja poslovnega odbora Zveze mest

Za predsednika Zveze je izvoljen zagrebški župan dr. Srkulj, za podpredsednika pa ljubljanski župan dr. Puc in beograjski podžupan dr. Stojadinović

Zagreb, 11. maja. Danes ob pol 10. dopoldne se je pričela v mali dvorani magistrata seja poslovnega odbora Zveze jugoslovenskih mest. Udeležili so se le v imenu ljubljanske občine župan dr. Puc, v imenu mariborske občine magistratni ravnatelj Vekoslav Kžehler, nadalje župani iz Pančeva, Cetinja Sarajeva, podžupan beograjske občine Miloslav Stojadinović, šef statističnega urada beograjske občine dr. Laza Krstić ter zastopniki iz Karlovca, Novega Sada in Dubrovnika. Poslovni odbor Zveze jugoslovenskih mest tvori 14 članov, dočim obstoja nadzorni odbor iz treh članov. Na današnji seji je bilo zastopanih 12 mest. Zastopana niso bila mesta Mostar, Skopje, Niš, Sabac in Split.

Seji je predsedoval najstarejši župan dr. Marković iz Zemuna, ki je uvodoma pozdravil prisotne, nakar je tajnik poslovnege odbora zagrebški senator Šarić govoril o funkcijah zveze in očrtal zgodovino osnovanja Zveze. Zatem se je prešlo na volitev novega predsednika zveze. Izvoljen je bil zagrebški župan dr. Srkulj. Za prvega podpredsednika je bil izvoljen podpred-

sednik beograjske občine dr. Stojadinović, za drugega podpredsednika pa ljubljanski župan dr. Dinko Puc. Po volitvah je župan dr. Srkulj pozdravil kot novoizvoljen predsednik prisotne in izrazil željo za najboljši uspeh dela zveze.

Proračun za tekoče leto, ki znaša 236.268 Din je bil odobren soglasno in brez ugovora. Obč. svetnik zagrebški Raum je obsežno poročal o gospodarskih in finančnih razmerah mest ter je prečital spomenico, ki bo poslana glede na razna gospodarska in finančna vprašanja naših mest finanč. ministru. V debati je bil sprejet tudi predlog župana iz Novega Sada, naj se uredi vprašanje razmerja med mesti in oblastimi samoupravnimi. Popoldne je bil izdan službeni komuniké o seji, v katerem se naglašala enodušnost vseh članov in velik pomen zveze za nadaljnji razvoj jugoslovenskih mest. Seja je bila zaključena ob 1. popoldne, nakar se je vršil skupen obed v Gradskem podrumu. Popoldne so si udeležniki ogledali razne mestne ustanove, nakar so zunanji delegati odpotovali domov.

Madžarski špijon pred državnim sodiščem

Kako je dvolastnik Boža Abrašin dobavljal Madžarom napačne podatke — Obsojen je bil na 4 leta ječe

Beograd, 11. maja. Danes se je vršila pred državnim sodiščem za zaščito države razprava proti Boži Abrašinu iz Darda, ki je bil obtožen zaradi špijonaže v korist Madžarske. Obtožnica navaja med drugim:

V prve stike z madžarskimi špijonažnimi oblastmi je stopil jeseni 1. 1927. Kot dvolastnik je imel pogosto opravka na madžarskem teritoriju. Tu se je nekako seznanil z madžarskim narednikom Valero in mu potožil, da se nahaja v slabem finančnem položaju. Madžarski narednik je ponudil Abrašinu pomoč pod pogojem, da dobavi gotove dokumente in podatke o jugoslovenski vojski. Abrašin je pristal na to veleizdajalsko delo in stopil v stike s svojim znancom, narednikom v našem generalštabu Jovanom Radišinom. Ta je najprvo služboval v Osijeku, kasneje pa v Beogradu. Abrašin je prišel v Beograd in skušal pridobiti narednika Radišina za svoj izdajalski posel, narednik pa je energično odkladal vsako udeležbo ter je stvar prijavil svojim predpostavljencem, ki so nato sestavili načrt, da bo Radišin dobavljal Abrašinu izmišljene podatke in prejemal od njega tudi denar, tako da bodo naše oblasti moge Abrašina ujeti na samem poslu. Abrašin je šel na led, prišel v Beograd, prevzel »dokumente« in plačal Radišinu visoko denarno svoto. Kmalu nato pa so naše oblasti pričele Abrašina in ga izročili sodišču. Abrašin je

pošiljal svoja poročila na Madžarsko pismenim putem in uporabljal kemično črnilo

in poseben papir, ki mu ga je dobavil madžarski narednik Valera.

Obtožnica je branil odvetnik dr. Milan Kostić. V svojem govoru je zahteval, naj se zasljišijo narednik Radišin in generalštabni oficirji in je govoril tudi proti moralni strani obtožnice in vsega postopka proti obtoženemu Abrašinu.

Državni pravdnik Učović je ugovarjal predlogu obrambe, češ da je Abrašin itak vse priznal, da je dejanski stan neizpodbiten, da ga nihče ne zanika in da sodišče ne potrebuje nadaljnjih dokazov.

Razprava proti Abrašinu je bila završena onolpne. Ob 6. zvečer je predsednik državnega sodišča razglasil sodbo, ki uvodoma navaja osebne podatke o obtoženem. Abrašin je 27 let, ima ženo in dvoje dece, a špijonski posel je opravljval od decembra 1927. do marca 1928. Glede na njegovo neomadeževanost je sodišče obsodilo Abrašina po čl. 35 a odstavka 2 kazenskega zakonika na 4 letno ječo. V kazen se mu prizna 7 mesecev in 24 dni, ki jih je prebil v preiskovalnem zaporu. Vrhutega je bil obsojen na plačilo stroškov. Olaščevalna je bila tudi okolnost, da obsojeni Abrašin faktično ni oškodoval državo.

Spomenica škofov glede verskega pouka

Beograjski nadškof dr. Rodić pri prosvetnem ministru — Vprašanje verouka v Vojvodini

Zagreb, 11. maja. r. »Narodna Politika« poroča iz Beograda: Včeraj je beograjski nadškof dr. Rafael Rodić posetil ministra prosvete in mu izročil spomenico jugoslovenskega episkopata, ki zahteva, naj se razveljavi odredba ministra prosvete, s katerim odreja, da vrše pouk verouka v Vojvodini posvetni učitelji.

Minister prosvete je opozoril nadškofa, da sloni ta odredba na srbijanskem zakonu od 1. 1904., ki je bil razširjen na Vojvodino. Zatem je dejal, da določbe konkordata med Vatikanom in Srbijo iz 1. 1914. ne veljajo v tem primeru, ker je konkordat mednarodna pogodba med Srbijo in Sv. stolico in zato ne more veljati za Vojvodino. Končno je minister prosvete pristavil, da to stanje ne bo dolgo trajalo, ker bo v kratkem sprejet zakon o osnovnih šolah, ki bo tudi to vprašanje uredil.

Nadškof Rodić je obrazložil ministru stališče katoliške cerkve glede ljudskošolskega zakona, ki mora zajamčiti katoliški cerkvi oni vpliv na vzgojo mladine, ki ji pripada po njeni misli. Maksimović je odvrnil, da načrt ljudskošolskega zakona še ni končan.

»Narodna Politika« pristavlja k temu poročilu še to-le brzojavko iz Subotice.

Škofovski ordinarijat je prejel razpis ministrstva prosvete, da imajo v šolah, kjer so učitelji iste vere, kakor šolska deca, učitelji vršiti pouk verouka. Tam pa, kjer so

no, Jugoslovenska javnost se jih je že privadila in prehaja preko njih le še s pomilovanjem nesrečne italijanske javnosti, ki mora prebavljati tako neokusno servirane senzacije in se plašiti strahov, ki jih ni, kakor nedorastla deca. Kar se pa tiče svetovnega javnega mnenja, kateremu so v prvi vrsti namenjena Gaydina odkritja, smo Jugoslovenci tudi popolnoma hladne krvi, ker vemo, da jih ocenjuje brez ribniških očal, ki jih natika g. Gayda italijanskemu narodu in da svet prav dobro sodi, kje je pravda in kje nepravda. O tem smo se imeli že več kakor dovolj prilike prepričati ob vsakoletni spomladanski sezoni senzacionalnih razkritij o oboroževanju v Jugoslaviji, s katerimi osrečujejo svet razni Gayde in tovariši.

Kraljeva rodbina prispe danes na Bled

Beograd, 11. maja. p. Danes popoldne so s posebnim dvorskim vlakom odpotovali na Bled kraljica Marija, knez Pavle, knežinja Olga, prestolonaslednik Peter in princ Tomislav. V kratkem odpotuje na Bled tudi Nj. Vel. kralj Aleksander, ki se bo ustavil za par dni v Zagrebu.

Velik uspeh ljubljanske opere v Splitu

Split, 11. maja. Š. Nocoj je bila predstava ljubljanske opere, in sicer »Faust«. Jutri bodo gostje dali »Ljubezan treh kraljev«, pojutrišnjem »Rigoletta«, v torek opero »Zaljubljen v tri oranže«, v sredo »Boris Godunov«, v četrtek »Salomo« in »Gianni Schicchi«. Bržkone bodo člani ljubljanske opere poleg dogovorjenih predstav peli tudi »Traviato«, v kateri bi imela nastopiti gospa Tinka Vesel Pola. V »Faustu« je pel Križaj.

Nocojšnja predstava je sijajno uspela. Pevec in orkester so bili burno aklamirani. Gladališče je bilo popolnoma razprodano.

Zagoneten atentat pri Zagrebu

Zagreb, 11. maja. Š. Kakor javljajo nocojšnji listi, je pred škofijskim dvorcem v Brezovici, ki je sedaj adaptiran za bivanje kralja in kraljice, nekdo bržkone z dinamitom pognal v zrak štiri metre dolg mostič preko nekega jarka. Most je bil zgrajen iz betona. Zagrebška policija je uvedla obširno preiskavo s pomočjo orožništva, da dožene, ali je bilo dejanje storjeno iz nagajivosti, ali pa morda iz kakšnih drugih namenov.

Drakonska obsodba goriških mladeničev v Rimu

Šest obtožencev obsojenih na 124 in pol leta ječe

Rim, 11. maja. Š. Danes je bila pred sodiščem za zaščito države zaključena javna razprava proti goriškim slovenskim komunistom Hvaliču in tovarišem. Obtožbo je zastopal državni pravdnik Dessi, ki je v svojem govoru obrazložil obtožnico in končno zahteval, da je treba vse obtožene, kar najstrožje kaznovati. V obtožnici so bili Longo, Hreščak, Hvalič in Markič obtoženi, da so skupaj s pokojnim Bregantom sklenili na nekem tajnem sestanku ubiti fašista Kogea, ki je do tedaj ž njimi sodeloval v komunistični organizaciji. Kogej je bil namreč ubit, ker je izdal komuniste in prešel v fašiste. Umor je izvršil neki Bregant, ki je pri tem rnil tudi nekega fašističnega miličnika. Bil pa je na begu ustreljen. Ob zaključku je poskušal državni pravdnik dokazati, da so bili Bregant in tovariši ne samo komunisti, temveč tudi slovenski iredentisti, katerim je služil komunizem samo za prikrivanje njihovih

terorističnih akcij. Končno je predlagal za Avgušlina Longa dosmrtno, Dušana Hreščaka 30 letno, Vekoslava Hvaliča 22 letno in Vekoslava Markiča 20 letno, Viktorja Krašno sedem in pol letno in Milana Hreščaka 4 letno ječo. Po govoru državnega pravdnika so govorili zagovorniki obtožencev, ki so dokazovali nedolžnost obtoženih, ter predlagali, naj sodišče obtožence oprosti.

Nato se je umaknil sodni dvor v posvetovalnico in se po enournem posvetovanju vrnil v dvorano, kjer je prečital razsodbo. Obsojeni so bili: Avguštin Longo, Vekoslav Hvalič in Vekoslav Markič na 30 let, mladoletni obtoženec Hreščak na 27 let ječe.

Dalje sta bila obsojena še dva obsojenca, eden na 5 let in eden na dve in pol leti ječe. Vsem obsojencem je dalje odvzeta državljanska pravica do smrti in bodo po dosluženju kazni konfinirani v konfinacijskih taboriščih.

Ruski odgovor na nemško noto

Sovjeti zagotavljajo, da ne bodo več dopuščali sramotjenja nemških politikov — Ruski listi svare Nemčijo pred nadaljnjimi slničnimi notami

Moskva, 11. maja. Š. Danes je izročila sovjetska vlada nemškemu poslaniku v Moski odgovor na njegovo demaršo zaradi vmešavanja sovjetskih organov v nemške notranje zadeve. V odgovoru naglašava sovjetska vlada, da je natančno proučila tekst govora sovjetskega komisarja za vojne zadeve generala Vorosilova, ki ga je govoril na Rdečem trgu pred majskeimi manifestanti in da ni našla v njem prav ničesar, kar bi moglo žaliti Nemčijo. Kar pa se tiče prepeljavanja modela nemške oklopne križarke A, ki je imela izvešeno nemško vojno zastavo in bila popisana z različnimi napadi na nemško mornarico, obljublja sovjetska vlada, da bo v bodoče onemogočila slinčne izpade. Enako bo tudi prepovedala v bodoče karikature in sramotilne napise o nemških politikih, ki so jih nosili to pot še moskovski majske manifestanti v povorkah. Kar pa se tiče govorov in napadov posameznih govornikov na protestnih shodih proti Nemčiji in nemški socialni demokraciji, ki je zakrivila nemile spopade med komunisti in policijo v Berlinu, pa sovjetska vlada ne more ničesar ukreniti, ker ve-

lja v Rusiji za organizirano delavstvo svoboda govora in izražanja solidarnosti s trpečim svetovnim proletariatom.

Sovjetski listi, ki priobčujejo ta odgovor, se zelo čudijo nenadni nemški občutljivosti, ki se je pokazala s tem protestom nemške vlade proti dogodkom, ki niso izvali v Moskvi prav nikake posebne senzacije. Nekateri listi naglašajo, da je to poskus Nemčije izvajati na Rusijo pritisk ter opozarjajo Berlin, da naj bo previden pri slinčnih korakih, ker na ta način kaj kmalu lahko zaigra zadnje simpatije, ki jih še uživa v Rusiji.

Odmev odgovora v Nemčiji

Berlin, 11. maja. Š. Izjava ruske vlade ni našla v nemškem časopisju ugodnega odmeva. »Germania« piše o neprijaznostih proti Nemčiji ter izjavlja, da si mora biti vodstvo stranke v Moskvi na jasnem, da je 1. maja organizirani komunistični puč smatrali kot neprijateljski akt proti Nemčiji. Še bolj obsodbe vredno pa je, ako se to v javnosti prizna in se smešijo nemške osebnosti in nemške institucije.

Misterijozni beograjski umor še ni pojasnjen

O storilcu manjka zaenkrat še vsaka sled — V Beogradu ni kogar ne pogrešajo ter sodijo, da je umorjeni tujec

Beograd, 11. maja. p. Preiskava o zagonetnem umoru, ki je bil odkrit v skladišču na železniški postaji v Nišu, zaenkrat še ni rodila pozitivnih rezultatov. Razsekano truplo neznanega mladeniča je bilo z vsa ostalo pošiljko prepeljano v Beograd ter oddano v prosekuro beograjske policije. Še lažne varnosti v Beogradu, g. Popović, je nocoj izjavil novinarjem, da je bil umor najbrže izvršen 7. maja. Ker pa do danes policija ni prejela nikake prijave, da bi kakšna beograjska rodbina pogrešala svojega člana, je verjetno, da neznani mladenič, ki je bil tako grozotno umorjen, ni iz Beograda.

Zanimivo je, da so v pošiljki, v kateri se je nahajalo razmesarjeno truplo, našli več drugih predmetov. Tako izvod »Vre-

mena« od 30. aprila t. l. Na vreči so našli štiri začete črke K. B. N. A. Truplo je bilo odeto v zefirasto srajco s liliastimi progami. Na srajci je bil pripet mehki ovratnik št. 37. Našel se je tudi kos ovratnice rjave barve, spojene kratke hlače iz navadnega belega platna. Po vsej priliki gre za 30-letnega mladeniča.

Nocoj se je vrnil v Beograd šef tehnične policije g. Andonović, ki je na prv vest o nenavadni najdbi odpotoval v Niš in vodil prvo policijsko preiskavo. G. Andonović ni izgubil nade, da bo oblast prišla neznanega storilca. Zaenkrat bo policija skušala najti nosača, ki je prinesel zavoj do postaje. Na ta način bi bilo morda mogoče ukrotovati, kje je stanoval neznani storilec, ki je izročil nosaču zavoj.

Madžarski optanti in Mala antanta

Budimpešta, 11. maja. Š. Ker so direkt na pogajanja med Rumunijo in Madžarsko o optantskem sporu suspendirana do konca mes. ca. se vrše sedaj diplomatska pogajanja med rumunsko in madžarsko vlado. Kakor trdijo budimpeštanski listi, sta na predlog dr. Beneša Beograd in Praga poslala rumunski vladi spomenico, po kateri naj bi se vsi optantski spori Male antante in Madžarske reševali po enotnih vidikih. Rumunija bi razen tega želela, da bi se optantsko vprašanje rešilo v zvezi z madžarskimi reparacijami, kakor pa poročajo budimpeštanski listi, madžarska vlada sploh noče pričeti razgovorov na tem temeliu

Dr. Seipel na poti skozi Ljubljano

Ljubljana, 11. maja. r. S popoldanskim dunajskim brzovlakom se je peljal skozi Ljubljano proti Trstu bivši avstrijski zvezni kancelar prelat dr. Ignac Seipel. Kakor znano, bo dr. Seipel iz Trsta odpotoval proti Atenam in odtam dalje v Palestino. Na povratku se bo zadržal nekaj časa v Jugoslaviji.

Svečanosti ob desetletnici v Rumuniji

Bukarešta, 11. maja. p. Velike svečanosti, ki so bile včeraj prirejene v proslavo 10. obletnice ustanovitve Velike Rumunije, so trajale do pozno v noč, mestoma kar do belega dne. V vseh parkih so zvečer svirale vojske in civilne godbe, prebivalstvo je na javnih prostorih plezalo kolo. Vse mesto je bilo iluminirano. Kraljevske rodbini so bile prirejene izredno prisrčne ovacije in manifestacije.

Gabrijel Šmit obtožen javnega nasilja

Državni pravdnik zahteva smrtno kazen

Zagreb, 11. maja. n. Zagrebško državno pravdnništvo je vložilo proti Gabrijelu Šmitu, v čegar zadevi se je državno sodišče v Beogradu izjavilo za nepristojno, obtožnico, ki mu je bila izročena danes. Obtožnica ga dolži javnega nasilstva šestega slučaja, označenega v § 87. k. z. in kaznjivega po § 86 k. z., ki pravi, da se ima povzročitelj kaznovati s smrtjo, ako ima njegovo dejanje javnega nasilja za posledico smrt kakoga človeka, kar je mogel povzročitelj sluti. Beograjski Šmitov zagovornik Bole je naprosil zagrebško sodišče, naj bi se Šmit izpustil na svobodo do glavne razprave. Sodišče je to prošnjo odklonilo. Sodna razprava proti Šmitu se bo vršila med 20. in 25. t. m.

Potres v Albaniji

Tirana, 11. maja. p. Davi ob 2. je bil v Tirani v okolici močan potres. Prestrašeni prebivalci so se razbežali na vse strani. Kasneje se je pot. es ponovil, a ni povzročil, kakor tudi prvi ne, posebne materialne škode. Človeških žrtev ni bilo.

Mednarodni kongres za zaščito živali na Dunaju

Beograd, 11. maja. p. Prihodno nedeljo se vrši na Dunaju mednarodni kongres za zaščito živali in rastlin. Doslej je prijavljenih 600 delegatov, ki bodo zastopali nad 2000 društev za zaščito živali in rastlin. Beograjsko društvo bo sta zastopala Vagner in Stajič, društvo za 7. št. živali v Mariboru pa višji veterinar Pirnat.

Senzacionalni razpust železničarskega društva

Maribor, 11. maja. Jutri dopoldne bi se imel vršiti v Mariboru redni občni zbor podpornega društva železniških delavcev in uslužbencev, na katerem bi se imeli voliti društveni funkcionarji za tri leta. To društvo ima namen po smrti članov izplačevati zaostali podpora v svrhu dostojnega pogreba, ki je znašala letos 8.000 Din za člana. Društvo obsega 35 let in ima čez 3 milijone Din premoženja, med drugim tudi pet hiš v Mariboru. Včlanjeni pa so v društvu železničarji iz vse države in je imelo letos društvo 13.000 članov.

Pred par dnevi je mariborska policija zahtevala od društva zapisnik odborovih sej. Prometni minister dr. Korošec je pri svojem zadnjem obisku delavnice državnih železnic pred dnevi ob navzočnosti velikega župana dr. Schaubacha kritikoval napram deputaciji obratnih zapnikov delavcev, da je podporno društvo lani dobilo od društva ljudski dom dve hiši na Ruški cesti.

Na občnem zboru glasujejo delegati skupin članstva na 100 članov po en delegat. Delegati so že danes prispeli v Maribor od vseh strani države. Nocoj pa je bil nenadoma poklican predsednik društva Franc

Fišer, ki že 25 let deluje v društvu, na policijski komisarijat, kjer mu je policijski nadsvetnik Kerševan izročil odlok velikega župana dr. Schaubacha, datiran z današnjim dnem, s katerim veliki župan razpušča društvo ter istočasno odreja tričlanski upravni odbor, da vodi nadalje društvene posle. Ta upravni odbor obstoji iz gospodov: Frana Fišerja, Leopolda Zavadala in Ivana Wurzingerja. Ti odborniki predstavljajo znane tri skupine železničarjev.

Veliki župan dr. Schaubach utemeljuje razpust iz dveh razlogov, čes, da je društvo preokračilo svoj delokrog, ker je izplačevalo članom še pred potekom članstva nekakša predplačila, tako da zaostali ni bila izplačana posmrtnina v celoti in ker je baje kupilo tako zvan Ljudski dom (dve hiši) na Ruški cesti za 1.100.000 Din, kar je baje previsoka kupnina.

Razpust, pri kateremu bo vložena pritožba na notranje ministrstvo, je seveda izkazala pravo senzacijo med železničarji, ker se je izvršil tik pred občnim zborom, tako da delegati ne bodo imeli možnosti izreči svoje sodbe o delovanju odbora. Občni zbor se torej jutri ne sme vršiti.

Srbski književniki v Ljubljani

Te dni se mudi v našem mestu šestorica srbskih književnikov iz Beograda, da z javnim nastopom v slovenskem gledališču manifestirajo potrebo zblizanja med srbsko in slovensko literaturo, ki sta hodili v preteklosti ločena pota. Po pravici se pripisuje velik pomen temu prvemu uradnemu obisku skupine srbskih literatov, ki ni samo prijateljska vrnitev lanskega poseta slovenskih pisateljev v Beogradu, marveč je vršitev lepe in ajuje misije. V našem narodu obstoje tri tradicionalne literature in trije kulturni centri. Srbsko in hrvatsko slovstvo loči pisava in pravopis, slovensko pa površ še poseben pisni jezik, če ne uvažujemo drugih, neliterarnih razlik. Problem zblizavanja teh tradicionalnih edinic dozoreva psihološko in stvarno; naj ga valovi političnih vplivov potaplja ali dvigajo, je jasno, da se zblizavanje vrši na vsej črti da pa hkrati izgublja tiste ostrine, ki so mu dajale neko značaj kulturnega bav-bava. To zblizavanje je mogoče na osnovi izvestnih dejstev, v duhu plemenite tradicije, v spoštovanju organskega razvojnega načela, na katerem sloni vsaka prava kultura, v ljubezni do pesniške besede, ki ni kakor naučen jezik, marveč je izraz najgloblje, kar je nastalo v nekem historičnem krogu, produkt zemlje in genija, izpoved posameznika in ljudstva. Ta duh, ki se polagoma uveljavlja v vsem jugoslovanskem javnem življenju, je enako zoper vsak kulturni separatizem, ki pomeni obupno izolacijo, kakor zoper vsak kulturni imperijalizem, ki znači osiromašenje kulturnih vrelcev. Z vsvo nujnostjo se oblikuje iz prirodno, prostovoljno spojenih kulturnih individualitet nova, organsko pojmovana jugoslovanska kultura, ki ji je zgodovina dala evropsko vlogo posredovalca med Vzhodom in Zapadom.

Normalno delovanje tega skoraj fizikalno nujnega procesa na tako spojenem, politično, socialno in ekonomsko vezanem ozemlju kot je naše, pa ni mogoče brez smotranejšega pospeševanja medsebojnih stikov. Če se glede na dejstvo, da bodo pri nas prvič javno nastopili beograjski literati, omejimo na srbsko-slovenske literarne stike, vidimo, da so se začeli že zgodaj, a nikdar dovolj sistematično: vsledkar so bili le stiki posameznikov. Dovolj je, če omenimo ob tej priliki važno vlogo, ki jo je imel slovenski jezikoslovec Kopitar v duševnem življenju in pri delu Vuka Stefanovića Karadžića. Politčna razcepjenost in razni drugi vplivi so takrat preprečili, da bi bil hercegovinski dialekt postal pisni jezik vseh južnih Slovanov od Soče do Črnega in Egejskega morja. Ko se je tej razvijati z novim razmahom pisni jezik, ki mu je dal reformacijski pokret s Primožem Trubarjem prvo knjigo, ko je Prešeren sijajno dokazal njegovo pesniško bogastvo in prožnost, niso prenehale niti posamezne težnje po jezikovnem edinstvu, niti simpatije med tvorci jezika — literati — do krasne, čiste govorice, ki nam poje iz divne srbske narodne pesmi. Fran Levstik je čital te pesni kakor sveto pismo, Simon Gregorčič in Anton Aškerc sta zajemala motive iz srbskega življenja, takisto Josip Stritar. Tudi iz novejšega časa imamo lepo vrsto primerov medsebojnih simpatij in zanimanja. Toda te literarne simpatije so le redkokdaj slobele na osebnih stikih; osebni stiki so bili preslabi, da bi zanesli medsebojno literarno poznavanje v širše kroge.

S priznanjem široka javnost, kvitira delo vseh onih mož, ki so si nadeli nalogo, da razširijo in poglobijo naše literarne stike. Srbska in hrvatska knjiga postani pri nas tako domača kot pri Hrvatih in Srbih slovenska! Umetniško ustvarjanje zahteva najintenzivnejše jezikovne poglobitve ter s svojo raznoterostjo samo pridobiva na čaru. Zato bodo umetniški besede slej ko prej brusili svoj jezik in slog, zato bo izvirna tvorba slonela tudi v okvirju skupne jugoslovanske kulture na vrelcu stoletnih tradicionalnih individualitet. Toda izginjati mora anomalija, da bi bili ograjeni s kitajskim zidom zaradi različne pisave, pravopisa in jezikovnih razlik, ki zahtevajo le neznatno truda, da se premagajo. Od zblizavanja naših literatur bo največ pridobila literatura sama. Domača knjiga (bodisi srbska, hrvatska ali slovenska) bo postala pestrejša, raznovrstnejša, mikavnejša po obliki in snovi, zato se bo rajši čitala in konzumirala. Literatne ne bodo več omejeni na eno ali dve reviji, dosežanja malenkostna naklada bo v njih prid znatno poskočila. Živahnejša cirkulacija vseh kulturnih, posebej šeliterarnih vrednot po Jugoslaviji bo prinesla večjo silo in bodrost vsemu narodnemu organizmu.

U vsega srca pozdravljamo odlične goste, ki prihajajo v našo sredino, pri našajoč nam duha tiste literature, ki je dala že nekaj velikih, trajnih imen in ki nas venomer preseneča z novimi dokazi svoje originalnosti in svežosti. Literature, ki je vznikla na plodnih tleh najlepše ljudske epike, kar je ima Evropa, na tleh homerskih epopej o junakih dejanjih, o odporu rase proti tujemu nasilju, o pravdi zemeljski in nebeski. Pozdravljamo pesnike, ki nam prinašajo svetlo dušo Sumadije, pesem široke vojvodinske ravnj, tugujoči zanos kršne Hercegovine, lepo, polno, v ognju tvorne inspiracije očističeno besedo Vukovega jezika. Mi smo jih pričakovali z zavestjo, da pridejo prvič med nas in vendar — domov. Blesk gorejskih gor, modri očesci sloven-

ske zemlje — Blejsko in Bohinjsko jezero, — Ljubljana s svojimi zakladi stoletnega, tihga kulturnega življenja, naj jim vzbude zavest, da naš svet išče razširjenja in izpopolnitve, da niso tu meje in da jih ni tam spodaj, da je vse eno samo hotenje: skupna slavna bodočnost, skupna pot v vekove.

Prihod srbskih in hrvatskih književnikov

Danes ob 8. zjutraj dospe v Ljubljano šest odličnih srbskih književnikov. Čez nekoliko ur bodo gostje ogledali Gorenjsko, Bohinj in Bled, v ponedeljek zvečer ob 8. pa bodo recitali svoja dela v dramskem gledališču. V ponedeljek zjutraj ob 8. dospe v Ljubljano tudi šest hrvatskih književnikov, članov zagrebskega PEN-kluba, da se skupno s srbskimi in slovenskimi književniki udeležijo kongresa vseh treh jugoslovanskih PEN-klubov, ki bo v ponedeljek ob 10. dopoldne. Hrvatski književniki bodo tudi prisostvovali književnemu večeru, ki bo v ponedeljek ob 8. zvečer. Na ta pomembni literarni večer, prvi te vrste v Ljubljani, vabimo vse naše občinstvo.

Pismo iz Čehoslovaške

Praga, 11. maja.

Kakor se je pričakovalo, je Švehlova poslanica agrarni stranki in nje kongresu vzbudila velikansko senzacijo in razburjenje v stranki sami, še bolj pa v ostali javnosti. Senzacija ni bila samo v tem, da se je prvič oglašil in javno nastopil politik in državnik, ki ga priznavajo za veliko avtoriteto, marveč v tem, kako je nastopil in kaj je govoril: baš to je vsesplošno presenetilo.

Vsebinska Švehlova poslanica stranki je naslednja: Poljedelec pridružuje najpotrebnejše življenske predmete, dela potrpežljivo in zvesto za človeško družbo in je njegovo delo večje vrednosti, nego delo katerekakoli narodovega sloja. Naučil se je sam sebi dajati ukaze in zakone, vendar so nad njim vedno vladali in še vladajo drugi, katerih poslanstvo v človeški družbi čisto daleko ni tako važno, kakor poslanstvo kmeta, hranitelja naroda. V tej zvezi je Švehla kot anomalijo navedel boljše in v lašiste ter je mestnega človeka nazval zajedalcem. Nad kmetom so vedno vladali nekmetje, ki jim je bil poljedelec vrhu vsega še v posmeh. Poljedelec pa se je zavedel svojega poslanstva in važnosti v družbi in državi, zato se bo branil proti podobnim izpadom. Sedanega položaja ne bo dalje prenašal. Ne bo prosil, marveč si vzame sam, kar je po pravu njegovega. Branil pa se bo v mednarodni skupnosti, kajti zlo samo je takisto mednarodno. Poljedelec mora provesti v človeštvu svojo misijo in mora svoje zakone diktirati ljudstvu, ker je to v interesu napredka človeštva.

Pri tej odločni izjavi ne smemo pozabiti, da je poslanica naslovljena in namenjena kongresu agrarne stranke. V zadnjem članku smo že naglasili, da je kongres namenjen predvsem pristašem stranke, zato se mora vrsta izjavi predsednika Švehle samo s tega stališča. Pri tem pa je treba upoštevati, da je to izjava človeka, ki je bil še nedavno hudo bolan in je bil poldrugo leto popolnoma ločen od političnega življenja in sveta. Treba pa je nadalje tudi zvzeti v obzir, kako je nastala ta izjava.

Poslanica Švehle je v svojem temljiju sestavljena iz 70 listkov, ki jih je pisec postopoma iztrgal iz bloka, kakor je postopoma nanie zapisoval svoje bežne misli. Ti zapiski niso do konca izdelana spomenica aktivnega politika, marveč so opazke človeka, ločenega od političnega življenja. Na pisalni mizi Švehlovi je bil vedno blok ali kup iztrganih listkov, kajti predsednik si je sprosti s svinčnikom beležil svoje misli. Vsako vprašanje je obdelal na papirju in njegova okolica je v toku časa zbrala na tisoče takih listkov. V ostalem je Švehla tudi v privatnem razgovoru kratek ter govori po večini v glosah, operira z gesli in odlomki. »Venkov« je pravilno pripomnil k Švehlovi izjavi, da je ta sestavljena pač iz 70 listkov, ki jih je predsednik vzel iz predala ter jih izročil deputaciji za uporabo stranki. S tem jim je dal na razpolago svoje misli v obliki opazk. Da-li je stranka na tem kaj popravila, ali ne, je njena stvar; gotovo pa je, da se je pri spoštovanju, ki ga Švehla uživa v svoji stranki, vodstvo stranke trudilo podat na kongresu Švehlovo misli doslovno, kakor si jih je zabeležil, kakor je v njih premišljal in kakor jih je čutil. V tem oziru imajo te opazke značaj zabeležkih pristaša stranke za samo stranko. V sedanjih političnih razmerah stranka ni smatrala za potrebno popravljati za javnost Švehlovo izjavo.

Zato je izjava vzbudila tako s stvarne, kakor s formalne strani zgražanje in ni nikako čudo, da so jo takoj na prvi pogled označili kot drzko. Predvsem zato, ker današnja politična generacija pozna samo Švehlo kot državnika, ki se skrbno ogiblje in skriva pred nepotrebnimi javnimi nastopi, kot moza kompromisa in molčečega arbitra. Javnost je pozabila, ali pa več ne pozna onega prvotnega Švehle, bojevitatega, silnega in brezobzirnega strankarja, ki je ustvaril trdni položaj Švehli kot državniku. Javnost se ne spominja več onega Švehle, ki je pred 20 in 30 leti hodil po vaških krčmah od shoda do shoda, se bojeval s socialisti in z velikim trudom izbojeval temelji za današnji veliki uspeh svoje stranke. Na kongresu je tedaj progovoril agrarec Švehla k svojim agrarnim prijateljem Radica, Stamboliskega, in Witosa ter je njegova izjava imela vso prejšnjo brezobzirno vero. Na strankinem shodu ni

mogel govoriti Švehla kot državnik, marveč se je tu moral čuti beseda Švehle kot strankinega pristaša, ki se zaveda, da se v sedanjih političnih razmerah njegova osebnost uveljavi lahko v polni meri samo na ta način, ako njegova izjava odgovarja današnji velikosti in strnjivosti njegove stranke. Ako bi bil nastopil kot molčeči Švehla, arbitrer v ministrskem kabinetu, bi ne imel prave cene in bi bil njegov nastop zato jalov; ako pa nastopi kot oboževani voditelj velike stranke, mora vsakdo z njim računati in se pogajati.

Švehlova izjava na kongresu stranke vsebuje tedaj misli človeka, ki je razglabljal te principe v samoti poldrugo leto, človek, ki hoče biti najsilnejši v najmočnejši stranki, ker je to spoznal za nujno in možno na temelju današnje političnega položaja. V njegovo samoto je prodiral šum političnih bojev med strankami in osebami. Predsednik je slišal, da njegovo stranko ostro napadajo, zato ni mogel storiti drugega, nego vrniti se najprej k stranki in z njo korakati dalje. V njegovih opazkah se zrcali veliko osebno ogorčenje pristaša stranke, ki je ne glede na levo ali na pravo stopil v boj na strani svojih političnih prijateljev in pristašev.

Politična javnost upošteva Švehlovo nastop popolnoma s strankarskega gledišča. Vendar je javnost predvsem iznenadena, da naenkrat vidi novega Švehlo, ki je nanj že davno pozabila. Prvi so planili po njem klerikalci, kajti ti so najbolj zadeti. Oni se borijo z agrarci za kmečko ljudstvo in bodo od nastopa Švehlova gotovo utrpeli največ izgub. Proti Švehlovemu principu razredne opredelitve, ki ga imenuje sebičnega, pozivajo oni ves narod k ozkemu sodelovanju. Izrabljajo, kar se da porabiti iz opazk in stoji naenkrat v boju iz oči v oči s Švehlo kot agrarcem. Primerjaj nastop Švehlov z delovanjem Radica in Stamboliskega ter ugotavljaj, kam sta ta dva prišla po tej poti.

Tudi socialisti so že nastopili proti Švehli. »Česke Slovo« naziva njegovo poslanico agrarni marksizem in ga odklanja na celi črti. V »Pravu Lidu«, organu socialnih demokratov, objavlja prvak te stranke Bechyně, ki je dolgo intimitno sodeloval z državnikom Švehlom, da ne veruje v to poslanico, čes da je izpad delo sedanega strankinega vodstva, ki ne deluje v Švehlovem duhu. Povsem prirodno je, da socialisti v agitacijske svrhe porabljajo ne samo Švehlovo poslanico, marveč vse delo kongresa, ker pričakujejo, da nastopa v političnem življenju doba hudih bojev.

Kongres je poslal predsedniku Masaryku pozdravno brzojavko in ta je odgovoril v zelo prisrčnem tonu zahvaljujoč se za prijateljski pozdrav. Povdaril je, da spoznava iz programa in iz referatov, da je kongres po svojem pomenu kongres delovnega ljudstva. Predsednik je želel, delu kongresa vsakega uspeha naglašujoč svoje zadovoljstvo, da se je tega dela udeležil. Čeprav za sedaj samo s poslanico, vodja in stvoritelj velpomembne stranke. V tem okvirju je odgovor predsednika Masaryka vsakakor važen in upoštevanja vreden.

Binkoštna počitnice samo 2 dni

Beograd, 11. maja. 6. Pni naredbi ministra prosvete bosta za binkoštna praznike šola prosta samo nedelja in ponedeljek, v soboto in torek pa bo v vseh šolah reden pouk.

Jubilej „Sloge“

Izmed ljubljanskih godbenih društev uživa narodno - železničarska godba »Sloga« med ljubljanskimi kakor tudi podeljskimi prebivalstvom zelo dober sloves. Zato tudi vsa naša javnost s prav toplimi simpatijami spremlja njen jubilej, dasi ga društvo samo praznuje preskromno spričo svojih razvejeno lepih uspehov tekem 10 let obstoja.

Včeraj popoldne se je v društveni dvorani v ljubljanskem dvoru vršilo slavnostno zborovanje, ki je bilo pravo častno obiskano. Zasluzni predsednik, postajatelj g. Adolf Ludvik je tople pozdravil vse navzoče in nato v lepo zaokroženem govoru podal kratek pregled društvenega dela in prizadevanj v glasbeni umetnosti. Društvo plemenito danes izvršeno in številni pevski zbor, močno godbo na pihala, čvrst orkestralni odsek in lastno društveno glasbeno šolo — vsekar močni dokazi visoko aktivne bilance prvega desetletja, ob čigar zaključku je »Sloga« pod vodstvom svojega neutrudnega zborovodje in kapelnika Herberta Svetla vsega uvaževanja vreden faktor našega glasbenega življenja.

V imenu UJNZB je slavnostni občni zbor pozdravil gosp. Zupan z daljšimi izjavami, nakar so sledile čestitke raznih pevskih in glasbenih organizacij.

Ob pol 19. se je v »Zvezdici« vršila slavnostni promedeni koncert godbe društva »Sloga«. Zelo številno navzoče občinstvo je s pravim užikom sledilo izvajanim točkam pestrega sporeda in je kapelniku g. Svetlu prirejalo tople ovacije.

Sofijska Slavija v Zagrebu

Zagreb, 11. maja. 6. Nogometna tekma med bolgarskim pravkom Slavijo proti reprezentanci Zagreba se je končala z rezultatom 4:2 (3:0) v korist Zagreba.

Čehoslovaška zmaga v Davisem pokalu proti Belgiji

Praga, 11. maja. 6. V double igri za Davisov pokal je zmagal čehoslovaški par Jan Koželuh-Maceneauer nad belgijsko dvojico Ewbank-Lacroix v krasnem stilu s 6:2, 6:3, 6:4. Zmagala je torej Čehoslovaška s 3:0. Čehoslovaška igra v prihodnjem kolu z Dansko.

Rapid drugi pokalni finalist na Dunaju

Dunaj, 11. maja. 6. Ker je zadnja semifinalna pokalna tekma med Rapidom in WAC ostala neodločena, se je danes ponovila. Zmagal je Rapid s 6:3 (2:0). V finale prideta torej Rapid in Vienna.

Predstavniki oblasti na pogorišču Kočevske Reke

Veliki župan in sreski poglavar med pogorelci — Cenitev škode — Neutolažljiva žalost pogorelcev

Kočevska Reka, 11. maja. Kočevska Reka, ki je še v nedeljo bila lepa in mična, vsa v prvem pomladnem zelenju, je danes spremenjena v puščo. Ljudje, ki jih srečavamo, hodijo s sklonjeno glavo, ženske še sedaj jokajo, stari sede na pooglenelih tramljih, ki so še ostali in gledajo mrko predse. Njih veselje, hiše in kašče, ki so jih v težkem potu postavili, vse je sedaj uničeno, zastoni vse trud in napor njihovega življenja... Orožniki hodijo po vasi in popisujejo: temu je zgorela šupa s senom, onemu kašča z živili, vsem pa dom s posteljnim vred, z denarjem, z vsem pohištvo.

Oddelek gasilcev iz bližnjih vasi, v kolikor niso morali domov zaradi najnujnejšega dela, vztraja še naprej in čuva upeljene domove, pod katerimi še vedno tli. Šele na večer zažari tuintam izpod ožganega hloda ali izpodkopanega zidu žerjavica, znamenje, da treba še čuti in stati skrbno na straži.

Pogorelci so se namestili kolikor so mogli, po hišah sosedov, ki so še ostale ali pa v bližnjih vasi: Borovec, Koče, Novi Lazi. Srečen onih, ki ima kaj sorodnikov ali prijateljev, ki ga ne zapuste niti v nesreči. Iz Kočevja kakor tudi iz boli oddaljenih krajev prihajajo vsak čas ljudje, da se prepračajo o katastrofi, ki je zadelo prej tako srečno vas. Prihajajo in odhajajo molče, pogorišče napravi na vsakega globok vtis. Kdor more zavije v hotel g. Meditza ali g. Lacknerja, da si privoščijo kozarec vina in molče posedi ob mizi.

Eksplodizija klorovega plina v Ameriki

Newyork, 11. maja. d. V kemičnih tovarnah Solvay Company je eksplodiral ogromen tank z 9000 balonj klorovega plina. Leseno poslopje, v katerem se je nahajal plinov tank, je bilo zaradi eksplozije popolnoma porušeno. Plin se je razširil na globo po okolici in zajel okoli 30 oseb, ki so jih le z največjo težavo rešili smrti. Ljudstva se je polastila velika panika, tembolj ker se je baš za časa eksplozije nahajal nad mestom nemški zrakoplov »Los Angeles«. Veliko ljudi je namreč mislilo, da je eksplozija posledica zračnega napada. Na drugi strani pa je bil prihod zrakoplova »Los Angeles« povzročila, da je večina delavcev v tovarni zapustila svoja mesta ter odhitela na prosto opazovat zrakoplov. S tem so si t radovedni delavci na srečen način nehote rešili življenje.

Obsodba mladotnega zločinca na Dunaju

Dunaj, 11. maja. g. Ferdinand Artmann, ki je bil zaradi zavratnega umora svojih staršev na obtožni klopi je bil po 6dnevni razpravi obsojen na 7 let zapore. Ako se v zaporu ne bi vedel dobro se mu kazen lahko zviša na 10 let zapore. Predsednik senata je prečital obsodbo ob velikanski pozornosti občinstva. Na cesti pred sodiščem se je zbrala velikanska množica, ker je bilo v dvorani prostora komaj za 50 oseb. Obtoženi je bil obsojen na podlagi novega mladinskega zakona. Obsodbo je sprejel z veliko trmoglavostjo in s protestom. Ko je predsednik prečital obsodbo je obsojenec zaklical: »To niso ljudje, ampak zverine.« Zagovornik je vložil ničnostno pritožbo.

Umorjeni neznanec je ruski emigrant?

Beograd, 11. maja. Nocojšnja »Pravda« poroča iz Niša, da sta se tekom današnjega dne na tamošnji policijski zgradbi dva ruska emigranta in izjavila, da sta te dni pričakovala prihod nekega njihovega prijatelja in da sta v skrbih zaradi njegove usode. Z ozirom na to prijavo, se je pojavila verzija, da bi morda truplo neznanega mladčnika, ki so ga našli razmesarjenega v železniški pošiljki, utegnilo biti identično s pogrešenim ruskim emigrantom.

Prški poslanik v Beogradu

Beograd, 11. maja. p. V Beograd je prišel naš poslanik v Pragi dr. Grga Andjelčević.

Puniša Račić si najame pariškega odvjetnika

Beograd, 11. maja. 6. Kakor se doznava, je Puniša Račić naprosil pariškega odvjetnika Mora Giffertja za svojo zagovornika. Eden izmed prijateljev Puniše Račića bo odpotoval v Pariz, da seznani Giffertja z gradivom ter ga naprosi za zagovornika.

Smrt starega parlamentarca

Praga, 11. maja. s. Bivši minister dr. Josip Fojt, ki je bil v spremstvu svoje hčerke na potovanju, je danes zjutraj v postaji Kähl ob Renu umrl zaradi srčne kapi.

Dr. Fojt je bil pred vojno odlična osebnost v avstrijskem političnem in gospodarskem življenju. Rojen je bil l. 1850. Med drugim je bil tajnik, kasneje pa ravnatelj praške trgovske zbornice, dalje poslanec v avstrijskem parlamentu, v letih 1906. do 1907. je bil v Beckovem kabinetu avstrijski trgovski minister. Med vojno l. 1917. je bil imenovan za člana gosposke zbornice. Udeležoval se je tudi na novinarskem polju, ter je tudi v nemških krogih Avstrije veljal za avtoriteto na gospodarskem polju. Ker je za časa vojne zastopal in vztrajal na avstrofilske stališče, se je v prevaru kot pošten človek popolnoma umaknil v ozadje ter ni prevzel nobenih funkcij v čehoslovski državi.

Milijonski dolarski zaklad

Osišek, 11. maja. 6. Po mestu se je razširila vest, da je negavičar Ispanović neke izkopal milijon dinarjev, da pa so mu ta denar odvzeli orožniki in ga deponirali na policijski v Novem Sadu. Nadaljna preiskava je ugotovila, da je negavičar nedavno v Mitrovici spoznal kaznjenca Dušana Pajića, ki mu je pripovedoval, da je bil obsojen na 15 let težke ječe, ker je svojač ubil nekega svojega prijatelja. To pa zato, ker sta oba skupaj nekoč napadla nekega Američana in mu odvzela 1 milijon dolarjev. Pri delitvi plena sta se sprla in Pajić je pri tej priliki svojega prijatelja ubil. Pajić je opozoril Ispanovića, da je denar zakopal v neko kolibo v Budrovcu, kjer se nahaja v levem kotu pod betonom. Policija bo na podlagi teh podatkov razkopala betonski pod v navedeni kolibi in skušala doignati verodostojnost cele istorije z milijoni ameriških dolarjev.

Nesreča na prelazu na Galjevici

Ivan Petkovšek, 42letni posestnik z Ižanske ceste 24, se je sinoči okrog 19. na dvovrzreznem vozu, s katerim je tekom dneva prevažal pesek, vračal proti domu. Na železniškem prelazu na Galjevici, kjer ni nobene rampe in se je primerilo že več nesreč, je Petkovšek ulegel, da se mu blizu dolenski vlak iz Ljubljane. V domnevi, da bo še pravočasno prehitel vlak, je pogнал oba konja, toda živali sta se splašili in nista pravočasno potegnili voza s prelaza. Vlak, ki je med tem prihitel, je sunil v zadnji del voza, da je Petkovšek odletel na tla in dobil prav hude poškodbe po glavi in rokah, dočim je bil voz ves zdrobljen, konja pa sta se iztrgala. Hitro so na pomoč prihiteli ljudje, ki so poklicali rešilno postajo in je bil Petkovšek prepeljan v ljubljansko bolnico. Bila je sreča v nesreči, da ni Petkovšek padel naravnost na progo, kjer bi ga bila lokomotiva neusmiljeno razmrcvarila.

Naši kraji in ljudje

Materam in - vsem!

Spet je materinski dan! Materinski dan — dan matere. Tisti dan, ko se še mrzla srca ogrejejo in se tudi najmanj čustveni ljudje zamislijo v prvo, najbližjo ljubezen svojega življenja...

Kdo bi ostal trd in sebičen na današnji dan? Vsak čestni vokal je kakor cvetoč spomin na mater, ki te je zibala in milovala. Na mater, ki jo še imaš, srečni človek, na mater, ki si jo, ubožec, morda že izgubil. Na njeno ljubezen, na njeno dobroto in njene žrtve, na njeno zlato, drago srce, vse tvoje, zmerom zate utripajoče, oh, kakor da te še mrtvo kliče iz črne gomile. Na njene solze in njene poljube, na njene dobre, tople, od nežnosti vekomaj drhteče roke...

Kdo bi ostal trd in sebičen? V najmanj čustvene obraze stopa nekaj mehkega, najgloblje spravljene denarice se odpirajo. Materinski dan je — žrten praznik materinstva!

Vsaj eno cvetko, vsaj eno, človek bo žil! Kupi cvetko, da jo poneseš Njej, ki te je rodila — če še živi. In če si jo že pokopal, pripni si cvetko na srce in misli: Ona me vidi in se smehlja še onkraj groba...

Materinski dan!

Tragična smrt komisarja Kosa

Tretja letošnja žrtev smrtne nesreče v krogu „Jutrovih“ naročnikov

Smrtna nesreča je tekom petih mesecev ugrabila iz vrst zvestih „Jutrovih“ naročnikov tretjo žrtev. Za Janikom Smerkoljem, ki ga je sredi januarja usmrtila lokomotiva na Rakeku, in za Karlom Seliškarjem, ki ga je par dni nato zdrobilo kolo tovarne na Količevem, je dohitela tragična smrt g. komisarja finančne kontrole v p. g. Karla Kosa na Jesenicah. Globoko z družino pokojnika obžalujemo njegovo smrt, obenem pa je tudi nam v uteho, da se bo tretjič v tekočem letu izkazala blagodajnost našega zavarovanja.

O smrti g. Kosa smo prejeli z Jesenic naslednje podrobno poročilo:

V torek proti večeru se je pripetila na Jesenicah tragična nesreča s smrtnim izidom, ki je zelo razburila prebivalstvo in katere žrtev je postal komisar sreske finančne kontrole v p. 57letni g. Karol Kos, stanujoč v hiši posestnika Cirila Bajžlja. Krasen pomladanski popoldan je izvalil tudi gospoda Kosa v prosto naravo proti potoku Jesenice, ki teče skozi vas Plavž.

Ko se je g. komisar vračal proti Jesenicam, je na državni cesti nekako v sredi med Čuferjevo in Vovkovo hišo srečal s konjem vprežen voz, na katerem je sedel g. Stanko Svetina iz Javornika, ki je vozil v smeri proti Plavžu. Isti moment pa je privozil iz smeri vasi Plavž motociklist g. Anton Kunčič, sin uglednega posestnika in lesnega trgovca iz Blejske Dobrave. Vozil je pravilno in v zmernem tempu ob desni strani ceste. Ko je uzi pred seboj g. komisarja je za opozorilo dal signale s hupo, katerih pa g. komisar najbrže ni slišal, ker ga je motil ropot Svetinovega voza, kateremu je očividno posvečal glavno pozornost. Ko je Kunčič uvidel, da se g. komisar ne umakne, je zavil še bolj na desno, da bi se mu ognil on. Toda ravno isti hip se je tudi g. komisar ognil na desno ter se je zaradi tega postavil ravno pred vozača, ki pa ni mogel vozila ustaviti.

Vozilo je g. Kosa vrglo ob tla tako nesrečno, da mu je pri padcu počila lobanja ter je nezavesten obležal v mlaki krvi na cesti.

Kunčič in Svetina sta ponesrečenca takoj dvignila ter ga prenesla nezavestnega na travnik ob cesti in ga skušala obuditi z zavesti. Toda zaman. V par minutah je g. komisar izdihnil, ne da bi izgovoril le še besedo. G. Kunčič je bil med tem odhitel po zdravniku g. dr. Marčiča, ki je prihitel takoj na lice mesta, a je mogel ugotoviti samo smrt. Dalje je obvestil g. Kunčič tudi orožniško stano na Jesenicah in se je takoj odpravila na mesto nesreče orožniška patrulja pod vodstvom g. Osovnikarja, da ugotovi vzrok nesreče. Dospela je tudi kmalu nato uradna komisija, ki je pod vodstvom sodnika g. Milana Kalana iz Kranjske gore in okroglega zdravnika g. dr. Kogojca z Jesenic

napravila o nesreči uradni zapisnik. Truplo pokojnega Kosa je bilo nato prenešeno v mrtvašnico jeseniškega pokopališča.

Gosp. komisar Kos, ki je bil rojen v Ljubljani ter šele pred enim letom upokojen, je bil izredno vester uradnik in izredno fina in simpatična osebnost. Bil je velik ljubitelj narave in izpreho, dov ter ga je bilo pogosto videti v družbi gospe soproge po Jesenicah in v okolici. Pred prevratom je služil pri finančni upravi v Gorici ter v raznih drugih krajih Primorske, po prevratu pa je služboval na Vrhniki, Celju, Kranju in naposled na Jesenicah, kjer ga je po dovršeni službi dohitela tragična smrt. Zapušča neotlažljivo vdovo, sina, ki je mornariški podčastnik, in hčerko, ki je že dovršila meščansko šolo. Tragičen dogodek se je globoko dojmil jeseniškega prebivalstva ter so se dolge procesije ljudstva zgrinjale ob krsti, katere je bila posuta z vencami in pomladanskim cvetjem. Pogreba se je udeležilo izredno veliko ljudstva, predvsem so bili častno zastopani pokojnikovi stanovski tovariši in državno uradništvo. Naj mu bo gorenska zemlja lahka, težko prizadetim ostalim pa naše sožalje!

Rodbina g. Kosa je že več let stalno naročena na „Jutro“. Od 1. marca pa je g. Kos prejemal in redno plačeval „Jutro“ na svoje ime. Ker so bili s tem vsi pogoji našega zavarovanja izpolnjeni, bo zavarovalnica „Triglava“ v smislu tozadevne pogodbe z „Jutrom“ po izvršenih formalnostih izplačala njegovi rodbini vsoto 10.000 Din ter se bo izplačilo izvršilo prihodnje dni.

Viš. insp. Avgust Ludvik,

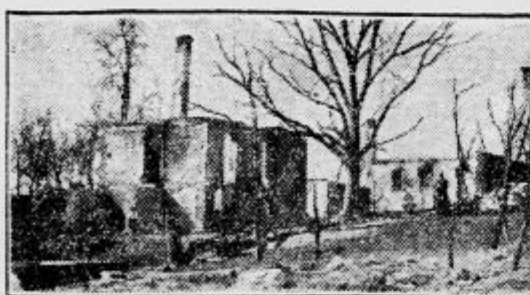
načelnik glavnega kolodvora v Ljubljani, zaslužni predsednik narodnega železničarskega društva „Sloga“, ki slavi te dni svojo 10-letnico.

Opomin in poziv prebivalstvu ljubljanske oblasti

V kratki dobi šestih tednov je zadelo ljubljansko oblast kar sedem večjih požarnih nesreč, ki so imele v štirih primerih katastrofalen obseg. Dva dni po velikonočnem požaru sloveče božjepotne cerkve v Tunjicah je zažgala strela v Žerovnici pri Cerknici šestnaest gospodarskih objektov, tri tedne pozneje je iskra iz lokomotive zažgala v Gatinji pri Grosuplem požar, ki je uničil del vasi. Istega dne je gorel ponoški gozd, a dan nato Pribinici v črnomeljskem srezu. Neodpušljiva lahkomišelnost pa je zopet v zadnjih dneh povzro-

Žalostno prizorišče po požaru v Kočevski Reki

Obe stičišči dovolj jasno predočujeta, kako neusmiljeno je besneči ognjeni element na praznik Vnebohoda uničeval najlepšo kočevsko vas, kjer je pogorelo 24 hiš in 59 lepih gospodarskih poslopj.

čila veliki katastrofi v Glinku na Dolenjskem in v Kočevski Reki.

Z občutkom skrbni in groze doznava te nesrečne vesti vsakdo, ki se mu smilijo številne obubožane rodbine in ki mu je mar naše narodno gospodarstvo.

Ti žalostni pojavi me silijo, da resno opozorim prebivalstvo ljubljanske oblasti, naj bo ob vseh prilikah skrajno pazljivo z ognjem, naj posebno po vaških in domačih slavnostih in veseljih pazi na nepredvidneže, ki ob skednjih in kozolcih lahkomišelnost pušijo in netijo ogenj. Posebno pa naj starši nadzirajo otroke, da nikdar ne dobe v roke vžgalice. Zupanstvom in vsem krajevnim gradbenim oblastvom naročam, da v nobenem primeru ne dovolijo kriti stavb in gospodarskih poslopj s slamo ali lesom, ter da ne dopuste postavljati kozolcev in skednjev preblizu stanovanjskih objektov.

Ponovno pa opozarjamo vse posesnike na važnost zavarovanja proti požaru. Ob tolikem številu tako velikih nezdod ne bodo mogle niti državne podpore. Niti dobrodelne akcije povrniti nesrečnem nastale škodo. Neuvidevnost in skoro trdovraten odpor nekaterih proti zavarovanju se maščuje.

Predvsem pa naj skrajna in stalna čuječnost obvaruje naše kraje pred nesrečo požarov. — Veliki župan: dr. Vodopivec.

70 letnica Ivana F. Šašlja

Eden največjih slovenskih folkloristov I. F. Šašelj bo dovršil jutri sedemdeset let svojega plodnega in uspešnega življenja. Rojen 13. maja 1859. v Mokronogu, je študiral na gimnaziji v Novem mestu. Bil je nekaj časa kaplan v St. Petru pri Novem mestu in nato v Adlešičih, kjer je bil po smrti ondotnega župnika pisatelja Levoslava Gorenca - Podgoričana instaliran za župnika. Od l. 1886. do l. 1922. torej več kot 36 let je preživel v Adlešičih. Sedaj biva kot upokojenec v St. Lovrencu ob Temenici na Dolenjskem.

Ze zgodaj ga je zanimala zgodovina; kot abiturient je izkopal v Pričinski hosti nad Mokronogom cel lonec rimskih novcev od 17 vladarjev, kar je vzbudilo takrat silno pozornost. Pozneje je vse življenje nabiral starine in razne predmete belokranjske narodne noše, ljudske umetnosti in obrti — vse, kar je našel v Beli Krajini svojevrstnega in zanimivega. Tako je po njegovi zaslugi dobil ljubljanski muzej najpopolnejši belokranjski oddelek. O tem je tudi veliko pisal: v raznih časopisih in časnikih so raztresene njegove številne razprave, jezikoslovni doneski in drug interesanten in nov material. To delo je zasigurno I. F. Šašlju trajno mesto v zgodovini naše kulture. Naj omenimo še druko plat njegovega dela: Zelo ga je vsekdar zanimalo življenje živali, pa je objavil v naših strokovnih listih zanimive razprave in zapiske na osnovi lastnih opazovanj in izkušenj. Tako ima Bela Krajina v njem enega izmed mož, ki so jo najbolj proslavili.

Sivolasemu jubilarantu želi ves slovenski svet še mnogo zdravih in zadovoljnih let!

Porod v vlaku

Kočevje, 11. maja. Z dopoldanskim vlakom, ki odhaja ob 11.45 proti Ljubljani, se je iz Kočevja odpeljala tudi neka soproga železničarja v spremstvu babice, namenjena v ljubljansko porodnišnico. Toda naključje je hotelo, da se novorojenček izkaže kot pravi potomec svojega očeta — in tako se je ravno na vožnji med postajama Ribnica in Ortnikom v kupeju primeril srečni dogodek.

Bila je vsa sreča, da je porodnico spremljala babica. Na postaji Ortnok so porodnico z nosili prenesli v čakalnico, kjer so ji takoj nudili vso potrebno pomoč in okrepčilo. Držala se je prav krepko, enako tudi novorojenček. Sprevodnik Kuštrin je vse tako organiziral, da vlak ni imel nikake zakasnitve. Med precej številnimi potniki je bilo čuti mnogo dobrodušnih komentarjev, ki so vsi izražali željo, naj bi se novorojenček srečno „vozil“ v vsem svojem življenju. Porodnica z otročičkom je bila s prihodnjim vlakom prepeljana nazaj v Kočevje.

Avtobusni podjetniki v borbi za obstoj

Ljubljana, 11. maja. Avtobusni promet med Ljubljano in široko okolico ter enako po deželi se je lani in letos zelo močno razmahnil, kar je prav gotovo samo v korist našim razmeram, zlasti tudi v pogledu na tujski promet. Magistrat, sreska poglavarstva in veliki župan so podelili do danes za periodično prevažanje oseb z avtobusi 20 koncesij.

Avtobusna podjetja, ki jim zaradi javnopravnih dajatev ni ravno postlano na rožicah, prevažajo potnike po nizkih cenah in so tako postala za prebivalstvo nujna potreba. Povsod pa se pojavlja že prebuda konkurenca. Kakor čujemo, je vložila Maloželezniska družba d. d. pri velikem županu prošnjo, da se ji podeli koncesija za prevažanje oseb s 24 avtomobusni na progah, na katerih že obratujejo posamezni avto-omnibusni podjetniki na podlagi rodnih koncesij. Baje ima Maloželezniska družba precej izgleda, da bo ta njena prošnja ugodno rešena. Če bi se zgodilo to, bi nastopila na progah, ki že obratujejo z avto-

ZA PRANJE TENIS OBLEK

busi, strahovita konkurenca, v kateri bi sigurno podlegli zasebni avto-omnibusni podjetniki, naši domači ljudje, ki imajo v vozilih investiranega kapitala 8 do 10 milijonov. Večina podjetnikov kupnine za vozila niti še ni docela plačala. Kakor hitro pride na ceste konkurenca Maloželezniske družbe, bo prevržena vsa kalkulacija in amortizacijski načrti posameznikov. S tem lahko pride do popolnega uničenja posameznih podjetnikov.

Kakor čujemo, se nameravajo zasebni avto-omnibusni podjetniki združiti v združenje in bo ta nastopila proti poskusom Maloželezniske družbe z obširno spomenico, da se take zaščiti naš domači kapital.

Milan Marjanović

Šef Centralnega Presbiroja g. Milan Marjanović slavi, kakor smo že poročali, danes svojo 50letnico.

Milan Marjanović je rojen 12. maja 1871 v Kastvu nad Reko ter se je že kot dijak odlikoval po svojem žurnalističnem talentu in svojem nacionalnem delu. Marjano-

vič je osnoval celo vrsto listov, uveljavlja se od mladih let plodovito v literaturi, je duhovit člankar, izvrsten organizator, tehnično odlično kvalificiran novinar.

Po atentatu na Cuvaja je bil Marjanović, ki je takrat zbral okrog sebe nacionalno mladino izgnan iz Zagreba kot zinozemec ter je odšel v Beograd, kjer je vstopil v srbski presbiro. Iz Beograda je Marjanović vzdrževal zelo živahne osebnosti in novinarske stike z nacionalnimi krogi v Hrvatski in tudi v Sloveniji.

Vojna ga je najprvo spravila v internacijo, končno mu je uspelo, da pobegne. V inozemstvu je takoj vstopil v Jugoslovanski Odbor ter je zlasti zaslužno sodeloval pri njegovi ameriškani akciji. Po povratku v osovobeno domovino se je Marjanović stalno naselil v Zagrebu, odkoder je opetovano odšel v Ameriko kot nacionalni in prosvetni propagator, v ostalem pa se je posvetil publicističnemu, literarnemu in prevajateljskemu delu. Čuvana so njegova predavanja o Meštrovici, znan je kot propagator teozofske ideje, zaslužen kot zastopnik socialnih interesov naših izseljenikov. Kot književnik in dramatik je Marjanović zelo uvažen, njegovo dramo Tlavato so opetovano igrali tudi v Newyorku in povodom njegove 50letnice pripravlja zagrebško Narodno gledališče njegov „Bezposlen svet“. V največjem času se je Marjanović posvetil študiju filmske tehnike ter je po zadobljenih izkušnjah v Ameriki uredil v Higijenskem zavodu filmski laboratorij, kjer se

ANA KARENINA

Greta Garbo — John Gilbert

ki sta v tem filmu na višku.

Povest nesrečnega zakona in neizmerne zabranjene ljubezni po istoimenskem slavnom romanu ruskega veleknjaza L. N. Tolstega

Mladini neprimerno! Film, ki zapuška globok dojm v duši slehernega gledalca.

Ob 3., 5/5., 6., 8/8. in 9. uri.

Krasna godba!

Tel. 2124. ELITNI KINO MATICA

Chlorodont

Velika tuba Din. 13.—, mala tuba Din. 8.—

Pošljite nam ta oglas kot tiskovino (omot ne zalepiti) dobili boste brezplačno eno poskusno tubo za večkratno uporabo. Tvornice Zlatorog, Oddelek Chlorodont, Maribor.

Krasno osvežujoča Pepermint-zobna pasta

odstranjuje neprijeten

duh iz ust

Domače vesti

* **Promocija za častnega doktorja v Beogradu.** Danes bo promoviran za častnega doktorja filozofije na beograjski univerzi g. Charles Diel, profesor pariške univerze.

* **Napredovanje v justični službi.** V sodni službi so napredovali v 5. skupino I. kategorije: Ivan Trinkaš, predstojnik okraj. sodišča v Ljutomeru; dr. Franc Tavželj, predstojnik okraj. sodišča v Sv. Lenartu; dr. Tomo Turato, predstojnik okraj. sodišča v Gornji Radgoni; Mihael Černoš, predstojnik okraj. sodišča v Trzinu; Emil Kramer, sodnik pri okrajnem sodišču v Mariboru in dr. Josip Cemer, sodnik pri okraj. sodišču v Sv. Lenartu; v 6. skupino I. kategorije pa Srečko Verbič in Adolf Hudnik, sodnika pri deželni sodišču v Ljubljani.

* **Iz ljubljanske škofije.** Župni upravitelj v Gornjem Logatcu g. Karl Supin je imenovan za župnika pri Sv. Trojici v Trzinu. * **Uradni list** objavlja v 49. številki zakon o Privilegijah agrarni banki ter pravilnik za opravljanje državnih strokovnih izpitov v rudarskem resortu ministrstva za šume in rudnike. V isti številki je objavljen razglas velikega župana mariborske oblasti o prenehanju obstoja političnih društev, ki niso zaprosila do 6. februarja 1929. za dovolitev nadaljnjega obstoja in so torej prestala obstojati.

* **Društvo slovenskih sodnikov** bo imelo svoj redni občni zbor 2. junija ob 10.30 v Ljubljani.

* **10-letnica smrti koroškega junaka.** Včeraj 11. t. m. je poteklo 10 let, odkar je padel na koroški fronti v boju z Nemci pri razvalinah graščine Buckstein pri Vuzenici poveljnik prve čete bivšega slovenskega planinskega polka, sedaj 40. triglavskega pešpolka, podporočnik Milan Kvartič. Padel je junaka smrti kot borec za domovino ter bil po smrti odlikovan z redom Belegrada. Pokojnik je bil eden onih mladih in vztrajnih oficirjev, ki so se zavedali po osvoboditvi svoje težke naloge ter so skušali obdržati v naših polkih disciplino. Bil je vedno navdušen Jugosloven in odlični Škol. Podporočnik Milan Kvartič je bil rojen 3. novembra 1898. v Soštaniu. Ker so se stariši preselili v Gorico, je tam posejal osnovno šolo, a v Ljubljani je pozneje dovršil gimnazijske študije. Pri vojakih je služil od 11. maja 1916. neprestano do svoje smrti 11. maja 1919. Bojeval se je na soški fronti, a po prevratu na koroški. Na prošnjo njegove matere vdove je bilo njegovo truplo na Koroškem izkopano ter so bili njegovi zemski ostanke z vojaškimi častmi prenešeni 17. maja 1919. na ljubljansko pokopališče k Sv. Križu.

* **Jugosloven zmagovalec na šahovskem turnirju v Londonu.** Predsednik šahovskega kluba v Karlovcu šahovski mojster Izidor Gross je dobil na mednarodnem šahovskem turnirju v Londonu prvo nagrado. Tekmovalo je okoli dvesto šahovskih mojstrov.

* **Blagajniške ure pri davčnih upravah.** Zaradi nove organizacije finančne stroke, ki nalaga davčnim upravam izredno mnogo internega uradnega dela, se je do nadaljnjega odredilo, da bodo trajale izza 5. t. m. blagajniške ure pri davčnih upravah le ob delavnicah, in sicer samo dopoldne ob 8. do 12. Strankam se priporoča, da se v čim večji meri poslužujejo plačevanja raznih davščin v poštne čekovne prometu, in to tem bolj, ker bodo pri vsakem poštnem uradu poštne položnice na razpolago. Na hrbitu poštne položnice pa naj vedno označijo namen plačila.

* **Avstrijski novinarji v Dalmaciji.** Avstrijskim novinarjem, ki bodo prišli v Dubrovnik, pripravljajo Jugoslovensko novinarsko združenje lep sprejem. Gostom na čast se bo priredil izlet na Orjen, Krivošije in Radostan.

* **Napovedadna knjiga »Državoznanstvo«** ki jo je spisal dr. Fran Ogrin (Kamnik) izide v samozaložbi koncem meseca maja. Ker je obseg te knjige zaradi novih zakonov narasel na 160 strani, se je morala cena povzpeti in znaša za broširani izvod v subskripciji do 25. t. m. 40 Din. v knjiznicah 50 Din. po pošti 2 Din več. Knjiga obsega razen splošnih pojmov o državi ureditvi pregled naše državne organizacije in zakonov (deloma v popolnem besedilu) do konca marca t. l. in slednjič misli o novi državni ureditvi.

* **Razpis zdravniške službe.** Komisar ljubljanske oblasti samouprave razpisuje službo okrajnega zdravnika za zdravstveno okrožje Raka pri Krškem s temeljno plačo 9000 Din letno in pripadajočimi petletnicami. Krajevna doklada znaša za krajevno okrožje Raka 9000 Din letno. Prošnje je vložiti do 15. t. m. pri komisariu samouprave.

* **Pri okrajnem sodišču v Velikih Laščah** se odda mesto pisarniškega uradnika. Prednost za to mesto gre prosilec, ki imajo tudi zemljiško - knjižni izpit. Prosilci, ki še niso v državni službi, se opozarjajo na čl. 12. uradniškega zakona.

* **Pri gradbeni direkciji v Ljubljani** se odda več mest inženjerjev - pripravnikov gradbene stroke v I. kategoriji državnih uradnikov. Prošnje naj se do 25. t. m. vlo-

že pri gradbeni direkciji v Ljubljani, kjer se dobivajo tudi nadaljnja pojasnila.

* **Nova vojašnica na Trsatu.** Na Trsatu nad Sušakom je vojaško oblastvo zgradilo novo vojašnico, ki bo v kratkem izročena svojemu namenu. Tjakaj bo premeščena tudi vojaška godba iz Karlovca. Za gradbo Oficijskega doma v bližini vojašnice je odobren kredit v znesku 1.500.000 dinarjev. Gradbena dela so poverjena inženjerju Mikuličiču iz Kraljevice.

* **Smrtna kosa.** V Radovljici je preminul g. Josip Bogataj, posestnik in trgovec, ugleden član ravateljstva in uprave Mestne hranilnice v Radovljici. Pokojniku blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

* **Jugoslovanski klub v Buenos Airesu.** Jugoslovenci v Buenos Airesu so si že pred leti osnovali svoj klub, ki je priljubljeno družabno shajališče tamkajšnjih naših rojakov. Klub, ki ima svoj sedež v ulici Bolivar 1101, je imel na velikonočni ponedeljek svoj redni letni občni zbor, na katerem sta bila izvoljena g. Mihael Mišanovič za častnega predsednika in g. Alfred Marangunic za častnega člana Jugoslovanskega kluba. Za predsednika kluba je bil zopet izvoljen g. Josip Barbič.

* **Planinci, pozor!** Aljažev dom v Vratih bo ob binkoštnih praznikih odprt in bo ostal nadalje oskrbovan. Kdor še ni videl veličastnega umirana zime v planinah, kako se rušilo smežne mase raz sten, naj pohti za binkošti v dolino Vrata v Aljažev dom. — V dolini se pa vznjaja pomlad, vse je že oživel. Slap Peričnik je sedaj veličastno; njegovo šumenje in bobnenje udari turistu na uho že od daleč. Ne zamudite si ogledati ta svetovnoznani slap. — Kakor nam poročajo, bo na binkoštno nedeljo ob enajstih prof. Mlakar služil sv. mašo v Aljaževi kapeli.

* **Angleško taborišče pri Sarajevu.** Mestno poglavarstvo v Sarajevu je nedavno prejelo dopis angleškega Camping Cluba, ki prosi za informacijo, ali je v sarajevski okolici kak primeren kraj za taborišče tega društva, ker bi v tem primeru društvo rado prišlo tjakaj na letovanje. Občina je odgovorila, da je primeren kraj za taborišče na razpolago. Camping Club je svoj prihod prijavil za meseca julij in avgust.

Tim in Tom

priljubljena ameriška junaka smeja, vesela in zabave v filmu

Cirkuška novica

Smeš! Smeš!

Ob 3., pol 5., 6., pol 8. in 9. uri.

KINO IDEAL.

* **Izlet na Pilvička jezera** priredi III. OFS v Ljubljani za svoje člane od 18. do 21. t. m. Odhod iz Ljubljane gl. kol. 18. t. m. ob 17.50 s potniškim vlakom preko Zagreba. Vrnili se bomo 21. t. m. istotako preko Zagreba ob 10.02. Zbirališče pred glavnim kolodvorom ob 17. Stročki brez hrane za člane 130, nečlane 150 Din. Prijave se sprejemajo samo še do 14. t. m. Prijave brez denarja se ne upoštevajo. Obleda za izlet mora biti topla, obuvalo močno, najbolje turistično.

* **Za binkoštno razstavo psov** je dovolilo prometno ministrstvo v Beogradu vsem udeležencem, to je razstavilcem in obiskovalcem 25% popusta pri prevozu po železnici. Vsak razstavilec, oz. obiskovalec mora kupiti pri odhodni postaji polno vozovnico za sebe in za razstavljene pso. Karte pri dohodu v Ljubljano ne sme oddati, narveč jo mora pri dohodu na razstavni prostor dati žigosati od razstavne odbora. Na podlagi te žigosane železniške karte dobijo vsi obiskovalci za povratek polovično karto, dočim se vozijo razstavljenci psi nazaj brezplačno.

* **Rekorden riblj lov.** Kakor poročajo iz Šibenika, je tja in jasna noč od srede na četrtek omogočila prav rekorden lov tunov in sardel na morskem področju Rogoznice. Ribiči so nalovili 80.000 kg sardel in nad 40.000 kg tunov. Večji del rib je prodan v inozemstvo. Za naslednje dni se obeta še obilnejši lov, ker se opazajo v morju velike množine tunov in sardel.

* **Komu je kaj znanega,** kje se nahaja Matetž Jesenovič, roj. 1865. po poklicu pekovski pomočnik, pristojen v Škofjo Loko? Njegova žena Karolina, ki živi v njegovi domači občini, je od moža prejela poslednjo dopisnico v decembru 1916., ko se je nahajal v vojaški rezervni bolnici v Bregenzu. Nato je bil baje v Ljubljani dodeljen vojaški pekarni in je menda s trenom odšel na italijansko fronto. Komur je kaj znanega o pogrešanju, naj blagovoli to sporočiti občinskemu uradu v Škofji Loki.

* **Krčevina proti priključitvi k Ptuj.** Iz Krčevine smo prejeli naslednjo izjavo: Ker je bilo iz časopisnih poročil posneti, da je mestni svet v Ptuj v svoji seji dne 28. februarja t. l. sklenil, da bi naj kompetentne upravne oblasti velik del občine Krčevine priključile k mestu Ptuj, je občinski odbor v Krčevini v svoji seji dne 5. maja t. l. soglasno sklenil, da tako željo mesta Ptuj v svojem in v imenu vsega perizadetege prebivalstva odločno odklanja, to pa zato, ker je bilo, je še sedaj in bo tudi v bodoče mestno prebivalstvo v občinskih dokladah mnogo višje obdavčeno, kakor ono v Krčevini. Mestna občina ima še tudi iz predprejratnih »Ornikovih« časov gotovo obveze, ki morajo prej ali slej globoko poseči v žepe davkoplačevalcev in konzumentov; od nas okoličanov pa ne more nikdo zahtevati, da bi pomagali s svojimi žulji spravljati zadeve v red, katerih mi nismo zakrivilji in na katerih nastanek in razvoj mi nismo imeli nikake inzerence. Povrh tega

Binkoštna prodaja

moškega sukna v največji izbi, dalje obleke, elegantne čepice, klobuke, trpežno perilo, samovoznice ter vse druge oblačilne potrebitine

15—30 % popusta

A. PRESKER, Ljubljana, Sv. Petra cesta 14.

ni na noben del občine Krčevine značala mesta, nasprotno so po vsem krčevinskem teritoriju raztresene med poljskimi kulturami posamezne, po ogromni večini kmečke hiše: — mi smo torej seljaki in nočno postati (na papirju) meščani! Ostanje naj torej vse lepo pri starem, odnosno: lahko se združimo s kmečskimi občinami.

* **Prekmurskim romarjem na Brezje in Bled.** Posebni vlak bo vozil iz Murske Sobotne na binkoštno soboto ob pol 6. zjutraj in bo sprejemal romarje na prozrah Hodoš-Ormož, Gornja Radgona - Ljutomer in Dolnja Lendava - Ormož. V Ljubljano bo prišel po 12., na Otoče pa po 2. popoldne. Natančni vozni red bodo prinesli časopisi prihodnje dni. Božjepotniki kupijo cel vozni listek od vstopne postaje do postaje Bled-Jezero, ki stane iz Murske Sobotne in Belincev 103,50 Din, z ostalih postaj pa primerno več ali manj. Učenci vseh šol plačajo približno 52 Din. Z makro žigosanimi listki in potrjeno izkaznico se bodo peljali zastopniki. Za prehrano je povsod preskrbljeno, prenočišča so povsod urejena. Brezje Bled, Ljubljana in vsa Slovenija bo Prekmurci kot mati svojega srčnoliubljenega, a dolgo ločenega otroka slovesno sprejela ter storila vse, da bodo Prekmurci spoznali lepoto naše zemlje in se v verskem duhu prenovljeni ter v narodni zavesti in ponosu poživljeni vrnili v tihlo Slovensko Krajinu.

* **Se en slovenski svetovni potnik v Ameriki.** Žužemberčan Mirko Vehovec sporoča slovenskim listom v Clevelandu, da je za njim dospel v Nuevo Laredo v Mehiki njegov spremljevalec in tovariš Franc Vidergar, ki je na potu iz Južne Amerike zbolel v republiku Costa Rica, a je okrevaj in dospel zdaj na mejo Zedinjenih držav. Če premore 500 dolarjev za »fond«, bo lahko z Vehovcem nadaljeval pešpot v Newyork.

* **Elektrika ga je usmrtila.** V Beogradu se je v službi smrtno ponesrečil vojak kraljeve garde Dolje Valentinčič, rodom iz Ljubljane. Kot poklicni električar je tudi pri vojakih opravljal svoj posel, pri čemer ga je usmrtil električni tok.

* **Tatvina konja.** Prejeli smo: Posestniki Marijani Kapičević v Zejah pri Komendi je bil v noči od 9. na 10. t. m. ukraden 7 let star konj črne barve, ki ima na čelu nekaj belih dlak. Konj ima močno zraščeno grivo in rep ter je na levi strani malo ožuljen od komata. Ako bi kdo videl tega konja, naj nemudoma javi bližnji orožniški postaji. Orožniške postaje se v ljudno naprošajo, da pomagajo izslediti tatu.

ITO — zobna pasta najboljša!

* **Klobuke iz klobučevine** (Fliz), damske in moške, kemično čisti in lika tovarna Jos. Reich.

* **Obleke kemično čist, barva, pilsira in lika tovarna Jos. Reich.**

* **Tkanina »ETERNUM«** glavna zaloga za Jugoslavijo pri t. Medved manufaktura.

* **Opozorjamo na danes priložen cenik** priznane dobrih čevljev »Humanika«.

* **Darujte »Podpornemu društvu slepih«** v Ljubljani. Wolfova ulica 12. 186

* **Ure za birno:** Slavko Rus, Dunajska št. 9. 656

* **Ko nastopi topla vreme in se začne pojavljati mol,** je zoper nje najboljšo sredstvo TARMOL. Izdeluje ga »Chemotechnica« družba z o. z., Ljubljana, Mestni trg 10. 554

* **Apotheke »Zum heiligen Geist«**, Wien I., Operngasse 16, je prevzela generalni depozit za Avstrijo od lekarne Bahovec v Ljubljani proizvajane zdravilnega čaja »Planinka«. 633

* **Županova jama.** Na binkoštni ponedeljek bo ob 10. maša na Taboru, nato pa velika veselica s pestrnim sporedom. Igrala bo godba na pihala. Vsakdo si lahko ogleda krasoto Županove jame. Zatorej vsi na Tabor! Izstopna postaja Grosuplje, kjer so ob vlakih na razpolago vozovi. 682

* **Se v petek v kemično čistilne oddane** obleke, pisiranje, barvanje in pranje perila izgotovijo sigurno do binkoštnih praznikov tovarna Jos. Reich. 681

* **Snažnost je važen faktor kulture.** Ze mnoga stoletja je dokazano, da ni beljenje, temveč temeljito pranje s prvovrstnimi, brez vseh kemičnih dodatkov izdelanimi milji pred vsemi nalezljivimi boleznimi obvarljivo in da obenem tudi zajamči dolgotrajnost vsakega perila. Milo »ALBUS« je že več desetletij enake polnovredne kakovosti in zato opozarjamo p. t. čitatelje na inersat tvrde »ALBUS« v današnji številki našega lista. 86

Birmanske obleke

v vseh velikostih po zelo nizkih cenah dobite edino le pri tvrdki Belihar in Velepič, Ljubljana, Mestni trg 13. Oglejte si zalogo. 646

Med. Univ. 638.

dr. Ivo Bajželi

specialist za kožne in spolne bolezni je začel ordinirati

na Miklošičevi cesti 7 (palača Vzemajne posejnice) od 10—12½ in 2½—4.

Zdravljenje kožnih bolezni z rentgen-zarkii.

Iz Ljubljane

u— **Priloh odličnih hrvatskih pisateljev** v Ljubljano. Drevi in jutri zjutraj prispe v Ljubljano več članov zagrebškega PEN-kluba, da se udeležijo sestanka vseh treh jugoslovenskih PEN-klubov, ki se bo vršil ob priliki obiska beograjskih književnikov dne 13. t. m. v dvorani Trgovske zbornice v Ljubljani. Napovedani so med drugimi g. dr. M. Dežman, direktor »Obzora« in pisatelj, dr. D. M. Domjanič, pesnik in član Jugoslov. Akademije, dr. Milan Curčin, urednik »Nove Evrope«. Tudi te odlične predstavitelje hrvatskega kulturnega življenja iskreno pozdravljamo v Ljubljani in želimo, da bi dal zagrebški PEN-klub pobudo za slično prireditvev hrvatskih književnikov v Ljubljani in Beogradu, kakor so jo priredili slovenski v Beogradu in kot se jo vršila s srbskimi književniki v ponedeljek v Ljubljani.

u— **Izpremema v programu bivanja srbskih književnikov.** V včerajšnjem »Jutru« objavljeni program bivanja srbskih književnikov v Ljubljani se izpremeni v toliko, da odlični gostje dopotujejo v Ljubljano šele danes zjutraj ob 8. uri. niso pa prišli v soboto ob 9.47. Pričakovati je tudi nekatere osebne izpremembe v sestavi delegacije, ki se je napovedala. Vstopnice za ponedeljsko recitacijski večer »srbskih književnikov se dobe pri gledališki blagajni v predprodaji. Priporočamo občinstvu, da si jih preskrbi v naprej. Polno gledališče pokazati, da se Ljubljana v polni meri zaveda važnosti jugoslovanskega kulturnega zblizanja!

u— **Proslava materinskega dne na liceju.** Mestna ženska realna gimnazija je že včeraj popoldne na prav dostojen način proslavila materinski dan. V telovadnici so se zbrale mnoge matere in gojenke. Direktor g. Jug je pred proslavo imel kratek pozdravni nagovor na matere, v katerem je orisal temeljne vzgojne naloge matere, ki naj stremi za tem, da bo umela pri svojih otrocih odkriti prave talente. Koncem svojega govora je med viharimi ovacijami pozdrvil našega prijatelja pisatelja in voditelja Lužiških Srbov g. Jana Skalo, ki se je po svojem potovanju po naši državi znova ustavil v Ljubljani. Nato so gojenke posamezne in v skupinah nastopale po določenem programu. Gdč. Vlasta Krofotva je imela prisrčen govor v proslavo matere, gdč. Majda Jamnikova je deklamirala prisrčno pesem prigodnico »Ob 10-letnici, gdč. Smiljana Sugičeva je temperamentno deklamirala Hranilovičev »Maika«, a gdč. Mira Gajškova je v ruskem jeziku deklamirala rusko narodno pesem »Majka zolotaja«. Nato je izvajal več pesmi zbor, ki je s svojim nastopom zadivil vse navzoče. Kaj zmorejo marljive gojenke, je pokazala tudi igra v treh delanjih »Čar kresne noči«. To ljubko igrice sta sestavili gojenki IV. b razreda Voika Prelovčeva in Marinka Pristovškova. Igra posamnih gojenk je bila prav dobra. Naštedirala je z gojenkami plese in celo igro g. prof. Virglerjeva. Gojenke so žele za svoj nastop prisrčno odobravanje.

u— **Opozorjamo na današnji vrzoritev komedije »Utoplenec«** z g. Cesarjem. Levjem in Kraljem v glavnih vlogah. Bo to 15. repriza te komedije v letošnji seziji. Vršila se bo kot ljudska predstava pri znanih cenah. Začetek ob 20.

u— **JAD Triglav priredi v sredo 15. t. m. popoldansko izlet svojega članstva** v Domžale, kjer bo ogled radiške oddalne postaje. Odhod z glavnega kolodvora ob 14. (ob lepem vremenu). Ker bo to običajni triglavski majniški izlet, je za vse članstvo obvezen. Gg. starešine so vladno vabljani, Odbor.

u— **Narava in ljubezen.** Danes bo predvajala ZKD v prostorih kina Ideal in Matic prekrasni naravoslovni film »Narava in ljubezen«, in sicer v ločenih predstavah za ženske in moške. Film, ki je mogoče edinstveni na tem polju, nam predčuje razvoj življenja ter človeškega rodu, klic in zahtevo po ljubezni, kar se pojavlja ne samo pri človeku, temveč v vsem vesoljem stvarstvu. Predstava za ženske bo v kinu Ideal ob pol 11. dopoldne, za moške ob 11. dopoldne v kinu Matica.

u— **Promenadni koncert muzike dravske divizije** v nedeljo 12. t. m. ob 11. v »Zvezdi«. Spored: 1. Fučik: »Meč zmage«, korčnica. 2. Sedlaček: »Za moje prijatelje«, srbske pesmi. 3. Dvořak: Odlomki iz opere »Trdoglavci«. 4. Massenet: »Phédre«, uvertura. 5. Čerin: »Milenci«, slov. pesmi. 6. Nevin: »Narcissus«, ameriška pesem. 7. Strauss: »Rože z juga«, valček. 8. Čerin: »Dragi ti nedragi«, srbska korčnica. Dirigent višji kapelnik dr. Jos. Čerin.

u— **Geografsko društvo na univerzi** bo priredilo v torek 14. t. m. svoje tretje redno predavanje v tej seziji. Predaval bo prof. Kušcer o geografskem pomenu sladkovodne faune. Predavanje bo kot običajno v predavalnici št. 77 in se bo pričelo ob 6. Vstop prost.

u— **Kolektivna razstava Riharda Jakopiča** se bo zaključila v ponedeljek 13. t. m. ob 18.

Birmanska darila

v veliki izbiri po znižani ceni L. VILHAR, urar, LJUBLJANA Sv. Petra cesta 36

Takoj s prvim solncem moramo pričeti s soln-

nimi kopelimi, tedaj pa je posebne važnosti maža z

Niggerol oljem ali Niggerol kremo

(Patent št. 5922) za solnčenje in masažo. Dobi se v vseh lekarnah in drogerijah.

Drogerija Gregorič, Ljubljana, Prešernova ulica 5.

Kino »Ljubljanski Dvor« Ne zamucite! Posetite!

Trdnjava Ivangorod

Film iz of crskega življenja caristične Rusije. - Razvratnost g-nerala, krepost lepe M-rije. Predstave pred ob pol 11., 3., pol 5., 6., pol 8. in 9. Telefon 2730. Telefon 2730.

u— **Dvorska knjižnica** si je nabavila več najnovejših del slovenske, srbohrvatske in nemške književnosti ter vabljajo zainteresente k obilnemu obisku. Nov imenik na razpolago.

u— **Redni nabor za mesto Ljubljano** bo 25., 27., 28 in 29. t. m. v Mestnem domu; pričel se bo vsak dan točno ob 7. zjutraj. Vse podrobnosti so razvidne iz razglasa, ki je nabit po mestu, odnosno se lahko zve zanje v mestnem vojaškem uradu na Ambroževem trgu 7-I.

u— **Naknadna zaprisega volnih obveznikov rojstnih letnikov 1879. do 1909.** bo za mestno občino Ljubljansko v nedeljo 26. t. m. točno ob 9. dopoldne na dvorišču Mišičeve vojašnice. Kdor še ni prisegel in se doslej tudi še ni prijavil za naknadno zaprisego, naj to takoj stori v mestnem vojaškem uradu na Ambroževem trgu.

u— **Pregled vojaške obleke in oprave rezervnih častnikov** bo za mesto Ljubljano v nedeljo 26. t. m. točno ob 8. zjutraj na dvorišču Mišičeve vojašnice, na kar se opozarjajo rezervni častniki, ki so prejeli vojaško obleko in opravo od države.

u— **Pogreb priljubljenega podčastnika.** V četrtek 9. t. m. dopoldne se je vršil v Ljubljani lep pogreb po kratki boleznj premulega, komaj 25 let starega, splošno priljubljenega narednika Josipa Kolarika. Pogreba se je udeležil poleg staršev, sorodnikov, znancev in vojaških funkcionarjev tudi mnogostevilni zbor oficirjev in podoficirjev na čelu s komandantom 52. polka polkovnikom Buličem. Blag spomin našemu priljubljenemu rojaku iz zelene Stajerske!

u— **Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«** v ponedeljek 13. t. m. ob pol 20. vaia mešanega zbora in razgovor o bodočih koncertih. Vse in vsi! Odbor.

u— **Ljubljanska Kreditna banka in kavarna »Emona«.** Glede na govorice, da se bo kavarna »Emona« opustila ter da bo vse la kavarnske prostore v najem veletrgovni na modnega in manufakturnega blaga Kastner & Oehler, smo se informirali na mero-dajnem mestu in zvedeli, da se kavarna ne namerava opustiti ter da zadevno sploh ni bilo razgovorov. Ljubljanska kreditna banka je iz lastnih sredstev opremila kavarnske prostore in bo kavarno obdržala še nadalje.

u— **Kolodvorska pošta Ljubljana** 2 bo pričela posloovati v ponedeljek 13. t. m. v prejšnjih prostorih v polnem obsegu. Sprejemala bo zopet pakete in posredovala telefonske pogovore iz javne govorilnice.

u— **Sokol I.** opozarja svoje članstvo, ki se namerava udeležiti vsesokolskega zleta v Poznanju in pokrajinskega zleta v Piznu, da sprotoma tovarnišne prijave samo še do srede 15. t. m. Polasnila v pisarni dneвно do 18. do 20. Odbor.

u— **Podmladek Rdečega križa na I. drž. gimnaziji v Ljubljani** bo imel svojo prireditev v sredo 15. t. m. in v četrtek 16. t. m. v opernem gledališču in ne 10. t. m., kakor je bilo v nedeljo pomotoma javljeno. V sredo 15. t. m. bo dijaška prireditev ob 15. v četrtek za ostalo občinstvo ob 20. Člani bodo igrali v režiji g. Linaha dramo »Rdeči tatar« od francoskega dramatika Eugena Brieuxa. Snov drame je čisto sodobna, zajeta iz sodniškega življenja, in obravnava na videz neznamo dogodbo, kakor se jih vrši na stotine okrog nas. Delo je prevel dr. J. Solar. Ker je čisti dobiček namenjen za počitniško kolonijo, prosimo cenjeno občinstvo, da se predstave v čim večjem številu udeleži. Vstopnice se dobe na I. državni gimnaziji od 9. do 11. in od 14. do pol 16., od torka dopoldne dalje pa pri dnevi blagajni v operi.

u— **Cepljenje svinj proti rdečici.** Mestni magistrat ljubljanski poziva lastnike svinj, ki jih hočejo imeti cepilne proti rdečici, da sporoče mestnemu magistratu nemudoma svoj naslov in številu svinj, ki jih žele dati cepiti.

u— **Onemogel na ulici.** Pred hišo št. 14. v Gledališki ulici se je zerudil neznan človek in obležal na hodniku. Okrog onemoglega so se pričeli zbirati pasanti, ki so avizirali tudi stražnika. Stražnik je prišel

Sanatorij „Slavia“

Dr. Vladimira Brezovnika in Dr. Radovana Klisića

BEograd — Deligradska ulica 12. (Na Slavi) Telef. 32-31.

ZA BOTRCE IN BIRMANCE

priloga velika izbora ravnokar došlih krasnih čevljev najmodernejše oblike v vseh modnih barvah.

Cene skrajno solidne.

Državni namočeni dobe iste tudi proti mesečnemu odplačevanju.

VOIKA — Krekov trg

6491

režeča na stražnico, kjer so ugotovili, da gre za rudarja Jakoba Stelcerja, iz Stare Loke. Nezvestnega moža so odpeljali z rešilnim vozom v bolnico.

u— Nesreča na Bielweisovi cesti. Pod tem naslovom smo prinesli v sobotni številki kratko poročilo, ki ni točno. Od priče dogodila smo doznali, da se je dotični godbenik France B. počasi peljal z motornim kolesom, ki je imelo prikolico na levi strani voza, v smeri od Narodnega doma proti Dunajski cesti, in sicer po desni strani ceste, kar je popolnoma pravilno. Pred njim je vozil kolesar Zalaznik, kateremu je gosp. B. dal opetovano signal, nakar se je B. umaknil in vozil po desni strani. Ko ga je pa B. z motornim kolesom skoro prehitel, je Zalaznik naglo zavil preko ceste, tako da ga je prednji del prikolice zadrl v zadnje kolo, zaradi česar je padel. G. B. je takoj ustavil svoj motor in pomagal kolesarju vstati, ki je nato sam odšel. Krivda zadeva torej kolesarja.

u— Pobeg umobolne deklice. Te dni je pobegnila iz hiralnice Sv. Jožefa v Ljubljani na Vidovdanske cesti umobolna in gluha Marija N., o kateri se ne ve, kje je bila rojena in kam je pristojna. Njeno zadnje bivališče, predno je bila oddana v hiralnico, je bilo v Mariboru, kjer se je nahajala v Dečjem domu. V hiralnico sv. Jožefa je bila sprejeta leta 1926. Navedena je velike postave, ima počevo ležeče oči ter je popolnoma gluha. Občlena je bila v temnozeleno obleko. Imenovana se je odstranila pri nabiranju cvetic v gozdu v bližini cerkve na Rakovniku.

u— Tatvina kotla. Ključavničarski pomočnik Stanko Stružel je imel shranjen star bakren kotel pod šupo poleg hiše št. 12 v Kolesijski ulici, kjer stanuje. Kotel pa je izvolal neznan tat in ker je ugotovil, da je bakren in da se ga da spraviti v denar, se je vtihotapil v petek ponoči pod skedenj ter kotel odnesel. Ukradeni kotel je bil vreden 400 Din.

u— Tatvina listin. Pred nekaj dnevi je bilo ukradenih delavcu Hasanu Goloboviču, ki je zaposlen na stavbi Angele Vojske v Sp. Šiški, več raznih civilnih in vojaških listin. Med temi listinami se je nahajalo tudi dovoljenje, da sme kot delavec odpotovati v Turčijo.

u— Foto-Stant, Kolodvorska 18, fotografira po znanih cenah vs. mal. 644

u— Občni zbor Udruga ljubljanskih umetnikov bo v torek 4. junija ob 20. v Prešernovi sobi gostilne pri Mraku na Rimski cesti. 611

u— Občni zbor Prvega društva hišnih posestnikov v Ljubljani se bo vršil v torek 14. t. m. ob 19. v zeleni dvorani hotela »Uniona« v Ljubljani. Poleg običajnega dnevnega reda se bo razpravljalo o mestnem proračunu za leto 1929. ter novih občinskih davčninah. K obilni udeležbi vabi odbor. 683

IZ MARIBORA

Mariborska redakcija »Jutra« ima telefon številko 440.

u— Iz gledališča. V nedeljo 12. t. m. s večer bo premiera ameriškega senzijskega komada Proces Mary Dugan. V ponedeljek 13. t. m. bo koncert svetovnoznane kvarteta Zika.

u— O čarovništvu in čarovniških procesih na Spod. Stajerskem bo predaval v ponedeljek 13. t. m. v Ljudski univerzi sodni svetnik g. dr. Vladimir Travner.

u— Razpisana mesta. V moški kaznilnici v Mariboru je razpisanih več mest pazniškega osebja, in sicer 10 mest paznikov zvančnikov, 3 mesta paznikov služiteljev in 1 do 8 mest paznikov dnevnih čarjev. Lastno-ročno pisane prošnje popolnoma zdravih reflektantov močne postave je treba vložiti do 26. t. m. pri kaznilniškem ravnatelstvu.

u— Dijaki mariborske trgovske akademije se najtopleje zahvaljujejo vsem, ki so pripomogli k uspehu družabnega večera v čast beograjskim tovarštem. Iskrena hvala vsem tvečkam in cenjenim damam Asič, Hvalenc, Kronvozel, Mirk, Novak, Pečovnik, Senkovič, Sturm, Šoštar, Urbas, Vidmar in Vodeb.

u— Osebnost. Minister pravde je imenoval Ivana Kaniča, višjega paznika - zvančnika v mariborski moški kaznilnici, za strokovnega poslovodjo v 3. skupini III. kategorije državnih uradnikov.

u— Himen. Danes sta se poročila v Ljubljani g. Karlo Pahor in gđ. Zmagoslava Cingerli iz Maribora. Mlademu paru iskrene čestitke!

u— Slovo g. davkarja Jagodiča iz Sv. Lenarta. Te dni se je poslovil od Sv. Lenarta davkar g. Loke Jagodič, eden najagilnejših tamkajšnjih sokolskih delavcev, duša dramatičnega odseka ter delaven poveljnik gasilskega društva. Sokol in gasilno društvo sta mu priredila v slovo časten večer, na katerega je prihitelo leno število njegovih prijateljev in znancev. Z g. Jagodičem je zgrabil Sv. Lenart moža, ki ni nikdar skrival svoje narodne zavestnosti, tudi ne v najtežjih časih v tužini.

u— Prvi čebelnji roj. Zadnji poletno topli dnevi so po dolgotrajni in kruti zimi prebudili čebelnice-brenčelice. V Brestrnici so imeli v Ravniakovem čebelnjaku prvi roj, vendar pa je imela matrica pri slovesnem izletu letos manjše spremstvo kakor druga leta. Tudi v Hočah in Podovi so imeli te dni prve čebelne roje.

u— S trebuchom za kruhom je odromal včeraj zopet nov transport naših delavcev v Nemčijo. To pot so bili med Prekmurci tudi naši rojaki iz Belokranjskega. Odšli so v tužino v trdnem prepričanju, da se pred zimo prinesejo s vso domov precej pri-

stedenih mark. Kakor čujemo, so organizirali še več transportov naših delovnih moči v tužino, ki se je o pridnosti slovenskih rok pričela že pred svetovno vojno.

u— Odača hiš v delavski koloniji. Mestni magistrat opozarja zainteresirane stranke, da ta čas ni prostobna hiša v delavski koloniji in tudi nobeno stanovanje v mestnih hišah. Prošnje za hiše oz. stanovanja se ne prednamujejo, pač pa bodo eventualno izpraznjene hiše ali stanovanja objavljena na magistratni uradni deski.

u— Nesrečen skok raz svistil. V Frankopnovi ulici v Studencih je 52-letni Ivan Jauk iz Limbuša med delom tako nesrečno skočil raz svistil, da je obvisel med skokom na nekem močnem zakrivljenem klinu, ki mu je raztrgal mečo desne roke. Ponesrečenca je rešilni avto odpeljal v splošno bolnico.

IZ CELJA

Celjska redakcija »Jutra« ima telefon številko 190, ponoči v nujni zadevah št. 191.

u— Iz gledališča. Mariborčani bodo gostovali v nedeljo 26. t. m. v Celju z dvema operetama, in sicer ob 16. z melodijozno in zabavno Leharjevo »Grof Luksemburški«, ob 20. pa z Nedbalovo »Poljsko krivjo«. Ker je verjetno, da bosta zopet obe predstavi razprodani, se priporoča takojšen nakup vstopnic.

u— Materinski dan v Celju. Danes bo praznilo Celje praznik materinstva na svečan način. Organizacijo ima v rokah Kolo jugoslovenskih sester. Dopoldne se bo do prodajale cvetic po mestu, od 11. do 12. bo promenadni koncert v mestnem parku, ob 16. pa bo v gledališču akademija, pri kateri bodo sodelovali golenci vseh celjskih šol. Dohodek je namenjen v prvi vrsti ubožni in bolehnih deci, katero bo poslalo Kolo poleti v treh skupinah na morje.

u— Plesni večer. Značna celjska plesalka Erna Kovačeva bo priredila v sredo 15. t. m. ob 20. v dvorani Mestnega kina svoj III. plesni večer, ki obsega prav lep in pester spored.

Med. dr. Jos. Čerin

špecialist za ženske bolezni in porodništvo

ordinira 9—11 in 14—16

v CELJU, Breg, vila Janič

(čez Kapucinski most.) 6383

u— Ureditve mestnih nasadov. Cvetlični nasadi na mestnem teritoriju so bili pred kratkim urejeni in zasajeni s pestrobavrnimi cvetjem. Te dni plesajo pleskarji ograjo ob širih cvetličnih gredah v malem parku poleg kolodvorske naproti pošte. Ako pride tujec iz kolodvorskega poslopja na Krekov trg, se mu nudi prav prijazna slika. Edina nesrečna zadeva je cestni tlak, ki je ves zakrpan. Tudi tega bo treba renovirati.

u— Posledica gostilniškega pretepa. V tujakšnji javno bolnico je bil pripeljan 29-letni posestnikov sin Anton Šket iz Čače vasi pri Kostivnici. Med prepričom v vaški gostilni ga je nekdo s topim predmetom udaril po glavi tako, da so ga morali v nezvestnem stanju odpeljati v bolnico.

u— Nesreča pri delu. V petek popoldne se je pripetila pri stavbnih delih pri hiši trgovca Stermečkega huda nesreča. Z nakladanjem malte je bil zaposlen med drugimi tudi 20 letni Adolf Kranjc iz Gaberja. Malto spravljajo z ročnim dvigalom v I. nadstropje. Nenadoma se je utrgala na dvigalu vrvi in je padla lesena posoda, polna malte, Kranjcu na desno roko in mu jo hudo poškodovale. Prvo pomoč je nudil ponesrečencu dežurni zdravnik v javni bolnici.

IZ KRANJA

u— Zakup občinskih lovov. V soboto se je vršila pri sreskem poglavarstvu javna dražba občinskih lovov Sv. Jošta in Smedlnice. Prvi lov je izdrali gostilničar Pavel Smid iz Stražišča za 8000 Din (dosedaj Din 4060), drugi lov je bil podeljen izvedražbeno po soglasnem sklepu občinske uprave za dobo 5 let dosedanjemu zakupniku Henriku Lazzariniju.

u— Sokolski oder v Stražišču bo ponovil v svojem domu danes ob 4. pop. prekrasno igr »Bedae«.

u— Cepljenje koz za otroke bo v petek 17. t. m. ob 2. popoldne v mestni posvetovalnici.

IZ ŠKOFJE LOKE

u— Kralju je mestno županstvo poslalo naslednjo brzojavko: Občinska uprava mesta Škofja Loka izreka Vašemu Veličanstvu povodom prevzetja pokroviteljstva nad univerzo v Ljubljani najvrednejšo zahvalo.

u— Današnje priveditve. V kinu Sokolski dom se bo danes vršila »Prizoritev krasnega šestdesetjanskega filma s predigro: »Le pi Rajmond«. Predstava ob 20. v primeru slabega vremena tudi ob pol 17.

u— Sprememba voznega reda. Avtobus vozi odslej od delavniških iz Škofje Loke ob 8.15 in ob 13. iz Ljubljane pa izpred Kmetске posojilnice ob 12. in ob pol 19. Ob nedeljah in praznikih ne vozi.

u— Občni zbor podružnice SPD se bo vršil danes ob 18. v občinski posvetovalnici.

u— Godba gasilnega društva, katere duševni oče je aglini g. Ravnihar, prav dobro uspeva. Le umnemu vodstvu se imamo zahvaliti, da ima Loka kot manjše mesto danes disciplinirano godbo, ki se v naše veselje lepo razvija. Sleherno nedeljo dopoldne imamo na Glavnem trgu promenadni koncert, pridni godbeniki pa so nam predtekli praznik proti večeru privoščili še izreden užitek in zaigrali več lepih komadov raz vrha Kranceljna.

u— Kam se preseli pošta baje še vedno ni gotovo, ker menda ni upanja na novo poslopje. Govori se, da se bo preselila v prostore, kjer je sedaj davkarja, kar bi odgovarjalo tudi vsem potrebam. Meščani naj ne cincajo, ker bi štedljiva pošta uprava prav rada prihranila stroške za poštne vožnje na ta način, da urad premešta na Trg, kjer bi takoj ponudili »prostor za pošto«.

u— Davčna uprava. Razpored zgradarine za davčno leto 1929. je končan in odoben ter je davčnim obvezancem pri davni upravi v času od 11. do vstevšega 18. maja med uradnimi urami razgrnjen v pogled.

u— Nova tovarni. Pri Škofjeloškem kolodvoru na Trati bodo pričeli v bližnji dočasnosti z izkopavanjem za stavbo nove tovarne, v kateri se bodo izdelovale vse potrebščine za industrijo mlinov. Podjetje bo edino te vrste v naši državi in bo popolnoma v slovenskih rokah. — Inž. Schneider je te dni odkupil od g. Krennerja večji kompleks ob cesti na kolodvor pred Plevno, kjer bo zgradila trdnja, ki izdeluje širši dom znane vodne turbine, tovarniški objekt, v katerem bo zaposleno večje število delavcev.

IZ TRŽIČA

u— Tujski promet čez Ljubelj. Na praznik Vnebohoda je pripeljal prvi večji avtomobil čez Ljubelj iz Rožne doline na Koroskem večjo družbo, ki je šla dalje na Bled in se vračala preko Podkorena. Avtobus je bil od trdnje Sauer in je gladko premagal vse ovire ljubeljske ceste. Upajmo, da se bo letos razvil tujski promet tako, kakor zasluži lepota naših krajev.

u— Občni zbor gasilnega društva se je vršil na praznik dopoldne. Po običajnih poročilih, ki so mestoma izzvala ostro debato, je bil izvoljen z malimi izpremembami, zopet stari odbor z gg. Dornikom in Bocakom na čelu. Na pomoč!

u— Vandalizem. Na tukajšnjem pokopališču se je zgodil primer najhujšega vandalizma. Nedavno se je glasila cerkevna pridloč, naj se spoštuje grobovi umrlih in naj se primerno okrase. Pouk o tem je tudi v vseh šolah v vsakem primernem času. Pa kak' v zasmeh vsem, ki oznaajo spoštovanje do grobov, je neznani zlokevec v ponedeljek zvečer porezal na grobovih rodbini Hnyk in Subert že večletne vrbe žaljke prav pri korenini. Zadeva je naznanjena orožništvu, ki pridno poizveduje po storilcu. Upamo, da bo padel kmalu v roko pravice, ki ga bo poučila, da se tako z grobovi ne sme delati. Vseh občanov dolžnost pa je, da pomaga zatreti take izrodek.

Z JESENI

u— Izredna glavna skupščina sokolskega društva na Jesenicah se je vršila v sredo zvečer v društveni telovadnici in je bila zelo dobro obiskana. Skupščino je otvoril društveni starosta br. dr. M. Obersnel, ki je iskreno pozdravil vse navzoče, predvsem pa narodnega voditelja lužniških Srbov in člana češkega Sokola v Berlinu br. Jana Skalo, ki se je udeležil skupščine kot gost ter je bil od navzočih živahno pozdravljen. Nato je br. starosta podal besedo predsedniku društva za zgradbo prosvetnega doma br. dr. Ernestu Rekarju, ki je izbrpno poročal o dosedanjih pripravah in finančnem stanju društva za zgradbo prosvetnega doma, ki se začne graditi v nekaj dneh. Občni zbor je soglasno sprejel predložene sklepe. Zelo zanimiva so bili izvajanja Sokolov-delavcev br. Lojzeta Božiča in Janka Ravnika, ki sta v imenu delavcev izjavila, da tudi oni radevolje sodelujejo pri finančni akciji za zgradbo doma, v kolikor dopuščajo njih skromna sredstva za vedajoč se, da je le v skupnosti in slogi moč in da je nujno potrebno, da pomaga vsak po svojih močeh, da pridemo čimprej do lastne strehe.

IZ KAMNIKA

u— Prvi občni zbor okrajne blagajne se bo vršil v nedeljo 21. t. m. ob 10. dopoldne v dvorani Kamniškega doma. Za predsednika občnega zbora je imenovan župan mesta Kamnika g. Kratnar. Dnevni red: volitev odbora, posvetovanje o delovnem programu okrajne blagajne v svrhu sestave proračuna za leto 1929. in razni predlogi.

u— Cesta v Kamniško Bistrico. Akcija za ureditve te gradbe napreduje. Kamniški občinski odbor je že dovolil prispevek za gradbo in vzdrževanje. Cesta bi bila dolga 8607 m; od teh odpade na korporacijski svet 4560 m, na ostale interese pa 4047 m. Skupni gradbeni stroški so predvideni na 1.500.000 Din. Vzdrževala se bo cesta s takami, ki se bodo pobirale od avtomobilov in drugih vozil. Razumljivo je, da bi s to prepotrebno cesto pridobilo mesto Kamnik mnogo na tujskem prometu. Nov planinski dom v Kamniški Bistrici bo potem brezdvomno najprijetnejša izletna točka domačinov in tujcev. Apeliramo na Meščansko korporacijo v Kamniku, da tudi ona pripomore k gradbi ceste.

u— Cesta se je udrla pod tovornim avtomobilom. V sredo popoldne je pripeljal tovorni avto družbe »Union« pivo v Kamnik. V Majstrovih ulici ob Gasilnem domu se je nenadoma udrla zemlja in se je zadnje desno kolo avtomobila pogreznilo. Pod cesto teče voda in je bil prekop krit z deskami, ki so bile popolnoma prepelele. Avto so potem dvignili po 1 in polurnem naporu z dvigalom toliko nad cesto, da so podložili tramove, po katerih je spjeljal. Cesta na tem mestu bi zahtevala po tej nezdogi, ki je prešla zelo srečno, temeljitejše popravila, in sicer z napravo betonskega mostiča ali pa s poglavitijo struge in mostičem z močnih lesenih hlodov.

u— Redni živinski sejem v Kamniku se bo vršil v torek 14. t. m.

IZ TRBOVELJ

u— Skropljenje cest. Vse prebivalstvo, ki stanuje v bližini glavne ceste, trpi pod velikanskim prahom, ki ga vzdigujejo avtomobili. Pri takem avtomobilskem prometu, kot je pri nas, bo treba v tem oziru nekaj ukreniti. Skroplilni voz, ki ga je naročila lanske leto občina, se je izkazal za Trbovelj nezadosten. Treba bo ali voz temeljito popraviti ali skropliti iz hidrantov. Na vsak način pa je nujno potrebno, da se prične s skropljenjem cest takoj.

u— Trboveljska podružnica SPD priredi tudi letošnje binkošti dvodnevni izlet v Kamniške ali Julijske Alpe. Člani in članice, ki imajo »korajžov«, naj se prijavijo na čelniku Begu ali tajniku Kostanjku. V četrtek 16. t. m. ob 18. je v šoli na Vodi se stane vseh udeležencev. Zaradi podrobnega programa udeležba potrebna!

IZ ZAGORJA

u— Kegljanje na dobitke. Zagorski kegljaški klub prične v nedeljo pri g. Tomo Koprivcu s kegljanjem na dobitke. Deset izredno lepih dobitkov bo gotovo privabilo prijatelje kegljanja, da poizkusijo svojo srečo.

u— Pomokranje po 10 para. Nekemu branjarju je tekmo noči iz šrambe izginila večja množina pomaranč in raznih sladkarij. Ko je zjutraj lastnik nameraval iz šrambe prenesti zalogo na stojnico, je presenečen opazil, da se mu je zaloga znatno zmanjšala. Slučajno je opazil, da več otrok slastno melje sladkarije, iz žepov so pa otrokom gledale pomaranče. Na vprašanje,

kje so jih dobili, so povedali, da jim jih je neki 12 letni fantič prodal po 10 para. — Materinski dan in varstvo mladoletnih delavcev. Težka socialna kriza je najbrže vzrok, da starši zahtevajo že od 14 letnih, da si sami služijo kruh. Iz Zagorja se vozi dnevno v Hrastnik 14 letna mladež, ki je zaposlena v steklarni. Ako bi jih zaposlili v dnevni službi, bi še nekako prenašali delo, ali ta mladež se z večernim vlakom odpelje na delo in se z jutranjim vrne. Nočno delo je še za odrasle naporno, kaj šele za mladino. Nedeljska propaganda materinstva naj bi bila tudi zaščitnica mladoletnega delavstva, če hočemo ohraniti rodbini in narodu dobre moči.

IZ HRASTNIKA

u— Pevski koncert v Hrastniku se je vršil v dvorani konzumnega društva rudarjev preteklo nedeljo. Priredil ga je pevski odsek »Svobode« s sodelovanjem Podlogarjevega okteta. Proizvajale so se pesmi starejšega datuma. Izvajali jih je moški zbor, ki šteje okrog 40 pevcev. Zbor je discipliniran, vendar bo treba še truda, da se povzpne na dostojno višino. Marljivi pevovodja g. Podlogar se resno trudi in mu moramo na uspehih le čestitati. Pokazal pa je že lepše uspehe in leži krivda najbrže v tem, ker se ne vrže redno vaje. Obisk je bil srednji.

u— Dram. odsek »Sokola« na Doli je uprizoril »Sestrično iz Varšave« v Posojilniški dvorani, ki je zelo dobro uspevala. Nastopile so samo 4 osebe pod režiserjem g. Ferenčkom.

u— Renovirati je začela steklarna bivši 2Vovkovi hiši. Tudi kemična tovarna bo nadaljevala, kakor čujemo, renoviranje svojih stanovanjskih hiš, kar je prekinila zaradi zime. Z delom prične, ko bo zgradila apnece.

IZ PTUJA

u— Glasbena Matica v Ptuj bo priredila v ponedeljek 13. t. m. ob 18. javen nastop gojencev nižje stopnje, v torek 14. tega meseca ob 20. pa glasbeni večer gojencev višje stopnje.

u— Slike z našega juga. V ponedeljek 13. t. m. ob 20. bo predaval v tukajšnjem Sokolskem domu br. Vekoslav Bučar iz Ljubljane o južnih krajih naše države. V preko 300 skopičnih slikah nam bo prikazal zanimivosti južnih pokrajin: mesta, zgodovinske znamenitosti in narodne noše iz Srbije, Črne gore, Dalmacije ter Bosne in Hercegovine. Na to vlezanimivo in poučno nacionalno predavanje pozivamo članstvo sokolskega društva in ostalo občinstvo.

IZ LJUTOMERA

u— Gasilska vaja. V soboto je naše mestno gasilstvo skupno z okoliškim proslavilo Florjanovo na tradicionalen način. V nedeljo, dne 5. t. m. pa so društva iz Ljutomera, Cvena, Mote, Noršincev in Radomerja priredila gasilsko vajo v obsegu, kakoršne še v Ljutomeru ni bilo. Ob 11. uri, ko je mestna godba priredila na trgu promenadni koncert, da opozori občinstvo na popoldansko dirko, je nastopilo ljutomersko gasilsko društvo s suho vajo na treh orodjih, ki je potekla eksaktno. Nato je sledila mokra vaja. Objekt je tvorilo poslopje glavarstva in občine na Glavnem trgu. Delovalo so 3 običajne brigade poleg dveh motornih. Prvi so dobili vodo iz gasilnice v Cveni, takoj nato pa tudi ostali. Vaja je dokazala lepo izvežbanost našega gasilstva. V kratkem se vrši še večja vaja, kar je vsekakor pozdraviti. Zanimivo je to, da so gasilci črpali vodo iz raznih kleti, zakaj v mestu je malo kleti, v katerih bi ne prišlo vode v izdatni množini.

u— Vlom. V zadnjem času so se v okolici Ljutomera začeli množiti vlomi. Osebi to poslednje dni so postali vlomilci predzniki. Tako so v lomili v noči od 7. na 8. t. m. kar v več trgovini, tako v Ceranjevih pri Ljutomeru v trgovino g. Rajha, kjer so odnesli blaga za 8000 Din. v trgovino Lovrenčič v Križevih, kjer jih je lastnik preganjal s strelji; dalje so posekali svojo srečo tudi v trgovini Šijanec v Križevih ter pri trgovcu Vrbnjaku. Najbrž je na delu cela vlomilska tolpa, ki pa se — tako upamo — ne bo dolgo veselila svojih uspehov.

Repertoarji

LJUBLJANSKA DRAMA.

Nedelja, 12.: Utopljena. Ljudska predstava po znanih cenah. Izven. Ponedeljek, 13.: Prireditel PEN-kluba. Recitacije srbskih književnikov. Torek, 14.: Zaprt.

LJUBLJANSKA OPERA.

Zaprt do 26. maja. (Turneja v Dalmacijo.)

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Nedelja, 12. ob 20.: Proces Mary Dugan. B. Premijera.

Ponedeljek, 13. ob 20.: Kvartet Zika koncert. C.

Pred sodniki

Ponočnjaki

Pred kratkim so razgovorili veseli fantje ponoči okoli kurilnice na ljubljanskem kolodvoru. Na lepm po pričeli zavistni onim, ki so sedeli v kurilnici na gorkem in kmalu so zažvekale šipe v oknih. Sedem fantov je bilo naznanjenih, pa je le eden priznal, da je eno šipo ubil, a ostali so vse zanikali. Prič ni bilo, zato so oporečeli; oni grešnik, ki je šipo ubil, se bo pa 2 dni pokoril.

Nov način goljufije

Dva Dolenca, mož in žena, sta imela v ljubljanskem predmestju pekarijo. Pa sta se spomnila, da bi se dalo lepše živeti, če dasta pekarijo lepo v najem in vlečeta najemnino. Rečeno, storjeno. Ljudje so kmalu brali oglas, da nekdo oddaja pekarijo in več se jih je oglasilo. Dolenca sta bila zadovoljna, oddala sta pekarijo in vse je bilo v redu. Pa se je oglasil skušnjava. Ko je bila pekarna že oddana, se je javil vec. Ko je bila pekarna že oddana, se je javil spet nekdo, ki jo je želel dobiti v najem. Mož in žena sta se kmalu sporazumela. Tudi temu sta dala pekarijo v najem proti večjemu posojilu. Ko pa je prišel novi najemnik, ni mogel prirediti s svojo obljubo, ker ga je že nekdo prehitel, ki je tik pred njegovim nosom pobiral iz peči dehteče žemlje.

»Zakaj ste me goljufali? Naznanim vas!« se je razhudil mož.

»I, kaj naju boste naznanjali, kar pustite. Kadar bova imela denar, vam ga pa vrneva.« Je hitela Dolenka.

Pa se bosta Dolenca le morala navaditi trdega ovenjanja, kajti sodniki ne poznajo šale.

Sokol in sokolarstvo

Velika krivica se pri nas godi krasnim viteškim pticam sokolom. Kar le kdo vidi, da kroži po zraku, naziva za sokola, če pa je izredno veliko, pravi, da je orel. Nič ne razlikuje plavajoče kanje od bistrega sokola, ki tudi tu pa tam nekoliko zaplava po zraku, nato pa kakor puščica frči skozi ozračje in spretno zasleduje enega naših najboljših letalcev, divjega goloba. Najmanjši zastopnik sokolov vrste pa je v stanju vloviti celo lastovico.

Stari narodi so vse bolj poznali naše ujede. Kaj dobro so jih ločili, kajti gojili so jih in cenili prav tako visoko kakor dragocene konje, včas pa še mnogo bolj. Sokol je bil najbolj čislana žival vitezov, ki so jo uporabljali za lov na divjad. Ko so pa razpadli gradovi in je izginila iz naših krajev viteška romantika, so odtelili tudi sivi sokoli. Ker so lovili tudi duhovniki s sokoli, se je dogodilo, da je njih ljubljene sokol sedel na oltarju, medtem ko je njegov gospodar opravljal veliko mašo, ki se je vršila navadno pred večjim skupnim lovom. Najbolj strastni sokolarji so bili Nemci in Orientalci.

Na jugovzhodu so najbolj uporabljali velikega sokola »morlica« in pa sokola »selca«, ki je gnezdil po vsej Evropi. Ali najbolj so cenili svetle norveške, posebno bele islandske sokole. Skoraj vsako leto so plavale iz severa proti jugovzhodu ladje s sokoli, katere so vzeli z gnezd ali polovili v jesi. Posebno priljubljeni in najbolj uporabni so bili slednji, kajti bili so mnogo boljvitejši in drznejši kakor tisti, ki so bili v šloveski družbi že od rane mladosti. Nad leto dni starih pa niso več mogli pričuti za viteške posle. Za gojitev in čuvanje sokolov so bili določeni posebni vzgojitelji, ki so na dvorih zavzemali važna mesta.

Močnejše sokole so uporabljali za lov na čaple, zajce in vodno perjad, manjše pa za lov jerebic in prepelc.

Lov se je vršil na sledeči način: Večja družba vitezov je jahala v gozd. Na roki, oblečeni v rokavico iz jelenjeje usnja, je čepel sokol. Glavo mu je pokrivala čepica, segajoča preko oči. Ko so opazili lovno divjad, je sokolar snel sokola čepico in ga vrzel v zrak. Sokol je bliskovito odjadril in planil v prestrašeno divjad. Včas se mu je posrečilo, da je ujel plen takoj z ozračja, včas pa je ponavljaj napad in mu je uspelo to šele po drugem ali tretjem napadu. Najzanimivejša je bila borba s čaplo, ki se ni dala kar tako tebi nič meni nič spraviti na zemljo. Z velikanskim užitek je občudovala gospoda to ne posebno us

Iz življenja in sveta

Največje poslopje na svetu

Chryslerjeva palača v Ameriki z najdaljšim dvigalom na zemlji, ognja varna in brez gorljivih sestavin

Chryslerjevo ime poznajo ljudje v zvezi z avtomobilskim koncernom enakega imena. Genij tega odličnega industrijskega magnata pa ga je privedel do novega izraza energije in do popolnoma drugačnega podjetja, nego je izdelovanje motorjev, namreč do gradnje največjega poslopja na svetu.

Po naziranju mnogih se to poslopje ne odlikuje samo po svoji izredni veličnosti, temveč predstavlja tudi kulminacijsko točko v stremiljenjih moderne arhitekture.

Temelje so že začeli postavljati in sicer v New Yorku ob 42. in 43. cesti z glavno fasado ob Lexington Avenue. V nekoliko mesecih se bo dvigalo to največje poslopje v višini 246,58 m. Samo veliko jekleno ogrodje Eiffelovega stolpa v Parizu ga bo prekašalo.

Stroški za gradnjo so preračunani na nič manj nego 15.000.000 dolarjev. Po naziranju gradbenikov bo v tem poslopiju prostora za 11.000 ljudi. Za vzdrževanje prometa v poslopiju bo treba 150 nameščencev. Celokupno osebje v poslopiju bo znašalo 350 do 500 oseb in med nižjimi nameščenci bodo tudi tisti, ki bodo čistili vseh 3750 oken — toliko jih bo v notranjost poslopja dovajalo svetlobo.

Nižjih 18 nadstropij bo merilo 55,5 m v višini. Tukaj bo stopilo poslopje za 5,5 m nazaj in se dvignilo za novih 17 nadstropij. Glavno poslopje vstevši stolp bo imelo 56 nadstropij, pri čemer bo dom, ki se bo dvigal nad vso zgradbo, imel 12 nadstropij. Dom pričanja v osmerokotni obliki, nadalje v četrverogladi in zadobi v vrhu običajno obliko doma. Na konici nebotičnikovega stolpa je pritrjena zvezda iz aluminija s tridesetimi kraki.

Se pred nekaj leti bi bilo nemogoče zgraditi tako visoko poslopje z dvigali, ki bi tekli skozi vso zgradbo, sedanja gradbena umetnost pa je to vprašanje rešila. Dvigala predstavljajo najdaljše navpično prometno sredstvo na svetu in bodo razvijala brzino 16 in pol km na uro, z drugimi besedami: če bi tekla brez prestanka, bi prepotovala vso višino poslopja v manj nego 1 minuti.

Osem dvigal gre od prvega do 12. nadstropja, osem od 12. do 26., 6 od 24. do 42., 6 od 42. do 58. in dve specialni dvigali od 55. do 68. nadstropja, kjer se nahaja opazovalna ploščad.

Med posebnostmi tega izrednega poslopja spada tudi razdelitev vode v vodovodni smeri, ki loči poslopje v tri dele, ležeče drug na drugem. Ta konstrukcija se je pokazala kot potrebna radi ogromnega vodnega pritiska, s katerim bi bilo računati, če bi ga ne zmanjšali z navpično porazdelitvijo cevi.

Poslopje je popolnoma ognjevarno in v nobenem delu ne bodo uporabljali kakšnega gorljivega materiala. Tla so povsod cementirana in v večah iz mramorja ali iz drugih kamnov.

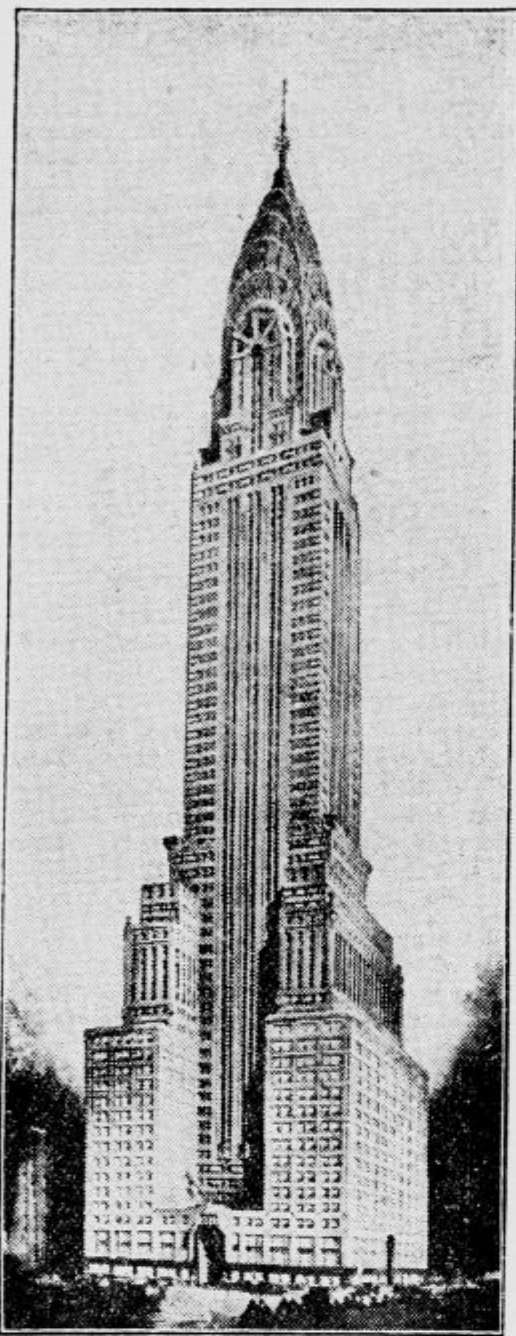
Ponoči bodo vrh poslopja razsvetljevali žarometi in opozarjali na novo iskanje zlata.

Ko so se začele širiti prve vesti o ležiščih dragocene kovine na Novi Gvineji, sta najela zakonca Booth 200 do mačih nosačev, da bi z njihovo pomočjo preplezala 800 — 1000 m visoke gorake verige, ki so ju ločile od te bogate

Papežev delegat na slavnostih Device Orleanske

Na letošnje slavnosti ob 500letnici Junaške Joanne d'Arc, imenovane Device Orleanske, je poslal tudi Vatikan svojega posebnega zastopnika v osebi kardinala Lepicierja, ki ga vidimo na tej sliki.

značilnost na neprenehoma menjavajočem se newyorškem obzorju.

Gradba te stavbe poraja nove probleme o bodočem razvoju poslopij, ki jih pa bo rešila šele bodočnost. To dokazuje, da še nismo dosegli višinske meje poslopij, da je stremenje ljudi po nadoblačnih višinah močnejše nego kdaj prej in da niso niti avtomobili s svojo gibčnostjo pomagali decentralizirati delovno mesto ljudi v tako posebnih okoliščinah, kakor jih kaže New York, kjer se kraj ne more razširati radi svoje lege na otoku. Ali bo obstajalo mesto prihodnosti iz stotin ogromnih poslopij, kakršno je gori opisano, namesto iz tisočev, danes običajnih malih hiš, ali pa se počasi a gotovo približujemo višinski meji poslopij, čije reakcija nas bo privedla ponovno do časov enonadstropnih hiš?

To vprašanje bi lahko spodbudilo pero kakšnega na fantaziji bogatega pisatelja, edino pravi odgovor pa nam bo dala šele bodočnost.

Po 11 letih se spomni svojega imena

L. 1918. je začel v italijansko ujetništvo pešec nekega madžarskega polka. Bil je v glavo težko ranjen in so ga dolgo časa zdravili, nazadnje so ga oddali v norišnico v Vidmu, ker je bil zaradi rane izgubil popolnoma vsak stik s svojo preteklostjo. Ni vedel povedati od kod izhaja in niti svojega imena se ni spominjal. Tako je prebil v norišnici skoraj polnih deset let. Pred kratkim pa je imel nenadoma svetel trenutek, v katerem se je spomnil na oboje. Dejal je, da se imenuje Vasilij Michovics in da je iz Ardanova doma. Ugotovili so, da leži to Ardanovo v Podkarpatski Rusiji in so obvestili njegovo družino, ki ga je smatrala za ves čas za mrtvega. Po fotografiji so ga s rodniški spoznali in pred nekoliko dnevi so ga sprejeli živega in ozdravljenega v svoj krog.

Tula največ popije

V Rusiji je izšla statistika o potrošnji alkoholnih pijač. Na prvem mestu v vesoljni Rusiji stoji glede konsumna alkohola Tula, kjer odpade na glavo povprečno 17 l alkohola letno. Moskva in Leningrad sta pomaknjena precej nazaj, kajti v teh dveh mestih odpade na prebivalca komaj 13 l alkohola. V zadnjem letu so prebivalci Tule zapili 5 milijonov rubljev, v nova podjetja in zgradbe pa so investirali jedva 3 milijone 829 tisoč rubljev. Kakor je ugotovila statistika, pije v Tuli staro in mlado. Med otroci so jih našli je dva 12 odst., ki niso še nikoli pokusili vina ali žganja.

Črne črte na ženskih nogavicah

V Genovi so si tolažili mladi fantje poziv oblasti, da naj si ženske oskrbe primernejšo modo in zlasti, da naj nosijo daljša krila, čisto po svoje. Vzele so s seboj kose oglja in na ulicah so ustavile vsako žensko, ki je imela kratka krila. Prišli so jo in na nogavicah so ji napravili črne črte, do katere bi moralo segati njeno krilo. Gospodične in gospe so protestirale, krik in vik je nastal na ulicah, razvili so se prepri, katerim je napravila konec šele policija.

Kaj bi moral vsak gospod vedeti?

To, da krasnejše vzorce finega angleškega kamgarna tako poceni ne more dobiti drugod, kot pri trvdki **Dražo Schwab, Ljubljana.**

S hidrocičlom čez Rokavski preliv

Mlada, simpatična, jedva 22letna Francozinja, gđena Aimée Planerjeva, rodom iz Calaisa, je izvršila prošle dni za žensko izredno pogumno dejanje: preplavala je Rokavski preliv, ki deli Anglijo od evropske celine, s hidrocičlom, napravo, ki te nese po morju kakor bicikel kolesarja po cesti. To je prvi poskus tako dolge vožnje s tem originalnim prometnim sredstvom. Planerjeva je ostavila Francijo v Calaisu zjutraj ob 9. uri 19 minut in je pristala v Doveru na Angleškem po devetih urah, potovanja, t. j. ob 18. uri 5 minut popoldne.

Zora voda

proti sivim lasem!

Ne barva, temveč vrača sivim lasem prejšnjo naravno barvo.

Odobrena od zdravstvenega

odseka pod št. 1793—20. kot za zdravje popolnoma neškodljiva. Uspeh siguren in trajen. Cena steklenici brez poštnine Din 35.—

ZORA VODA I. OREL, Zagreb

Duga ulica 32.

Lekarnam, drogerijam, parfumerijam, brivnicam in trgovinam mešanega blaga damo v komisijo.

Rane v možganih spremenijo človeka

Frankfurtski profesor dr. Kurt Goldstein je na nekem predavanju razpravljal o zanimivih opazovanjih, ki jih je napravil na ljudeh, ranjenih na možganih. Ze dostikrat so opazovali, da ne povzročajo rane na velikih možganih samo fizioloških motenj, temveč spremenjajo pacienta iz cela. Dr. Goldstein je videl n. pr. slučaje, ko nesrečneži niso mogli izvršiti nobenega dejanja brez konkretnega objekta pred sabo. Nekdo, ki se je ustrlel v glavo, ni mogel posnemati pitje vode iz kozarca, če je bil kozarec prazen. Slika je lahko pribil na steno, če je imel res žebelj v roki. Besede, ki je bila napisana sredi table, ni mogel prebrati, dokler je niso podčrtali. To so zunanje spremembe, še važnejše so pa tiste čisto duševne vrste. Ranjenec je lahko razumel le to, kar so mu predložili neposredno in dejansko. Če si mu čital zgodbe iz knjige, je enostavno ni slišal. Če si jo skušal dejansko predvajati, »igrati« jo v neposrednem pogovoru z njim, tedaj jo je takoj razumel. O prostoru in času je izgubil vsak pojim, sam od sebe se ni zanimal za nobeno stvar, sočutja ali usmiljenja tudi ni poznal več. Sploh je postala vsa njegova duševnost zelo podobna živalski duševnosti. To, kar loči človeka od živali, ustvarjalni dar, mu je strel popolnoma uničil.

Miss Nizozemska odhaja v Ameriko

Poleg sedmice evropskih lepotic, o katerih je Jutro poročalo, da so v torek, 7. maja zapustile Evropo in odrinile v Ameriko, je odpotovala v Galveston na tekmo za svetovno lepoto tudi miss Nizozemska. Naša slika jo kaže v spremstvu njene častne dame.

Šola za zakonce

Kansas City (U. S. A.) izkazuje med ameriški mesti menda najvišji procent ločitev. Na vsaka dva zakona pride po ena razpoko. Ta neverjetna, toda resnična številka je dala mestnim očetom povod, da so si izmislili ustanovitev posebne šole za zakonske ljudi. Pravijo namreč, da povzročuje razdretja zakonov v prvi vrsti neznanje zakoncev o lastnih pravicah in dolžnostih. O tem jih bodo učili v omenjeni šoli, razen tega bo dala potrebne osnovne pojme o gospodinjstvih in gospodarskih vprašanjih. Neka ženska odvnetica iz Kansas Cityja pravi, da so vzroki za naraščajoče število razdrapanih zakonov baš v nepoznanju takšnih vprašanj in leži krivda torej na obeh straneh, nikakor pa ne samo na ženskah, kakor trdijo zagriženi nasprotniki zakonskega življenja.

Opica v šoli

V židovskem kolegiju v Turinu je trajala štirinast dni prava revolucija. Nekdo je stikal po šolskem poslopiju, delal nered in škodo. Služkinja je opazila, da so vrata sobe šolskega ravnatelja vsako jutro priprta. Ko je pogledala v sobo, je našla vedno vse narobe. Nekdo je brskal po pisalni mizi in vse razmetal. Ravnatelj je odredil preiskavo. Vsi gojenci so bili zaslani. Dognalo se ni nič. Služkinja je imela nalogo paziti, da se končno prime oni, ki vznemirja zavod.

Takoj drugo jutro je našla v ravnateljevi sobi za mizo opico, ki je držala nekdo knjigo odprto in buljila vanjo. Ko je pogledala služkinjo, je zavreščala in pobegnila na obzidje skozi okno. Otroci so bili nemirni. Potem se je pričel lov na opico. Ta se je spustila na dvorišče in se spretno izognila vsem zasledovalcem z drznimi skoki. Videlo se je, kako se zabava, ko je ne morejo vjeti. Opica je bila na strehi in v poslopiju več dni. Bližala se je razredom in v kotu okna poslušala čisto mirno učiteljevo predavanje. Neka učiteljica ni mogla priti pravočasno v šolo. Opica je skočila skozi okno na katedro, vzela kredo in začela risati na desko čudne spake. Prejšnji dan je namreč skozi okno opazovala, kako učiteljica riše po tabli. Potem je zbežala. Služkinja jo je drugo jutro videla, kako je udrila v biblioteko in tam raztrgala več knjig.

Končno se je pojavil lastnik opice, gospod Eugenij Giolito. Opica ga je na

Kadar atek preveč dela

tedaj mu morate dati eno ali dve skodelici Ovomaltine dnevno. — Ovomaltine ima kot krepljivi proizvod taka svojstva, da nam zelo dobro dè v najrazličnejših življenjskih težkočah.

OVOMALTINE

namreč ustvarja energijo ter jači telesno odporno silo; hrani in jači mišice in živce marljivega delavca ter ga čuva pred izčrpanjem moči. Pri slabi volji in nervozni je Ovomaltine osobito koristna, ker ojačuje telo, prebuja moč, veselo in življenja in samozavest.

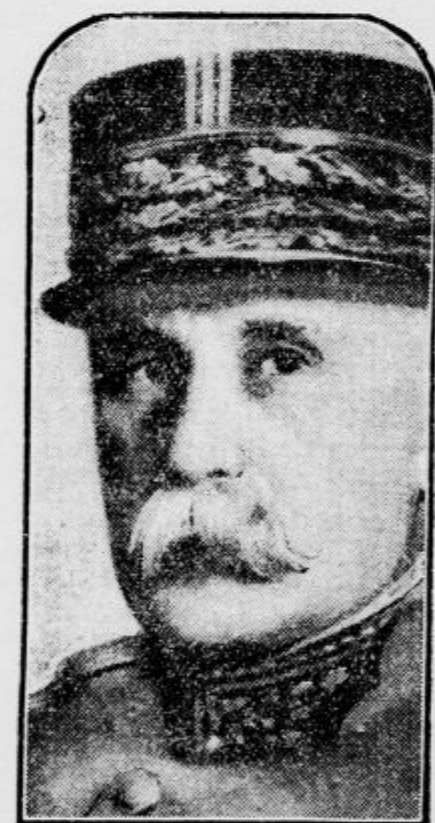
Ovomaltine bi moral jemati vsakdo, od kogar se zahteva skrajni telesni napor in močna telesna odpornost. Mnogi učenjaki in sportniki svetovnega slovesa jemljejo Ovomaltine.

Dobi se povsod za ceno Din 18.50 skatljica.

Zahtevajte brezplačen vzorec, sklicujoč se na ta list od

Dr. A. Wandera d. d. Zagreb

vrtno, ko ga je zagledala, z veseljem glasno pozdravila, ali ni kazala volje, da zapusti šolo. Kako jo vjeti? Ravnatelj, profesorji in detektivski so razmišljali, kaj storiti? Eni so rekli: ustreliti jo! pa se je protivil lastnik Giolito. Neki artist iz varijeteja je bil naprošen, da pomaga s svojo opico. Prišel je v šolski vrt. Pričela se je takoj pogovarjati z begunko, ki je splezala na to z drevesa. Lastnik jo je z las oto privezal na veržico in jo odpeljal.

Maršal Petain

je predložil oficijelno kandidaturo za člana Francoske akademije, na mesto, ki se je izpraznilo s smrtjo maršala Focha.

Z mrličji je krmil svinje

Oče neke deklice, ki je umrla v Konstanci na Rumunskem in je bila z njo pokopana tudi njena »punčka«, je zagledal par dni po pogrebu to »punčko« v oknu pokopališkega čuvaja. Prijel ga je ostro in prišlo je na dan, da je čuvaj odkopal truplo one mladenke, kakor je odkopal tudi druge mrličje ter jih metal svinjam v hrano. Pujski so bili lepo rejeni in marsikdo se je čudil, s čim jih krmi, da mu tako krasno uspevajo. Ko se je izvedelo v Konstanci, kaj počne grobar, so ljudje trumoma drli na pokopališče ali moža že ni bilo nikjer.

Pismo, ki potuje 14 let

9. avgusta 1915. so vrnili v Hustu na Slovaškem pismo, ki ga je bil odpisal v ta kraj neki Budimpeščančan. Niso mogli najti človeka, na katerega je bilo naslovljeno. Pa tudi lastnik ga ni takrat prejel nazaj, ker so baš Rusi zavzeli Hust, potem so prišli razni drugi vojni in poveljni dogodki, tako da je pismo prišlo šele danes do svojega avtorja. Ta je moral plačati samo razliko med tedanjim in sedanjim portom.

ŠAH

Urejuje dr. Milan Vidmar

Ob priliki revuzne tekme Slovenija — Avstrija v Grazu sem 28. aprila tega leta javen konkurenco igral z dunajskim mojstvom prof. dr. Beckerjem sledečo zanimivo partijo, ki pa na žalost ostala prav za prav nedokončana. Remis, ki z njim igra oficijelno končava, je rezultat okoliščin. Potrebno je bilo upoštevati program prireditve, ki ni dopuščal nadaljevanja baš v trenutku, ko bi v partiji morale pričeti odločilne operacije.

- 1.) e2—e4 e7—e5
2.) Sg1—f3 Sb8—c6
3.) Lf1—c4 Sg8—f6

Črni se izogiba takozvanim italijanskim partijam, ki po Lf8—c5 navadno vodi do mrtve igre.

- 4.) d2—d4 e5×d4
5.) 0—0

Belí bi rad prišel do znanega napada dr. Maksa Langerja, ki sledi na potezo 5.) — Lf8—c5 črnega. Ta napad je tako temeljito preanaliziran, da bi do prave igre skoro ne prišlo. Izognil sem se radi tega vsem znanim stvarim in igral 5.) — d7—d6

Poteza je solidna, vodi pa do dosti žive, težke igre.

- 6.) Sf3×d4 Lf8—e7
7.) Sb1—c3 0—0
8.) Lc1—f4

Belí že misli na napad. Zamerjal bi rad na c6 in nato nadaljeval z e4—e5.

- 8.) ——— Sc6—e5

Prekriža načrte belega in uvaja originalno mobilizacijo črnega damskega krila.

- 9.) Lc4—b3 Tf8—e8

Črni mora pritiskati na kmetu e4, drugače zgubi v sredini deske balanso. Belí zopet mora misliti na napad v sredini. Okoli točke e4 se razplede interesanten boj.

- 10.) h2—h3

Važno. Belí mora črnim figuram vzeti po-
le g4.

- 10.) ——— Le7—f8
11.) Lf4—g3

Igral bi rad f2—f4. Belí lovec pa naj ima vedno možnost vezati skakača na f6. Zato lovec ne gre na h2 in zato črni tudi ne igra Se5—g6.

- 11.) ——— c7—c6
12.) f2—f4

Ta napadna poteza ima precej dvomljivo vrednost. Kmet e4 postane slab. Seveda upa belí na e4—e5, toda baš te poteze črni ne dopusti.

- 12.) ——— Se5—d7
13.) Dd1—f3 Sd8—c7
14.) Ta1—e1 a7—a6!

V kritični situaciji začenja črni z napadom na damskem krilu. Moral je seveda ostro izračunati vse posledice poteze e4—e5 belega. Sledečo potezo je belí oddal pisneno vodji turnirja ob opoldanskem pavzu.

- 15.) a2—a4

15.) e4—e5 vodi do izgube kmeta in velikih zapletljajev.

- 15.) ——— c6—c5
16.) Sd4—f5 c5—c4
17.) Lb3—a2 b7—b5!

Belí se izogne šahu na b6, da dobi več prostosti na damskem krilu.

- 18.) ——— b5—b4
19.) Sc3—d5 Sf6×d5
20.) e4×d5 Te8×e1

Zelo v poštev pride tudi Lc8—b7

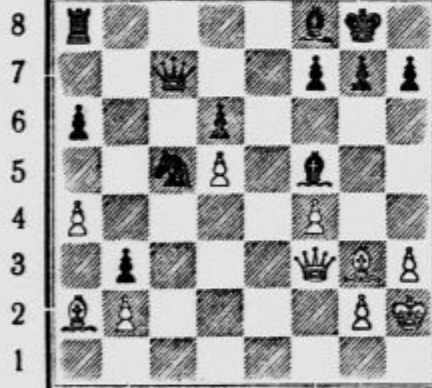
- 21.) Tf1×e1 Sd7—c5!
22.) Te1—e8

Grozi Sf7—e5+

- 22.) ——— Lb7×f5!
23.) Te8×a8 b4—b3!
24.) c2×b3 c4×b3

pozicija po 24. potezi črnega

- a b c d e f g h

Belí lovec na a2 je zajet. Seveda mora vzeti kmeta b3, kjer ga še krije dama.

Maré Stahl: Njegov edini prijatelj

Rdeča opečna zgradba na hribu je bila kaznilnica. Zid okoli nje je bil siv in visok z železnimi roglji in vzdignimi črepinami steklenic. V solncu so se lesketale ko žilasti kamni.

Z oken bi lahko razgled na krajino ob vnožju, da ni bilo na njih toliko železja in pločevine. Le iz mizar-ske delavnice, kjer okna niso bila izdelana, se je odpiral prostorni svet: reka, ki se je srebreno vila v dolini, gozdovi, ki so se višnjevali na obzorju, in za njimi si slutil morje. Kadar je vihar v noči divjal na orjaških krilih čez ravan in se zaganjal ob zidovje kaznilnice, si čul, kako buči in besni razjarjeno morje, ali se ti je vsaj zde-lo, da ga čuješ.

Nekega dne so se duri odprle na ste-zaj in izpljunile dva človeka. Obraz sta jima bila siva, prsa upadla, hrbta ukrivljena kakor pod težkim breme-nom. Telo jima je tičalo v prazničnih oblekah, urezanih po kroju, ki je bil v modi pred desetimi leti. Progasto ob-liko sta bila notri lepo zložila s števil-kami navzgor, devet sto štiri in devet sto pet. Samo majhen sveženj sta ime-la pod pazduho: srajco, glavnik in ne-

Kombinacija črnega, ki je dal kvačeto in kmeta na sloni na sledečem dvojnem na-padu dame, ki zopet priboji kvaliteto in kmeta.

- 25.) La2×b3 Dc7—b7!
26.) Ta8×f8 ———
Drugega izhoda ni!

- 26.) ——— Kg8×f8
27.) Lb3—c4 Db7×b2

Črni se je dokopal do ofenzive. Belí kmet na a4 je zapuščen, damsko krilo je v rokah črne dame. Se vedno pa ima belí opasno orožje dveh lovcov.

- 28.) a4—a5

Kmet mora zapustiti ogroženo mesto.

- 28.) ——— Db2—d4!

S to svojo jako potezo izsili črni važno poenostavitev igre, ker belí sedaj brez škode ne more obdržati obeh lovcov.

- 29.) Df—e2 Lf5—d3!
30.) Lc×d3 Dd4×d3

Zamenjati belí dam ne sme. Po 31.) Dc2+ d3, Sc5×d3 grozi Sd3—b4, česar belí ne more preprečiti. Na 32.) f4—f5 bi na primer enostavno sledilo Kf8—e7. Kmet d5 bi padel in partija bi že bila odločena.

V poštev pride za belega nadaljevanje 31.) Dc2—b2, Dd3×d5 32.) Db2—b8+, Kf8—e7 33.) Db8—h8. Toda črni igra mirno 33.) Ke7—f7 in odgovori na 34.) Df8×h7 Dd5—e4 nakar mora kmet d6 odločiti.

Se predno je prof. Becker izvršil svojo 31. potezo je vodja turnirja javil, da mora-turmsko dvorano zapustiti. Banket, ki je oficijelno zaključil prireditve je bil seve-da važnejši kot ta naša končica. V tej si-tuaciji sem partijo dal remis.

ni izključeno, da nam letošnje poletje

prinese prvi mednarodni turnir v Sloveniji. Rogaška Slatina bi bila zelo pripravno bojišče in merodajni krogi gledajo, kakor ču-jemo, z dobrohotnostjo na načrt, ki ga je predložil agilni mariborski klub.

Če se bo posrečilo za turnir v Rogaški Slatini pridobiti nekaj inozemskih mojstrov, bi južnoslovenski močni igralci vendar pri-šli do davno zaželenega boja s kvalifi-kiranimi nasprotniki. Na tem turnirju bi seveda urednik rubrike ne smel imeti mesta naraščaju. Vsako tako mesto ima že svo-jeja kandidata. Upajmo, da bo tudi ta pri-reditev uspeła ter da se bodo naši mata-dorji častno držali.

Kino

Higijena toaletne mizice

Napisala Florence Vidorjeva

Negovanje lepote je neobhodna važnost za moderno ženo. Toaletna mizica igra skoro večjo vlogo kakor omara za garde-robo. Na žalost greše ženske zelo pogosto s pomanjkanjem upoštevanja higijskih predpisov pri toaletnih predmetih in ker je

snaznost prvi in najvažnejši pogoj pri go-jitvi lepote, je zelo umestno posvečati toa-letnim potrebščinam prav toliko pažnje kakor na primer kirurškim instrumentom.

Naslednja oprema je po mojem neob-hodno potrebna, če hočeš ustrežati higijs-kim zahtevam:

Dva glavnika. Rabiš izmenoma vsak dan enega in ga vsako dan po rabi očistiš z mi-lom in vročo vodo.

Dve ščetki za lase. Snažiš ju enako ka-kor glavnika.

Štiri čopi za pudranje. Čopa za pudranje ne smeš rabiti delj ko teden dni; potem ga moraš oprati. Se nerabljene čopi hraniš najbolje v zaprti stekleni skodelici.

Dva zavojčka svilenege papirja za od-stranjenje Cold Creama in šminke. Prtiči za obraz so po mojem docela nehi-gijeni.

Dve mehki usnjati prevleki za gladilce za nohte. Po enotodenski rabi prevleki operi, bolje pa je, da ju vržeš proč in si kupiš novo.

Oni pa je trdovratno vztrajal.

Tako sta sedla v vlak in se odpe-ljala v domačo vas.

Ona ni bila čakala nanj, vzela je bi-la imovitega kmeta, imela je otroke in dosti živine in hišo, skoro tolikšno ka-kor graščino.

Šla sta dalje.

Bogumil je bil redkobeseden, zade-lo ga je bilo huje od kazni.

Mali Friderik je pavliloval. Sviral je na orglice šegave popevke, pripo-vedoval burke in se kar moči prizade-val, da bi razvedril otožnega tovariša.

Bogumil je bil resen in boječ, težko-krven kmet, ni ga bilo lahko ozdraviti. Ranilo ga je bilo prav v sredo mozga, jel je hirati. Bežal je od ljudi in zato jih je mrzil. Ni se umel šaliti, če ga je bolelo. Nobene burke ni vedel pove-dati, končano je bilo z njim.

Časih je položil malemu roko na ra-mena:

— Ne trudi se z menoj, prijatelj, končano je.

Toda mali se ni vdal; šla sta čez me-jo na tuje.

Pomlad je prešla v poletje, vroče je bilo, rž je zorela, dozorela, poželi so jo; imela sta posla, dela je bilo v iz-obilju.

Napravila sta si bila dostojnejšo

Nega sob spada do izvestne meje tak-to k negovanju lepote, čeprav nima prav za prav ničesar skupnega s higijeno toalet-ne mizice. Vzlic temu naj povem, da sta neobhodno potrebni dve ščetki za zobe in da ju je treba zavreči in nadomestiti s no-vima vsaj vsaka dva meseca.

Higijena zahteva časa, truda in stroškov, toda njeni rezultati glede na lepoto in zdravje obilo poplačajo vsako damo, ki se ne straši nekoliko stroškov in truda in ma-lenkostne izgube časa.

Srečni zakoni v Hollywoodu

Kakor vse filmske senzacije tako so tu-di one o mnogostevnih razporokah med filmskimi igralci v Hollywoodu zelo p-rane. Res se tam mnogo ljudi loči.

pa je tudi dosti zakonov, v katerih živa zakonca prav idealno. Neki ameriški no-vinar si je dal truda in je v Hollywoodu poiskal te srečne zakonce. Po njegovem so najšrečnejše zakonske dvojice v Hollywoodu tele:

Emil Jannings in njegova žena se dobro razumeta. George Bancroftova in Clive Brook imata dva otroka in ju štejejo med najšrečnejše hollywoodske zakonske dvo-jice. V srečnem zakonu žive: Wallace Beery, Harold Lloyd, Thomas Meighan, Warner Baxter, Antonio Moreno, Chester Con-klín, Frederic March. Primerni zakoni so: Mc. Cormicks s Colleen Moorejevo, Mil-ton Sills z Doris Kenyonovo, Douglas Fair-banks z Mary Pickfordovo.

Rekorden zakon je zakon Georga Faw-cetta. On in ona nastopata skupaj kot igralca že štirideset let.

Moj brat in jaz

Napisal Sidney Chaplin

Sid Chaplin, starejši brat Charliejev, je že več let zaposlen pri filmu in slovi za-sti po izvrstnem kreiranju ženskih vlog. Nedavno tega je dovršil film »Zakonska burja«, v katerem igra spet žensko. Evo kaj pripoveduje komik o svojem filmskem delu:

»V svoji novi komediji igram vlogo mo-ža, ki ga je zanimala lepa igralka in ki mora v izvestnih okoliščinah obleči žensko obleko in doživeti v njej razne nepravilne in neugodnosti. Ni bil samo uspeh, ki sem ga doživel v filmu »Charliejeva tetka«, kateri me je bil pripravil do tega, da spet igram žensko vlogo.

Zelo mi je žal, da me občasno in kri-tika zmerom vzporejata z bratom. Mislim sem že na to, da si izprememim ime, toda za to je prepozno. Midva sva si v film-skem ustvarjanju docela različna. Charlie razmišlja o vsaki svoji novi komediji me-sece in meseca in psihološko razglablja sleherno sceno. Jaz dovršim film v dveh do treh mesecih. Charliejev atelje je za dobe snemanja pravcato svetišče, kamor nima nihče dostopa. Kadar jaz snemam, je zme-rom okoli mene mnogo ljudi. Tako se pri-meri, da že pri snemanju čujem smeh svo-je publike in prihajam z njo v kontakt, ki mi je potreben za delo. Jaz publiko štu-diram. Komedijanstvo mi nikakor ni pri-rojeno; nisem sicer mizantrop, vendar po-polnoma resen človek. Meni nikoli ne uspe, da bi se s samim nastopom povzročil sal-ve smeha, razen kadar igram žensko.

Harold Lloyd in moj brat Charlie sta Seila in Karibda, med katerima moram ja-drati. Nikdar se ne bom mogel osvoboditi vzporejanja, a publika in kritika ne vidi-ta, da imata Lloyd in Charlie svoja last-na podjetja, svoje lastne režiserje in da delata z lastnim denarjem, jaz pa imam pogodbo in moram igrati, kar mi predpiše režiser. Najtežje je ugotoviti, katere vrste komedije si publika želi. Moj brat Charlie ima svojo posebno metodo za presojanje svojih filmov. Ko je film dovršen, pozove k sebi nekega starega železnika, ki mu pokaže film. Prizore, ki se jim starec na-smeje, smatra za dobre, ostale pa enostav-no izreže.

To fine filozofske metode mojega brata zanesljivo ni moči prekositi in je ne bom nikoli skušal posnemati. Sodim, da ima si-tuacijska komika vedno upanja na uspeh. Ni lahka stvar, najti na človeškem telesu točko, ki jo je treba najti, da se človek nasmeje. In čim bolj se nasmeje, tem več-ja postane komikova plača.

Charlie je strahovito slavohepen. On želi z vsakim svojim novim filmom prekositi vse prejšnje, jaz pa imam namen ostati pri filmu samo tako dolgo, dokler moj bančni račun ne naraste toliko, da bom mogel živeti po svojih nagljenjih in po svoji volji. Rad imam knjige in zanje iz-dam mnogo novca.

Dotlej pa bi se v prvi vrsti rad osvobo-dil vzporejanja z bratom Charliejem. Po-skusite tedaj pozabiti moje ime in premo-trivajte samo moje igranje — ako boste zme-rom samo vzporejali, boste škodovali sa-mo sebi samemu. Želim vam, da se sme-jeje, nasmejete od srca, in ako to dose-žem, bom srečen.

Ta članek Sida Chaplina karakterizira umetnika bolje od vsakega popisovanja njegove osebe.

Drobne vesti

Clara Bow se je pred tedni mudila v Newyorku, ne da bi jo bili novinarski re-porterji odkrili. V hotelu, v katerem se je bila nastanila, se je namreč prijavila pod imenom Stella Ames. Pod tem imenom igra v svojem filmu »Divja igra«.

Olga Baklanova je bila angažirana za govoreči film v angleškem jeziku, v kate-rem nastopa v vlogi Rusinje. Z njo igra Clive Brook in Neil Hamilton. Film se ni dobil definitivnega naslova; za zdaj se imenuje »The Woman who needed kil-ling« (Žena, ki je morala ubijati).

Conrad Veidt je bil v Nemčiji angažiran za film »Graf Caligostro«.

Luigiella Pirandella »Šest oseb išče avtor-ja« prirejajo v Nemčiji za film. Avtor je bil sam napisal scenario in bo tudi nasto-pil v filmu.

W. Murnau snema v Hollywoodu film »Our Daily Bread« (Naš vsakdanji kruh) s Charlesom Farrellom in Mary Duncanovo. Film »Poslovna žena«, v katerem nasto-pa John Gilbert z Greto Garbo, je dovr-šen.

Cecil B. de Mille zbira igralce za svoj novi film »Dinamit«.

Radio

Izvilleček iz programov:

LJUBLJANA (577 m 4kw), ZAGREB (309 m 0.7kw), PRAGA 349 m 5kw), BRNO (441 m 3kw), VARŠAVA (1111 m 10kw), BERLIN (484 m 4kw), FRANKFURT (428 m 4kw), LANGENBERG (469 m 20kw), STUTTGART (380 m 4kw), DUNAJ (517 m 15kw), LONDON (Davenport 1604 m 25kw), RIM (448 m 12 kw), BUDIMPEŠTA (558 m 20 kw), STOCKHOLM (Motala 1380 m 30kw).

Nedelja 12. maja.

LJUBLJANA 10.30: Oskrbnavanje cvetlič-grmčevja in ostalega drevja (»Kafol«). 11: Koncert radioorkestra. — 15: Mladinska akademija s petem in deklamacijami v dveh delih, ki jih poklanja šentjakobska dekliška šola zlati slovenski mami. — 16: Humoristično čtivo. pisatelji Milčinski. — 16.30: Reprodukcijska glasba in koncert radioorkestra. — 20: Koncert godbe Dravske divizije: korčarice. — 22: Napoved časa in poročila. — ZAGREB 11.30: Popoldanski koncert. — 16.30: Prenos nozometne tekme. — 19: klavirski koncert. — 20: Pretno opere iz gledališča. — BEOGRAD 12.10: Koncert skladb B. Smetane. — 17: »Narodno selo«. Citraški zbor. petje in recitacije. — 20.30: Koncert na harfo. — 21.45: Poročila. — 21.55: Godba za ples. — PRAGA 16.30: Prens koncerta iz Brna. — 18.05: Oroške pesmi in usnavanke. — 19.05: Godba za ples. — 20.30: Narodne pesmi. — 21. Koncert glasbe B. Smetane. — 22.20: Lahka godba. — BRNO 16.30: Popoldanski koncert orkestra. — 19.05: Koncert iz Prage. — 20.30: Koncert Foersterjevih skladb. — 21: Prens koncerta iz Prage. — 22.20: Lahka godba. — VARŠAVA 15.15: Prens koncerta iz filharmonije. — 20.30: Poluden koncert orkestra. — 21.15: Nadaljevanje koncerta. — 23: Godba za ples. — DUNAJ 10.20: Koncert za orgle. — 11: Koncert dunaj. simf. orkestra. — 15.45: Popoldanski koncert. — 19.10: Mate-rinstvo v pesmih. — 19.35: Komorna glas-ba. — 20.05: Veseloligra. — Večerni kon-cert orkestra. — BERLIN 16: Bachove kantate. — 17: Koncert orkestra. — 20: Plotova opera »Marta«. — Godba za ples. — FRANKFURT 17: Popoldanski koncert. — 19.30: Verdijev »Requiem«. — Godba za ples. — LANGENBERG 16.30: Orkestralen in pevski koncert. — 20: Oneretni večer. — STUTTGART 19.30: Prens programa iz Frankfurta. — 21.30: Mešan večer. — BUDIMPEŠTA 10: Cerkvena glasba. — 12.25: Simfonični koncert. — 16: Predava-nja in koncert pevskega zbora. — 17.25: Kabaretni program. — 19.30: Prens iz kr.opere. — 22.30: Koncert ciganske godbe. — TOULOUSE 21.30: Orkestralni koncert. — 21.45: Petje. — 22: Koncert simfonič-ne orkestra. — 22.25: Odlomki iz oper in godba za ples. — LONDON 19.55: Prens večernic. — 21.05: Orkestralni in pevski koncert. — RIM 17: Popoldanski koncert. — 20.45: Odlomki iz italijanskih oper. — STOKHOLM 18: Prens večernic. — 20.15: Zborovski koncert.

Ponedeljek. 13. maja.

LJUBLJANA 12.30: Reprodukcijska glas-ba. — 13: Napoved časa in reor. glasba. — 13.30: Borzne vesti. — 17: Koncert radio-orkestra. — 18.30: Češčina. — 19: Franco-sčina. — 19.30: Organizacija borbe proti raku dr. Zalokar. — 20: Koncert nemške glasbe: izvala radioorkester. — 22: Napo-ved časa in poročila. — ZAGREB 13.15: Reprodukcijska glasba. — 17: Popoldanski koncert. — 20.30: Prens mednarodnega koncerta iz Varšave. — BEOGRAD 12: Napoved časa. — 12.30: Gospodarske in borzne vesti. — 12.45: Radio-kvartet. — 13.15: Poročila. — 19.30: Ciganska godba.

Pri slabokrvnosti

po prestani težki bolezni uživajte samo

Chinoferrin

Dobi se v vsaki lekarni.

3-a

— 20.55: Komorna glasba. — 22.25: Poro-čila. — 22.55: Program za inozemstvo. — PRAGA 16.30: Koncert vojaške godbe. — 19.05: Program iz Brna. — 20.30: Prens mednarodnega koncerta iz Varšave. — 22.25: Reprodukcijska glasba. — BRNO 19.05: Kabaretni program. — 20.30: Prens mednarodnega koncerta iz Varšave. — VARŠAVA 16: Reprodukcijska glasba. — 17.55: Orkestralni koncert lahke godbe. — 20.30: Mednarodni koncert poljske godbe. — 23: Godba za ples. — DUNAJ 11: Dopol-danski koncert. — 16: koncert kvarteta. — 20: Večeri balad. — 20.30: Prens medna-rodnega koncerta iz Varšave. Koncert god-be za ples. — BERLIN 17: Orkestralni koncert lahke godbe. — 20.30: Prens mednarod. koncerta iz Varšave. — FRANK-FURT 17: Koncert operetne glasbe. — 20.15: Prens opere iz Stuttgarta. — Ve-černi koncert orkestra. — LANGENBERG 17.45: Reprodukcijska glasba. — 20: Kon-cert klasične glasbe. — Lahka godba. — STUTTGART 16.15: Odlomki iz nemskih oper. — 20.15: Lortzingova romantična ope-ra »Regina«. — Koncert orkestra mandol-in in kitar. — BUDIMPEŠTA 9.15: Dopol-danski koncert. — 17.40: Koncert ciganske godbe. — 20.30: Prens mednarodnega koncerta iz Varšave. — Godba za ples. — TOULOUSE 20.30: Koncert orkestra. — 20.50: Glasbena burka. — 21: Koncert poljske glasbe. — 21.35: Odlomki iz komičnih oper. — LONDON 19.45: Prens iz gledališ-ča: II. dejanje Wagnerjeve opere »Sieg-friede«. — 22.20: Orkestralni koncert. — RIM 17: Popoldanski koncert. — 20.45: Ve-černi koncert lahke glasbe.

Torek. 14. maja.

LJUBLJANA 12.30: Reprodukcijska glas-ba. — 13: Napoved časa in reprodukcijska glasba. — 13.30: Borzne vesti. — 17: Kon-cert radioorkestra. — 18.30: Zur Gegen-standstheorie der Persönlichkeit (prof. dr. Verber). — 18: Zgodovina slovensce. — 19: Nemščina. — 19.30: Naše sododne države: Geografski oris Dunaja. — 20: Schwabi »Kandidat« izvajajo člani Nar. gled. — 21: Koncert radioorkestra. — 22: Napoved časa in poročila. — 22.15: Prens inozemskih postal. — ZAGREB 13.15: Reprodukcijska glasba (Jugoslovenska nar. muzika. — 17: Jugoslovenski program. — 20: Svečanost povodom 3 letnice zagrebske radio-stanice. — BEOGRAD 12: Napoved časa in repro-dukcijska glasba. — 12.30: Gospodarske in borzne vesti. — 13.15: Poročila. — 20.25: Koncert radio-kvarteta. — 21.55: Poročila. — 22.05: Koncert tamburaškega zbora. — PRAGA 16.30: Popoldanski koncert. 19.30: Večerni koncert. — 20.30: Koncert orkestra in solistov. — 22.20: Lahka godba. — BR-NO 19.05: Koncert orkestra. — 20.30: Prens koncerta iz Prage. — 22.20: Lahka god-ba. VARŠAVA 17.55: Večerni koncert orkestra. — 19.20: Prens opere iz gledališča v Poznaniu. — DUNAJ 11: Dopolodanski kon-cert. — 16: Koncert orkestra. — 17.40: Glas-beni program za deco. — 20: Koncertna akademija. — 21.40: Zborovski koncert. — BERLIN 17: Popoldanski koncert. — 20.10: Zabaven večer. — Orkestralni koncert lah-ke godbe. FRANKFURT 16.35: Prens kon-certa iz Stuttgarta. — 20: Pevski koncert Giovannia Marurita. člana milanske Scale. LANGENBERG 17.45: Večerni koncert. — 20: Orkestralni in pevski koncert. STUTTGART 16.35: Popoldanski koncert orkestra. — 20: Prens koncerta iz Langenberga. — BUDIMPEŠTA 9.15: Koncert tria. — 11: Koncert godbe na nihala. — 17.40: Po-poldanski koncert. — 19.30: Dramski večer. — 22.30: Ciganska godba. — TOULOUSE 20.30: Koncert vojaške godbe. — 21.1: Odlomki iz oper. — 21.25: Dunajska glas-ba in godba za ples. — LONDON 19.45: Orke-stralni koncert. — 21.15: Koncertni večer. — Godba za ples. — RIM 17.30: Popoldan-ski koncert. — 20.45: Vokalen in instrum-entalen koncert.

Kraljestvo mode

Kopalne obleke

Moda za kopanje se je v zadnjih letih zelo izpremenila, a k sreči tako, da ji je najstrožji kritik ne more ugovarjati. Resnica je namreč, da smo dobili popolnoma nov slog. Preje je bila namreč kopalna obleka nekaj nestvor za kopanje, sedaj ima pa toliko apartnih idej, da je prav za prav popolna obleka ali kostum, ki ni samo za kopanje, temveč sploh za življenje na obali. Zlasti pa za promeniranje in igre ob vodi.

Prej smo se ogibali pisanim barvam, ki so bile uprav prepovedane kot nemoralne, zadnji čas pa je dobila umetnostna obrt na ta mala oblačila tako velik vpliv, da je dovoljen tudi najživahniji efekt in ne samo to, da je dovoljen, temveč celo predpisan, ker te barve v živem soncu tudi najboljše delujejo.

Seveda se je tu za modo pletenih odprlo novo široko polje in v resnici tudi vidimo vedno več pletenih kopalnih oblek, med tem ko so svileni modeli že skoro izločeni iz modne slike, ker so se izkazali za nesportne in neprimerne za štrpac in so imeli na sebi vedno nekaj salonsko-sportnega. Dolgo je sicer prevladovalo mnenje, da so trikoji za kopanje najprimernejši, vendar pa samo za višje postave dekliških oblik, kar je bila pa velika napaka, ker danes največje modne hiše izdelujejo tudi za močnejše osebe prav individualne modele, ki napravijo figuro zelo sloko.

Novost kopalne mode je ta, da je obleka za plavanje skoro brez izjem zvezana z ogrinjalom, pa naj bo to ogrinjal z ohlapno jopico, telovnik, napolnjen kratki paletot ali ruta. Na ta način je bil ustvarjen kopalni komplet, ki bo gotovo v kratkem zmagal, ker je v resnici miščen, praktičen in tudi apertnejši, kakor zastareli dolgi kopalni plašč, ki napravi damo negracijozno in skoraj okorno.

Ta ogrinjala so tako ravnovrstna, da se nam ni treba bati monotonije, ki bi delovala ob vodi dolgočasno. Nekaj najnovejših modelov vidimo na naši sliki, ki nas informira, kaj naj pripravimo za kopalno sezono.

Da se pletilna industrija trudi izrabiti vse tehnične možnosti, vidimo na prvi sliki, ki nam kaže pleteno kopalno obleko v intarzijski maniri. Ima dolg kazaki podobnih zgornjih del svetle barve z mnogobarvnimi geometričnimi ornamentami in temu prikladne hlači, ki se jim vidi rob izpod gornjega dela. Čez tako obleko nosimo ohlapno jopico, širok slammik z resami na robovih in sandale, ki so letošnjo sezono zelo priljubljene.

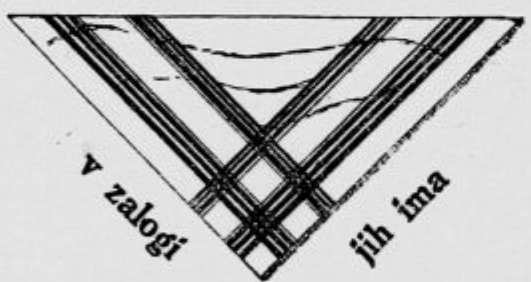
Zelo zanimive so tudi obleke iz vzorca stega trikoja, ki sicer ne delujejo tako ži-

vahno, vendar pa dosegajo izborne efekte, če so njeni vzorci originalni. Tako obleko vidimo na tretji sliki, kjer so zgornji del in hlače združene, vendar imamo na kljub temu močan kontrast, ker so hlače pletene iz temne volne, zgornji del pa je svetel. Zelo dekorativni so mali pisani solčniki, ki obleko prav ugodno poživljajo. Pas iz kavčuka je praktičnejši kakor iz vsakega drugega materiala. Ameriška mornarska čepica ugaja prav zelo tudi letos, prav tako kakor kopalni čevlji iz gumija v barvi obleke.

Razum opisanih vzorcev so zelo priljubljeni tudi povprek črtasti modeli, ki seveda prihajajo v poštev le za prav vitke kopalke, kakor vidimo na predzadnji sliki. Prav mična kombinacija k takim črtastim trikojem je velika ruta s pikami iste barve kakor črte trikoja. Za močnejše postave priporočamo kopalne obleke iz trikoja s preprostim gornjim delom in zvončastim krilcem. To obleko krase le pisani robovi, prav dobro se ji pa poda tudi cvetlica iz kavčuka. Na zadnji sliki, ki nam predločuje tak model, lahko vidimo tudi izvrsten učinek napolnjenega kopalnega paletota z velikimi cvetlicami, ki je za vse obleke letos priljubljen ornament.

Večkrat bomo ob vodi srečali tudi nenavadno žive fantastične kreacije, kakor n.

Dečvine rute Din 50

Propaganda Dečve

Miklošičeva cesta

TVRDKA J. C. MAYER,
URBANC, SOUVAN,
SKABERNE, TOMŠIČ,
ČESKUTI, ZAJC,
EGER, MERSOL,
PERSCHE, PODKRAJŠEK,
MAYER - MARIBOR,
STERMECKY - CELJE,
OBLAČILNICA MIKLOŠIČEVA CESTA

Mali Friderik jo je ubiral kar moči naravnost proti novi Bogumilovi domovini. Toda pogosto je vendarle moral kreniti v stran, da si v vaseh izprosi miloščine; časih je celo ukral, če mu niso nič dali. Jemal je perilo z vrvi in ga prodajal za kruh in meso. Ljudje so ga nezaupno gledali. Vabil je race iz ribnikov in katere so mu prišle na lučaj, jih je pobil s kamenjem. Moral se je skrivati in potovati tudi ponoči, da ubeži orožnikom.

Potem je začelo snežiti in pritisnil je moker mrz. Friderik je hodil vse delj; hodil je kakor žival, ki išče primernega kraja, da tam pogine. Vedel je le eno: Bogumil, moj edini prijatelj! To besedo si je tisočkrat ponovil v mislih; bila mu je jed in pijača in ga je grela ponoči.

Naposled je dospel. Konec je bilo z njim. Roko je pritisel na prsa, da bi zadržal val krvi, ki ga je davil v grlu; obleka mu je visela v capah, obraz mu je bil brez barve, mrtvaško bled.

Tako je prišel do hiše Bogumila, svojega edinega prijatelja. Zavlekel se je čez dvorišče v izbo.

Bogumil je sedel z ženo za mizo. Dišalo je po pečenoj. Zredil se je bil in tudi postaral, videti je bil zelo zadovoljen.

Počasi se je obrnil k došlec; ko ga

je spoznal, je hotel vstati, toda žena je planila kvišku, kakor bi jo bila kačica pila.

Bogumil je pobesil glavo in se zagledal v tla.

Mali Friderik je bil iztegnil roke, zdaj jih je spustil. Rejeni mož za mizo je nekajkrat težko pogoltnil in rekel:

— Orožniki so ti za petami! Jaz sem zdaj župan v vasi in ne moreš ostati pri meni.

— Da, da, je rekla žena. Idi! Česa iščeš pri mojem možu, ti tat!

Mali Friderik je srepo odprl oči. Stal je kakor omamljen, potlej pa se je obrnil in odšel skozi vrata.

Leden veter mu je udaril naproti, odprl je usta, da bi zasopel.

Toda dolgo zajezena kri je porabila tisti trenutek in bruhnila, v velikem curku se je ulila iz ust. Kolena so mu klenila, s čelom je težko udaril ob podboj vrat.

Hotel je še nekaj reči, nekaj zavpiti, nekaj zakričati, toda brez prestanka bruhajoča kri mu ni dala.

— Ti robijaš, je hotel reči, ti robijaš? Pa ni rekel nič.

Ležal je na pragu pred vrati svojega edinega prijatelja. Ko so prišli orožniki, je bil že davno mrtev.

Dr. obledel iz trikoja, ki jo vidimo na naši drugi sliki. Ima temne hlače s svetlimi zgornjim delom, ki je okrašen s pisanimi aplikacijami iz trikoja, ki nam predločuje stilizirano kmečko hišico z drevjem in vrto.

Dečve

Cepay imamo lepo in originalno domačo dečvo, vendar bomo tudi še letos videli mnogo drugih, ki so pa naši vendar kolikor toliko podobne. Moderne so letos zelo rožaste dečve, a nikakor ne svilnate, ker te delajo nekako vtis bahavosti. Pač pa jih sešijemo iz kašmiru podobnega tankega blaga, ki je zelo mehke ali pa satinstega blaga, ki se sveti. Tako obleka sestoji navadno iz treh delov: iz širokega zvončastega krila, iz moderčka in pa iz belega ošpetlja iz batista ali pa iz drugega blaga, ki se lahko pere. Veržica okrog vratu se vedno prav dobro prilaga taki kmečki gospodini.

Paletto za kopanje

Kakor že gori rečeno to novo oblačilo ni samo šik, temveč tudi nenavadno porabno, ker nadomešča kopalni plašč, kakor tudi vsako drugo ogrinjal pri kopanju. Ta novi

paletto nosimo čez kopalno obleko ali pa tudi čez pajam ob morski obali. Če hočemo imeti na eni strani dekorativnega na drugi strani pa tudi uporabnega, ga sešijemo iz frotirnega blaga, ki je seveda take barve, da zdrži vodo in sonce. Robove temu palettoju, ki mora imeti velike vzorce, napravimo iz enobarvne tkanine in tako obrobimo tudi rokave.

Na naši sliki vidimo tak paletot v zvezi z enobarvno obleko in solčnikom, ki mora biti iz iste tkanine kakor paletto, zlasti ker so solčniki iz frotirnega blaga najnoviša moda.

Zdravstvo

Zdravniška posvetovalnica

G. I. Z. v Č. Poskusite doseči z odvajalnimi sredstvi iztrebljenje, osobito z isacenom, od katerega vzemite zvečer 2 — 3 pastile. Proti bolečinam mrzle obkladke, sicer čepice. Edino radikalno sredstvo je pa operacija. — Če ste svojčas res imeli kapavico, je jasno, da ste jo nalezli. Na tak način, kot vi pripovedujete, ta bolezen nikdar ne nastane. Možno pa je, da ste trpeli na iztok iz povsem drugega vzroka, ki nima s kapavico ničesar opraviti, ali vsaj treba ni, da bi imeli. Morda bolehte na obojeli kostanki (prostata). S to podoben bi postala razločljiva vaša domneva, kot vse ostalo. Obrnite se na kakega kirurga, da vas natančno preišče. — »Rezi-ka« iz vsega povsem nedostatega opisa ni moči posneti, za kaj gre. Se najprej bi mislili na ozeblino, odnosno na nabrekli po njih. Poskusite masirati členke z 20 odstotnim jotionovim lanolinom; škodovalo gotovo ne bo. Lahko je pa seveda tudi kaj drugega, česar ni mogoče povedati, če obojelehi prstov ne vidiš. Z revmatizmom pa po našem mnenju nima stvar nič opraviti. — Fango-blatu lahko naročite v vsaki lekarni. Zdi se nam pa, da bi bilo najboljšo bolnico poslati v kako večjo bolnišnico, da se enkrat definitivno dožene za kaj gre. — »Bohinjske«. Zveplene maže ne uporabljamo za srbečico. Ni vsaka stvar za vse. Poskusite se mazati z intiolom, in prosite morda svojega zdravnika, da vam napiše kak arzenov preparat kot pomožno sredstvo. — G. P. B. v O. Če se je zarastla brazgotina po rani na kostno podlogo in vam dela neprijetno, jo bo treba pač operativnim potom ali odstraniti ali vsaj izboljšati. Vendar se da mnogokrat z masažo take brazgotine izdatno izboljšati, se

veda pa ne od danc na jutri. Treba je vztrajnega, doslednega zdravljenja. Poskusite se masirati z 10 odst. jotionovim lanolinom. — G. D. T. v P. Za take kostne narasline je potrebno, če so količnejše, ali če bole, operacija. Z drugimi sredstvi ne opraviš nič. — »A. B.« Zdravila ne morejo take »morske kosti« odstraniti. Za to je potrebna operacija, ki je malenkostna in brez vsake nevarnosti. — G. V. F. v S. p. M. 1. Po vašem opisu ne vemo za kaj gre. Poskusite se dvakrat na dan nadgrniti z 1 odst. salicilovim spirantom in se natišati s cinkovim pudrom, ko se koža posuši. Paziti pa na oči. — 2. Bolnica naj večerja zgodaj in če le možno malo, in to iz večine tekoče, lahko prebavljive stvari. Slanih jedi, kot mesa vobče naj ne je. Vsak večer naj vzame eno nožovo konico bromovega natrija. Če napadi ne minejo, pa pošljite bolnico v bolnišnico. — G. M. P. v S. V. v P. Skoro v vsaki številki pišemo, da je treba kožne bolezni zdravniku videti in da čestokrat niti strokovnjaki opis ne zadošča za diagnozo. S takimi navedbami, kot »imam pikice« ali »lišaj« in podobno, ne vemo, kaj nam počnemo. Za mnogo ljudi je orel ptič, a prav tako tudi netopir rogač. — G. V. I. v F. Na opisnem učinku je kafa povsem nedolžna, prav tako tudi na sedanji osumitvi. Kar je pomagalo, je bila masaža v prvi vrsti; nekoliko seveda tudi kafa kot spirt naborde žilje kož in jo prekrv. Ker oteka samo ena okončina, bo pač otoku iskati lokalnega vzroka. Dožene ga seveda lahko samo osebna preiskava. Polagajte morda bolno nogo po noči vzvišeno na kako blazino, da splahne. — G. A. S. v ? Mislite si lahko, če zdravniki, ki so imeli priliko videti in opazovati vas, niso mogli izlečiti vaše bolezni, kot si vi to želite, — da moramo mi, ki sploh ne vemo, na čem trpite, tem manj najti primernega zdravlila in vam ga nasvetovati. Opozorjamo vas, da je mnogo kožnih bolezni, ki so silno trdovratne in imajo naklon, da se vedno in vedno zopet vračajo, ki pa končno le preminejo, če jih bolnik dosledno zdravi. Poskusite se mazati z intiolom in prosite svojega zdravnika, naj poskusi z vami kakor temeljito kuro z arzenikom. Ali se pa odločite in vstopite v kako večjo bolnico, ki ima svoj oddelek za kožne bolezni. — G. N. A. v Č. Kolikor je nam znano, so se doslej z radijem in njegovimi preparati okvarjali samo eksperimentatorji (fiziki, zdravniki itd.) Navadne svetilne barve je smatrati kot nekeke svetlobne akumulacije, ki izžarevajo požitno luč, pa samo kratak čas. V glavnem obstoje iz kalcijevega sulfida in ne vsebujejo nikakih radioaktivnih snovi. Druga vrsta svetilnih barv sestoji iz cinkovega sulfida in neznatne primesi radioaktivnih substanc, navadno mesotorija. Te barve svetijo same ob sebi (torej neobsevanje), a tudi ne, vsaj kar jih je dobili v trgovini, nad 8 let. Kolikor je nam znano, ni nobenih varnostnih predpisov glede njih za delavstvo, ki ima opraviti z njimi, ne glede kupujoče jih publi-

ke.

Fr.:

Na stopnicah

Saj se ni prav za prav nič zgodilo. Samo, glejte, tolikim ljudem je hudo. Nekateri še imajo kaj stalnega, na primer: sluga kljuke čisti, prah stapa z aktov, pometa, ženo ima in otroke — tako se že še kako živi. Pa še njemu ni dobro; ves kljukast in ves zaprašen je v dušo od svojega dela. Drugi pa sploh nič nimajo, kdo ve, kod spijo in ali kaj jedo. Tak človek ukrade kaj ali pa ponori in situiraj na vratih, da bi čistil kljuke in otepal prah — kar tako, zastoni in bi si lahko rekel potem: Še to-le moram, še to-le imam.

Kosili so in pri kosilu je človek rahločuten. Naglo se mu zagmisi kaj in se razburi. Pa je potrkalo, nerodno so se odprla vrata in zagugalo se je med podboji. Raztrgan, umazan, ušiv sveženj, šop razmršenih las in črno poraščen obraz nad njim, roke so s sramom tiščale spredaj klobuk in so prosile. Vse je drgetalo in žgoč duh, morda po žganju, morda po bolnem drobovju, mu je prihajal iz ust.

Gospod je odločil vilice in nož in je iztegnil roko. Sveženj pa se je še kar kugal med vrati in je drgetal. Gospoda je minila potrpeljivost, vstal je in ga z obema rokama smilil čez prag in ga je

svet malokdaj zve, koliko bremen vzema naase žena in mati, jih tih in potrpežljivo nosi; nobena tožba, noben vzdih iz njenih ust ne opozarja okolice na njeno trpljenje. Zgodi se vendar, da včasih svet ostrmi ob tihem heroizmu žene.

Veliki geniji se slavijo in takrat se primeri, da pade kak pogled na tiho, ob kraju stoječo družico ali mater, klonečo od preveliki dolžnosti in skrbih, ki ji nalaga genijalni drug. V mislih imam mogočnega elovanskega velikana: Leva Tolstega, kateremu je bila naklonila božja previdnost razumno in plemenito ženo.

Ali vemo, kaj se pravi tih pol stoletja družica genijalnega ustvarjalca, nepotrpežljivemu, lahko razdražljivemu človeku, kakršen je bil Tolstoj? Kolika krivica se je zgodila Sofiji Andrejevni, ko so ji očitali, da je njena krivda, ako Tolstoj ni živel tako, kakor je pisal! Kaj bi ji šele očitali, ko bi se bila res popolnoma predala idejam velikega soprega, ostavila gospodinjstvo in otroke ter opustila vsako materijalistično skrb za telesni blagor moža in svojih trinajstih otrok? Osemindesetlet let je bila družica velikemu geniju, rodila kopico otrok, jih vzgajala in poučevala, poglabila se z vso ljubeznijo v duševnost svojega soprega ter v nočeh prepisovala njegova dela in čitala njih korekture. Tako je veliki roman »Vojna in mir« lastnoročno sedemkrat prepisala.

Gorkij opisuje svoje prvo srečanje s Sofijo Andrejevno: Bilo je na Krimu. Tam je ležal Tolstoj težko bolan in malo je bilo upanja, da okreva. Ena izmed sinah je prišlovala dete in ker se je nekje ponesrečila, so se bali zlih posledic. Drugod je bil zopet težko na srcu bolan. Eden sinov se ni zmešnil za nič, komponiral je venomer prazne kabaretnne sonete in jih prednašal vsakemu došlec. Vse te in še mnoge druge nezgode

V. L.:

Sofija Andrejevna velika žena in mati

Svet malokdaj zve, koliko bremen vzema naase žena in mati, jih tih in potrpežljivo nosi; nobena tožba, noben vzdih iz njenih ust ne opozarja okolice na njeno trpljenje. Zgodi se vendar, da včasih svet ostrmi ob tihem heroizmu žene.

Veliki geniji se slavijo in takrat se primeri, da pade kak pogled na tiho, ob kraju stoječo družico ali mater, klonečo od preveliki dolžnosti in skrbih, ki ji nalaga genijalni drug. V mislih imam mogočnega elovanskega velikana: Leva Tolstega, kateremu je bila naklonila božja previdnost razumno in plemenito ženo.

Ali vemo, kaj se pravi tih pol stoletja družica genijalnega ustvarjalca, nepotrpežljivemu, lahko razdražljivemu človeku, kakršen je bil Tolstoj? Kolika krivica se je zgodila Sofiji Andrejevni, ko so ji očitali, da je njena krivda, ako Tolstoj ni živel tako, kakor je pisal! Kaj bi ji šele očitali, ko bi se bila res popolnoma predala idejam velikega soprega, ostavila gospodinjstvo in otroke ter opustila vsako materijalistično skrb za telesni blagor moža in svojih trinajstih otrok? Osemindesetlet let je bila družica velikemu geniju, rodila kopico otrok, jih vzgajala in poučevala, poglabila se z vso ljubeznijo v duševnost svojega soprega ter v nočeh prepisovala njegova dela in čitala njih korekture. Tako je veliki roman »Vojna in mir« lastnoročno sedemkrat prepisala.

Gorkij opisuje svoje prvo srečanje s Sofijo Andrejevno: Bilo je na Krimu. Tam je ležal Tolstoj težko bolan in malo je bilo upanja, da okreva. Ena izmed sinah je prišlovala dete in ker se je nekje ponesrečila, so se bali zlih posledic. Drugod je bil zopet težko na srcu bolan. Eden sinov se ni zmešnil za nič, komponiral je venomer prazne kabaretnne sonete in jih prednašal vsakemu došlec. Vse te in še mnoge druge nezgode

še enkrat sunil po stopnicah. Potem se je vrnil, si umil roke in kosil.

Tedaj je spodaj prišla mala gospodična Vanda, bela, svetla, čez pas prevezana — kakor z zlatim trakom darilce v svilnatem papirju za praznik, in kakor drobna otroška pesem so odmevali njeni koraki ob stenah hodnika. Čudeži so v takih drobnih dekletih: hodijo med ljudmi in so dobra kakor sonce. Časih pa so zaprta kam, po več skupaj, sklonjena nad knjige in nad klavir, in časih je tako žalostna tišina, da čuješ kako ti žile v senčeh bijo, in čutiš kako z vsakim udarcem umiraš. In umro najprej oči in srce, životek pa še kar hodi okrog in se veseli svojega mrtvega življenja.

Gospodična Vanda se je vračala v knjižnico. Sklonila se je nad sveženj, ki je obležal na spodnji stopnici, in mu je s čela obrisala kri. Človek pa — glej, v še tako umazanem svežnju je neke spodaj, čisto na dnu človek; samo razgrebi malo in dobro poglej, na dnu ga boš našel — Človek je ujel njeno roko in jo je del na dlakave ustne. Potem se je pobrahl in se je odzgal.

Saj se ni nič zgodilo prav za prav. A prijeti se tu pa tam, da se srečata dva človeka, in je eden iz življenja izgnan, drugi pa je v življenje zaprt in oba bosta umrla.

Serravallo

Zeleznato Chino-vina

povzroča izvrsten tek, pojačuje živce, popravlja kri ter se rekonvalescentom in slabokrvnim od zdravniških avtoritet zelo priporoča.

Izborni okus.

Cez 10.000 zdravniških priznanj. Dobi se po vseh lekarnah. 3225

in napake je morala žena skrbno prikrivati soprogu. Najtežje je skrivala časopis, ki je dan na dan sramotil Tolstega, in tega časopisa stalni sotrudnik je bil njegov sin. Bognedaj, da bi zvedel to živčno bolni Tolstoj!

Poleg vseh teh skrbi je pazila na vsak migljaj, na vsako željo soprega; vse kar je rekel, si je notirala; ker vedno je Tolstoj Sofiji Andrejevni prvi zaupal svoje misli, svoje ideje in jo vprašal za svet. Na brezštevila pisma je sama takoj odgovarjala, sprejemala goste, ki so trumoma prihajali v hišo, se zanimali za bolezen velikega moža... Tako je bilo vedno v hiši Tolstega, pravi Gorkij. Z budnim očesom je pazila na vse in heroično je nosila vse duševne in telesne napore, ki jih je nalagala vez s soprogom.

Vendar je bila vsa okolice, vse javno mnenje sovražno razpoloženo napram njej in težko je prenašala to sovražnost. Ker vedno in vedno so prijatelji Tolstega hujskali proti njej ter ji poizkušali odtrgati moža, češ, naj se da pisatelju možnost, da živi popolnoma po svojih idealih.

Toda Sofija Andrejevna ni bila samo dobra soprega, ampak predvsem požrtvovalna, blaga, vse razumevala in odpuščajoča mati. Tu je ključ k pravični oceni vsega velikega duševnega trpljenja te plemenite žene. Tolstoj, ki ni imel nobenega smisla za praktično stran, se je v svojem duhovnem življenju bogoskajateljstva ter v svojem hrepenenju po večni Resnici in Dobroti, vedno bolj oddaljeval od sveta in prišel je končno do zaključka, da je vsaka posest krivična. Hotel je razdeliti svoja posestva med kmete, zahteval, da se odrečejo otroci in žena vsem zemeljskim dobrinam, sledeč samo Kristusovemu evangeliju, po katerem ni bogatašev in ni siromakov.

Ali je mogla Sofija Andrejevna, mati trinajstih otrok, večina še nepreskrbljenih, na to idejno pot svojega soprega? Ali je mogla na mah razdeliti rodbinsko življenje, oropati otroke domaćega ognjišča, pustiti odtrgati jim očeta?...

Po besedah ruskega književnika Kamenekkega je pojmovala Sofija Andrejevna nalogo materinstva ne samo kot skrajno odgovorno, nego tudi kot sladko in pošteno. Z nesebično ljubeznijo je negovala svoje malčke, vse enako, vsi napor materinstva so ji bili sveti. Z ljubeznijo in vestnostjo se je posvetila duševni naobrazbi svojih otrok in pozneje se je z njimi preselila za časa šolskega pouka v Moskvo, kjer so nadaljevali svoje študije pod njenim nadzorstvom, medtem ko se je Tolstoj na Jasni Poljani sam popolnoma poglabljal v svoje ideje in dela. Kakor vsaki materi, je tudi njej leblela bodočnost dece vedno pred očmi; hotela jo je pripraviti duševno in telesno čim najboljše. Seveda je zato skrbno pazila na umno gospodarstvo posestva, si očuvala vse vi re dohodkov, in čisto skrivaj, da Tolstoj ni vedel, nosila preostali denar hraniti v banko. Poznala in razumela je vse vrline, pa tudi napake otrok in vedela, da bo treba enega ali drugega gmotno podpreti tudi, ko bodo že izleteli iz domaćega gnezda.

To materijalistično skrb ji je zameril Tolstoj, so ji zamerili njegovi prijatelji, pristajši in oboževalci.

Pa ne samo svojim otrokom, vsej svoji okolici je bila Sofija Andrejevna dobra, plemenita mati. Njen dom je bil pravo zavetišče siromakov in kmetrov. V svoji hiši sta Tolstoj in njegova žena ustanovila šolo, kjer sta skupno s svojimi odraslimi otroci poučevala otroke svojih podložnih kmetrov, poučevala pa tudi odrasle kmete in večkrat se je zgodilo, da je vsa rodbina Tolstega delala na polju ramo ob rami s svojimi kmeti, pridleke so pa razdelili med vdove in sirote.

Ko je bila okoli devetdesetega leta izbruhnila lakota v Rusiji, se je Sofija Andrejevna postavila na delo dobrodelni akciji. Zrtvovala je čas, denar, vse lastne prideleke; za dom si je prihranila samo najnujnejše. Nakupovala je žito; na njene časopisne oglase so tovarnarji in trgovci trumoma pošiljali blago, iz katerega so pod njenim vodstvom krojili in šivali obleke za uboge.

Tu vidimo, kako je delovala Sofija Andrejevna prav v velikem duhu svojega soprega; poleg svojih trinajstih otrok je našla še čas, da je lajšala gorje in bedo drugih, učila svoje podložnike, jih umstveno dvigala.

Tolstima so umrli trije otroci. Vsako smrt sta globoko in težko občutila. Najtežje jima je bilo spremljavo za najmlajšim Vanječkom. Dolgo, dolgo sta žalovala za njim.

Najtežji udarec je doživela Sofija Andrejevna, ko je njen soprog kot 82letni starček zbežal od doma v sneg in mraz, da vsaj zadnje trenutke preživi v hrepenenju po Bogu, prost vseh zemeljskih dobrot. A na postaji v Astapovu ga je dohitela smrt; onemogel se je zgrudil na slamnajočo, katero so mu v naglici pripravili prijatelji kot zadnje ležišče. Ti prijatelji niso dopustili, da mu življenska družica zatisne oči. Tedaj vidimo Sofijo Andrejevno, čestitljivo starico, kako v hudi zini stoji pred poslopjem, naslonjena ob okno, nepremično zroča skozi šipe v čakalniki, kjer umira vse njen Tolstoj. Vsa utrip njegovega srca ji je bil znan, nobena misel, nobena želja ji ni ostala prikrita, saj ji je nekoč zapisal v pismu: »Edino s teboj mislim glasno.« Šele ko je bilo vse končano, je smela stopiti k mrtvemu truplu.

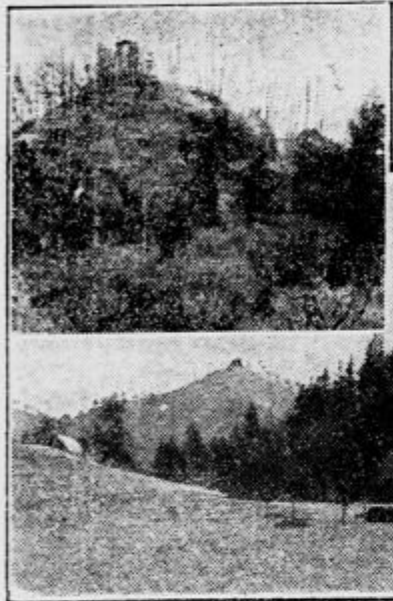
Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše

Sostrški in kašelski hribi

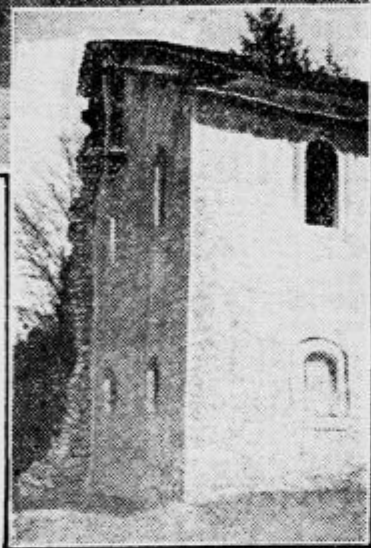
Malo obsikovani koti ljubljanske okolice

Po daljni dobi, ko je utihnil rog poštnega voza, je zvezda v Ljubljani povezanih deželnih cest spet oživila in se postavila čvrsto ob boke svoji dosedanjim konkurentinji, železnici. Pa- jek avtobusa je razpredel po njej z le- tošnje pomladjo prav gosto mrežo svojega prometa. Na štirih razkrižjih cest, na Ajdovščini, v Zvezdi, Pred mostom in v Kurji vasi, so zrasle po- staje, polne nervoznega prostostnega življenja. Matevž, hudomušni nasled- nik Andreja Smoleta, ponuja že par mesecev svojim gostom mesto častne- ga komandirja, njegove starodavne stacije.

po lepi senčni poti. Ko si obšel tri stra- ni strmega pobočja, tedaj šele stopiš od južne strani na sleme, oziroma na njegov skrajni nos z razvalinami. Na prvi pogled zagledaš tu nedavno opu- ščeno enonadstropno hišo, ki je bila zidana komaj v preteklem stoletju. To je vila, ki je vanjo prihajal na oddih naš politik in veliki kmetijski strokov- njak pokojni Fr. Povše. Ob natečaj- šem ogledovanju pa se boš prepričal, da imaš poleg tega še opravka z zi- dovjem iz dveh starejših dob, in raz- umel, zakaj se ta točka imenuje *Stari grad*. Zidanje srednje starosti nam je ohranjeno le v tleh prostrane štirivo-

Zgoraj: razvaline gradu. V sredi: po- gled na oba gradova. Spodaj: priz- dek iz novejšega časa

Pred kratkim upeljani avtobusni čr- ti po Zaloški cesti do Vevč, oziro- ma mimo domovine ljubljanskih peric do *Sostrega*, sta nam približali tudi del ljubljanske okolice, ki je bil izmed vseh najbolj ob rok. Odprli sta nam hribovski pokrajino *Sostrškega Za- savja*, zahodni del domovine jančar- skih črešnjev. Da, ta trikot, ki leži med Zalogom, vzvišenim orejskim Molni- kom in skrito gorsko zapuščino v Javor- ju, je bil za Ljubljano tako malo pri- vlačen, da ga je mogel naš dični Bad- jura kratkoma preskočiti. In vendar ni ta predel v nobenem oziru manj za- nimiv od drugih preleste ljubljanske okolice. Po dolgi dolini *Besnice* — 10 mostov in 10 mlinov — in *sostrške Reke*, kakor okoli malih vasi na višje ležečih zaravnih, povsod se ti nudijo pogledi na lepoto narave in pridnost tod živečega ljudstva. Nad vse užitke vzvišena pa je hoja vrh gorskega sle- mena mimo dolge vrste posamezno stoječih kmetij. Videl boš njive v ve- stru se zibajočega lanu; prišel boš do teričnih jam, ki so ostale do danes v nikdar pretrgani funkciji; iz hiš ti bo donelo živahno sklopotanje stavev iz- pod pridnih rok domačega tkalca; na potu pa boš srečal plahé črede ovac. In ljudstvo! — Stopi n. pr. do *Malakar- jevega* gospodarja. Opazil boš pri njem kupe doma vezanih, temeljito preštudiranih knjig. Prav majhen je odstotek Ljubljancov, ki bi poznali v ljubljanskem muzeju na ogled po- stavljene predmete tako dobro, kakor on. Mnogokaj ti more torej v teh kra- jih pričarati bujne predstave o minu- lih časih. Preko te pokrajine je pred več kot 240 leti jezdaril slavni gospod *Valvasor* z *Bogenšperka*, kadar je bil namenjen v Ljubljano. Očvčerejo bi bilo potrebno priklicati pač k zviša- nemu življenju, saj je od Javorja do višnjanske Police razprostrto zemlji- šče, ki se ga da umno izkoristiti edino na ta način.

Najvišje točke *Sostrškega* *Zasavja* se dvigajo le za nekoliko višje, kakor leži n. pr. Ljubljaničnom obče znano *Toško* čelo nad Podutikom. Na *Illov- kah* (460 m, gostilna pri Pečarju), kjer se prevlači preko slemenca cesta *Ljub- ljana-Litija*, se prične severna polovi- ca razgledne slemenke ture. Na teh 6 km pota drži res eno samo ozko sle- me sila strmih bokov od poljske, ka- kor besniške strani. Ta del je iz *Ljub- ljane* dobro viden. Tri velike rjave li- se sredi zelenega pobočja, kdo jih v Ljubljani ne pozna! Daleč so 8 km od mesta tam na vzhodnem gorskem obo- du ravnega Ljubljanskega polja, in vendar jih vidimo vselej s prostimi očmi. To so trije zaloški kamenolomi za cestnim in železniškim mostom čez Ljubljanico pri Zalogu. Pod kamnolom- mi ležita nad levim bregom Ljubljani- ce veliki vasi *Spodnje Kašle* in *Zalog*. V mnogih njunih velikih, starih hišah so še ohranjeni spomini na dobo, ko sta bila pristan znatnega vodnega pro- meta. Danes imata v svoji sredi veli- ko ranžirno železniško postajo, ki v mnogem razbremenjuje ljubljanski glavni kolodvor. Dobre gostilnice obeh vasi so zvalele semkaj z vlakom že marsikaterega oddiha željnega izletni- ka. Vendar prav redki izmed njih se potrudijo, da pogledajo tudi na sleme Kašelskih hribov. (Velik del teh po- sestnikov so tudi ribiči, ki za hribe ni- majo smisla.) Vsek se ustraši strmin, ki jih vidi pred seboj, ker ne ve, da jih je mogoče prav udobno obiti.

Na skrajnem koncu *Kašelskih hri- bov*, kjer se pritiska k znožju *Ljub- ljane*, cesta in železnica, stojita na izvirno izbranih višinskih legah raz- valini dveh gradov. Priložena slika nam ja kaže od vhoda v dolino *Bes- nice*. Bliznji *Stari grad* (345 m nad morjem) je vzvišen komaj za toliko, kot naš grad nad Ljubljano. Z gladke ceste prekoračiš nasprotni gostilne »*Pri Peclju*« progi železnice in že se dvigaš

glate planote (20 × 28 m); le mestoma mu je še mogoče razkriti 120 cm de- beli zid. Oblike njegovega vrhnjega dela pa nam je rešila neizčrpna *Val- vasorjeva* »*Knjiga gradov*«. Grad je bil v 17. stoletju že zapuščen, ker so si bili njegovi prebivalci sezidali v bliž- njem Dolu na oni strani *Save* udob- nejše, časa primernejše bivališče. Mno- go več ostankov je videti od zidanja iz najstarejše dobe. To je 12 m visoka, izredno močno zidana stena na vzhod- ni, besniški strani gradu. Ta stena je vzbujala že pozornost *Valvasorje- vo*, nanjo se je bilo treba, kakor stare- mu sostrškemu gradu, tako tudi naj- novejši *Povšetovi* vili samo prisloniti s prizidki. (Glej sliko desno spodaj). Na strani edinega dostopa je bil grad zavarovan po umetnem jarku, ki je danes zasut le na širino kolovoza. Pra- vo ime *Sostro* je dobil grad po svoji znameniti legi nad največjim sotočjem naših rek, namreč *Besnice*, Ljubljani- ce, *Save* in *Kamniške Bistrice*. Nemško ime *Osterberg* pa bi se dalo menda najlepše razlagati po njegovi legi v primeri z ljubljanskim gradom. Grad *Sostro* je bil pač temu najbližji gorski sosed, obenem straža na vzhodni meji področja ljubljanskega mestnega sod- nika. Lepi dohodki so mu morali do- tekati od pobiranja vodne mitnine.

Kaj pa pravi o njem pisana zgodovi- na? *Valvasor* nam trdi na podlagi *Schönlebnovih* del, da ga je sezidala okoli l. 1015. vevja mogočnih *Scharfen- bergov* — *Ostrovharjev*, ki so imeli svoje središče in trg v danes zakot- nem *Svibnem* pri *Radečah*. Ali te tr- ditve niso zanesljive in se jih bo dalo težko kdaj izpričati z listinami tistih dob. Nepopolni podatki o gradu so ohranjeni iz srede 13. stoletja. Ko je dne 4. januarja 1256 umrl največji ko- roški vojvoda *Bernard*, njegov mlajši sin *Filip* starejšega vojvode *Ulrika III.* ni hotel priznati za glavnega dediča. Po štirih mesecih pregovarjanja sta se brata glede dedščine končno pogodila z listino, pisano v *Sevnici* dne 4. aprila 1256. *Ulrik* je odstopil *Filipu* poleg dveh gradov na *Koroškem* tudi grad *Kravjek* pri *Stični* in naš »*Osterber- g*«. Od zadnje gosposčine si voj- voda pridržuje samo 20 služnih kmetij z ribarstvom in lovoviščem vred. V 16. stoletju so gospodarji *Sostrega* grofi *Gallenbergi*. Ko je 1562 padel v boju s Turki pred *Bihacem* zadnji možki te rodovine, je podedoval grad zet baron *Rasp. L.* 1688. ga je odkupila mecen- ska rodbina *Erbergov* in ga držala v rokah, dokler ni prišel v posest *Pov- šetovo*, oz. njegovih dedičev.

Dober kilometer dalje proti jugu če- pijo sredi bukovja na strmem, stoča- stem vrhu razvaline *Novega gradu* 445 m nad morjem. Njegova roman- tična lega je na sliko prav dobro izra- žena. Da ga ne zakriva spredaj stoji- či *Kozjakov hrib* s svojimi kamenolom- ni, bil stal prav nad *Zalogom*, dostop- na pa je le od *Kozjakovega* hriba, čigar odstavek je na vzhodu ga v lo- ku obteka globoka *Besnica*. Njegova zgradba je dokaj manjšega obsega (7 × 14 m). Ohranjene pa so mu še stene krog in krog tja v drugo nad- stropje, mestoma celo omet. V njego- vo močno obokano klet se radi zate- kajo cigani. Ker ga *Valvasor* ne pozna, smemo sklepati, da je bil sezidan šele v 18. stoletju. Opremljen pa je bil prav po vzorcu gradov iz srednjega

veka s jarkom, pridvižnim mostom in opazovalnim stolpom. Iz žive skale iz- sekani jarek na strmem zveznem grebu- nu se na stranski sliki vidi prav jasno. Obljuden ni več, odkar se je zgradila na *Starem gradu* *Povšetova* vila in so mu pred dobrimi tridesetimi leti od- vzeli škrljnatno streho in okvire iz oken.

Kadar majski vetrovi božajo blejske valove..

Draga! Se danes ne morem preboleti, da si me ostaviš na cedilu. Brzovlak je divje sopel v mlado, zlato jutro in se pogani proti *Gorenjski*. Takega dneva ne doživiš vsak dan. Vrhovi kamniških planin na de- sni so se bleščali v srebrnih nijansah kop- nečega snegu, na levi skromna pobočja s kričeče svežim zelenjem. Zraven stezice, poti, vase, vodice, grmičevje in drevesa v cvetju in brstenju. O, kako glasna je bila ta pešem majskega presnavljanja, zaodeta v simfonično glasbo onledno dobrikočnega se solna na visokem nebesnem svodu. Vlak se vzpenja na *Radovljico*, še par sunkov, prijazne *Lesce* me sprejemajo v svoje av- tobusse.

Drvimu jadrno po klancu k *Savi*. Motor rolni v reber, na klancu se vzvramamo. Pred očmi se blešče prve lise blejskega je- zera.

Sedaj pa hajd, da si ogledaš življenje ob jezeru, hotele in vseznoc. Svarila si me pred *Bledom*, češ da je še prazen in da spi zimsko spanje. A ni res! Na *Bledu* je že napol sezona. Povsod vidiš že tuje in po- sebno mnogo je gostov z *Bavarske*, hoteli odpirajo svoje duri na sležaj. V *Parkhotelu*, izpred katerega je božanski pogled na oča- ka *Triglavu*, imajo že had 50 tujecev. Hote- lu prizidujejo novo žhaloc, pri kavarni gra- dijo veliko teraso ob jezeru — zopet se bo to najintimnejše in najsimpatičnejše blejsko gostišče povečalo in spopolnilo. Tudi po- vsod drugod prenavljajo in izpopolnjujejo — a mimo zidarjev, mizarjev, tapetnikov že hodijo vedno številnejši gostje v hotele in restavracije.

Bil sem okrog jezera. Zal je cesta delo- ma silno zanemarjena, a to ti ne more vzeti veselja in občudovanja. Lahko ti je žal *Tvoje* zanikarnosti. Da si z menoj videla *Bled* v tem majskem jutru, v pomladnem solncu, v zelenju mladih kostanjev. In ja-

Ako hočeš po istem potu spet v *Zalog* nazaj, prideš od *Novega gradu* v dobri uri hoda po slemenju *Kašelj- skih hribov* do gostilne pri *Pečarju* in od tu po cesti navzdol do avtobusa, če ne že v *Zadovru* pa vsaj v *industrij- skih Vevčah*, ali, kakor pravijo doma- čini? v *Vevčem*. J. R.

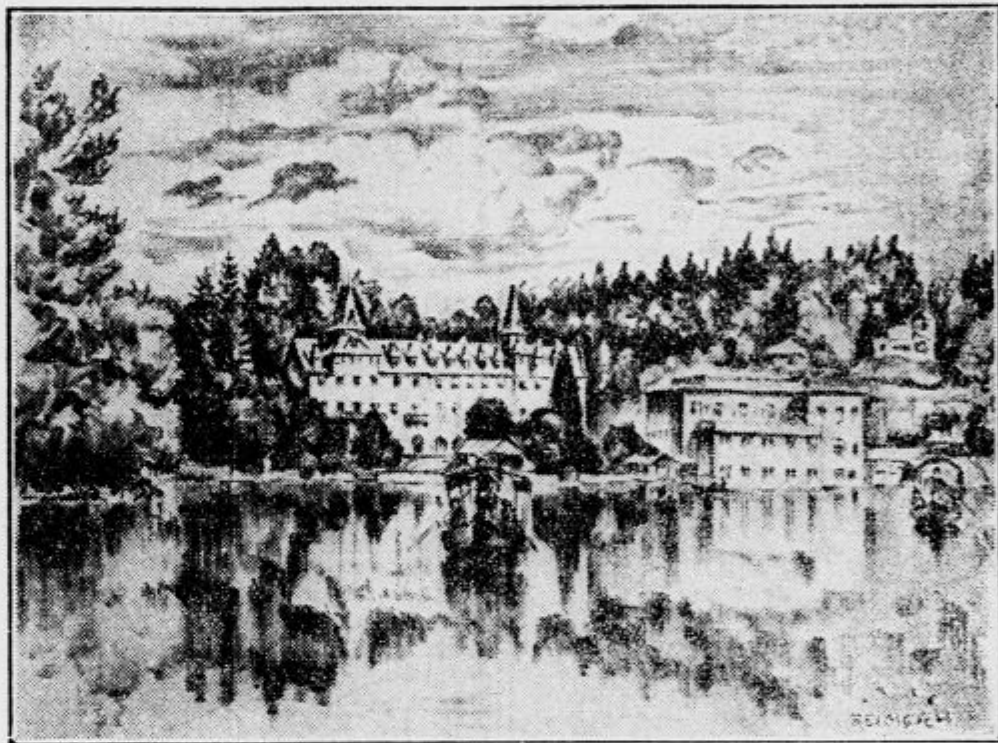
blana in češnje in v cvetele neveste med bohotnimi lesovi! Ze kar ta skrivnostni ko- tiček v *Zaki*, pa pod strmim skrajnovim gra- du. Ne nekajkrat, neštetokrat me je preš- nila koprneča misel po *Tebi*. Pravilo, da ljubav ne potrebuje estetike. Kaj še! Ali se še spominjaš, kako sva se šetala ob tisti stozi kraljice *Marije* in kako je tisočletni čar blejskega otoka segel v *Tvoje* oči in mi obetal večno srečo...?

Zakaj si me, draga, ostavila samega? Ne, *Bled* ne spi, vstal je že v vsej svoji bohoti. Vse je zeleno, vse je v cvetju in okolna na- rava je lepša, kakor v nobenem drugem času, ako izvzameš sorodni vzdih jeseni. Čudim se, da naši ljudje, da *Ljubljana*, ki se ponša s tolikimi gurmani življenjskega razkošja, ni že davno spoznala tajnih čarov *Bleda* v pomladi.

Ni mi manjkalo, porednica, družbe. Našel sem polno prijateljev. Spraševali so me, ali sem se neki s *Tabo* sprl. Na popoldanskem koncertu v kavarni *Kazino* sem se ti po- šleno maševal. Zavrel sem se po voščenem podu ob zvokih divnega jazza. Ti, v nedeljo moraš z mano, da čuješ te svirače. Vzeti so bili iz razkošnega hotela v *München*, a saksofonist drobi melodije, kakor goslač na violini. Igrajo najsoodobnejše popeve, slager- je od jutri! Na enem mestu me je ta pro- kleti saksofonist uprav v sree rezal in mi s svojo obupno melanholijo grenil trenutno upornost do *Tebe*...

V soboto *Te* pričakujem zanesljivo. Na mojem klavirju boš našla popev »*Kadar majski vetrovi božajo blejske valove*«. Po- slušal sem ga s srecem, z vsem bitjem. V ne- deljo greva sigurno na *Bled*!

Kako težko je slovo z *Bleda* v maju! A praznično ti je vseeno pri srcu. Na *Lesah* stopiš v brzec in že divjaš proti *Kraanju*, proti *Ljubljani*.

Parkhotel na Bledu

Kako je prišel k nam krompir

Se celo svoj regiment krompirjevev smo imeli, pa vendar nikdo ne more verjeti, da pred 150 leti v Sloveniji še skoraj nismo poznali krompirja, ki danes brez njega biti ne moremo. Težko je se udomačil pri nas in kmetje so se ga branili, kolikor so mogli. Sicer pa tudi v drugih deželah ni bilo drugače, saj so se temu koristnemu pridelku upirali čez 200 let, dokler se ni popol- noma udomačil in razširil.

Cesarica Marija Terezija in cesar Jožef II.

Imata največ zaslug, da so ga začeli pridelovati tudi v naših krajih. Že na prvi seji l. 1767. ustanovljene *Kmetijs- ke* družbe je vlada naročila izdelati pouk, kako je treba saditi »zemeljska jabolka« ali »podzemeljski kostanj«, kakor so tedaj imenovali krompir. Se- več! Cesarica je celo obljubila dva ce- kina nagrade vsakomur, kdor bi v šti- ri letih, t. j. do l. 1771. zasadił kak prostorček s krompirjem, če tudi le to- liko sveta, kolikor ga more en delavec prekopat v enem dnevu. Se celo dvoji- no nagrado je lahko dobil, kdor je za- sadil krompir, ker je cesarica leto dni prej razglasila:

»Kdor obdela kak pust ali zboljša kak malo rodovitien kraj, bo

prost 12 let vsakega davka.«

Kljub kilogram se Slovenci niso ho- teli oprijeti krompirja, da je cesar *Jo- žef II.* moral pozvati mestno in dežel- no gosposko, naj priporoča sajenje krompirja. Cesar *Jožef* je tudi obetal po 2 cekina nagrade, a že samo za 2 leti. Preverjen v uspehi svojega oklica, pravi cesar, da čez 2 leti ted daril sploh ne bo več treba, ker bo med tem že vsak kmet sam spoznal krompirje- vo korist in ga sadil, češ, da je krom- pir vendar najboljši nadomestek za ži- to ob slabi letini. Po Nemškem — pra- vi oklic — ga sade že splošno in tudi na Češkem ima že več stotisoč ljudi velike koristi od njega, bodisi da pita- jo z njim govedo ali perutnino, bodisi da delajo iz njega žganje, skrob in puder, da ga mešajo med kruh in ga rabijo pri raznih kuhah in pekah.

Iz teh oklicev se vidi, da se našim prednikom ni mogel krompir prikupiti več desetletij, zlasti so se ga pa branili

Ljubljanci. Ljubljanski magistrat je na cesarjev oklic kar naravnost od- svetoval sajenje krompirja, češ, da ni upati, da bi ga kdo nasadil, ker v oko- lici *Ljubljane* pridelujejo le žito in tu- di zemlja ni zanj ter zato kmetu vsak sadež vrže veliko več.

Vendar je pa krompir preveril tudi najtrše butice o svojih koristih, da je bil

v francoskih časih

pri nas že splošno znan sadež. Najvnetejši zagovornik krompirja je bil pa naš pisatelj, dobri pater *Marko Pohlin*, ki je l. 1789. na *Dunaju* izdal svojo koristno knjigo »*Kmetam za po- trebo inu pomoč*«, za naše razmere prekojen prevod *Beckerjeve* knjige iz nemščine. Pater *Marko* in pater *Mar- celin*, kakor je bilo pri franciskanih ime *Valentinu Vodniku*, torej nista pisala samih pesmic in povesti, temveč sta s svojim literarnim udeleževanjem sto- rila svojim sodobnikom tudi kaj bolj koristnega, saj sta vendar napisala pouk babicam, kuharske bukve in pa »ukapolne vesele inu žalostne pergod- be... za mlade inu stare ludy«. Skrb- ni oče *Marko* imenuje krompir »kroži- če« in ga priporoča tako-le:

»Krožiči, lih toku tudi turška repa, lepa vela (bela) jen erdeča, oboje se herš restepa v želodcu. Jej njo, če nis' trepa (trapa)! žvini jen ludem ta lepa repa zdrava je jen vseča.

Krožiči, lih toku tudi turška repa (*Helianthus tuberosus*, *Edbirn*, *Grund- birn*, ki jo sedaj sade poredkoma še na *Dolenjskem* in ji pravijo papeževa re- pa) so en cel (prav) poseben sad te zemle, za katerega volo be mi imeli *Boga* inu tega *hollandarskega* barka- dorja *Franceta Draketa*, katir je nar- poprej v letu 1586. iz unega kraja svezeta na naše kraje čez morje perpe- lal, hvaliti Krožiči se puste suhi iz so- ljo poštopani jesti, se puste med kislu zele, korenje, repo, grah, opresnu ze- lohrovt inu skorej med uso zakupo mei- šati; ti manjši se znajo z župo dijati, koker knedelni, iz njih se zna sok na- rediti, krofi inu kruh peči.

Modre inu šparovne gosposdine per veliki domačiji vedo tudi iz krožičov

Klobuke

zadnje pomladanske novosti v najrazličnej- ših modnih barvah in oblikah ter razne sportne klobuke in slamljke nudi bogato založena specialna tr- govinna klobukov :-

JOS. POK. nasl. M. BOGATAJ
Ljubljana, Stari trg št. 14

Sprejemajo se popravila.
Cene zmerné! Solidna postrežba!

kerkyo (štrko) narejati kolker nje čez leitu per domu potrebujejo.

Koker je dobru de človek per useh rečeh pamet nuca tok more tudi per temu toku nucnemu sadu previdn biti. Ako namreč grompori per inokrotni leiteni (letini) premokru zrasejo ali scer v enemu premokru gruntu se zore, tok se nasmejo tolkukrat koker scer, ampak

usak teden ki 2 krat jesti,

scer utegnejo škoduvat.

Ker nimamo dosti prostora, moramo izpustiti tudi žalostno istorijo, kako je v »brandenburgski pokrajini« popad- la vse ljudi huda griza, ker so jedli preveč nezdravega krompirja, bolj za- nimivo je pa navodilo,

kako se krompir izboljša.

Nekega leta, pripoveduje oče *Mar- ko*, so ljudje opazili, da se ta novi sad zvrže in je vedno slabši in bolj nez- zdrav. »Zastopni« gospodari so našli »2 mikelna (dvoje sredstev), kako se krompir poboljša. Prvi način je ta,

da se krompir seje.

Dober, svež in zdrav krompir se na vrtu vsadi in pusti do jeseni, da seme dozori. »Teda se te zrela jabuka (se- me) pobero te se skus en precejavnek v eno kad polno vode spušajo- inu sejme pade na dnu.« Potem se seme posuši med pivnikom in shrani na zra- čnem prostoru čez zimo. Spomladi se seme zelo redko vseje, okopuje in na- greba, jeseni se pa drobni krompirčki zakopljejo v globoke jame, da ne po- ganjajo, prihodnjo pomlad se pa sade. »Tu da eno cel novo dobro sorto teh krožičov.«

Kot drugo sredstvo za poboljšanje krompirja pa *Pohlin* svetuje, naj se sadi nerazrezan krompir. »Ako kedu tu toku ene leita zapored triba, tok bode tudi celo sorto na zmlahu inu do- bičku pobušil.«

Tudi kuharic ni pozabil bosonogi re- dovnik in jih uči tako-le:

»Per kuhi nesme voda krožičov po- polnema čezpokriti inu, če hitrejši per enemu močnemu ognju zavro bel (bolj) gerlu duše (diše).«

Za krompir vnetemu pridigarju so trdovratni kmetje niso mogli ustavljati in novi sadež se je kmalu udomačil. Ljudstvo je spoznalo njegovo vrednost in kmalu mu je gorenjski šolmašter zložil naslednjo himno:

Pesem od podzemeljskih jabolk

En nov gostač je peršu v Krajn,
Časti jen hvale vreden,
Pred nekaj letimi tukaj zajn
Nej vejdu skor nobeden;
Vikši so ga perporočali,
Deb ga s častjo gor uzeli
En dober mož je, smo spoznali,
De smo ga vsi veselili.

Gospod Krumpir je ta gostač
Dosti dobrija je sturu
Tu spriča gospod, kmet, berač
Lakote je pomuru.
On dosti jezaru ludem
Čeva, trebuh razširu
Tud dosti kašt jen skrinj per tem
Je s žitam namiru.

On je po cel deželi zdej
Na jerperge nastavljen,
Zuper sovražnika vselej,
Je on na boj napravljen.
Če je žitu in mesu dragu,
Lakoto proč odžene,
Al ku bi kdu izreč mogu
Na kulk viž da življenje.

En pošten mož je ta gostač,
Gospod na mizo hodi,
Ja ona ga napravir grša
Ga bolj žlahtno obdodi;
To ravnu je zajn ena čast,
K mu po pravici sliši,
On zadubi skuz tu oblast
Perstopit k vsaki hiši.

Gradnik ga rad u solati jej,
Al' sparienga v kozici,
Nekteri tudi to povej
De dober je v potoci.
On bo večkrat mešan v testu
Tudi per ognju palen,
Dobro diši, jen bo zatu
Od pametnih pohvalen.

Kmet ga prav žlahtnu ne naprav
Rad iz njega žganje kuha,
Med ze le jen repo ga stav,
In stem perspara kruha.
V oblie je dober, prav berač,
Tud lakot peč odpele,
Če ga nej moč naprav dergač,
Ker nej moke, zabele.

Ne deh na dosti viž samu,
Bi za spižo človeku,
On je tudi raztrganemu
Dav gvant, je ga obleku,
Dosti pridelku kmet proda,
Ktere krumpir perspara,
In za žlahtne gvante da,
ker prej nej mu denara.

Zenske z njega štrko sture
Inu nih gvante kerpačo,
De jem na glav terdu stoji
Kader prijatlje imajo.
Popisati mogoče nej,
Dobrot tega gostača,
Kdur ga ne hval, ta vreden nej
De se u Krajni obrača.

Socijalna politika

Nov pravilnik o bratovskih skladnicah

Kakor poročalo iz Beograda je v ministristvu za šume in rudnike izdelan nov pravilnik o bratovskih skladnicah. Točna vsebina novega pravilnika še ni znana. Pravi se, da ima pravilnik predvsem odredbe, s katerimi naj bi se saniralo finančno stanje bratovskih skladnic. Kakšne so te mere, ni jasno. Zato tudi ni znano, v koliko bodo rudarji sami k tej sanaciji v eni ali drugi obliki prispevali, v koliko pa rudniška podjetja.

Delavske zbornice osnutka pravilnika niso dobile na vpogled in tudi ni gotovo, če ga dobe. To bi ne bilo v redu. Predvsem zaradi tega ne, ker je zakon o delavskih zbornicah še v popolni veljavi in so po teh zakonitih določilih delavske zbornice dolžne, da dajejo svoja mišljenja k zakonskim osnutkom socialno-političnega in delavsko-varstvenega značaja. Zato postojati tudi dolžnost na drugi strani, da take osnutke pristojnim zbornicam v mišljenje tudi predlagajo. To pa je potrebno tudi iz stvarnih razlogov in ne v zadnji vrsti tudi iz političnih motivov. Zato naša ministrstva še ne razpolagajo z dobrimi strokovnjaki, ki bi nudili garancijo, da bodo osnutki zakonov tehnično in pravno popolni in materijalno pravno dobri. Manjka jim torej teoretične in praktične popolnosti. Zlasti v konkretnem slučaju je dvakrat potrebno, da v tako važnih vprašanjih sodeluje širša strokovna javnost. Osutek pravilnika je brez dvoma izdelal inženier ministrstva rud gotovo pa ne oseba, ki bi bila v socialno-politični zakonodajni tehnologiji in terminologiji doma. Zato je dana velika nevarnost, da bo pravilnik predvsem tehnično ne popoln, nejasen, si v raznih določbah nasprotujoč. Zlasti socialno-zavarovalni zakon mora biti jasni, precizni, v vseh točkah nedvoumni. In čas je, da tudi v tem pogledu krenemo na boljša pota. Dalje pa bi bilo nerazumljivo, zakaj bi ravno delavski zakon, ki imajo mnogokrat dalekosežne posledice na gospodarsko in socialno življenje, ne bili vredni, da o njih razpravlja širša javnost po svojih strokovnjakih. Za vsa množica strokovna vprašanja imamo pri

ministristvih posebne odbore, sestojče iz strokovnjakov prakse ali teorije. Tako v ministristvu prosvete posluje prosvetni svet, za železnice tarifni odbor itd. Mnenja smo, da je delavstvo po svoji gospodarski in tudi politični važnosti vredno, da o njegovih zakonih razpravlja poseben socialno-političen odbor pri ministristvu za socialno politiko. S tem bi se postavila tudi formalna enakopravnost stanov, delavstvo bi izgubilo vtis, da se njegovim vprašanjem posveča manj pažnje, kakor vprašanjem gospodarskih krogov. Poleg tega pa je v polnem obsegu respektirati poslanstvo delavskih zbornic.

V novem pravilniku je zlasti potrebno, da se v polni meri uveljavijo načelo paritetnega zastopstva, ako je neizvedljivo dvotretjinsko zastopstvo delavstva. Bratovske skladnice ne smejo ostati nedotakljive domene rudniških podjetij. Rudarsko delavstvo prispeva v bratovske skladnice ravno toliko kakor podjetja. Ako so enake dolžnosti, morajo biti enake tudi pravice. Razžaljivo omalovaževanje delavstva je, ako bi bil predsednik bratovskih skladnic vedno le zastopnik podjetja.

Osutek pravilnika predvideva odpravo pokrajinskega pokojninskega sklada. Kot surogat predvideva osutek prenosa dolžnosti izplačevanja draginskih doklad na bratovske skladnice samo z letnim naknadnim razporedovanjem prispevkov na rudniška podjetja. Če bo strogo izvedeno načelo paritetnega zastopstva in bo izključeno vsako majoriziranje, bi s to rešitvijo še nekako mogli soglašati. Toda s tem se na rešeno samo vprašanje draginskih doklad rudarjen. Pokrajinski sklad, ki naj se ukine, je pa kril tudi draginske doklade rentnikov Pokojninskega sklada, okrožnega urada in rentnikov-železničarjev. Z ukinitvijo sklada bi omenjene institucije izgubile sredstva, s katerimi so krile draginske doklade, ki so imele značaj vsaj delne valorizacije rent in pokojnin. Socialna beda prizadetih bi bila z ukinitvijo draginskih doklad strašna. Zato se mora tudi to vprašanje urediti. Vodstvo pokojninskega sklada mora ministristvo na to dejstvo opozoriti. Izključeno je, da bi prizadete institucije draginske doklade priznale iz lastnih tekočih dohodkov, ki ne zadoščajo niti za kritje rednih tekočih

potreb. Zato mora tudi ministristvo za socialno politiko paziti na posledice ukinitve Pokrajinskega pokojninskega sklada.

Pomoč delavcem

Članom Okrožnega urada za zavarovanje delavcev. Praktična navodila o pravicah in dolžnostih zavarovanega članstva. Cena 4 Din.

Tako je naslov knjižice, ki jo je izdal Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani spisal pa znan strokovnjak dr. J. Bohinjec. Knjižica ima namen nuditi zavarovanemu članstvu splošna praktična navodila, kako mu je postopati v slučaju obolenja in obratne nezgode. Knjižica ni suho, parno ponavljanje zakonitih določb, temveč vsebuje poljudna, vsem razumljiva praktična navodila o pravicah in dolžnostih zavarovanega članstva. Taka navodila so bila zelo potrebna, ker se od članstva ne more zahtevati točnega razumevanja zakona o zavarovanju delavcev. Poljudna razlaga zakonitih predpisov bo širila v članstvu razumevanje za socialno zavarovanje in ga bo seznanjala z velikimi dobrotami te institucije.

Brošura je namenjena zlasti tudi delodajalcem, da se bodo seznanili s pravicami in dolžnostmi svojih delavcev v pogledu socialnega zavarovanja, ter občinam, ki morajo izdajati razna potrdila v smislu zakona o zavarovanju delavcev. Tudi vsak obratni zaupnik in funkcionar strokovnih organizacij mora biti z vsebino te knjige točno seznanjen, da bo mogel dati potrebna polasnila vsem zainteresentom.

Knjižica obsega 96 strani in ima priključen pregled prispevkov, ki se predpisujejo delodajalcem, in navaja zneske, ki jih sme delodajalec odtegovati od delavčevega zaslužka v namene zavarovanja. Knjižici so pridejane razne tabele o prispevkih, dajatvah in rentah. Cena je izvanredno nizka, ker stane knjižica samo 4 Din. Dobiva se pri Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev v Ljubljani, pri njegovih ekspoziturah, naroča se tudi pri Tiskovni zadrugi, Prešernova ulica 54.

Rmetijski vestnik

Fizol

Gotovo spada fižol med rastline, ki se v naših krajih poleg raznega žita in krompirja največ prideluje. Naš fižol je znan kot prvovrsten in najokusnejši v trgovini, zato ga tudi lahko prodamo. Pri nas v Sloveniji ga pridelujemo na površini okoli 3200 ha. Letni pridelek znaša nad 300 vagonov, od katerih se izvozi okoli 200 vagonov v vrednosti nad 12.000.000 Din, ostalo pa porabimo doma. Kultura fižola se pri nas vsekakor izplača, ker mu ugaia ne samo zemlja, ampak tudi podnebje. Najbolj mu ugaia srednjetežka ilovnata zemlja; uspeva pa tudi v drugih zemljah, samo, da so dovolj gnojene. Fižol je proti mrazu zelo občutljiv, zato ga sadimo šele v prvi polovici maja, zlasti visokega ni saditi prej.

Največ pridelujemo pri nas nizkega fižola. Sadimo ga kot vmesni sadež med krompir in koruzo v vrstah ali ob razorih, včasih ga gojimo tudi samega na večjih njivah. V manjši meri sadimo visoki fižol, koljevec ali preklar, ki zraste po več metrov visoko in se ovija na kolih. Ta fižol je mnogo okusnejši kakor nizki, a slednji je zgodnejši.

Fižolu ugaia dobro obdelana zemlja kakor za okopavine. Kot stročnica potrebuje pred vsem fosforove kisline in mnogo kalija, v prvem času tudi dušika. Od umetnih gnojil mu najbolj ugaia jata superfosfat in kalijeva sol, ki jo podorjemo pomladi tik pred saditvijo. Na 1 ha je vzeti 250 kg superfosfata in 150 kg kalijeve soli. V novejšem času se izredno dobro obnese mešana gnojila »Nitrofoskal Ruše«, ker vsebuje 8 odst. fosforove kisline in prav toliko kalija ter 4 odst. dušika. Na 1 ha je vzeti 400 kg tega gnojila.

Nizki fižol sadimo na vrtovih v vrste po 40 cm narazen v dveh ali treh presledkih do konca junija. Na ta način imamo vse leto dovolj stročja. Sadi se z motiko v jamice, katere sproti napravljamo, vendar pa ne pregloboko, rajši bolj plitvo. V vsako jamico se strese po 6 do 8 zrn in nato zagrebe. Za seme je odbrati le najlepši fižol, ki ni plesniv, počen ali razbit. Računa se, da je potrebno na 1 oral 50 do 70 kg semenja.

Visoki fižol je najbolje saditi šele po 8. maju. Priporočljivo je, da se postavi vili koli prej v razdalji najmanj 80 cm narazen in ob vsaki strani kola se napravi plitva jamica, v katero se denejo po 3 — 4 zrna. Sicer se pa priporoča, da se visoki fižol sadi po več metrov narazen, tudi med krompirjem in koruzo ali okoli zeljnikov, ker se v tem primeru bolje razvije.

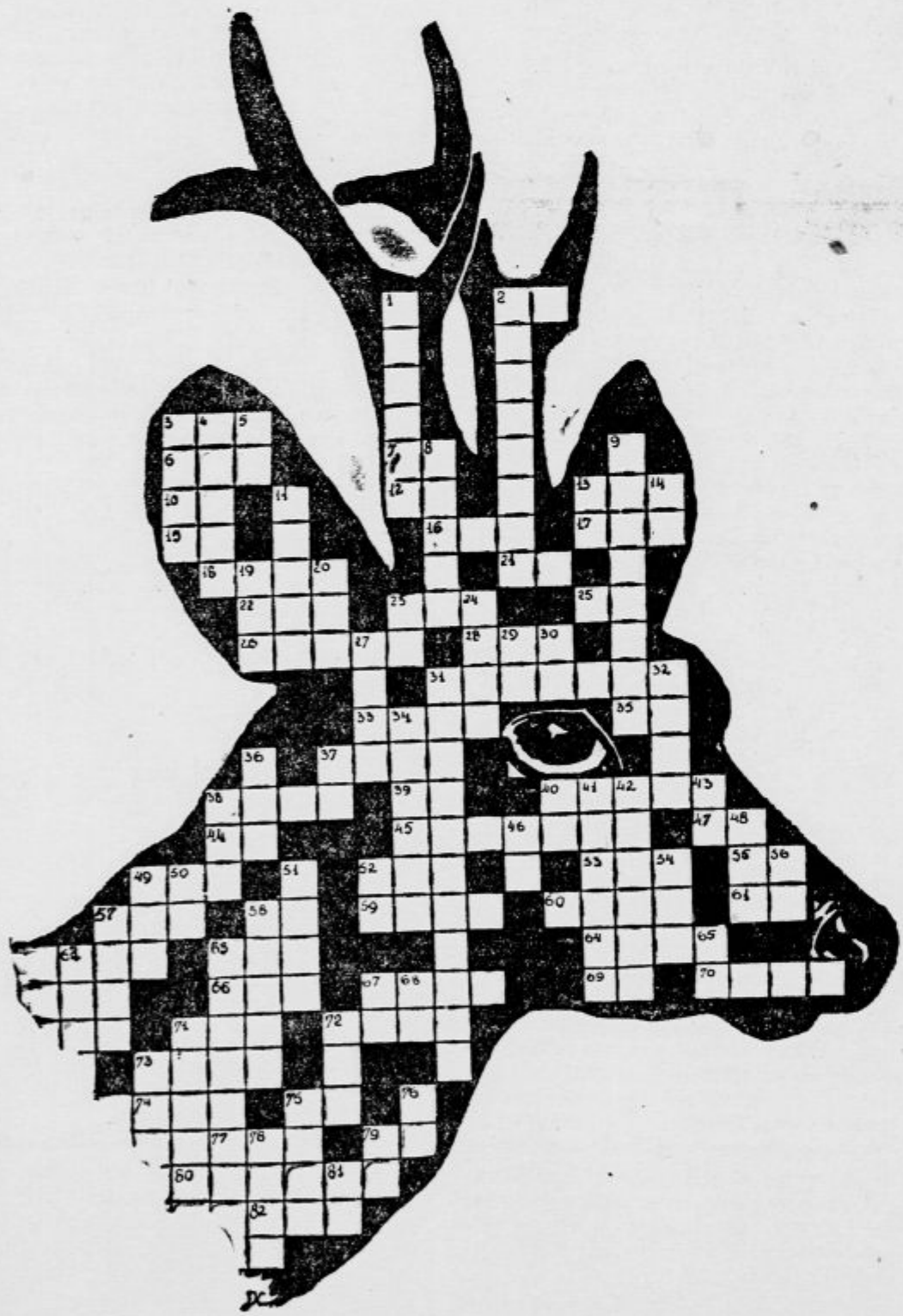
Na vrtovih gojimo fižol, ki ima sočno stroči in malo ali nič niti. Izmed nizkih vrst za vrtove se priporočajo: mont d'or, voščeni flageolet, medeni krhki in Heinrichov orjak. Visoki fižol za vrtove: masleni krhki, sladkorni krhki, voščeni orjak in grof Zeppelin.

Najboljše sorte za pridelovanje na njivah so od nizkih: nizki prepelčar ali koks, mandalon, zelenček ali rume ni kanarin in ribničar; od visokih pa cipro in visoki koks. Navedene sorte so izredne važnosti za trgovino in za domačo uporabo.

Fr. K.

Nov mednarodni znak Rumunije. Ker je sovjetska Rusija osvojila za svoje avtomobile mednarodni znak SU n je s tem postala črka R orsta. Je Rumunija svoj dosednji znak RM spremenila v R.

Križanka „Srnljakova glava“

Besede pomenijo:

Vodoravno: 2. kratka pri podpisih; 3. os. zaimek; 6. darilo; 7. veznik; 10. medmet; 12. predlog; 13. del obraza; 15. franc. spolnik; 16. ptič; 17. veznik; 18. če solnce zaide; 21. plosk. mera; 22. hrv. kaz. zaimek; 23. žuželka; 25. plosk. mera; 26. otok v Egejskem morju; 28. mesec; 31. žensko ime; 33. »toda« v nemščini; 35. predlog; 37. pod Avstrijo zelo čislana osebnost; 38. žensko ime; 39. pom. glagol; 40. določitev vrednosti; 44. del voza; 45. del posestva; 47. egipt. božanstvo; 49. je na glavi; 52. riba; 53. zver, hrv.; 55. vzročni veznik; 57. pregovor; 58. egipt. božanstvo; 59. označuje simetričnost; 60. glasb. instrument; 61. os. zaimek; 62. ptica; 63. zver; 64. 4/9 mesta, kjer se je vršila pred nedavnim velika olimpijada; 66. vrsta pesnitve; 67. sram; 69. kaz. zaimek; 62. ptica; 63. zver; 64. 4/9 mesta, jico; 72. se javlja v hudi vročini; 73. začetek upora; 74. del leta; 75. predlog; 77. os. zaimek; 79. grška črka; 80. it. Marija; 82. številnik.

Navpično: 1. benzolov derivat; 2. otok v Sredozemskem morju; 3. zobna krema; 4. obična beseda med »Malimi oglasi« pod rubriko »Sobe«; 5. pl. mera; 8. gora na Notranjskem; 9. je v Zedinjenih državah; 11. so je deležni veliki možje; 13. predlog; 14.

pomožni glagol; 19. zločin; 20. del cerkve; 23. del voza; 24. bog ljubezni; 27. turški sultan; 29. karta; 30. tridina členica; 31. važen dogodek v svet. zgod.; 32. mesto na Arabskem; 34. mesto v Zedinjenih državah; 36. del obleke; 37. os. zaimek; 38. del obraza; 40. os. zaimek; 41. pripadnik živalskega razreda bičarjev; 42. otoček v Kurilskem otočju; 43. pl. mera; 46. os. zaimek; 48. pogojni veznik; 49. zver; 50. kljuka; 51. eruptivna kamenina; 52. povratni zaimek; 54. naselbina; 56. veznik; 57. otok v Jadranskem morju; 58. uradna oseba; 63. ima okostnjak; 65. kaz. zaimek; 67. kem. kratka; 68. kaz. zaimek; 71. pesnitve; 72. del glave; 73. predlog; 75. z njim je napolnjen zrak po hudi uri; 76. kaz. zaimek; 78. mesto v Arabiji; 79. kem. kratka; 81. predlog.

Rešitev križanke »Tulpa«

Vodoravno: 1. Eos; 2. os; 4. slov.; 7. As; 9. iz; 10. rov; 11. Martin; 13. roka; 14. ena; 15. Ivo; 17. ko; 18. as; 19. iv; 21. ali; 24. ja; 25. Ikar; 27. Trst; 30. kos; 33. kea; 35. otok; 37. Ares; 39. ap; 41. ave. Navpično: 1. Elez; 2. šef; 4. sraka; 5. Lot; 6. ovi; 8. Sicilija; 9. Ida; 11. monolit; 12. naval; 13. reka; 16. os; 20. va; 22. ikre; 23. krt; 26. Sati; 29. rk; 31. oko; 32. Sela; 34. Sora; 36. kupa; 38. siva; 40. sa.

NEGUJ ZOBE

AU - KAKO BOLI

ubogega otroka bolni zob, katerega so bakterije nemoteno razjedle.

OH - KAKO GRDE

so praznine med zobmi in nagniti zobje, ker se je pri srčkanem otroku pozabilo na redno negovanje zob.

KAKO LEPO

je pa dete z zdravimi in blestečimi zobki, ki bodo tudi tako ostali, ako vzamete za negovanje

SARGOV

KALODONT

MLADO JUTRO

Fr. Ž.

Peti skavtski zakon in radio

Peti skavtski zakon se glasi: »Skavt ravna lepo z živalmi.«

Pa si je skavt Peter neugnano prizadeval, da ustreže tudi temu zakonu. In kadar je bilo kaj boljšega na mizi, ni maral jesti koštruna. Rekel je, da ni skavt, koštrunom jemati življenje. Kdor da ubije koštruna, o njem se ne da reči, da lepo ravna z živaljo. Kdor pa je tak, da koštruna uživa, ta potuho daje onemu, ki ga kolje.

Seveda pri ocvrtih piščancih je bil položaj čisto drugačen. Ocvrte piščance je skavt Peter silno ljubil. Toda je dejal, da ocvrti piščanci nikakor niso zoper skavtski zakon. Nasprotno: piščancu da je v izredno počaščenje, če ga nežna roka razdeli v lične kose, ga povalja v jajcu in drobtinah in je potem v dehteči masti ocvrt, pa še ni konca njegovi slavi, nego čim je ocvrt, ga nežna roka razloži po najlepšem krožniku, okraša ga z zelenim petršiljčkom in svečano postavi na belo pogrnjeno mizo. Vse oči so vrtle vanj in ga pozdravljajo z blagimi in prijaznimi občutki. Piščanec da gine s krožnika, pa čim hitreje izgine, tem večja je njegova zasluga. In ko ga ni več, še živi v hvaležnem spominu. Tolikšna posmrtna slava, da je in mora biti piščancu več vredna, nego klavarno življenje v tesnem kurniku in si piščanec sploh ne more misliti večje sreče in lepšega ravnanja, nego da bo ocvrt.

Tako krasno je znal govoriti skavt Peter in ne le govoril, nego je tudi verjel, kar je povedal.

Bil je velik dobrotnik živalstva v obče niti ni pozabil kuže Zvestina posebe. Privoščil mu je slušalke, da je poslušal radiokonzert. Kuža Zvestin je obupno tulil, otepal je z glavo in smukal s tace toda zastoj — slušalki sta se mu držali ušes kakor prirasi. Pač pa je bil aparat on, ki je odnehal — zaropotal je na tla; bil je, hvala Bogu, le detektor. Potem šele so prihiteli in kužo rešili slušalk.

Skavt Peter je dejal: »Sonato igrayo — sonate meni tudi ne diše.«

Oča pa ga je prijazno podučil: »Sema mar misliš, kar človeku ugaja, da ugaja tudi psu? Saj še ljudje nimajo enakega okusa. Psi veseli pasje reč, ne pa koncerti in čtiva in Cankarjevi večeri. Za pse moraš sestaviti posebni pasji sporred!« Še je izrazil oča pobožno željo: »Bog ti dai pamet!« in je z glavo majaje šel v kavarno.

Skavt Peter pa je premišljeval očetovalne besede in je spoznal, da so resnične. Ni mu dalo miru in je preudarjal in se je posvetoval s kužo Zvestinom pa je bil že tretji dan gotov in je odposlal sledeče pismo:

Bi-pi! Radio je zelo koristen za šole in gostilne in posestnike in gospodo in zimske večere in brivnice in bralna društva in mladino in deževne popoldneve in sence in rudarje in smo vsi jako zadovoljni.

Le kuža Zvestin ni zadovoljen in drugi psi tudi ne. Program se prav nič ne ozira na pse in njih kulturne potrebe, to ni prav in žali skavtski zakon, ki ukazuje, lepo ravnati z živalmi.

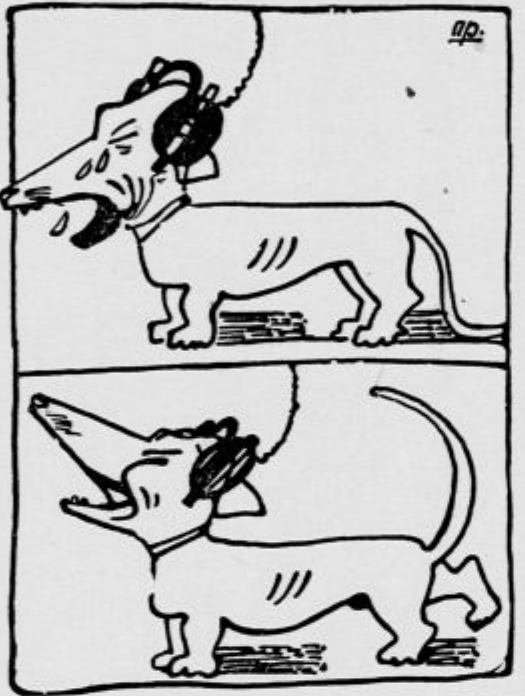
Tudi oča pravi, da za psa ni vse dobro, kar je dobro za ljudi, in da je za vse potreben poseben program.

Zato Vam priporočam za pse sledeče

točke in bi se morebiti lahko priredil poseben pasji večer:

1.) Dramatični prizor: »Boj z muco.« Eden bi moral zaklicati: »Kje je muca? Primi jo!« To bi na mah in sijajno zbudilo pozornost in zanimanje vseh čislanih poslušavk in poslušavcev pasjega stanu. In potem bi moral kak vrli sotrudnik radia posnemati mačje mijavanje in pihanje in pasji lajež in ves boj in bi bil uspeh gotovo frenetičen. Naš Zvestin vem, da tako reč rajši posluša kakor kakršnega koli Shakespearea, drugi psi pa tudi.

2.) Kdorkoli, ki zna, bi ostro zažvižgal na prste in se potem zadril: »Kuš! ali: »Gest erajni!« in »Beštija.« Ta dramatičen prizor ni težaven in bi šel brez režiserja, pa vendar bi jako pretresljivo vplival na občutke cenjenega poslušavstva. Mislim, da bi se lahko priredil za pse tudi poseben tečaj iz nemščine, kajti se občevarje z boljšimi psi vrši v tem jeziku. Seveda gramatike jim ne bo treba in nepravilnih glagolov menda tudi ne.

3.) Nemški še ne znam dovolj; znam pa jako krasno lajati, tuliti in renčati in bi bil že davno napravil izpit iz tega večšastva. Pa je dejal starejšina, da ne more sestaviti komisije za ta izpit, ker so večšaki za to reč prav za prav le psi in če bi same pse pozval v komisijo, ne bi bilo nikogar, ki bi pisal zapisnik od blizu in daleč in so vsi vneta za junaški boj. Mislim, da bi lahko gostoval v radiu in bi bila to zelo zanimiva točka za pse in bi jim nadomestovala vojne koračnice in signale in fanfare. In Vam lahko pošljem svojo fotografijo in ne zahtevam zanj nikake nagrade.

4.) Tudi znam cviliti kakor cvilijo psi nežnega spola, in je rekel oča, da tako cviljenje za pasja ušesa ne doni dosti drugače kakor za ljudi opera. Sem takisto pripravljen gostovati, ako radio izprosi od našega gospoda ravnatelja dovoljenje. Brez dovoljenja so nam javne produkcije prepovedane.

In bi se teh pasjih točk lahko udeležile tudi mačke in mislim, da bi jih razumele; le ne vem, če ne bi postale nerazume in bi ušle na peč, na streho in na drevesa.

Tudi mijavkati znam jako krasno in sem se naučil pri skavtih.

5.) Posebno sijajna točka za pse višje izobrazbe bi bil lovski rog, ta naj bi tulil, vmes bi se morala oglašati kaka divjačina — za te glasove se dobe posebne piščalke; sprožilo bi se par strel, jaz pa bi lahko posnemal lovške pse z dovoljenjem gospoda ravnatelja in bi bila ta točka resnično zelo sijajna. Toda bi bilo treba zanj posebne roke kakega režiserja. In bi bila ta točka lahko vskupno za pse in za gospode lovce.

Za prvi začetek bodo nemara zadošale te točke in se bom morebiti še spomnil na katero, ker sem zelo navdušen za prospeh radia v naših krogih. Toda prosim da ne bo tisti večer moten od tramvaja in od onih, ki se masirajo, zakaj te stvari zelo jeze človeka, pa bi psi nemara še stekli, kar je zoper narodno zdravje.

Bi-pi!

Brat Peter

Ni minilo teden dni, pa je skavt Peter prejel odgovor.

»Ljubi brat Peter!

B-pi!

Najprej smo polzvedeli, kaj pomeni: »Bi-pi!« »Bi-pi!« je skavtski pozdrav in pomeni: »Bodi pripravljen!«

Torej smo pripravljeni. Pripravljeni, prirediti pasji večer. Prosimo pa, da nam sporočite tisoč plačujočih pasjih abonementov! Samo za pasje komarje ne bomo prirejali večerov.

Bi-pi!

Radio.

Cekin

Tam, hjer gre solnce za goro, je živel nekoč majhen pritlikavec, ki je imel lep cekin. Nekega dne je cekin izginil in ubogi pritlikavec je tri ure neprestano jokal za njim. Nato je preiskal vso hišo, a ni ga mogel najti in tako je odšel v gozd pogledat, če ga ni morda tam izgubil.

Tu je srečal gospoda in gospo Veverico, ki sta nabirala orhe.

»Dober dan, gospoda!« ju je pozdravil pritlikavec. »Izgubil sem cekin. Ali ste ga morda videli?«

»Nisvala« je odgovorila zakonska dvojica, »a rada ti bova pomagala iskati. Več oči več vidi.« In res sta šla s pritlikavcem.

Hotili so skozi gozd in gledali na desno in na levo, toda o cekinu ni bilo ne duha ne sluha.

Tedaj so srečali gospoda Lisjaka, ki se je baš sprhajal ob robu gozda.

»Izgubil sem svoj cekin!« je dejal pritlikavec. »Ali ste ga morda kje videli?«

»Nisem ga videl.« je odgovoril gospod Lisjak in s prijaznim glasom dodal: »Rad ti bom pomagal iskati!« In odpravil se je s pritlikavcem in gospodom in gospo Veverico.

In ko so nekaj časa tako hodili in gledali na vse strani, da bi našli cekin, jih je srečala gospa Zajčková in jih prijazno pozdravila.

»Izgubil sem svoj cekin in zdaj ga vsi iščemo. Ali ste ga morda kje videli?« je vprašal pritlikavec.

»Nisem ga videla.« je zacvilila gospa Zajčková. »Toda zdaj imam ravno nekaj časa in ti lahko pomagam iskati cekin.«

Tako se je tudi ona pridružila mali družbici in vsi so iskali in gledali na vse predele, a cekina niso našli.

Tu jih zdači ostavi vesela miška

Kratkonožica in jih vpraša: »Zakaj se pa vsi tako kislo držite? Solnce si je v veter se že ves dan porjavilo z drevesi, vi na gledate, kakor da bi že vsaj deset dni deževalo!«

»Izgubil sem svoj cekin in moram spremljevalci mi pomagati iskati. Ali si ga morda ti kje videla?«

»Na žalost, videla ga nisem, a tudi jaz ti hočem pomagati iskati.«

Zdaj si lahko predstavljate, kako smešno jih je bilo videti, ko so hodili drug za drugim in stezali vratove na vse strani. Tedaj jim je prišel naproti gospod Joz in ko so mu povedali, da izgubil cekin, se jim je tudi on pridružil.

Gledali so pod vsak grm, pod vsako drevo in iskali no mahu, a cekina niso našli. Nanosled so bili že vsi utrujeni

od dolge hoje in pritlikavec je z žalostnim glasom dejal:

»Dragi moji, cekina mi niste našli, toda jaz vas vendarle povabim na majhen prigrizek. Pojdite z menoj domov, tam vam postrežem z malinovcem in slaščicami.« Vsi so il veseli in šli s pritlikavcem. Ko so dospeli do njegove hišice se je pritlikavec ustavil in segel v žep, da bi poiskal ključ od vezanih vrat in — kaj mislite, kaj je po tегnil iz žepa? — svoj cekin! Ves čas ga je imel v žepu in zjutraj je bil pozabil pogledati vanj. To je bilo veselje! Jedli in pili so do polnoči in peli in bili veseli in kakor mi je sporočil moj znanec, ki tudi živi tam, kjer gre solnce za goro, traja ta pojedina še vedno.

Gustav Strniša

Prebujenje

Zeleno drevje je vzbrstelo, že drobni popki pokajo, iz njih pa kukajo cvetovi, čebele strd im lokajo

Trepečejo nemirni listi in vabijo pod drevia hlad, kjer pravljice ljubeči deci nevidna šepeta pomlad.

Še škinkovec strmi na jasi, senica drobna, stavec bor; ko šelestane utihne v drevju, pa oglasi se ptičji zbor.

Danilo Gorinšek

Vrabc

Kralj potepuhov in tatov, in vendar brijten tič, ne služi nič, je fificirč, — a svet je ves njegov.

Brezbrizen in vesel vsikdar, naj post bo ali pust, vsikdar živi od rok do ust, vse drugo: kaj mu mar!

Od rok do ust, o, to je tič; a kaj bi le bilo, če pride čas, ko več ne bo od rok do ust — prav nič?

H. Bayer

Kako je papiga izdala vlomilce

Dragi stariši! Prav dobro se nama godi tu pri tati Mici. Vsak dan kaj doživimo. Ne moreta si predstaviti, kaj vse se tu dogaja. Teta Mica ima papigo in to je tako smešna žival, da se z njo po več ur zabavamo. Mihec in jaz jo učiva govoriti in zdaj že vsakega pozdravi: »Dober dan!« ali pa: »Roke kvšku!« Če je že vidiš, si lahko misliš, da govori precej hudobno. Preprogo je že na treh koncih obgrizla in tudi knjige strica Nandeta si je oni dan malce privoščila in jih jela cefrati, tako da zdaj niso več za rabo. Kadar se naveličava igrati s papigo, se pa igramo s teto Mico, ki je zelo ljubezniva in vedno dobre volje. Igra se z nama, kakor da je tudi ona deček. Nalrajša naju poliva z vodo (seveda kadar preveč razsajava) in to stori tako: na vrtu imajo vodovod in tam je brizgalna z dolgo gumijasto cevko. Teta Mica odpre pipo in nameri cevko na navi in tedaj je treba vzeti pot pod nož, ker drugače sva v nekaj trenutkih vsa mokra. Nu, oni dan sva spet razsajala in teta Mica je zbežala na vrt Mihec in jaz sva takoj vedela, da bo deževalo, in sva zletela v tetino spalnico. Tam sva znaknila njena nova spomladanska klobuka, ki sta tako lepo pošita z rožami, in tako sva pršla na vrt. Teta Mica ni takoj zapazila, da imava njena klobuka na glavi, odšla je

pipo in v nekaj trenutkih sva bila mokra do kože, a tudi njena klobuka sta bila mokra. Ne morete si misliti, kako obupan je bil videti njen obraz. Pa je prišel stric Nande in je obljubil, da ji bo kupil dva nova spomladanska klobuka, in zdaj smo spet vsi dobre volje.

Največji doživljaj pa smo imeli včeraj ponoči. Mihec in jaz sva spala, a mahoma naju je prebudil grozovit tresk. Skočila sva iz postelje in zdirjala v gostin-

ske sobo. Tam je stal stric Nande v dolgi nočni srajci in držal v roki velik samokres. Nedaleč od njega sta stala dva zlikovca. Kmalu je prispela policija, katero je bila teta Mica po telefonu poklicala na pomoč in orožniki so odvabili zločince tja, kamor spadajo. Kaj se je bilo zgodilo? Drugi dan je zvedel stric Nande na policiji tole:

Vlomilca sta videla, da je bilo v hiši vse tiho, in se splazila skozi okno v gostinsko sobo, da izpraznita omare in si napolnita žepa. Eden je prižgal svetilko, a tisti mah sta začela klic: »Roke kvšku!« Lahko si mislita, kako sta se ustrašila. Eden izmed njiju je spustil svetilko na tla in zdaj sta v temni iskalni izhoda in pri tem prevrnila stol, ki je stal ob steni. Ko je padel stol, smo se vsi prebudili in stric Nande je prihitel s samokresom v sobo, napravil luč in vlomilca sta bila ujeta. Papiga pa se je našopirila v svoji kletki in še enkrat na vso moč zaklicala: »Roke kvšku!«

Vsi smo se smejali in zdaj imamo vsi papigo še rajši, ker ona nas je rešila vlomilcev. Kadar prideva domov, vas prosim, ljubi starši, da nama kupite papigo, ki bo tudi znala klicati: »Roke kvšku!«

Iskreno vas pozdravlja
jaz in moj bratec Mihec

Kaj je glavno

Krotilec divjih zveri je vzel košček sladkorja med ustnice in lev mu je vzel sladkor iz ust, ne da bi ga bil pri tem ugriznil.

»To znam tudi jaz!« je dejal Janezek.

»Verjamem ti, toda brez leva!«

Andrejček potrka pri sosedovih: »Mama vas lepo prosi, da nam posodite svoj gramofon!«

»Ali imate goste?«

»Ne, gostov nimamo, toda spati hočemo!«

Danilo Gorinšek

Stari kuž

Stari Kuž v beli svet,

čez gore, doline,

romal pet bi dolgih let

čez dolè, strmine.

Pa bi trudil se preveč,

če res šel bi z doma,

v lakoto gre, hudo reč,

kdor po tujem roma.

Stari Kuž zato gre v svet,

kadar v sanjah kima,

roma kar pet dolgih let,

— pa nič truda nima.

Gustav Strniša

Kako nastane pravljica

Vem, da ste radovedni, kako kuje stric Gustelj, ki je moj najbližji sorodnik, v svoji kovačnici pravljice. Tega vam ne vesta povedati ne očka ne mamica, zakaj to je stričeva skrivnost, ki jo je samo meni zaupal. Komaj, komaj mi je dovolil, da jo smem tudi vam razodeti. Pa poslušajte!

Ko je bil stric še majhen, zelo majhen deček, je srečal nekoč staro ženo v razcapani obleki. Njeno lice je bilo razorano kakor mati zemlja, njeni lasje so bili beli kakor sneg, njene motne oči pa žalostne kakor žalost sama. Ženica je imela v eni roki raztrgan dežnik, v drugi pa star cekar, od katerega je kar slama visela, kakor bi kure gnezdile v njem.

Ko je kmetica zagledala fantiča, se mu je hotela prijazno nasmehniti, saj jo je deček radovedno opazoval in še njegov prikrknjen nasek se je bil kar zagledal vanjo. Torej nasmehniti se je hotela ženica, pa se ni mogla, namestu smehljaja se je pojavila na njenem bledelem licu debela solza.

Dečku se je starka zasmilila. Stekel je k svoji dobri mamici in jo poprosil: »Mamica, prosim kruha za siromašno ženo, ki stoji na cesti.« Mamica je dala kos kruha in še bakren novčič:

»Na, nesi ženi in lepo jo pozdravi,« mu je velela.

Mali je hitel za starko, ki je že odhajala. Dotekel jo je in ji izročil darilce.

»Hvala ti, deček, dober si, Bog ti plačaji,« je dejala starka.

Deček jo je mirno gledal in ni odšel.

»Kaj bi pa rad, da me tako gledaš,« je vprašala starka.

»Oprostite, radi bi vedel, kako vam je ime, tetka siva,« je odvrnil mali radovednež.

»Jaz? Jaz sem Beda, veš, deček, Beda mi je ime. Pa tudi jaz imam svoje darove,« je odvrnila starka, segla v svoj zakrpani cekar in ponudila dečku pest orehov:

»Na jih, vzemi jih, mali!«

Starica se je dečku smilila, zakaj gledala ga je tako mило in žalostno, da je ni hotel razžaliti in je segel po orehih, čeprav se mu je dozdevalo, da jih starica težko da.

Čudna tetka je pa potrepljala dečka po rami in resno dejala:

»Skrbno shrani moj skromni dar, dar svoje tete! Niti tvoja mamica ne ve, da sem ti tetka, jaz sama na vem. Ko boš dorasel, se me boš češče spomnil, zakaj tvoji dragi ti bodo pomrli, jaz te bom na zvesto spremljala, čeprav me ne boš videl. Kadar boš v stiski, vzemi en moj oreh, stri ga, v tlažbo ti bo!«

Otrok je zahvalil starko in se vrnil k mamici ter ji dejal:

»Beda je starici ime, pa moja teta je, pomisli mamica!«

Mati je prebledela. Stisnila je sinka k sebi in ga poljubila in mu odvrnila:

»Pa naj bo tako, če je božja volja, pa naj bo starka tvoja teta. Ostani vedno pošten in dober, bogastvo pač ni vse na svetu!«

Deček je zrastle v krepkega mladčnika in potem v moža, ta mož je pa stric Gustelj. Na tiste orehe je pa pozabil.

Pa so se pričele oglašati skrbi in težave. Mnogo hudega je moral stric pretrpeti. Ko je nekega dne žalosten sedel v svoji siromašni sobici, je trenutno zadremal. Tedaj je pa zagledal pred seboj Bedo, prav tako kakor tedaj, ko se mu je prvič prikazala. Požugala mu je in ga opozorila:

»Ali te moram v sanjah opominjati na svoje darove? Zakaj si pozabil na orehe?«

Stric se je zdramil in takoj hitel pod streho, kjer je imel orehe že leta in leta spravljene v neki luknji. Zaskrbelo ga je, če jih niso že miške dobile in povžile. Pa je segel v dolbino, vsi orehi so še bili, bilo jih je šest.

Zadovoljen se je stric vrnil v svojo sobico in zaprl pet orehov v miznico. Enega je pa vzel in ga odprl s pipcem,

ki mu ga je bil dal še boter pri birmi.

Iz odprtega oreha se je dvignila lahna meglica. Meglica se je razpršila in pred stricem je stala majhna deklica ter ga pozdravila:

»Dober dan! Zelel si me in prišla sem.«

»Kdo si vendar,« je vprašal stric.

»Tvoja pravljica vila,« je odvrnila deklica in izginila. Mož je trenutno zaprl oči. Nasmehnil se je. Mahoma je čutil, da nastaja v njegovi razboleli glavi jasna. Vedel je, da se je ljubka pravljica vila skrila v njegovo dušo, kjer mu zdaj šepeta čarobno pravlico. Urno vzame stric kos papirja in hiti pisati pravljico, da je ne pozabi.

Ko je pravljica končana, začuti stric, da je vila izginila, toda njena pravljica je ostala.

In tako stric vselej odpre oreh, kadar ga obišče teta Beda, ki mu je zvesta vse življenje. Pri tem je čudno, da stricu orehov nikoli ne zmanjka. Samo šest mu jih je dala tista tetka, pa jih ima še vedno toliko, čeprav jih večkrat odpira. Če kdo ne verjame, naj se oglasi pri njem, pokazal mu jih bo.

Ko ima stric pravljico spisano, jo nese gospodu uredniku, ki mu za pravljico nakaja mnogo denarja. Ker pa spremeni strica Beda, mu tisti denar malo pomaga.

Gospod urednik pa pokliče stričeve-

ga prijatelja, gospoda Miklavža. Ta Miklavž pa ne nosi otrokom slaščic in igrač, ne, ne, drugače radodaren je. Čudežno pero ima. Pomoči ga v črnilo in že je na papirju naslikan deček ali deklica, gobica ali pritlikavec, cerkevica ali vasica; medved ali miška, vse, kar gospod Miklavž sam hoče. Te lepe slike pa podari gospod Miklavž pridnim otrokom, saj izidejo v našem listu, zakaj Miklavž slika za naš list.

Tudi za stričeve pravljice naslika Miklavž lepe slike in odda potem pravljice v stavnico, kjer se tisti gospodje stavci večkrat jeze nad stricem, da je pravljico grdo pisal. Stric pa ni kriv, kriva je le njegova vila, ki mu je prehitro pripovedovala pravljico, da jo je komaj dohajal in je moral prehitro pisati.

Naposled se pa tudi stavec potolaži in postavi namestu črke na papirju lepe svinčene črke, ki stoje kakor vojači druga poleg druge. Pravljica je šele zdaj dobila svoje pravo lice. Vmes na oddane gospod stavec tiste lepe slike strica Miklavža in pravljica je dovršena.

Stric gre po denar h gospodu blagajniku, ki je res prijazen gospod in zelo radodaren. Nič ne reče, kar na mizo našteje šumeče bankovce. Zato ga ima stric zelo rad in se mu vedno prav vda-no priporoči.

Sport

Današnji nogometni program

Igrišče Primorje:
Ob 10.30 Jadran jun. : Hermes jun., prvenstvena.
Ob 15.30 prvenstvena Krakovo : Reka.
Ob 17.00 Primorje : Maribor, finale za posredstvo prvenstva.
Igrišče Ilirije:
Ob 10.30 Ilirija jun. : Slovan jun., prvenstvena.
Ob 13.30 Grasiša : Svoboda rez., prijateljska.
Ob 15. Villacher Athletik Sportklub : Svoboda, prijateljska.

Sportni drobiži

Poleg s trenerjem Koželuhom se je Ilirija v zadnjem času pogajala še z nekaterimi dunajskimi trenerji. Ker je bil g. Koželuh še s pogodbo vezan, ni mogel, kakor smo že poročali, sprejeti ponudbe Ilirije. Sedaj pa se je Iliriji posrečilo uspešno za-ključiti pogajanja z nekim dunajskim trenerjem, ki bo po njegovem dosedanjem delovanju sodeč gotovo dvignil ilirijansko nogometno moštvo na ono višino, ki mu gre po tradiciji kluba.

Na praznik v četrtek je SK Krakovo gostovalo v Novem mestu ter igral s tamošnjim SK Elan prijateljsko tekmo, ki je končala z 2 : 2 (2 : 2) neodločeno. Tekma je bila ob fair igri vseh igrarjev zelo napeta. Krakovčani so bili v rahli premoči. Od domačinov se je odlikovala obramba. Sodnik g. Kramaršič je bil zelo dober.

Na Jesenicah se je vršila med domačini sportniki Bratstva in Svobode revanšna tekma, ki je končala z visoko zmago Bratstva z 10 : 1. Igralci Bratstva so bili v izborni formi. Tudi Svobodaši imajo dobre posameznike. Dobro je sodil domači sodnik g. Peklar.

V Sevnici je tamošnji SK Sava porazil rezervno SK Amater s 6 : 1. Pri zmagovalcu se je odlikoval zlasti levi branilec. Pri gostih je manjkalo smisel za skupno igro. Revanšna tekma se bo vršila v Celju.

Danes se nadaljujejo juniorske prvenstvene tekme s tekama Ilirija : Slovan (ob 10.30 na igrišču SK Ilirije) in Jadran : Hermes (ob 10.30 na igrišču Primorja). Stanje prvenstvene tabele je sedaj naslednje:

Ilirija	2	2	—	6	1	4	I
Primorje	2	1	—	1	3	1	II
Jadran	1	—	—	1	5	0	III
Slovan	0	—	—	1	0	3	IV
Hermes	0	—	—	—	—	—	—

Jesenska prvenstvena tekma Ilirija jun. : Primorje jun. 4 : 0 v tem stanju ni upoštevana.

Prvenstvena tabela I B razreda kaže pred današnjo tekmo Reka : Krakovo, ki se vrši ob 15.15 kot predigra na prostoru ASK Primorja, naslednje stanje:

Svoboda	4	4	—	20	5	8	I
Reka	3	2	—	1	12	9	II
Krakovo	4	1	2	8	12	3	III
Slavija	5	—	1	4	5	19	IV

Tekma med Olimpije-Union (Carigard) in Panatinaikos (Atene), ki se vrši danes v Atenah, bo sodil na prošnji grškega nogometnega saveza tudi v Ljubljani znani beograjski sodnik g. Joksić.

V Bukarešti smo torej zmagali s 3 : 2. Dosedaj se je vršilo pet tekem med našo in rumunsko reprezentanco, ki štejejo v tekmovalje za kraljev pokal, in sicer 7. junija 1922 v Bukarešti 1 : 2, 10. maja 1923 v Bukarešti 2 : 1, 3. oktobra 1926 v Zagrebu 2 : 3, 10. maja 1927 v Bukarešti 3 : 0 in 6. maja 1928 v Beogradu 3 : 1. Za definitivno osvojitve kraljevega pokala zahtevajo propozicije 4 zaporedne zmage ali pa 7 zmag v presledkih. Po petkovi tekmi nam je potrebna torej samo še zmag na prihodnji tekmi, da bo dragoceni pokal, ki ga je naš kralj daroval 7. junija 1922 ob priliki njegove poroke, prešel v končnoveljavno posest našega Saveza.

Kakor javlja »Juturnji List«, bo dunajski nogometni savez predlagal ZNPu revanšno tekmo Dunaj : Zagreb, ki se bo najbrže vršila na Dunaju.

Hašk je dobil od berlinske Viktorije, ki praznuje letos 40letnico svojega obstoja, laskav poziv, naj sodeluje na tej proslavi, ki se bo vršila 24. in 25. avgusta. Poleg Viktorije in Haška bosta sodelovali še berlinska Hertha in avstrijska Admira. Berlinska Viktorija je bila od 1908 do 1911 nogometni prvak Nemčije, kasneje mnogo let prvak Berlina, sedaj pa spada med najboljše klube nemške protolige. Na povratku iz Berlina bo Hašk igral v Hoffu tekmo s FC Bayern.

V nastopnem še nekaj rezultatov zadnjih dni v inozemstvu: Bern: Sheffield Wednesday (nov prvak angleške lige) : Young Fellows 3 : 0. Zeneva: Dunajsko mladinsko moštvo : ženevska mladina 5 : 0. Lvov: Pogon : Simmering 4 : 2. Prosinice: SK Prosinice : Teplitzer FC 7 : 1 (1). Draždane: DFC (Praga) : Guts Muts 4 : 1.

Predrunder letošnjega tekmovalja za Davisov pokal je v evropskem pasu malone doigrana. Posamezne rezultate smo že objavili. V svrhu pregleda se to: Prvo zmago so bili dosegli Monegaski, ki so v Monte Carlu presenetljivo odpravili Švicarje s 3 : 2. Čehi so se morali na Dunaju že bolj truditi, da so z istim rezultatom izločili Avstrijce iz nadaljnjega tekmovalja. Jugoslavija je nepričakovano izgubila v Atenah proti Grkom z 1 : 4 in prav tako nepričakovano so v Helsinkforsu Egipčani zmagali s 4 : 1 proti Fincem. Belgija se je v Bruslju osvetila Rumunom za lanski poraz (4 : 1), v Kodanju pa so Danci brez Petersena, ki je šel med profesionalne, odpravili Chilence s 4 : 1. Edini match predrunder, ki še ni odigran, je med Norveško in Madžarsko v Oslu. V sredo je bilo stanje 2 : 1 za Madžare. V prvem kolu se srečajo: Španija in Nemčija od 11. — 13. t. m. v Barceloni, Irsko in Italija od 15. — 17. v Dublinu, Čehi in Belgijci od 10. — 12. v Pragi. Danska in Grčija, Norveška (Madžarska) in Monaco, Egipt in Holandska, Švedska in Južna Afrika od 17. — 19. v Stockholmu, Angličani in Poljaki od 10. — 12. v Varšavi.

ASK Primorje : ISSK Maribor

Danes ob 17. na igrišču Primorja; predtekma ob 15.30

Današnja tekma med trenutno najmočnejšima slovenskima kluboma Primorjem in Mariborom, prvakoma svojih okrožij, nam daje povod za nekatera zanimiva razglabljanja. Povodom tekme, ki se je minule nedelje odigrala med obema moštvi na mariborskih tleh, je kritika — da ne govorimo o publiku — z začudenjem konstatirala, da je izgubilo tekmo moštvo, ki je imelo mnogo več od igre, ki je znaten del igre »bilo v premoči« itd. In vendar je izgubilo s tako močno diferenco!

Borba dveh sistemov

Treba je kar vnapre povedati, da so taka mnenja pogrešna in v nasprotju z realnostjo, sicer bi bil današnji nogomet čist paradoks. Pred par tedni je isto moštvo Primorja premagalo dobro Hermesovo enajstoročico z imponentno diferenco 12 : 0, sedaj je odpravilo Mariborčane na njih lastnem terenu z izdatnim rezultatom. Odkod ta pojav? Obe moštvi, tako Hermesovsko kot Mariborsko gojita sistem kratkih pasov, in če moštvo s takim sistemom drži odprto igro, mora postati sčasoma žrtev sistema nagle kombinacije s težiščem na krilih, hitrega prenosa žoge na »kraj«, kjer je možno hipno ustvariti opasno situacijo injo bliskovito izkoristiti. Ta sistem, ki ga lahko imenujemo sistem modernega, koristnega nogometa, si je v zadnjem času prisvojilo moštvo Primorja in ga v nekaterih prilikah s pridom uporablja. Tudi drugod se je ta sistem dobro obnesel, a v naših krajih je morda žel največji triumf ob priliki letošnje prvenstvene tekme BSK : Jugoslavija, ko je tudi Jugoslavija imela 75 odst. tekme v »svojih rokah«, pa je vendar odšla z rezultatom 1 : 7 z bojišča. Beograjska kritika je to dejstvo znala pravilno oceniti.

Šanse Primorja so odločno ugodnejše. To pravi rezultat 7 : 3, ki nudi Primorju toliko prednost, da bi moralo podleči nasprotnik z diferenco petih golov, če naj bi izgubilo posredstvo prvenstva. Ima pa tudi prednost v domačih tleh in v svoji publiki, na glede na samozavest, izhajajočo iz teh momentov.

Mariboru se nudi prilika za revanš. Lani mu je uspel, da se je močno afirmiral na ljubljanskih tleh proti istemu nasprotniku. Znano je, da na »orovo« moštvo goji lep nogomet škotskega sistema, ki je lahko, če naleti na šibkejšega ali indisponiranega nasprotnika, sila opasen. Torej je še vedno dana možnost, da mariborovo moštvo uspe, in končno v nogometu je hazzardni, odnosno aleatorični moment vsega upoštevanja vredn faktor. Nepričakovano se kbi lahko — prikaži!

Predtekma Krakovo : Reka

Šteje k prvič tekmu tekmovalja prvega B. razreda. Obe moštvi gojita lepo fair igro, in ker ne gre niti eni mu niti drugemu klubu za bogve kak ambicioznost, se bo ta tekma sigurno odigrala v stilu prijateljskega srečanja dvojice sportnih nasprotnikov za 90 minut.

Protest Primorja

Prejeli smo tale dopis ASK Primorje:

Danes smo naslovili na sekcij zboru nogometnih sodnikov v Ljubljani protest te vsebine:

P. n. sekcija zboru nogometnih sodnikov (prisko LNP), Ljubljana.

Di službenih objav SZNS v »Slov. Narodni« in »Jutru« vemo, da je za finalno prvenstveno tekmo Primorje : Maribor, ki se odigra jutri na našem igrišču, delegiran za sodnika g. Deržaj.

Proti tej delegaciji vlagamo nastopni protest iz razlogov, ki jih v naslednjem navajamo:

Stvarno imamo oporekati delegiranju gosnoda Deržaja, ker je že ponovno pokazal, da je nedorasli sojen težjih tekem; to se je moglo ugotoviti ob priliki lanske jesenske prvenstvene tekme Primorje : Slovan, ki jo je sodil g. Deržaj in pri kateri je prišlo do neljubih prizorov; nedavno pa ob priliki prvenstvene tekme Ilirija : Hermes, ki jo je tudi sodil g. Deržaj in pri kateri so se tudi pripetili nevarni dogodki. V obeh prilikah g. Deržaj ni obvladal situacije, v glavnem ker mu nedostaja potrebne avtoritete.

Formalno moramo oporekati tej delegaciji, ker je vsa sportna Ljubljana vedela že davno pred pričetkom finalnih tekmovalj med Primorjem in Mariborom, da je vsaj neoficijska želja Maribor, da bi ti dve tekmi sodila gg. Vodišek (v Mariboru) in Deržaj (v Ljubljani). Zato smo tudi mi neoficijsko izrekli svojo željo, naj bi eno tekmo sodil g. Cimperman, dočim bi za

drugo akceptirali sodnika po želji Maribor. Imamo vtis, da se je pri delegiranju sodnikov za ti dve važni tekmi postopalo z našim klubom na način, ki močno nalikuje na bagateliziranje želja našega kluba, kar gotovo ni v skladu s pozicijo, ki jo trenutno upravičeno in po lastni zaslugi zavzema naš klub.

Prosimo tedaj SZNS, da v zadnjem trenutku ukrene potrebno, da se omenjena delegacija g. Deržaja ukine. Vodstvo tekme pa naj poveri osebi, ki že s samim svojim pojavom na igrišču utegne nuditi garancije, da bo poteklo vse v zaželenem redu in miru.

Beležimo s sportnimi pozdravi. — Podpis predsednika in tajnika.

Mislimo, da je bil gornji naš protest popolnoma upravičen, in smo uverjeni, da nam bo dal prav vsakdo, ki ga bo pazljivo prečital. Ne vemo, ali nam bo SZNS ugodila. Poznamo pa gospoda Deržaja kot sportnika umerjenih nazorov in zmernega sportno-političnega mišljenja, zato smo trdno prepričani, da ne bo brezploden javen apel nanj, naj se prostovoljno umakne in s tem ustvari situacijo, ki bo omogočila solucijo, kakor jo predlačamo. ASK Primorje.

SK »Sturm« (Graz) : Železničar

Danes v nedeljo gostuje v Mariboru znano graško moštvo »Sturm«, ki je mariborski sportni publiku v dobrem spominu še od prejšnjih gostovanj. Gostje so zapustili vselej zelo dober vtis zaradi svoje tehnično dovršene in fair igre. Sturm se nahaja zopet v svoji stari formi. Zelo laskave rezultate je dosegel proti dunajskim moštvi: proti Slovanu 2:1, Vienni 1:1, Cricke-ter 3:3. Večina igrarjev nastopa stalno v graški reprezentanci. Kakor je vodstvo Sturma sporočilo, nastopijo gostje v najmočnejši postavi.

Da bo tekma nudila res prvovrsten sport, jamči moštvo agilnih Železničarjev, ki se nahaja v odlični formi in je brezdvomno momentano najboljšje moštvo Maribora. Posebno njih zadnji nastop proti zagrebški Concordiji je vzbudil občo pozornost. Domačini bodo tudi tokrat nastopili s najmočnejšim moštvi. Ker je to zadnji nastop Železničarjev v Mariboru pred večjo turnejo, ki jo nastopijo prihodnji teden po Volvodini in Slavoniji, vlada za to pomembno internacionalno srečanje izredno veliko zanimanje in je pričakovati, da bo občinstvo posetilo tekmo v posebno velikem številu.

Tekmo, ki se prične ob 17. uri na igrišču Železničarjev, bo sodil najbrže najboljši sodnik Slovenije dr. Planinšek. Ob 15.30 predtekma dveh rezervnih moštvi.

Villacher Athletik Sportklub : SK Svoboda

Kakor smo že poročali, se srečata danes ob 15. uri na igrišču Ilirije Villacher Athletik Sportklub in ljubljanska Svoboda.

Za tekmo, ki se vrši ob vsakem vremenu, vlada precejšnje zanimanje, saj so gostje znani kot eno najmočnejših koroskih moštvi. Ljubljanska Svoboda, ki nastopi v nekoliko izpremenjeni postavi z nekaj novimi močmi, bo morala dati vse iz sebe, če bo hotela doseči ugoden rezultat. Zlasti bo morala obrniti več pažnje na to, da postavi v napad boljše strelce, kakor smo jih videli v zadnji prvenstveni tekmi, kar je prešlo nedeljo klub stalni premoči in sicer dober igril vplivalo na menjo tako tesno zmago.

Ker poznamo agilnost in borbenost moštva ljubljanske Svobode, ki se je v zadnjem času lepo razvila in dvignila, smo prepričani, da tudi v boju z inozemskimi gosti ne bo odpovedala in da bo dostojno branila sloves našega sporta.

Pred to tekmo in sicer ob 13.30 igra SK Grafika I. ter rezerva ljublj. Svobode. Tudi ta igra obeta dober sport. V primeru slabega vremena predtekma odpade.

Pred glavno tekmo in ob vsakem vremenu se vrši na igrišču koncert železničarske godbe »Zarja«. Pričetek ob 14.30.

Službene objave JLAS Propozicije

1.) JLAS priredi 30. maja 1919 v Zagrebu tekmovalje za prvenstvo akademikov kraljevine SHS v nastopnih točkah:

Tek 100 m (izločniti), metanje kroglice, tek 100 m (končni), skakanje v višino, tek 400 m, met diska, tek 800 m, skok v daljino, tek 1500 m, tek 110 (zapreke), skok ob palici, tek 3000 m, met koplja in štafeta 4x100 m.

V kolikor bi se za tek na 100 m prijavilo več kot 12, a za tek na 400 m več od 4 ter za štafeto več kot 4 moštva, se bodo vršila izločilna tekmovalja (predtekli).

2.) Čas tekmovalja in igrišče se bosta odredila naknadno. V poštev prideta samo igrišča Concordije (435 m z dvema zavojema, iz ugaskov) in Haška (334 m z dvema zavojema, iz ugaskov, širina na najnižjem mestu 360 cm).

3.) Pravico prijave, odnosno tekmovalja imajo vsi redni slušatelji univerz ter absolventi, ki nimajo absolutorija že nad tri leta. Kot moštva smejo nastopiti pojedine fakultete kakor tudi pojedine univerze. Ne morejo pa nastopiti oni, ki so prekorajili 30. leto starosti.

4.) Prijava naj se vpošlejši najkasneje do 23. maja z vlozkom od 5 Din za točko in po edincina ter Din 10 — za moštvo (štafeto) na z. M. Dobrin, Zagreb, Mihanovičeva 40/1.

5.) Nagrade dobrih prv trojica v vsaki disciplini. Savez se bo pobrigal, da preskrbi nagrado tudi za zmagovalno moštvo.

6.) Klasifikacija za moštva 5, 3 odnosno 1 točka, pri štafeti dvojno.

7.) Tekmovalje se bo vršilo po pravih Jug. LAS-a.

Te propozicije so izšle nepopolne in z za-kašnjenjem, ker bi morale tekmovalje prirediti USZS, a ker isto ni storilo potrebnih priprav, je organizacijo tekmovalja prevzel sam savez. Tajnik I.

Nadaljevanje hazenskega prvenstva. Danes se vrši tretje kolo hazenskega prvenstva, v katerem se srečata Ilirija in Ptuj v Ptuju Srečanje Mure s Primorjem odpade, ker Primorje v pomladni sezoni ne bo nastopalo. Tekma Ilirija : Ptuj utegne biti jako zanimiva, ker bomo topot prvič videli pomlajeno družino Ilirije. Stališče Ilirije bo vsekakor težko, ker nastopi nekomplotna, poleg tega pa nastopi nekaj njenih igralcev, ki so zmagali niso ravno slabi, ako upoštevamo, da je njena kombinirana družina porazila v četrtek agilno družino Cella v Celju z rezultatom 8 : 5.

Redna plenarna seja JZSS, zadnja pred glavno skupščino, se vrši v ponedeljek, dne 13. t. m. v damski sobi kavarnice Emona. Radi važnosti se prosi polnoštevilne udeležbe. Gen. tajnik.

SK Jadran, Pelc, Januš II, Koman J. I., Sušteršič, Sovs, Ovem II, Zadel, Zajc, Kern, Logar II, Kočan, Čemazar II, Goraj navedeni igralci morajo biti na Primorju ob 10. Kapetan.

SK Ilirija (iz tajništva). Prihodnja seja našelstva bo v torek 14. t. m. v občinskih prostorih. Zaradi važnosti dnevnega reda je navzočnost vseh odbornikov potrebna. Odborniško službo na igrišču vrše v prihodnjem tednu na-

Mehko Albus milo Zvon za pranje varuje Vaše perilo.

Večina umetnih sredstev za pranje škoduje perilu zaradi svojih škodljivih dodatkov. Albus milo Zvon nasprotno, raztopi najtrdozvratnejšo nesnago ter varuje najbolj občutljivo tkanino.

Albus milo Zvon za pranje je mehko, iz finih masiti izdelano pristno milo, prosto vseh škodljivih dodatkov. Daje krasno perilo in varuje roke. Albus milo Zvon odgovarja po svoji izdatnosti popolnoma ceni. Gospodinja ga ceni zaradi njegove vedno enake vrline.

Albus milo Zvon za pranje

Izdeluje: Albus tovarna mila d. d., Novi Sad

Albus milo Zvon za pranje se dobiva v vseh v stroko spadajočih trgovinah.

slednji: v ponedeljek Roter, v torek Bardajs, v sredo Baiteas, v četrtek Smole, v petek Mahkovec, v soboto Cimperman. Službo je nastopil vsakokrat najkasneje ob 18. uri. Pravilnik za vršenje te službe je na vpogled pri oskrbniku na igrišču. Istega je po končani službi oddati zopet oskrbniku. Gospodje, ki bi bili na dan službe nujno zadržani, morajo sami poskrbeti za svoje. Namestnika. V kratkem času se otvorijo kurzi za lahkoatletike, plavalne in nogometne sodnike, katere priredi klub za svoje članke, ki se nameravajo posvetiti temu poklicu. Prijave je pošiljati na klubov naslov »Poštni predal 175«. — Tajnik.

SK Svoboda, Ljubljana. Za tekmo rezerve z Grafiko ob 13.30 postavljamo naslednje moštvo, ki mora biti ob 13. v naši garderobi: Papler, Večerin, Drnovsek, Jereb, Cimperman, Sušteršič, Starmar, Sušnik, Okrupa, Milosavljevič, Jakša. Rezerva: Baggia, Slavko. Postava za I. moštvo v garderobi. Reditelji in blagajniki morajo biti ob 13. na igrišču.

Službeno iz LNP. Prvenstvena tekma rezervnih moštvi Reka : Krakovo je preložena na praznik 20. t. m. ob 10. na igrišču ASK Primorja. — Tajnik II.

SK Ilirija (nogometna sekcija). Danes igra I. moštvo v Celju. Odhod z glavnega kolodvora ob 12. opoldne. Na kolodvoru je biti točno ob 11.45. Postava moštva in podrobnosti v članski knjigi. — Načelnik.

Dopisi

DOBREPOLJE. Dne 9. junija bo imelo prostovoljno gasilno društvo Dobrepolje blagoslovitev društvenega prapora. Čisti dobiček prireditve je namenjen za motorno brizgalno. Ker društvo ni imelo že tri leta nikake prireditve, pričakujemo, da se bodo vsi prijatelji društva Dobrepolje udeležili slavnosti. Prosimo, naj sosednja društva upoštevajo ta dan in ne prireajo svojih veselice. Zeleti je tudi, da posetijo veselico prijatelji iz bele Ljubljane in da zabijejo par žebeljev. Na veselo videnje pri praporu!

GORICA VAS. Prostovoljno gasilno društvo v Gorici vasi bo priredilo 7. julija veselico ob priliki blagoslovitve nove motorne brizgalne. Prosimo vsa okoliška društva, da bi ta dan ne prirejala kakih prireditev. Od bor.

BRASLOVCE. Okrajni živinodravnik g. Armin Tomašič ordinira pri pošti (poslopje g. Rössnerja).

VRHNICA. Občni zbor podružnice JM na Vrhniki se bo vršil v torek 14. t. m. ob 20. v prostorih gostilne »Pri dalmatinski trti« ob običajnim sporedom. Vabljeni vsi!

SENOVO. Dne 6. t. m. se je vršila za-prisega župana in novega občinskega odhoda. Sreski poglavar dr. Gregorin je imel na odbor lep nagovor, v katerem je podurjal, da so bili prej občinski odborniki zastopniki političnih strank, dočim so sedaj zaupniki kralja in prebivalstva. Onozori je novo občinsko upravo na njene dolžnosti in posebno naglašal, naj vlada v odboru najlepše soglasje. Nagovor sreskega poglavara je občinski odbor sprejel z velikim odobravanjem. Župan Skoberne se je v imenu odbora zahvalil sreskemu poglavarju za njegove lepe besede. Nato so prisegli najprej župan, potem na vsi odborniki ter podpisali zapisnik. Naposled je bila na soglasno željo odposlana kralju naslednja bralavka: »Ob priliki zaprisege dne 6. maja zbrani odborniki občine Senovo izrekamo Vašemu Veličanstvu v svojem kakor tudi v imenu vsega prebivalstva občine Senovo najvrdanejšo zahvalo za najvišje odlikovanje ljubljanske univerze. Žarišče naše kulture, da sme po Vašem blagohotnem dovoljenju nositi visoko ime Vašega Veličanstva.«

DRAVOGRAĐ-MEŽA. Po daljšem odmoru je nastopil pevski odsek našega Sokola s pevskim večerom. Snored je bil izbran z razumevanjem in precizno izvajanje je presenetilo in iznenadilo tudi one, ki so pričakovali nastop z gotovo skeps. Zbor je izredno napredoval. Glavna zasluga gre pevovalci br. nadučitelju Ivo Kurašu. Ostal je pevskega odseku zvest navzlic marsikateremu razočaranju. Zvest, da ga članstvo visoko ceni, in sedanjim uspehi naj mu hodo v zadoščanje in pobudo k nadaljnjemu delu. Prijetni bariton br. Nabergoja, za katerega nas zavidajo sosednja društva, je žel obilo odobravanja, kakor tudi sijalni tenor br. Gorupa, vrlo izsolnaga pevca, katerega ob njegovem prvem tukašnjem nastopu posebno toplo pozdravljamo.

Apeliramo na naše pevce, da v tej smeri nadaljujejo in svoje vrste še bolj strnejo

ne glede na apatijo nekaterih narodno zavernih ljudi, ki stojijo tudi po 6. januarju tik ob severni meji narodnemu delu ob strani. — Zdravilo!

GUŠTANI. Ko se veselimo naše svobode, le preradi pozabimo one, ki so dali življenje zanj. Na guštanjskem pokopališču počivata Anton Ernjenc iz Gornjega grada in Ivan Zapundžič iz Like, ki sta bila med zadnjimi ki so branili Mežiško dolino dne 6. maja 1919. Pred prodirajočim sovražnikom. Prvega je doletela krogla na grču v bližini Guštanj. Ivan Zapundžič je zaoostal pri umiku. Volkswehrovci so ga zajeli na Javornikovem griču pri Guštanju dne 6. maja 1919 in ga zaprli v občinski zapor v Guštanju. Istega dne so privedli v zapor tudi zavednega Slovenca, posestnika Juraka iz Guštanj. Na posredovanje g. Čaksa, ki je bil v času zasedanja nekak župan, je bil g. Jurak čez nekaj ur izpuščen na svobodo. Istočasno so Volkswehrovci planili na ujetega Zapundžiča, ga pričeli zmerjati, pretepali in pobijati, dokler ga nazadnje niso ustrelili. Bridka usoda ujetnika! Gotovo se bodo mučitelji spomnili grdega ravnanja napram onemoglemu ujetniku ob priliki proslave 10-letnice in pravično je, ako jim vest ne da miru! Odbor za proslavo osvoboditve hoče ob grobu primerno urediti. To pa je le mogoče z darovi vseh Slovencev. Zato ne zavrnite pooblaščenecv odbora, ki pridejo k vam na dom po mal dar za veliko tombolo, ki se bo vršila na dan proslave 9. junija. Kaj ne more posetiti proslave osebn, naj žrtvuje za tombolo, da se tako odkupi nadljam za našo svobodo. Odbor narodno-kulturnih društev v Guštanju.

VRHE PRI KRKI. Nad Stično in Višnjo goro se dviga lep hrib, na katerem stoji starodavna cerkev, posvečena sv. Duhu. Že od nekdaj je ta hrib privlačna izletna točka zaradi lepega razgleda po vsej Dolenski. Posebej veliko izletnikov privablja binkoštni praznik. V vasi Vrhe so marljivi vaščani ustanovili gasilno društvo. Na binkoštno nedeljo popoldne bo društvo imelo pri cerkvi sv. Duha svojo prireditev, na kateri bo igrala godba s Krke. Tudi za okrepčilo bo preskrbljeno. Ves čisti dobiček je namenjen za nabavo gasilnega orodja. Zato vabimo vse prijatelje planskega zraka in lenega razgleda, da nas ta dan obiščete v obilnem številu.

Reklama pogrebnih zavodov v Madridu

Reklama povsodi in za vse. V Madridu so podjetniki pogrebnih zavodov moderni ljudje. Njihovi uradi so ponoči močno razsvetljeni rdeče ali modro kakor vhodšča v gledališča. Ljudje ne umirajo samo po dnevi in človek ne ve ne dneva ne ure, kdaj g. adohiti smrt. Ta ali oni se ima obrniti do pogrebnega zavoda ponoči pa morda ne ve ulice ali hišne številke. Velika razsvetljava ga pripelje v pisarno pogrebnega zavoda, kjer se odredi takoj, kar hoče in je vedno vse pripravljeno za prevažanje mrličev.

Tovarniška zaloga in samopredaja za Slovenijo

svetovnih tovarn »Homocord«

gramofonov

elektroplošč

po originalnih cenah samo pri

Elektrofonski družbi z o. z.

Ljubljana, Aleksandrova c 7

Največja zaloga in izbira!

Oglejte si pred nakupom avtomobile

Glavno zastopstvo

Gospodarstvo

Načrt gradbenega zakona

V posvetovalnici ljubljanske sekcije Udruga inženjerjev in arhitektov je v petek predaval gradbeni inženjer inž. Otáhal o načrtu gradbenega zakona, ki ga je centralna uprava Udruga koncem aprila predložila ministru za zgradbe. Iz izjavjanj predavatelja posemamo naslednje:

Potreba po enotnem gradbenem zakonu je v naši državi zelo nujna, zlasti za konsolidacijo neurejenih gradbenih razmer v južnih pokrajinah. Pa tudi za naša mesta bi bil v predložitvi velike važnosti, ker bi olajšal ves postopek pri ureditvi in regulaciji mest ter bi v najobsežnejši meri zavaroval interese skupnosti pred neutemeljenimi spekulativnimi izkoriščanji lastnikov zemljišč.

Definitivni osnutek tega zakona je sestavila šestorica zastopnikov posameznih sekcij Udruga in inženjerjev, v kateri je inž. Otáhal zastopal ljubljansko sekcijo. Namen zakona je, ustvariti enoten administrativni postopek v vseh krajih naše države, pri čemer je treba upoštevati različne razmere, običaje ter socialne in razvojne stopnje. Zato je načrt gradbenega zakona izdelan kot okvirni zakon, ki enotno urejuje pravne odnose, dočim prepušča ureditve vseh vprašanj, ki so odvisna od lokalnih razmer, oblastem in mestom.

Njegove določbe so v prvi vrsti važne za regulacijo in ureditev naselbin. V splošnem morajo izdelati regulacijske načrte občine, odobravajo jih pa gradbene direkcije, le za Beograd ministru za zgradbe. Pred sestavo regulacijskega načrta mora občina zaslišati mnenja vseh zainteresiranih strokovnih korporacij. Regulacijski načrti morajo v splošnem ustrezati prometni potrebi, javni varnosti, preskrbi z vodo, elektriko in plinom, upoštevati morajo estetske in kulturno-historične smerne ter določiti linije, kjer je dovoljeno graditi stavbe, dalje terenske in višinske kote, način zazidavanja, regulacijo vodotokov, kanalov itd. Za javne ceste določa zakonski načrt minimalno širino 8 m, dopušča v nujnih primerih tudi privatne ceste z minimalno širino 6 m. Kjer je pričakovati povečanja prometa, pa mora predvideti možnost razširjenja cest. Da se prepreči spekulacija z zemljišči, mora regulacijski načrt v naprej določiti način zazidave, in sicer ne po odstotkih zazidane plošče, temveč po gostosti zazidave.

Za razvoj naših mest so velike važnosti tudi predpisi, ki se nanašajo na eksproprijacijo, apropriacijo in komasacijo. Eksproprijacijo se smejo po zakonskem načrtu zemljišča za gradbo cest, kolikor ne obstoja obveznost brezplačnega odstopa, dalje za zgradbo nasipov, kanalov, za razširjenje in postavitve javnih zgradb in za gradbo malih stanovanj. Za eksproprijacijo sme zaprositi občina, toda le tedaj, če se naj vrši v javnem interesu. Zemljišča, ki po odobrenem regulacijskem načrtu niso sposobna za zazidavanje, se smejo eksproprijirati in komasirati. To velja zlasti za one dele zemljišč, ki po regulaciji ostanejo ob cesti in ki po svoji obliki niso sposobni za zazidavanje. Zložbo ali komasacijo takih zemljišč se v javnem interesu doseže, da posestnik ozkega pasu ob cesti ne zadržuje možnosti zgraditve posloj in ne izkorišča položaja. V vsakem takim primeru mora občina preje pokusiti, da reši vprašanje s pogodbo. Lastniki zemljišč imajo pravico pritožiti se le proti odmeri cene.

Za naše mestne občine so iz komunalno-finančnih ozirov dalje važne določbe, po katerih morajo posestniki zemljišč v še nezazidanih delih občin prispevati k zgradbi cest, in sicer z eno tretjino gradbenih stroškov običajne makadamske ceste v razmerju dolžine fronte. Nove so v zakonem načrtu tudi določbe, ki se nanašajo na ohranitev in vzdrževanje gozdov in parkov iz higijskih razlogov.

Glede zgradb samih določa načrt le minimalne meje v tehničnih, higijskih in varnostnem oziru. Podrobnejše določbe glede gradbenih predpisov izdajajo oblastne samouprave, odnosno mesta v obliki posebnih gradbenih pravilnikov. Postopek glede stavbnih dovoljenj se bistveno ne spremeni. Nanovo uvaja le posebne gradbene odobore, ki imajo kot posvetovalni organi občine izdajati svoja mnenja o dopustnosti posameznih zgradb. Taki gradbeni odbori morajo imeti najmanj tri člane, v mestih pa najmanj 5 do 10 članov.

Osnutek gradbenega zakona ustvarja torej v glavnem možnost enotnega administrativnega postopka in z uvedbo gradbenih pravilnikov dopušča obenem prilagodenje zgradb krajevnim razmeram in običajem. Z olajšanjem postopka pri regulaciji naselbin pa ustvarja po svoji vsebini vse pogoje za neoviran razvoj naših mest.

Kontrola izvoza poljskih pridelkov

Preteklo sredo se je vršila v trgovinskem ministru v Beogradu anketa o načrtu okvirnega zakona o kontroli poljskih pridelkov, ki so se je poleg zastopnikov trgovinskega in kmetijskega ministru udeležili delegati trgovskih zbornic. Zbornico za TOI v Ljubljani je na konferenci zastopal tajnik gosp. Ivan Mohorič.

Ob priliki pismene ankete, ki jo je priredilo trgovinsko ministru, so zbornice zavezele napram prvotnemu načrtu različna stališča. Zagrebška zbornica je proti uvedbi kontrole izvoza zavzela odklonilno stališče, ostale zbornice pa so uvedbo kontrole niso odklanjale, pač pa so označile načrt kot nepopoln in nezrel. Ljubljanska zbornica je na podlagi razprav trgovskega odseka predložila ministru obširno mnenje, v katerem je razložila položaj slovenske izvozne trgovine in opozorila ministru, da večina naših izvoznikov gleda na tak zakon z neko bojznostjo, odnosno nekim nezaupanjem, da ne bi njegovo izvajanje v praksi zgrešilo prvotni cilj in da ne bi zakon, namesto da postane sredstvo za pospeševanje izvoza kakovostnega blaga, postal v rokah nekaterih organov sredstvo za neutemeljeno šikaniranje izvoznikov. Zato bi se morala kontrola ozirati na kompliciranost izvozne tehnike, zlasti ker obstojajo v trgovskih običajih in v kakovosti blaga med raznimi pokrajinami velike razlike.

Namen konference je bil, da skuša zbližati različna stališča in da se doseže sporazum glede definitivne oblike zakona. Predvsem je bilo načelno rešiti vprašanje, glede katerih predmetov se ima uvesti kontrola kakovosti. V tem pogledu je bilo sporazumno določeno, da imajo spadati pod nadzorstvo pri izvozu vse žitarice, sveže in predelane sadje in povrtnina ter konoplja in opij. Glede nadaljnjih predmetov imajo zbornice sta-

viti svoje predloge. Soglasno je bilo tudi sklenjeno, naj se vsi pravilniki in navedbe k temu zakonu izdajajo po zaslišanju zborničnih mnenj. V prvi vrsti bodo izdani predpisi za kontrolo izvoza češpela in pekmeza, glede katerega je izšla tudi inicijativa za tak zakon, kajti mnoge izvozne trdnice kvirajo s svojimi pošiljavami sloves in cene našega kakovostnega blaga.

Glede kompetence in poslovanja kontrolnih organov se je konferenca izjavila za kolegialni sistem sestave kontrolnih organov in za uvedbo druge instance za pritožbe. Zasegurano mora biti sodelovanje zbornic pri kontrolnih organih po enem delegatu, ki bo lahko branil interese izvoznikov. Kot polnovreden dokaz v presoji prestopkov po tem zakonu morajo veljati samo soglasni sklepi komisije.

Načrt je bil tudi spremenjen glede izvoza nekvalitetnega blaga, glede katerega bo trgovinsko ministru izdalo po zaslišanju zbornice posebne predpise. Nekvalitetno blago bo v izdanih uverenjih izrečno kot tako označeno. Določba prvotnega načrta, da mora izvoznik na embalaži z žigom označiti izvor blaga, odpade. Omiljene so tudi kazni za prestopke. V tej predelani obliki bo zakon najbrž v kratkem uzakonjen, tako da bodo za izvoz češpela že za letošnjo izvozno sezono izdelani podrobni predpisi.

Socialna preskrba trgovskih nameščenecv in trgovcev

V zadnjem času se opaža med trgovskimi nameščenici pa tudi med trgovci in obrtniki gibanje za socialno preskrbo, ki je v ozki zvezi z velikimi spremembami, ki so po vojni nastale v slovenski trgovini. Na nedavnem obnem zboru Trgovskega društva »Merkur« je o tem vprašanju obširno razpravljala predsednik dr. Fran Windischer, ki je predvsem poudarila, da potreba po socialni preskrbi doslej ni bila tako pereča, ker se je v zadnjih desetletjih podirala in vstopanje naših ljudi v trgovino hitro vršilo in je imel vsak stremelj in marljiv trgovski sodržnik, pomočnik ali kontrolski nameščenec vse izgleda, da v najlepših letih pride do gospodarske samostojnosti. Nacionalno tuji živeli v naši trgovini se je zlasti po prevratu hitro umaknil, deloma iz strahu in negotovosti, deloma pa zato, ker je izgubil svoje stare zaščitnike. Ta prepoved v naši trgovini je napredovala tudi po deželi. Socialne razlike v teh odnosih niso prišle toliko do izraza. Doba učenja in službovanja je veljala za prehodno dobo, saj je bilo začetniku mogoče postati samostojen trgovec z malenkostnimi denarnimi sredstvi.

Prerivanje v naši trgovini v nacionalno političnem pogledu je danes precej dokončano. Število malih in velikih trgovin je v Sloveniji že leta 1925 naraslo na 12.419. lani pa je znašalo 12.920. Zato mora danes velik del tistih, ki služijo v trgovini, računati s tem, da bo moral ostati v službi do kralja. Čim zaposlenost v trgovini ni samo prehodna in je nameščenec postalo številni faktor, je treba računati z drugimi razmerami in potrebami. Zato postaja izrazita potreba po preskrbi za slučaj bolezni, onemoglosti nesreče in tudi starosti. Računati je, da bo starostna preskrba privatnih nameščenecv v doglednem času zajela tudi prodajalce. Dalekovidni gospodarji spoznavajo, da ni umeotno upirati se taki napravi, ker je vendar boljše, da pristanejo na gotova mesečna plačila, pa se ognejo svojčas mučnemu občutku, da je bil nameščenec dober le, dokler je bil pri moči. Seveda so tudi gospodarji, ki se še niso ogreli za starostno preskrbo, toda duh časa je tak, da bodo splošne razmere postale tako močne, da pride do razširjenja kroga zavarovancev pri našem pokojninskem zavodu tudi na trgovske prodajalce.

Dandanes pa je že krepko gibanje tudi med samostojnimi podjetniki, med obrtniki in trgovci za naprave, ki pomagajo v nesreči in reši priti preko bolezni, starosti in njih zlih posledic v gnetnem oziru. Tudi pomislek, da starostna preskrba nima vrednosti za take, ki upravičeno mislijo na gospodarsko samostojnost, gubi in izgine, ker se je že večina gospodarjev po svojem položaju danes nagnila k prepričanju, da treba misliti na čase potrebe in zadrege v vseh njih razmerah.

— **Zaključni račun uprave državnih monopolov** — 1928, iz katerega je razvidno, da so monopolov za l. 1927 — 1928. Uprava državnih monopolov je objavila zaključni račun za l. vsi dohodki od prodaje monopolističnih izdelkov in monopolističnih znamk ter vrednostnih papirjev znašali v tem letu 2963 milijonov Din. vsi izdatki pa 536 milijonov Din, tako da je za državo znašal čist dobiček monopolov in taks 2427 milijonov Din. Izdatki uprave monopolov so se v zadnjih letih znatno znižali. Leta 1925 — 1926 so znašali še vsi izdatki 789 milijonov, leta 1926 — 27 757 milijonov, leta 1927 — 1928 pa le še 536 milijonov. Za enkrat nam še ni znano, koliko odpade od tega nazadovanja izdatkov na zmanjšanje izdatkov za odkup tobaka, ki predstavljajo največjo postavko v izdatkih uprave monopolov. Napram letu 1926 — 1927 so se dohodki od prodaje tobačnih izdelkov povečali za 55 milijonov Din na 1706 milijonov Din, dohodki od prodaje soli pa so nazadovali za 37 milijonov na 246.7

milijonov Din. Dohodki od petrolejskega monopola pa za 8 milijonov, povečali pa so se dohodki od prodaje cigaretnega papirja, in sicer za 8 milijonov.

— **Redna glavna skupščina Hmeljarskega društva za Slovenijo.** V nedeljo 26. t. m. se bo vršila redna glavna skupščina Hmeljarskega društva za Slovenijo in sicer ob pol devetih predpoldne v Roblekovih dvorani v Zalcu. Na dnevnem redu je letno poročilo, letni račun, volitev glavnega odbora za dobo 2 let, volitev članskega razodišča in 2 namestnikov za dobo dveh let, določitev članarine za l. 1930 in deleža, ki odpade družnicam za l. 1929, določitev roka, do katerega se mora vsako leto vršiti redni glavni občni zbor in določitev časopisov, v katerih se imajo razglašati društvene zadeve. Glasovalno in posvetovalno pravico imajo le po društvenem vodstvu legitimirani delegati onih družnic, katerih pravila je potrdil veliki župan. Vsi člani Hmeljarskega društva imajo pravico prisostovati glavnemu občnemu zboru. Za primer nespletnosti se bo vršil pol ure pozneje glavni občni zbor pri vsakem številu navzočih delegatov.

— **Petmilijonsko dolarsko posojilo požarevaške oblasti za gradbo železnice.** Kakor poročajo iz Beograda, je finančni minister odobril pogodbo, ki jo je sklenila požarevaška oblast z gradbeno družbo Oriental Konstruktion Syndicat s sedežem v Newyorku. Po tej pogodbi dobi požarevaška oblast 7% posojilo od petih milijonov dolarjev z izplačilnim tečajem 87%. Amortizacija tega posojila se ima izvršiti v 14 letih. Iz posojila se imajo v požarevaški oblasti zgraditi naslednje železnice: Požarevac—Kučevo do meje oblasti; Požarevac—Svilajnac; Petrovac—Zagubica do meje oblasti in Petrovac—Mešnica. Prve dve progi sta normalni, drugi dve pa ozkotirni. Družba je prevzela obvezno, da izdela vse potrebne načrte za vsoto 100.000 dolarjev. Vsa dela in nabavke se imajo izvršiti potom javnih ofertalnih licitacij, pri čemer ima družba pod istimi pogoji pravico prioritete. Poleg tega se družbi priznava provizija od 10% za izvršena dela in nabavke materiala, zato pa ona sama nosi vse stroške za nadzorstvo gradbe ter prog. Čim bo pogodba stopila v veljavo, bo družba takoj pričela izdelovati potrebne načrte ter se bo z gradbo železnice pričelo že to leto.

— **V Jugoslaviji so Ljubljanski velesojmi že tako udomačeni,** da jih pozna tako rekoč že vsaka vas od Triglava do Ohridskega jezera. Mnogi, ki so obiskali Ljubljano in njene velesoje, so se vrnilo domov in na naravno razširile vesti o tem, kar so videli in slišali. To je povzročilo, da so dovažali vlaki od leta do leta več obiskovalcev. Letošnji velesoj se bo točno po programu odprl 30. maja in se bo prav tako točno zaključil 9. junija. Naj že sedaj vsakdo gleda na to, da ne zaide med zamudnike. Zadoljnost nas naveda, ko moremo objaviti, da so za letošnji velesojem že vsi razstavnici prostori zasedeni. Ne bo ga stanu in posameznika, ki bi na razstavnem prostoru ne prišel na svoj račun. Zbrano bo prično vsa, kar more zanimati našega človeka, brezkončna vrsta stvari, ki jih je človek ustvaril s trdom svojih rok in s svetlostjo svojega uma. Kaj pomeni tak razstavek, kak neposreden stik z razstavljenimi vzorci, na podjetnost posameznika, si lahko mislimo. Prav dobro je, da pade velesojem letos v šolsko leto, tako da bo šolam dana možnost mladinskega obiska in razlaga pod vodstvom strokovnega učitelja, posebno z ozirom na veliko velesojem priključeno razstavo meštanskih šol Slovenije. Na drugi strani pa si more vsakdo nabaviti to, kar rabi, baš na velesojem najceneje, ker bo razstavljeno najboljšo blago naravnost od producentov. Legitimacije za obisk velesoja v zvezi s pravico na polovično ceno.

VREMENSKO POROČILO

Meteorološki zavod v Ljubljani. 11. maja 1929. Višina barometra 308.8 m.

Kraj	Cas	Barom.	Temper.	Rel. vlaž.	Smer vetra	Oblačn.	Padavine
Opazovanja					in brzina v m in sek.	0-10	Vrsta v mm do 7. ure
Ljubljana		764.1	17	70	mirno	10	
Maribor		764.8	14	80	N 3	7	dež
Zagreb		764.2	18	70	SSW 2	8	
Beograd		763.2	19	80	mirno	8	
Sarajevo		762.9	18	50	mirno	1	
Dubrovnik							
Skopje		763.2	19	70	SE 0	2	dež
Split		760.4	22	60	mirno	2	

Solnce vzhaja ob 4.36, zahaja ob 19.17, luna vzhaja ob 5.43, zahaja ob 22.48. Najvišja temperatura danes v Ljubljani: 21 C, najnižja 15.6 C.

Vremenska situacija je nad Evropo nenavadno stacionarna. Nad severozapadno Evropo se drži nizki zračni tlak; središče depresije se nahaja domala nepremično nad morjem med Norveško, Anglijo in Holandsko. Zato je tudi vetrovni vrtnec močno konstanten in za kontinentalno Evropo zelo ugoden; srednje predele preplavlja ves čas precej močna južozapadna struja, ki dovaja močno segreti zrak iznad Sredozemskega morja daleč tja na sever. Pri nas je udeležba močne poplave tolik, da smo kar brez premoja planili v najbujnejšo pomlad in da smo že dobili malodane prve pozdrave poletne vročine. Kakor že tolikrat se je tudi letos zimska doba z neznanim pomladnim prehodom naslonila na poletje, kakor je tipično za kontinentalno podnebje. Tudi v Rusiji je zime temeljito konec. Ker se je razvil nad vzhodom visok zračni tlak, se je južna zračna struja tudi tod

sko vzhajno so že dane v promet in se dobe pri županstvih, župnih uradih, šolskih vodstvih, strokovnih društvih itd. po Din 30.— Kjer jih ni, naj se zahtevajo naravnost od urada velesoja.

— **Zakon o Privilegirani agrarni banki** je objavljen v 49. številki »Uradnega lista« od 11. maja.

— **Konkurs** je razglašen o imovini Viljema Goloba, trgovca v Ljubljani, Prešernova ulica 7 (prvi zbor upnikov pri deželnem sodišču v Ljubljani 25. t. m., oglasitveni rok do 30. junija, ugotovitveni narok 20. julija). Odpravljen pa je konkurs o imovini Franceta Svetla, trgovca v Ljubljani, ker se je sklenila prisilna poravnava.

— **V likvidacijo** je stopila »Obnova«, splošna produktivna zadruga v Celju.

— **Dobave.** Gradbeni oddelek direktije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 21. t. m. ponudbe glede dobave hrastovega skretniškega lesa, prometno komercialni oddelek do 24. maja t. m. ponudbe glede dobave 1200 doz »Sidolac«, 600 doz »Globus« paste in 1400 komadov smirkovega platna, do 27. t. m. pa glede dobave 600 komadov šip. (Pogoj so na vpogled pri omenjenih oddelkih.) Direktija državnega rudnika v Brezi sprejema do 16. t. m. ponudbe glede dobave 800 kg železjev, vijakov in pločevine, do 23. t. m. glede dobave 300 kg pocinkane pločevine, 8000 kg karbida, 3000 komadov gorilcev in razne žice. Direktija državnega rudnika v Velenju sprejema do 18. t. m. ponudbe glede dobave 1300 kg koruznega zdroba, do 21. t. m. glede dobave krožnih žag, podkovnikov, obesnih ključavnic, mavca, vijakov ter glede dobave hrastovih plohov, do 27. t. m. pa glede dobave škarij za rezanje pločevine. — Dne 22. t. m. se bo vršila pri ministru za vojsko in mornarico, ekonomski oddelek v Beogradu, licitacija glede dobave 1000 komadov vagonjskih plahit. (Predmetni oglasi so na vpogled v Zbornico za TOI.)

Položaj na naših borzah

Ljubljana, 11. maja.

Na Ljubljanski borzi je bila pret. tedna potreba po dev. srednja. Ker v četrtlet borza zaradi praznika ni poslovala, je znašal tedenski devizni promet le 14.8 milijona Din napram 17.8, 18.5, 14.5 in 17.7 milijona Din v zadnjih štirih tednih. V tečajih posameznih deviz ni bilo pomembnejših sprememb. Devize na Berlin, Dunaj, Newyork, Prag in London notirajo dalje zelo nizko, kar je v zvezi s četrstim tečajem švicarskega franka, s katerim je dinar povezan v trdni relaciji. Napram koncu zadnjega tedna sta se za malenkost okrepi deviza na Berlin in deviza na Dunaj. Tečaj ostalih deviz pa so ostali skoro nespremenjeni.

Na zagrebškem efektivnem tržišču je vojna škoda tudi pretekli teden dalje močno popuščala in je v četrtlet dosegla izredno nizke tečaj 411 napram 416 — 417 koncem tedna. O spekulativnih vzrokih tega nazadovanja smo že tekom tedna obširneje poročali ter izrazili mnenje, da bi morala Poštna hranilnica, ki je od vlade dobila pred tedni nalogo, da vodi skrb za trgovanje z državnimi papirji, odločno poseči vmes. Glede na izjavo predsednika beogradske občine gosp. Savčiča, da beogradska občina ne namerava prodajati svojih obveznic Vojne škode, se je koncem tedna tečaj zopet nekoliko dvignil ter se je večeraj gibal na višini 415. Nazadovanje Vojne škode je le malo vplivalo na tečaje ostalih državnih papirjev.

Tržišče zasebnih vrednot je bilo ves teden bolj zanemarljivo. V bančnih papirjih so bili zabeleženi običajni zaključki po nespremenjenih tečajih in tudi med industrijskimi papirji ni bilo večjega prometa. Po-

zornost je vzbudil nagel padec delnic Brodske tovarne vagonov, in sicer v zvezi z insolvenco budimpeštanske bančne trdnice Krausz. Še nedavno so te delnice notirale 250 — 290 Din za komad, potem pa so padle kar na 150. Glede na padec delnic je ravnateljstvo tovarne izdalo komunikacijo, v kateri izjavlja, da insolvenca budimpeštanske bančne trdnice nikakor ne more vplivati na rentabilnost in sigurnost tovarne vagonov na Brodu, ki je z naročili preskrbljena celo za več let.

Ljubljana. (Prosti promet.) Berlin 13.48, Curih 1094.4, Dunaj 7.9956, London 276.03, Newyork 56.78, Pariz 222.27, Praga 168.33, Budimpešta 9.9178, Trst 297.97.

Curih. Zagreb 9.1275, London 25.19875, Newyork 519.30, Pariz 20.285, Milan 27.195, Berlin 123.105, Dunaj 72.95, Praga 15.37, Bukarešta 3.08, Budimpešta 90.50,

Žitni trg

Ljubljana, 11. maja.

Baissa na svetovnem žitnem trgu se je tudi pretekli teden nadaljevala. Koncem zadnjega tedna je majska pšenica na čičaški borzi notirala še okrog 111, v preteklem tednu pa se je gibal na višini 103 — 105. Povod za to nazadovanje so dala ugodna poročila o stanju posevkov vseh glavnih produkcijskih držav. Tudi na kontinentalnih tržiščih je bila tendenca ves teden mlačna. V Vojvodini je cena baški pšenice nazadovala od 244 — 245 na 240 Din za 100 kg fco nakladalna postaja, na kateri višini se je koncem tedna več ali manj ustalila. Tudi koruza je glede na še vedno razmeroma visoko ceno dalje popuščala ter se je koncem tedna nudila po 250 Din napram 257.5 koncem zadnjega tedna. V kupiškem pogledu je ves teden vladalo popolno mrtvilo. Konsum je ostal skrajno rezerviran in tudi trgovci so postali zelo previdni, ker se zaradi nazadovanja cene v zadnjih mesecih utrpeli na prej sklenjenih terminskih kupcih velike izgube. Izgledi za novo letino so v Vojvodini zelo ugodni.

Tudi na ljubljanski borzi je cena pšenice popuščala. Koncem tedna je promptna pšenica (slovenska postaja, mlevska tarifa, plačilo 30 dni) notirala 285.5 — 287.5, moka fco Ljubljana, plačilo po prejemu blaga) pa 405 — 410 Din za 100 kg.

+ **Novosadska blagovna borza** (11. t. m.) Tendence mlačna. Promet: 24 in pol vagona pšenice, 56 vagonov koruze in 1 vagon moka. Pšenica: baška promptna 235 do 240; baška potiska 240 — 242.50; banaška pariteta Vršac 235 — 237.50; sremska 237.50 do 242.50. Oves: baški 232.50 — 237.50. Kuruza: baška promptna 247.50 — 250; za junij 252.50 — 255; banaška 245 — 247.50. Moka: baška »og« in »og« 335 — 345; »2« 315 — 325; »3« 295 — 305; »6« 285 — 292.50; »7« 275 — 282.50. Otrubi: baški 175 — 177.50.

Cevi in mreže

rabljene kupim za ograjo, debelost 1.5 do 2 cole, visoke do 3 metre. Naslov na upravo. 650

Klavirji!

Tovarna in zaloga klavirjev prvotnih instrumentov različnih vrst, kakor tudi lastnih izdelkov. Poseben oddelek za popravila. Ugaševanja in popravila za konservatorji, Glasbeno matično in druge inštitute izgotavlja moja tvrdka. Gre tudi na deželo. Točna postrežba in zmerne cene — tudi na obroke. Izdelovalec klavirjev R. WARBNICE, LJUBLJANA, Gregorčičeva ul. 5.

Sprejemam naročila za posteljne odeje in pernice od enostavne do najfinejša izdelave. Predelujem tudi stare odeje! Solidne cene! 6521

Ana Stuhec

izdelovanje posteljnih odej Maribor, Slovenska ul. 24

Milinski koncern

s prvovrstnimi proizvodi, dobro uveden, išče za Slovenijo agilnega, dobro uvedenega

zastopnika

s sedežem v Ljubljani. Za konsignacijsko skladišče in delkretere se išče odgovarjajoča garancija. Obširne ponudbe poslati sub »Veliki dohodek« Za-19725, na Publicitas, d. d. Zagreb, Gunduličeva 11. 687

ALBERTA PETRIČ

JULIJ BAR

poročena

Brezje, 12. V. 1929

Ljubljana

Izpraznjena zastopstva

v krajih Mežica, Prevalje, Guštanj, Dravograd, Vuzenica, Muta, Marenberg, Vuhred, Ribnica na Pohorju, Sv. Lovrenc na Pohorju, G. Sv. Kungota, Sv. Jakob, Sv. Trojica, Sv. Lenart v Slov. Goricih, Gornja Radgona, Slatina, Slov. Bistrica, Konjice, Poljčane odda prvovrsten domači zavarovalni zavod. Isti sprejme tudi kupiške posredovalce za mesto Maribor in okolico. Pohudbe do 20. t. m. na oglašni oddelek »Jutra« pod šifro »zavarovalno zastopstvo 3150« Maribor. 4446

Globoko potrti javljamo pretresljivo vest, da je dne 10. t. m. ob 20. uri nenadoma preminul naš ugledni in požrtvovalni član ravnateljstva in uprave, gospod

Josip Bogataj

posestnik in trgovec v Radovljici

Vestnemu, prevdramu in dolgoletnemu sodrniku ohranimo neminljiv spomin.

V RADOVLJICI, dne 11. maja 1929.

Uprava in uradništvo Mestne hranilnice v Radovljici

Vam preti

od vboda otrovnihi muh, ki nosijo s seboj bacile najgroznejših bolezni. Muha seda na najkužnejša mesta in tako okužena inficira Vas, Vašo deco in Vašo jed. Branite se te golazni in uporabljajte najlovršenejše sredstvo za uničevanje

SHELLTOX

Razpršite Shelltox samo potem Shelltox pršilnice, ki Vam osigurava maksimum delovanja. Razpršena meglica Shelltoxa zalotene insekte SIGURNO ubija n v teku nekoliko minut

osvobodí Vašo hišo muh, moljev, komarjev, bolh, stenic, mravelj, ščurkov, njihovih jajc in ličink

Tiskana navodila za uporabo dobite pri Vašem prodajalcu. Uporabljati Shelltox znači vzdrževati hišno higijeno v največji meri. Dobiva se v vseh mestih.

Javna zahvala.

Podpisana Rezi Zalaznik, posestnica in restavratorka »Pri Sestici« v Ljubljani, čutim kot svojo dolžnost, izreči javno zahvalo g. dr. Wallerju Scarpatetti, imetniku sanatorija dr. Scarpatetti - Westende v Wetzelsdorfu pri Gradcu, za njegov strokovnjaki, ljubeznjiv, obziren in pošteno trud pri zdravljenju mojega teško in nevarno obolelega sina, katero zdravljenje je imelo popoln uspeh.

Ljubljana, dne 12. maja 1929.

REZI ZALAZNIK.

Sprejemajo se obvezne predbilježbe za

Trgovske prostore (lokale) stanovanja

etc. v novozasnovani stavbi na Miklošičevi cesti vis a vis Uniona. Podrobne informacije na razpolago. — Naslov na upravo tega lista.

Čateške toplice pri Brežicah

visoka radioaktivna Akrototerna do +54° C
Otvoritev 15. maja

predsezonski popust! Zahtevajte prospekte!

Pozor kolesarji!

Pri dobro znani tvrdki

A. KAVČIČ, mehanična delavnica

Tržaška cesta 12, Glince

dobite vse posamezne dele za »Peugeot«-kolesa, kakor tudi motorje iste znamke.

Lastno izdelovanje koles tip »Bianchi«, »Wolsit«, »Legnanc« in »Alejanc«, — krmil (bilance) novega modela in vilice za motorje vseh znamk.

Specijalna delavnica za avtogenično varenje litega železa, bakra, medi, aluminija in srebra; cilindrov, blokov, poljedelskih strojev in kmetijskega orodja. Za vsa dela se prevzame popolno jamstvo.

Prodaja tudi na obroke!

Cene brez konkurence!

Specijalna mehanična delavnica

za popravilo vseh pisalnih, računalnih in kopirnih strojev, razmnoževalnih aparatov in blagajen.

Lud. Baraža, Ljubljana, Šelenburškova ulica šte. 6

Točna postrežba!

Konkurenčne cene!

Telefon 2980.

RADIOTEHNIKA - Tone Poljšak

Ljubljana, Aleksandrova cesta 5
PROČ Z BATERIJAMI!

Radioaparati, ki jih ne potrebuje in je radi tega najcenejši, je:

4-ovrni radio-aparat »Polstons IV« za priklopček na električni tok, valovna dolžina 200—2000 m, skrajna selektivnost in jakost, vsa Evropa v zvočniku, brez motenj električnega toka. Cena z elektronskimi Din 5250.

Vse radiopotrebščine najceneje!

PREČITAJTE!

BINKOŠTNA VELEPRODAJA

22. APRIL J. GROBELNIK 15. MAJ
LJUBLJANA - MESTNI TRG 22 - LJUBLJANA

Vam nudi dobro blago po sledečih cenah:

Kamgarn	Sportniševiot	Couvercoat
po Din 89	po Din 52	po Din 85
99	60	110
109	72	135
130	85	150
150	98	180
180	120	220
199	155	

Angleški štof od 260 do 350 najfin. kvalitete

Damsko volno:	S v i l e :	Pralno blago:
Popelin po Din 45	Umetna po Din 24	Molinos po Din 7 80
Kasha . . . 75	Rožaste . . . 27	Belo blago . . . 7 90
Modno . . . 80	Tkane . . . 38	Tiskovine . . . 9-
Ia plašče . . . 120	Foulard . . . 75	Cefirji . . . 10-
Rips . . . 150	Crepp de Chine	Oxfordi . . . 12-
Couvercoat . . . 160	enobarvni in	Kloth . . . 17-
	rožasti od Din 110	
	naprej	

Svilene rute
od 48 do 105 Din

Preproge - Pred-
posteljnikji

ZASTORI IN ZEPNI ROBCI

813

Razen tega pa popolnoma zastoni pri nakupu volnenega blaga do 400 Din — 6 robcev; do 1000 Din — ostanek za otroško obleko pri večjem nakupu pa po dogovoru do 10% vrednosti!

Oglejte si!

Prepričajte se!

avna skladišta družba z. o. z.

Ljubljana, Dunajska cesta 33

vrši obrat javnih skladišč na podlagi koncesije ministrstva za trgovino in industrijo v obsežnih in suhih prostorih — izvršuje spedičijo blaga — prevažajo pohištvo v specialnih pohištvenih vozilih — zveza z glavnim kolodvorom po železniškem tiru — carinsko prosto skladišče.

Telefon št. 2366

Brz. naslov: Skladišta

Objava.

Uprava državnih monopolov nabavilce putem I. oферtalne licitacije, koja će se održati na dan 14. juna 1929. god. u kancelariji Uprave u 11. časova:

650 bobina strove svilaste hartije za potrebu fabrike duvana u Sarajevu.

Uслови, mustre i sva ostala obaveštenja mogu se dobiti u kancelariji Uprave — ošdek za kupovinu — ekonomno odeljenje — svakog radnog dana od 10. do 12. časova.

Iz kancelarije Uprave državnih monopolov EMBR. 10023 od 9. maja 1929. godine u Beogradu

LOKOMOBILE JARMENIKI

122 a PINI I KAY
MOTORJI na sesalni
plin Diesel

MAG ZAGREB, VLASKA
UL. 53

MLADOSTNA LEPOTA

NOVA KOZA OBRABA. — Z uporabo epohalnega medicinskega preparata dr. Dorraine & Cie, Pariz — »Astringent Special Venus« postane obraz v 10—14 dneh pomlajen, izgubi se za vedno gube, madeži, pege, boboljice, maščoba in groba koža. Obraz postane nežen, avel in mehki, kakor pri mladem otroku. — Garnitura etane 92 Din.

LJUPITEV KOZE. Znan specialitet »Elixir Mystique« od dr. Dorraine & Cie, Pariz za nevidno lupljenje kože. To sredstvo je nenadkrljivo za odstranitev velikih napak tena. Velike gube, groba ružnata, stara in uvela koža, mastni rdeči in rumeni madeži se že a prvem dnevu izgubijo. Po lupljenju dobimo mlado in gladko kožo. — To biološko vulkansko sredstvo absolutno ni škodljivo Garnitura vsebuje 5 preparatov. — Stane 185 Din.

FLUID DE BEAUTE »NOVELIA«. Moderna izumitev franc. kozmetike, katere v 5 minutah pokrije vse napake obraza. Tako smo indispontirani ali pa nezadovoljni s svojim obrazom radi gub, podkožnjakov, podbuhlosti ali ovenelosti, prevlečemo obraz z Fluidom »Novelia« in za 5 minut je ten obraza popravljen. Obraz dobi svojo nežnost polnost in mladostni izgled. Nenadomestljivo za veselice, gledališča, promenade. — Stane 65 Din.

LEPA, OKROGLA IN POLNA PRSA so okras vsake dame. Če prav so prsa še tako jako zakrčena in visoka, dobila bodo z uporabo »Lait de Junc« zavidno bujnost, okroglost in trdnost v najkrajšem času. 85 Din

GOLD POWDER, najidealnejši blološki angl. puder. Kakor dah se priljubljen vsemu obrazu ter ga dela nežnega in pikantnega. Fino parfimiran. Puder par excellence v vseh barvah. — Stane 27 Din.

CENTIFOLIA, kozmetički zavod, Zagreb Jurčičeva 8 — Zahtevajte brezplačne ilustrirane prospekte!

SIVILJA

Leopoldina Sternad

se je preselila na Celovško c. 14
(svečarna Kopač, nasproti velesejma)
ter se priporoča cenj. damam. 6519

Vrtne klopi
in mize
izdelujejo

Strojne tovarne in livarne d. d.
v Ljubljani, Dunajska cesta 35.

Kupim

dve hiši v mestu od 100.000 do 300.000 Din.

Prodam

dve dobro vpeljani gostilni in špezijsko trgovino, eventuelno dam tudi v najem.

Poizve se v Sp. Šiški, Kobariška cesta 4.

1000 dinarjev

Vam plačam, ako Vam Vaših bradavic, kurjih oči

rožne kože, otiščancev v 3 dneh ne odpravi brez bolečin in opasnosti in brez noža korenine zatirajoči Riabalzam. — Zdravniška priporočila. Dr. Cyrakus B. Dunaj, piše: Sem z Riabalzam-om zadovoljen, pošljite še nadalje 24 lončkov, ki jih hočem uporabiti pri svojih pacientih. Cena z garancijskim pismom Din 9, 3 lončki 18 Din, 6 lončkov 32 Din. — Dr. Nic. Kemeny, Košice, Kaschau, poštni prelat 12/59, Českoslovaška 5480 a

Novi Vinodol

najlepše kopališče na Jadranu.

Lepe prostrane plaže, dolga obalna pot kraj udobnega parka, tenis-igrišče, prvovrstni hoteli in množestevine moderne urejene vile. Dnevno izleti po kopnem in po morju, kakor tudi plavalni, veslalni in ribiški sport. Polasnila daje zdraviliščno poverljivo Novi-Vinodol. 5508

Mreže za postelje in ograje

v vsaki velikosti in množini. Za postelje po zahtevi tudi iz ognjeno pocinkane žice 0.9 dobite najceneje pri tvornici žičnih pletenin Josip Bernard, Jesenice-Fuzine

Opekarski stroji

kompletno z lokomobilo za 60 HP, vse v najboljšem stanju naprodaj. Pojasnila daje: Ivan Ogrin, stavbenik, Ljubljana, Grub. nabr. 8. 6403

Zdrav ali bolan

vedno potrebuje dobro milo. Slaba mila so naredila že mnogo škode. Kot res dober milom zdravja in lepote in v najvišjih krogih se daje prednost Fellerjevemu Elsa-milom in to: lilijino, rumenjakovo, glicerinsko, boraksovo, katranovo ter milo za britje. Ta vsebujejo dobro delujoče sestavine. Za poizkus 5 komadov Elsa-mila po izbiri pošljite za vnaprej poslanih 52 Din franko lekarnar Feller, Stubica Donja, Elzatr 245, Hrvatska. Za pranje glave: Elsa-Shampoo, Din 3.30.

Zahvala.

Vsem, ki so v znak spoštovanja in priljubljenosti spremili našega predobrega, nepozabnega očeta, oziroma brata, tasta in starega očeta, gospoda

IVANA ŽITNIKA

na njegovi zadnji poti, se tem potom najtopleje zahvaljujemo. Posebno hvalo sino dolžni č. duhovščini, g. zdravniku dr. Janežiču za njegovo poštenost, zastopnikom mestne občine ljubljanske gg. občin, svetniku ravnatelju Jegliču in občin. svetniku Olupu ter g. direktorju I. drž. gimnazije v Ljubljani dr. Lokarju in članom proforskega zbora. Najlepša hvala glasbenemu društvu »Ljubljana« in njenemu pevovodji g. dr. Dolinarju za krasne žalostinke ter darovalcem cvetja in vencev. Iskrena hvala končno vsem, ki so na kakršenkoli način pokazali, da sočustvujejo z nami.

LJUBLJANA, dne 10. maja 1929.

Žalujoče rodbine ŽITNIK, LONČAR, JURJOVEC.

Modni kampani
sportni ševstvi
za ženske obleke
R. MIKLAUC
Pri Škofiji, Ljubljana

Prvorazredno veliko trgovsko podjetje išče
trgovske prostore
v strogem centru mesta, od katerih bi en veliki lokal moral
biti v pritličju na ulici. — Na emnina bi začela z začetkom
leta 1930. in bi trajala event. več let. 556
Ponudbe na oglasni oddelek pod „TRGOVSKI PROSTORI“.

Oblastveno koncesijonirana
Šoferska šola
I. GABERŠČIK, bivši komisar za šoferske izpite,
Ljubljana, Bielwelsova cesta 52
Praktične vožnje s modernimi avtomobili, teoretični pouk na pod-
lagi najmodernejših pripomočkov.
Tečaji permanentni. 55 7 a

Iščemo
lokalnega zastopnika
dobro uvedenega pri privatnih strankah. Dobra fiksna
plačila in provizija. Reflektiramo samo na verzirane
osebe z dobrimi referencami. — Javiti se osebno.
Naskov pove ogl. odd. »Jutra«. 6465

Kupi se vsaka množina
hrastovih surovih frizov

(Schmalfriesen od dolžine 25—60 cm, širine 4, 5, 6, 7 in 8 cm.
Ia. in Ila., v polnem stanju za takojšnjo in poznejšo dobo-
vo (do julija) proti takojšnjemu plačilu. Prosi se za obvezne
oferte z navedbo cene pod šifro »Export frizov« na oglasni
oddelek »Jutra« v Ljubljani. 6426

Krajevne razglednice

po najnovejših fotografijah, izdelane v vzornem ba-
krotisku po najnižji ceni dobavljamo takoj. Zahtevaj-
te vzorce in proračun na oglasni oddelek »Jutra« pod
»Razglednice«.

Dvokolesa najboljših svetovnih
znamk v veliki izbiri, zelo poceni
Najnovejši modeli otroških vozičkov
od preprostega do najfinišnega, in
igračni vozički v zalogi. Več znamk
šivalnih strojev najnovejših modelov, deli in pnevmat-
ika. Ceniki franko. Prodaja na obroke.
»TRIBUNA« F. B. L. tovarna dvokoles in otroških vozičkov,
Ljubljana, Karlova cesta 4.

Kupim stalno vsako množino
kostanjevega taninskega lesa,

smrekove skorje, cele in drobljene,
smrekove hmeljeve droge, rabljene,
dobro ohranjene sode od strojnega in
jedilnega olja, po najvišjih cenah.
Akreditivno plačilo.

Franc Oset, Sv. Peter v Savinjski dol.

Mag. št. 16448/29. ref. XXII.

RAZPIS.

Mestna občina Ljubljanska
razpisuje razvažanje umetnega ledu
iz mestne klavnice po mestu.

Pismene ponudbe je vložiti do 27. maja opoldne
pri ravnatelju mestne klavnice, kjer so na razpola-
go tudi ostali razpisni pogoji.

Mestni magistrat v Ljubljani,
dne 7. maja 1929. 6513

ZAHVALA.

Ob pretežki nenadomestljivi izgubi, ki me je
doletela s tragično smrtjo mojega nad vse ljub-
ljenega soproga, skrbnega očeta, gospoda

Karla Kosa

komisarja finančne kontrole v p.

se zahvaljujem vsem, ki so mi v moji neizrečni
tugi kakorkoli lajšali bol.

Globoko zahvalo izrekam prečastiti duhovščini,
gospodoma zdravniku dr. Marčiču in dr. Kog-
lju, pevcem za globokočuteče žalostinke, oseb-
ju finančne kontrole z Jesenice in onim stanov-
skim tovarišem, ki so prihiteli k pogrebu iz dru-
gih krajev, dalje žandarmerijski stanici z Jesenice
ter vsem darovalcem cvetja.

JESENICE, 10. maja 1929.

KRISTINA KOS
s sinom Dragom in hčerka Milico
in Ladico.

Zahvala.

Za vse tolažilne izraze sožalja, ki so nam bili sporoče-
ni bodisi pismeno bodisi ustmeno povodom nenadne smrti
naše nepozabne, srčno ljubljene, zlate matere, stare
matere, sestre, tele, tašče in svakinje, gospe

Magdalene Kovac roj. Kerže

izrekamo svojo najtoplejšo zahvalo.

Zlasti pa se iskreno zahvaljujem vsem darovalcem
krasnih vencev in cvetja, sorodnikom, številnim prijate-
ljem in znancem, ki so spremili drago nam pokojnico na
njeni poslednji poti ter sploh vsem, ki so se kakorkoli po-
trudili, da nas tolažijo v naši neizmerni tugi in nam
lajšajo neizrekljivo bolelost.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v farni cerkvi Sv.
Jakoba v Ljubljani v ponedeljek, dne 13. maja 1929 ob
7. zjutraj.

V Ljubljani, dne 11. maja 1929.

6505

ZALUJOČI OSTALI.

KOLESA

Dürkopp in drugih najboljših svetovnih
znamk.

GRAMOFONI

Columbia, Odeon in
drugih najpoplnejših
tvrdek

ŠIVALNI STROJI

najlepši v opremi in
najboljši v materialu

POMNITE, da ima velikansko izbiro koles, šivalnih strojev ter gramofonov in plošč po
najnižjih cenah tvrdka:

„TEHNIK“ JOSIP BANJAI, Ljubljana

Pražakova ulica 19. Ljubljanski Dvor. V neposredni bližini glavnega kolodvora.

PRIDITE IN OGLEDJTE SI, ALI ZAHTEVAJTE PONUDBE.

Prodaja tudi na obroke!

Prodaja tudi na obroke!

Ribiči čas je, da se opremita za ribolov
kar Vam nudi bogata izbira
F. K. KAISER, puškar, LJUBLJANA
Kongresni trg št. 9.

Vsem uradom, zlasti občinskim, sod-
nim in žandarmerijskim priporočamo

Zakon o posesti in nošnji orožja

pravilnik k temu zakonu, pravilnik o izdelavi
in prodaji orožja in komentarji k njim, v
izdaji dr. OT. PIRKMAJERJA.

Vezana knjiga velja s poštno vred
Din 67.50 ter se dobi v knjigarni

Tiskovne zadrage v Ljubljani, Prešernova ulica 54,
v Mariboru, Aleksandrova cesta 13.

Redni občni zbor

TISKOVNE ZADRUGE, r. z. z. o. z. v Ljubljani

se vrši

dne 23. maja ob 6 uri zvečer v prostorih Zveze kulturnih
društev v Kazini

s sledečim dnevnim redom:

1. poročilo načelstva,
2. poročilo o računskem zaključku,
3. poročilo preglednikov,
4. razdelitev prebitka,
5. volitev načelstva in računskih preglednikov,
6. slučajnosti.

Vabimo Vas, da se kot član zadrage občnega zbora
zanesljivo udeležite.

Načelstvo Tiskovne zadrage
v Ljubljani.

Turistovski
provijant

najbolje in nalceneje
v delikatesni trgovini

K. JARC

»Pri turistu«

Ljubljana,

Dunajska cesta 7

6276

KLAVIRJI
pjanini:

Hörsendurfer, Hösl, För-
ster, Singl, Steinway etc.
na najmanjše obroke — dno
v velikanek salogi

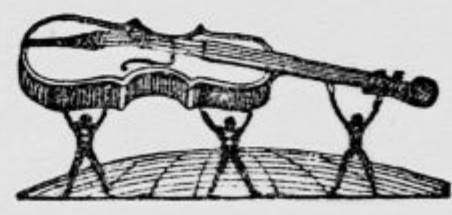
Alfonza Breznika

biv. učil Glasb. Matice,
Ljubljana, Mestni trg št. 3
Iglavje — popravlja, nap-
ravljajo in posojevalnica.

Mladost,
svežost, lepota!
CREME
DARUVARY

Najbolj dovršen proizvod moderne in
znane kozmetike. Kar po prvi upo-
rabi postane koža sveža, mehka in fina,
odstrani vso nečistost, mozolje, spu-
šča, pege, rdečico nosu in drugo. Na za-
hitevo smo razposlali okoli 30.000 po-
kušajnih puščic ter na temelju tega pre-
jeli mnogo priznanj in nad 20.000 naro-
čil. Ne verujte nikomur, ampak zahte-
vajte brezplačno poskusno puščico, da
se prepričate. Pošljemo Vam jo brez-
plačno, ako nam pošljete za stroške v
znamkah Din 2.—. Originalne trioglate
puščice dobite po ceni od Din 15.— v
vsaki boljši strokovni trgovini. S pošto
pošljete: 112-a

Apoteka BLUM, Subotica 3.

Veliki ilustrirani cenik dobite zastonj
Zahtevajte ga od skladišča

MEINEL & HEROLD

tvornica glasbil, gramofonov in harmonik

R. LORGER MARIBOR, št. 101-B

Violine od Din 95 Ročne harmonike od Din

85. Tambure od Din 98 Gramofoni od Din

345 dalje

Pristni Harzerji

od 10 M naprej predpre-
jet, piščančji par, snežnobeli
kanarčki, kletke, ušja kr-
ma, zdravila za tišo, —
ilustrovani cenik zastonj
Veletržnjska Heydenreich
Bad Suederode 150. — Harz

Izjava.

Vse, kar sem na sejmu v Grahovem
dne 23. marca 1929 žaljivega govora
glede g. Antona Bernika, trgovca z ži-
vino v Ljubljani, s tem izrečno prekli-
cujem in izjavljam, da obžalujem ža-
ljive besede, ki sem jih izrekel. Go-
spodu Antonu Berniku dajem s tem po-
polno zadoščenje.

6514-a DAKO SELJAKOVIČ.

Solidna postrežba! — Zahtevajte ponudbo!

Zvonarna in livarna, St. Vid nad Ljubljano

Zvonovi za cerkve iz zajemčeno prvo-
vrstne bronovine v akordnem skladu in
v vseh velikostih. Odlikujejo se po iz-
redno lepem, čistem in močno donečem
glasu. Mnogobrojna priznanja na razpo-
lago. 49-a

Kovinoliivarna - Železoliivarna

Vlivanje odlitkov po vzorcu, modelih
ali načrtu iz litega železa, bakra, fos-
forne in strojne kompozicije, rdeče
litine, medenine, aluminija, cinka, svinca
in drugih kovin — surovo lito ali po
želji obdelane.

Odlitki za ležaje, vagonete, peči, šte-
dlinke, spominske plošče, telovadno
orodje, automobile, za vse industrijske
ter obrtne svrhe v najboljši in zajem-
čeni kakovosti.

Konkurenčne cene! — Hitra in točna
postrežba!

ZA BIRNO!

Zahtevajte brezplačni
cenik poštno prosto

Strebno Din 160

lamstvo 5 let

Elegantna, plovčata

nikelj, cilindar ura

in kamni kot slika Din 99

lata v gladki skat-

lji »Rock opfe« Din 68

Najcenejše kakovos-

ti »Rock opfe« Din 49

Steno jamstvo. Za neod-

govarjajoče se vrne denar.

Anton Kiffmann

Maribor 36-a

Specijalist za samo boljše

švicarske ure. Centik brezplačno.

Cycles Agilon

Prvorazni francoski izdelek. Najboljši tek

Cene brez konkurenco

Viktor Bohinec

LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 21

Ceniki brezplačno!

Stoj! Čitaj! Ford-auto se
dobi zastoj!!!

Kupite Bazler kremo; dobite Ford-auto in dru-
ga različna darila. Bazler krema čisti silajno
čevlje in napravi usnje mehko, ki se bo de-
tami najboljše preprečilo o kakovosti. Ker se
uporablja pri izdelovanju najboljši material za
Bazler kremo, zato rešite svoje usnje, ter jo
načistite priporočamo vsakemu, in preprečite se
bodele sami najboljše o tem, kar Vam jaz pri-
poročam. Kdor kupi Bazler kremo, se lahko
osreči s glavnim darilom Ford-avtom ali z ne-
katerimi drugimi darili, katere boste dobili od
tvrdke Bazler.

Kupite Bazler kremo, odprite pokrovček in v
Bazlerju najdete številko. Sestavite številke od
1—24, zadenele različna darila, kakor n. pr.
ženske in moške ure zlate, srebrne in duble,
različne zastavnice, obeske za na vrat, koralce,
prezance, ženske ročne torbice in še mnogo dru-
gih različnih predmetov različne vrednosti.

Ne mislite, da se bode samo enkrat zadelo v
letu, ta darila se bodo delila vsaki mesec in te-
den leto za letom, da bode vsakdo, kdor stalno
kupi Bazler kremo, sigurno zadeti eno darilo.

Dobro shranite tudi škatlice, ker najglavnejše
darilo šele pride v letu 1933, ako dokazate, da
ste stalni odjemalci, namreč, da imate v posesti
1000 praznih škatlic in številke od 1—3, ta darila
so: Ford-auto, spalna soba, ženska in mo-
ško kolo, gramofon ter še 12 daril v različni
vrednosti, kakor otoman itd., torej vse skupaj v
vrednosti 63.000 Din.

Kdor se bo prvi javil, da je sestavil številke
od 1—25, ta dobi od tvrdke Bazler Ford-auto
na darilo.

Zatorej kupite samo Bazler kremo, katere je
zelo izdatna, originalno zaprta ter ima patent-
odpirac, dobi se povsod v vsaki trgovini.

Trgovci, zahtevajte cenik in vzorce!

ERNEST BAZLER, kem. in kosm. Ind.

Petrovce pri Celju.

Blago
za ženske obleke
za ženske obleke
za ženske obleke
za ženske obleke
R. MIKLAUC
Pri Škofiji, Ljubljana

Michel Zévaco:

122

V krempljih inkvizicije

Zgodovinski roman.

»Zakaj?«
 »Zato, ker moja ura še ni prišla,« je hladno odvrnil Pardaillan.
 »In ker mi je usojeno, da vas ubijem.«
 »Zakaj me ne ubijete pri tej priliki, če je tako usojeno?«
 »Tudi vaša ura še ni prišla.«
 »Vi tedaj mislite, da se bo ponesrečil vsak moj potkus zoper vaše življenje?«
 »O tem sem trdno uverjen,« je odkritosrčno rekel vitez. »Vaša prizadevanja, da bi me spravili s sveta, so bob v steno. Opustite jih rajši. Saj ni potreba ubijati ljudi, ki se jih hočete iznebiti. Pomislite malce. Ne manjka se sredstev, da človek, čeprav živi, prestane biti napotje.«
 On se je šahil, toda Favsta je resno sprejela njegove besede. V svoji praznovernosti si je dejala, da ji hoče Pardaillan nemara sam odkriti tajnost svoje moči ter ji povedati, kako ga lahko stori neškodljivega.
 Z mehanično prostodušnostjo ga je vprašala:
 »Kakšna so ta sredstva?«
 Na njegovih ustnicah je komaj opazno zaigral sočuten nasmešek. Ali je morala biti potrta, ali se je morala čutiti poraženo, da ga je sama vprašala, kako ga lahko spravi s poti, ne da bi ga umorila!
 »Kaj vem, kakšna!« je dejal, šaleč se kakor preje. »Moja moč je v možganih. Tu me izkušajte zadeti!«
 »V možganih!« je pomislila Favsta. »Zadeti ga v možgane! Doseči, da mu um utone v blaznosti? — Morda!... Prav ima, to sredstvo je tisočkrat boljše od smrti. Da nisem preje pomislila nanj!...«

Mrko se je nasmehnila in dodala na glas:

»Prav imate. Ako odidete živi odtoč, vas ne bom več izkušala ubiti. Poizkusila bom nekaj drugega.«

»Pardaillan je nehoti izpreletelo. Zaskutit je, da je bila njegova šala seme, iz katerega je pognala v Favstini glavi strašna misel.

»Da bi me kuga!« se je ozmerjal sam pri sebi. »Res treba mi je bilo stresati duhovitosti! Zdaj se je tigra spustila na novo sled in sam Bog si ga vedi, kaj snuje v tem trenutku zoper mene!«

Toda on ni bil tiste vrste človek, da bi se bil dolgo vdajal mučnemu dojemu. Otrsel se je in dejal s svojim pikrim glasom:

»Hvala vam tisočkrat!«

Tako miren se ji je zdel, tako neomažno uverjen sam o sebi, da ga je morala nehoti občudovati. Še enkrat je hotela poizkusiti, da bi ga pridobila zase.

»Ali ste slišali, kaj sem rekla tem Špancem? Obnova države Karla Velikega? Ali vas ne miče, da bi delili to slajno bodočnost z menoj? O, koliko bi mogla storiti, če bi postala zaveznica... Samo besedo mi recite, pa izgine ta španski princ na vekomaj; vi, samo vi boste gospodovali njej, ki ni nikoli priznala druge oblasti nad seboj kakor božjo. Zavojevala bova ves svet. Nu, Pardaillan, recite mi to besedo!«

Toda vitez je odvrnil z ledenim glasom:

»Mislim sem, da sem vam enkrat za vselej povedal, kako gledam na vaše častihlepne sanje. Oprostite mi, gospa: jaz nisem kriv, če se ne moreva sporazumeti.«

Videla je, da ga ne pregovori za nič na svetu. Zato je prestala siliti vanj in samo pokimala z glavo.

»Toda nekaj vam moram povedati,« je tehtno nadaljeval Pardaillan. »V vaše tukajšnje posle se ne vtičam — s pogojem, da se ne boste ozirali po moji domovini. Rekel sem vam že, da je Francija potrebna oddiha. Če bi poizkušali netiti pri nas sovraštvo in razdor, kakor ste že storili, tedaj me boste našli na svoji

poti. In to veste, kaj pomeni imeti Pardaillana za neprijatelja.«

»Vem,« je rekla z resnobnim glasom. »Ali je to vse, kar ste mi imeli povedati?«

»Ne, tako mi vseh peklenskov! Še tole vam moram reči: vaše najnovejše podjetje je obsojeno v isti neuspeh kakor vaše nakane na Francoskem. Porazeni boste!«

»Zakaj?«

»Lahko bi vam rekel: zato, ker so ta podjetja osnovana na nasilju, izdajstvu in umoru. A rajši vam porečem takole: zato, ker ste zgradili svoje častihlepne sanje na glavo poštenega in preprostega človeka, Torera, ki bo vašo ponudbo odbil. Porazeni boste, ker je don Cesar mož, ki ga jaz cenim in ljubim; porazeni boste, ker vam prepovem vsak naklep zoper njega, ako nočete imeti posla z menoj. In zdaj, ko sem vam povedal, kar mi je bilo na umu, lahko pokličete svoje morilce.«

Tako govoreč, se je vzdignil s klopi in obstal pred njo, ves sijoč od drznega poguma.

In res: kakor da so morilci slišali njegove besede, so baš tisti mah kriče vdrli v dvorano.

Tudi Favsta je bila vsjala.

Odgovorila mu ni niti besedice. Brez naglice se je obrnila in veličanstveno odšla v drugi konec dvorane, da bi od onod opazovala boj.

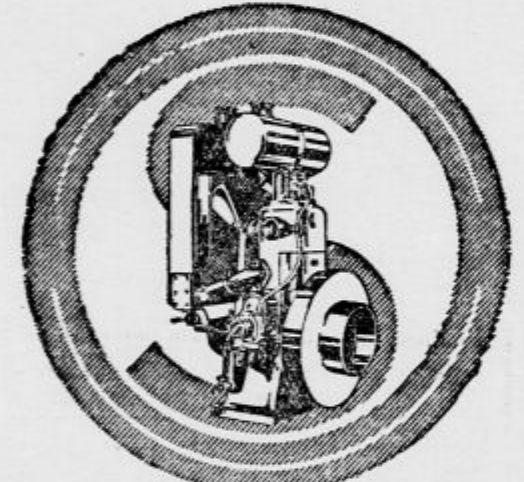
Centurion je bil dobro opravil svoj posel. Prived je bil kakih petnajst svojih najbolj opasnih pajdašev, ki so ga spremljali na vseh pohodih z Rdečbradcem ter slepo izpolnjevali njegova povelja, tem rajši, ker so vedeli, da jih čaka za to bogata nagrada.

Mimo teh je bil famijliar pripekel tudi Favstine tri ordinarce: Sainte-Malinea, Montserija in Chakabra, ki so sicer šli s Centurionom, ko jih je pozval v princsinem imenu, a so obenem sklenili, da bodo delali na svojo pest. Misel, da naj bi se pokoravali ukazom take sumljive osebnosti, je bila vendarle preveč poniževalna zanje!

Rekli smo, da so morilci kriče navalili na Pardaillana. Vitez jih je iz svojega kota mirno gledal naproti. Na obrazu mu je igral porogljivi nasmech, ki ga ni v opasnih trenutkih nikoli zapustil.

Najcenejša in najlepša
birmanska darila
 nuditi tvrdka
A. FUCHS,
 Selenburgova ulica št. 6.

Simmeringer
 Wien-Simmering, Hauptstrasse 38/40

Benzin-Benzol Motoren

Zastopstvo:
Ingenieurbüro
Julius Breitwieser
 Zagreb, Frankopanska 8

„Spectrum“ d. d.

INŽ. KOPISTA, DUBSKY IN KRSTIC
 tvornica ogledal in brulnega stekla
 LJUBLJANA VII, se nahaja od 1. novembra
 na Celovški cesti 81, telefon 2313.
 Zagreb, Osijek. — Središnja: Zagreb.
 Zrcalno steklo, portaino steklo, mašinsko
 steklo 5-6 mm, ogledala, brušena v vseh
 velikostih in oblikah, kakor tudi brušene
 prozorne šipe, izbočene plošče, vsteklavanje
 v med. — Pina, navadna ogledala. 82

Vrtno pohištvo

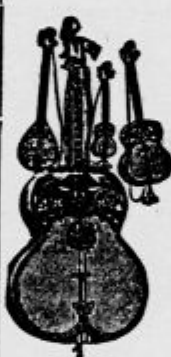
vrtni solnčniki . . . Din 450, 650, 850
 vrtni stoli Din 50, 60,
 ležalni stoli z na-
 slonom za roke Din 140, 200,
 ležalni stol z blazi-
 nico za pod gla-
 vo in sedenje . . Din 200, 260,
 pletene garniture . . Din 460, 680, 900
 pohištvo, preproge, posteljnina
„Veka“ Maribor 9
 Zahtevajte ceniki

Botri, botrice!

Največje veselje birmancu so dobre
 in zdrave slaščice in vsakovrstni pi-
 škoti, katere vam priporoča priznana
 solidna, stara trgovina

T. Novotny

katera se je preselila z Dunajske c. 9
 na Gosposvetsko cesto št. 2
 nasproti Figovca. 6440

Najboljše tamburice

Farkaševga in sromskega
 sistema izdeluje in razpošilja
 ob laststvu

stara hrv. tvornica tamburic

Stjepan M. Gilg

SISAK 610

Kačičeva 174 (Hrvatska)

Cenovnik tamburic pošljem
 na zahtevo zastoj. Odlikovan
 z 2 zlatima kolajnama.

Kostančev les za tanin plačuje stalno nalugodnole

vsaki vagon sproti na željo tudi potom
 akreditiva poljubno pri vsakem večjem
 denarnem zavodu Slovenije lesa tvrdka

ERNEST MARINC, Celie
 Zrlnjskega ulica št. 4. Telefon št. 136

Dražba lova

Občine Dolenji Logatec se bode
 višila dne 22. maja 1929 ob 8 uri v
 uradu sreskega poglavarja v Logatcu.
 Pogoji so tamka na vpogled med urad-
 nimi urami.

Občinski urad Dol. Logatec.

587

Pod južnim solncem

raste zdravilno zelišče, iz katerega
 se izdeluje poznana zdravilna speci-
 jaliteta FIGOL eliksir. FIGOL je si-
 gurino in preizkušeno sredstvo pri
 motnih vseh prebavnih organov, t. i.
 želodca in čreves, ter ž niti v
 zvezi pri boleznih letar in ledvic,
 glavobolu, nespanju in hemeroidih.
 FIGOL proizvaja in razpošilja po
 poštnem povzetju
 lekarna dr. SEMELIČ, DUBROVNIK.

Cena 3 steklenicam 105 Din; 8 ste-
 klenicam 245 Din; poskusni stekle-
 nici 40 Din. Zahtevajte na ogled
 prospekte, mnogobrojne zahvalnice
 in priznanja o FIGOLU. 233

Pletilna

z 10 stroji, kompletnim priborom, se poceni
 proda. Eventualno se da v najem s lepo de-
 lavnico in električno napravo v Zagrebu,
 kjer se more takoj obratovati. Vprašanja
 in ponudbe na Jugomosse, Zagreb, Zrinje-
 varc 20, pod 348 Bc. 6490

Bolne, goreče, ranjene, ozeble noge

Dobi se v vseh lekarnah in drogerijah
 Glavni depo za Slovenijo:
 Drogerija GREGORIČ v Ljubljani.

Prešernova ulica 4

poleg Frančiškanske cerkve

H. Suttner

Ljubljana 4

Največja zaloga ur, zlatnine in sre-
 brnine. Lastna protokolišana to-
 varna ur v Švic.

Birmanska darila

Birmanske ure za dečke od Din
 49.60 naprej
 Birmanske zapestne ure od Din
 98.— naprej
 Srebrne vratne veržice (Colliers)
 od Din 20.— naprej
 Zlate vratne veržice (Colliers)
 od Din 85.— naprej

Gledališke odre

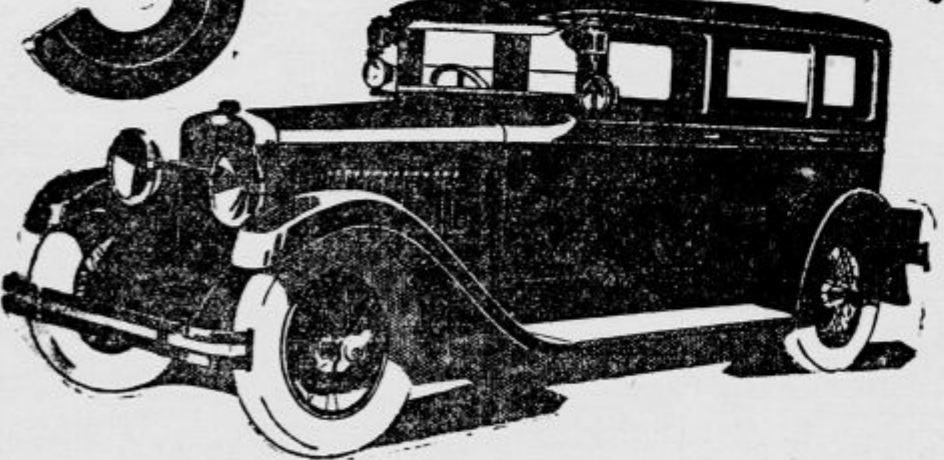
opozarjamo na ljudsko igro

Rokovniči

spisal Fr. Govekar III. Izdaja
 Broširana knjiška velja Din 20.—
 Knjižarna Tiskovne zadru-
 ge v Ljubljani

234

ŠKODA

4R

6R

Štiri cilindri 32 k. s. 90 km na uro. Voz s izred-
 no elastičnim motorjem. Elegante, udobne ka-
 roserije. V normalni izvedbi se more dobaviti
 takoj.

Šest cilindrov 50 k. s. 110 km na uro. Dolga,
 posebno nizka šasija. Karoserija elegantne li-
 nije, krasne barve z luksurijsno, a vendar de-
 centno opremo. Zelo kratek dobavni rok.

Vsak voz reprezentira v svoji kategoriji prvovrsten
 izdelek glede kakovosti elegancie in varčnosti v pogon-
 u. Te prednosti kakor nizke cene in povoljni plačilni
 pogoji povzročajo rastočo priljubljenost Škodovih av-
 tomobilov. Zahtevajte brezplačno in neobvezno pred-
 vajanje voz.

Škodovi zavodi, zastopstvo:

Ljubljana,
 Selenburgova ulica
 Telefon 2966.

Zagreb,
 Račkoga ul. br. 2
 Telefon 6306

različnega platna in šifonov iz domatih tovarn, kakor tudi svetovno
 znane znamke „Schroll“

A. & E. SKABERNE - LJUBLJANA

MESTNI TRG št. 10

Ugodne cene!

Na željo vzorci!

Cene malim oglašom!

Za oglase, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva vsaka beseda 50 par. Če naj pove naslov Oglasni oddelki »Jutra«, je plačati posebno pristojbino 2 Din. Če pa je oglaš priobčen pod šifro je plačati pristojbino za šifro 3 Din.

Telefonske številke 2492, 3492

Mali oglasi

da se mu pošlje po pošti naslov ali kako drugo
sicer ne bo
se malih oglašev naj priloži v znamkah 2 Din prejel odgovora!

Cene malim oglašom!

Zenitve in dopisovanja ter oglaš trgoškega in reklamnega značaja: vsaka beseda 1 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 5 Din. Vse pristojbine je uposlati obenem z naročilom, sicer se oglaš ne priobči. Številka čekovnega računa pri Poštni hranilnici v Ljubljani, 11842.

Službo dobi

Dobrega staršarja
sprejme takoj stavbo pod-
jetja. Naslov v oglašev
»Jutra«. 12606

**Več čevljarstev po-
močnikov**
prvotnih sprejme takoj
Jadranskega posrednika
Ujuna v Kranju. 12593

Brivski pomočnik
perfektni budi stavec in
frizerka - manikerka
event. smolna vodo ondu-
lacije, se sprejme proti
vseki plači. - Peter Ur-
lovec, Maraka Sobota
12592

2 mizar. pomočnika
dobro izurjena sprejme Jo-
se Viliha, Dorlarje pri
Boklju Luki. 12587

2 bolničarki
eno za kirurški, drugo za
notranji oddelki sprejme
Plača 400 Din mesečno in
vsa okroba Javijo naj se
samo pridne posile in do-
brošne osebe na naslov:
Anica Klampfer, Nis. Niski
sanatorijum. 12570

Trgovskega učenca
krepkega in zdravega - pre-
jme v trgovino mehan. bla-
ga Ivan Razborščak, Smart-
bo pri Litiji. 12553

Absolventa vis. šole
za svet. trgovino
sprejme kot uradnika vele-
podjetje v Ljubljani. Po-
nudi na oglašev oddelki
»Jutra« pod šifro »Služba
pri velepodjetju«. 12538

2 mesar. pomočnika
dobro izurjena sprejme - Po-
nudi na oglašev oddelki
»Jutra« pod šifro »Mesar«. 12547

**Slikarske in pleskar.
pomočnike**
dobro izurjena sprejme
Dobro Mib. Dobrave, Celje.
Glavni trg 15. 12572

Pletiljo
za Dubček stroj, dobro pro-
daljalko in lepim nastopom
sprejme. Ponudbe s sliko
na oglašev oddelki »Jutra«
pod značko »Aglina 45«. 12545

Krepkega dečka
na korvaško obrt, s hrano
in stanovanjem v hiši
sprejme Franc Sregej, ko-
vač, v. Gorice št. 22 -
pošta Golnik, Gorenjsko.
12438

G. Th. Rotman:
Gospod Kozamurnik
in njegov avtomobil

31.
Le-ta pa je še vedno snel ob svojem
razbitem tramu, bolj mrtev nego živ. Avto-
mobili, kolesarji, vse je vozilo mimo, ne da
bi plačalo. Kar žalost je bilo gledati. Toda
ko je gospa Mrečinova pogledala v zrcalu
svoj nos, bi bila najraje na glas zatulila.
Če bi ji bil kdo postavil stol za hrbet, bi
bila gotovo pala v omedlevico.

32.
Med tem je bil gospod Kozamurnik do-
spel v Volarje. Se vedno ni mogel ustaviti
voza; kakor besen je zdrevel po vasi. Vse,
kar mu je bilo na poti, je postalo žrtev
njegovega avtomobila. Vsičani se niso pom-
nili take strahote!

33.
Med tem je bil gospod Kozamurnik do-
spel v Volarje. Se vedno ni mogel ustaviti
voza; kakor besen je zdrevel po vasi. Vse,
kar mu je bilo na poti, je postalo žrtev
njegovega avtomobila. Vsičani se niso pom-
nili take strahote!

34.
Med tem je bil gospod Kozamurnik do-
spel v Volarje. Se vedno ni mogel ustaviti
voza; kakor besen je zdrevel po vasi. Vse,
kar mu je bilo na poti, je postalo žrtev
njegovega avtomobila. Vsičani se niso pom-
nili take strahote!

35.
Med tem je bil gospod Kozamurnik do-
spel v Volarje. Se vedno ni mogel ustaviti
voza; kakor besen je zdrevel po vasi. Vse,
kar mu je bilo na poti, je postalo žrtev
njegovega avtomobila. Vsičani se niso pom-
nili take strahote!

36.
Med tem je bil gospod Kozamurnik do-
spel v Volarje. Se vedno ni mogel ustaviti
voza; kakor besen je zdrevel po vasi. Vse,
kar mu je bilo na poti, je postalo žrtev
njegovega avtomobila. Vsičani se niso pom-
nili take strahote!

37.
Med tem je bil gospod Kozamurnik do-
spel v Volarje. Se vedno ni mogel ustaviti
voza; kakor besen je zdrevel po vasi. Vse,
kar mu je bilo na poti, je postalo žrtev
njegovega avtomobila. Vsičani se niso pom-
nili take strahote!

38.
Med tem je bil gospod Kozamurnik do-
spel v Volarje. Se vedno ni mogel ustaviti
voza; kakor besen je zdrevel po vasi. Vse,
kar mu je bilo na poti, je postalo žrtev
njegovega avtomobila. Vsičani se niso pom-
nili take strahote!

39.
Med tem je bil gospod Kozamurnik do-
spel v Volarje. Se vedno ni mogel ustaviti
voza; kakor besen je zdrevel po vasi. Vse,
kar mu je bilo na poti, je postalo žrtev
njegovega avtomobila. Vsičani se niso pom-
nili take strahote!

40.
Med tem je bil gospod Kozamurnik do-
spel v Volarje. Se vedno ni mogel ustaviti
voza; kakor besen je zdrevel po vasi. Vse,
kar mu je bilo na poti, je postalo žrtev
njegovega avtomobila. Vsičani se niso pom-
nili take strahote!

41.
Med tem je bil gospod Kozamurnik do-
spel v Volarje. Se vedno ni mogel ustaviti
voza; kakor besen je zdrevel po vasi. Vse,
kar mu je bilo na poti, je postalo žrtev
njegovega avtomobila. Vsičani se niso pom-
nili take strahote!

42.
Med tem je bil gospod Kozamurnik do-
spel v Volarje. Se vedno ni mogel ustaviti
voza; kakor besen je zdrevel po vasi. Vse,
kar mu je bilo na poti, je postalo žrtev
njegovega avtomobila. Vsičani se niso pom-
nili take strahote!

43.
Med tem je bil gospod Kozamurnik do-
spel v Volarje. Se vedno ni mogel ustaviti
voza; kakor besen je zdrevel po vasi. Vse,
kar mu je bilo na poti, je postalo žrtev
njegovega avtomobila. Vsičani se niso pom-
nili take strahote!

44.
Med tem je bil gospod Kozamurnik do-
spel v Volarje. Se vedno ni mogel ustaviti
voza; kakor besen je zdrevel po vasi. Vse,
kar mu je bilo na poti, je postalo žrtev
njegovega avtomobila. Vsičani se niso pom-
nili take strahote!

45.
Med tem je bil gospod Kozamurnik do-
spel v Volarje. Se vedno ni mogel ustaviti
voza; kakor besen je zdrevel po vasi. Vse,
kar mu je bilo na poti, je postalo žrtev
njegovega avtomobila. Vsičani se niso pom-
nili take strahote!

46.
Med tem je bil gospod Kozamurnik do-
spel v Volarje. Se vedno ni mogel ustaviti
voza; kakor besen je zdrevel po vasi. Vse,
kar mu je bilo na poti, je postalo žrtev
njegovega avtomobila. Vsičani se niso pom-
nili take strahote!

47.
Med tem je bil gospod Kozamurnik do-
spel v Volarje. Se vedno ni mogel ustaviti
voza; kakor besen je zdrevel po vasi. Vse,
kar mu je bilo na poti, je postalo žrtev
njegovega avtomobila. Vsičani se niso pom-
nili take strahote!

48.
Med tem je bil gospod Kozamurnik do-
spel v Volarje. Se vedno ni mogel ustaviti
voza; kakor besen je zdrevel po vasi. Vse,
kar mu je bilo na poti, je postalo žrtev
njegovega avtomobila. Vsičani se niso pom-
nili take strahote!

Učenko

sprejmem v trgovino v me-
šanin blagov in večjem in
stanovanjem v hiši. -
Celovška cesta 41. 12633

Čistilca oken

za prakso sprejem takoj.
Ponudbe s navedbo plače
in kako je dolgo teje
stroki na Plohu, Zagreb
Ilica 12. 12555

Gospodinj

ki opravlja vsa hišna dela
in zna dobro kuhati, sprej-
mem s samostojno gospo-
dinstvom. Ponudbe s sliko
na oglašev oddelki »Jutra«
pod šifro »Gospodinja«
in zanesljiva gospodinja. 12451

Kontoristinja

z izkušnjo in znanjem spre-
jme v slovenske in angle-
ške pisarne. Ponudbe s
sliko na oglašev oddelki
»Jutra« pod šifro »Kontor-
istinja«. 12443

Vajenca

poštenih staršev sina, šol-
ni za pekarsko obrt takoj
Matič, Zavrta, Celje.
pekarna, Gosp. 8. 12517

Brivskega

pomočnika
mlajšega sprejme takoj
Rožič v Siki. 12605

Damske frizerije in

frizerke
dobro izurjena, za Ljublja-
no in Bled iščem za takoj
ali po dogovoru. - »Sai-
on Mla«, Ljubljana, Dunajska
cesta 7. 12553

Šoferja

zanesljivega in marljivega,
ki je običajno izvežen me-
hanik, s dobrimi referen-
ciami sprejme. Naslov na
oglašev oddelki »Jutra«
pod šifro »Šoferja«. 12746

Žensko osobje

kuharice, sobarice, dekleta
za vse protiplačne kate-
gorije in uradnih najstarej-
ših sprejme. Ponudbe s
sliko na oglašev oddelki
»Jutra« pod šifro »Žensko
osobje«. 12580

Šofer mehanik

dobi stalno službo z oseb-
nim in tovornim avto-
mobila na dolgo, dober
vozač in popravljati. Po-
nudi na oglašev oddelki
»Jutra« pod šifro »Šofer
mehanik«. 12580

Pomočnik

melane stroje, mlajša mo-
do dobi mesto. Dobre referen-
ce in prednost. Ponudbe
na oglašev oddelki »Jutra«
pod šifro »Pomočnik«. 12581

Vrtnarja

mlajšega, marljivega, vest-
nega, postojnega, zrednega,
ozdravljivega sprejme. Govor-
niško podjetje v Sloveniji.
Ponudbe na oglašev oddelki
»Jutra« pod šifro »Vrtnarja«. 12572

Vešč strojnik

ki pletilomni Jaguar-stro-
ju in mlajša moč k plet-
stroju št. 8. dobita namo-
ščenje. Naslov v oglašev
oddelki »Jutra«. 12751

Knjigovodinja

perfektno bilancistko
z znanjem nemškega jezika
in korekcijske sprejme.
Trgovina Zelazka Milos
(Hrnek, Karlovac. 12753

Šiviljo pomočnico

dobro izurjena, starejšo
moč in sprejme. Naslov v oglašev
oddelki »Jutra«. 12736

Posredovalnica

Plačuta
Ljubljana, Mestni trg 25.
svojim potrebam, privatne,
gostilniške kuharice
služkinje. 12724

Pek. pomočnika

ki bi razsajal tudi kruh.
sprejmem v stalno službo.
Sprejem tudi vajenca s
vso okrobo v hiši. Naslov
v oglašev oddelki »Jutra«
pod šifro »Pek. pomočnik«. 12706

Pletiljo

za fino deo bres napak
sprejmem s vso okrobo.
Plača po dogovoru. Janko
Krapec, Zagreb, Pejač-
ev trg 12. 12718

Za Raschel stroj

iskem mojstra. Prednost
ima tisti, ki zna delati tu-
di na okroglo-točnem stroju.
Ponudbe s navedbo stro-
ja, strojne opreme, kakovosti
tudi zahtevkov poslati na:
Dijeno Bek, fabrika triko-
ta, Šubotica (Bačka). 12709

Vajenko

za strojno pletenje sprej-
mem takoj. Naslov v oglašev
oddelki »Jutra«. 12770

Učenko

zdravo, pridno in pošteno
išče šiviljo. Naslov pove
oglašev oddelki »Jutra«. 12775

Avtotapetnika

in vajenca
sprejme takoj. Leopold Šu-
sterič, sedar in likar vo-
zov, Ljubljana, Dunajska
cesta 41. 12599

Vajenca

za fotografirsko obrt sprej-
mem fotografije. P. Hladnik
in stanovanjem v hiši. -
Celovška cesta 41. 12633

Čistilca oken

za prakso sprejem takoj.
Ponudbe s navedbo plače
in kako je dolgo teje
stroki na Plohu, Zagreb
Ilica 12. 12555

2 ključavničarska

pomočnika
zanesljivega nad 30 let sta-
rosti sprejme v trajno zapo-
slitev takoj Jakob Preželj
ključavničar in vodovodni
inštalater v Novem mestu.
Prednost ima oni, ki se
razume pri vodovodnih in
stališjih. 12582

Trg. pomočnika

agilnega, sprejme za prodaj-
alca, zmožnega slovenski-
ne in nemške jezikovne ga-
lanterije trgovina. Na
tanjne ponudbe s sliko na
oglašev oddelki »Jutra«
pod šifro »Trg. pomočnik«. 12588

Vrtnarja

za vzdrževanje in obeto-
ječa parka sprejme. Ker-
ma, drugih vrtnarstev
opravi, bi bil običajno
opravljati razna dela. Jela
kakor avto analiti, dva
dvoletna itd. Ponudbe na
oglašev oddelki »Jutra«
pod šifro »Vrtnarja«. 12536

Vajenca

sprejmem v trgovino me-
šanin blagov in večjem in
stanovanjem v hiši. -
Celovška cesta 41. 12633

Trgovskega učenca

krepkega in zdravega - pre-
jme v trgovino mehan. bla-
ga Ivan Razborščak, Smart-
bo pri Litiji. 12553

Šoferja

zanesljivega in marljivega,
ki je običajno izvežen me-
hanik, s dobrimi referen-
ciami sprejme. Naslov na
oglašev oddelki »Jutra«
pod šifro »Šoferja«. 12746

Žensko osobje

kuharice, sobarice, dekleta
za vse protiplačne kate-
gorije in uradnih najstarej-
ših sprejme. Ponudbe s
sliko na oglašev oddelki
»Jutra« pod šifro »Žensko
osobje«. 12580

Šofer mehanik

dobi stalno službo z oseb-
nim in tovornim avto-
mobila na dolgo, dober
vozač in popravljati. Po-
nudi na oglašev oddelki
»Jutra« pod šifro »Šofer
mehanik«. 12580

Pomočnik

melane stroje, mlajša mo-
do dobi mesto. Dobre referen-
ce in prednost. Ponudbe
na oglašev oddelki »Jutra«
pod šifro »Pomočnik«. 12581

Vrtnarja

mlajšega, marljivega, vest-
nega, postojnega, zrednega,
ozdravljivega sprejme. Govor-
niško podjetje v Sloveniji.
Ponudbe na oglašev oddelki
»Jutra« pod šifro »Vrtnarja«. 12572

Vešč strojnik

ki pletilomni Jaguar-stro-
ju in mlajša moč k plet-
stroju št. 8. dobita namo-
ščenje. Naslov v oglašev
oddelki »Jutra«. 12751

Knjigovodinja

perfektno bilancistko
z znanjem nemškega jezika
in korekcijske sprejme.
Trgovina Zelazka Milos
(Hrnek, Karlovac. 12753

Šiviljo pomočnico

dobro izurjena, starejšo
moč in sprejme. Naslov v oglašev
oddelki »Jutra«. 12736

Posredovalnica

Plačuta
Ljubljana, Mestni trg 25.
svojim potrebam, privatne,
gostilniške kuharice
služkinje. 12724

Pek. pomočnika

ki bi razsajal tudi kruh.
sprejmem v stalno službo.
Sprejem tudi vajenca s
vso okrobo v hiši. Naslov
v oglašev oddelki »Jutra«
pod šifro »Pek. pomočnik«. 12706

Pletiljo

za fino deo bres napak
sprejmem s vso okrobo.
Plača po dogovoru. Janko
Krapec, Zagreb, Pejač-
ev trg 12. 12718

Za Raschel stroj

iskem mojstra. Prednost
ima tisti, ki zna delati tu-
di na okroglo-točnem stroju.
Ponudbe s navedbo stro-
ja, strojne opreme, kakovosti
tudi zahtevkov poslati na:
Dijeno Bek, fabrika triko-
ta, Šubotica (Bačka). 12709

Vajenko

za strojno pletenje sprej-
mem takoj. Naslov v oglašev
oddelki »Jutra«. 12770

Učenko

zdravo, pridno in pošteno
išče šiviljo. Naslov pove
oglašev oddelki »Jutra«. 12775

Avtotapetnika

in vajenca
sprejme takoj. Leopold Šu-
sterič, sedar in likar vo-
zov, Ljubljana, Dunajska
cesta 41. 12599

Delavko

ki se razume nekoliko pri
kivanju, sprejem s hrano
in stanovanjem v hiši. -
Ljubljana, Karlovska c. 4.
12761

Pisarniško moč

zmožnega slovenskega, se-
mškega jezika in strojne po-
močnosti se sprejme. Ponudbe
na oglašev oddelki »Jutra«
pod šifro »Pisarniško moč«. 12601

Šiviljo-pomočnico

sprejem. Naslov v oglašev
oddelki »Jutra«. 12796

Učenca

poštenih staršev, ki ima
posejstvo za mešano trgovino
sprejem takoj. Popolno
okrobo. Naslov v oglašev
oddelki »Jutra«. 12789

Skladiščnika

išče za dobo poljstva leono
podjetje (drva, blodi, ogelje).
Ponudbe imajo bivši že-
lezničarji. - Ponudbe na
oglašev oddelki »Jutra«
pod šifro »Skladiščnik«. 12787

Voznike

za izvoz 4000-5000 m³ drv
išče leono podjetje na Do-
nosnem. Ponudbe na oglašev
oddelki »Jutra« pod šifro
»Voznik«. 12788

Blagajničarka

s prakso, vestno in pošte-
no, ki razume tudi knjigo-
vodstvo, iščem. Ponudbe
na oglašev oddelki »Jutra«
pod šifro »Blagajničarka«. 12786

Šum. manipulant

za izvoz 4000-5000 m³ drv
išče leono podjetje na Do-
nosnem. Ponudbe na oglašev
oddelki »Jutra« pod šifro
»Šum. manipulant«. 12788

Učenko

poštenih staršev sprej-
mem. Naslov v oglašev
oddelki »Jutra«. 12778

Pletiljo

za lastni strojem, sprej-
mem v stalno službo. Na-
slov pove oglašev oddelki
»Jutra«. 12779

Učenko

za strojno pletenje sprej-
mem takoj - tudi za kraj-
ši čas. Naslov v oglašev
oddelki »Jutra«. 12814

Posredovalnica

Ogrine
Ljubljana, Miklošičeva 28.
vse natečajne, kuharice
privatnih in gostilniških
služkinj. Za odgovor pri-
loži dvoletno znanje. 12816

Šteparico

dobro izurjeno, vajeno tudi
go-podjetje sprejmem takoj
ali po poznej. s vso okro-
bo. Ponudbe na oglašev
oddelki »Jutra« pod šifro
»Šteparico«. 12826

Absolventinjo

trgovske šole, z odličnim
uspehom, ekonomsko in ma-
rijo zahtevno, sprejme. Po-
nudi na oglašev oddelki
»Jutra« pod šifro »Absol-
ventinjo«. 12840

Iščem

Izpuščaji na obrazu.

monolij, ogrož, sajedači (Mittesser) id. so čisto zrak nečiste krvi. Zato naj odide, kjer hoče imeti resnično lepo polt kože, svoje telo, kri in kožo s 6-12 tedenskimi kuro s „Planinje“ zdravilnim čajem.

Zahtevajte v lekarnah samo pravi „PLANINJE“ zdravilni čaj, ki se ne prodaja odprto, temveč samo v plimbranih paketi po Din 50. — s naravnim proizvajalci:

Lekarna M. L. BAHOVEC, Ljubljana, Kongresni trg. Depot za Avstrijo: Heiligen Geist Apotheke, Wien I., Operngasse 16.

Vodstvo trgovine z usnjem

prejemale kaveje smoten gospod. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »3001«. 12793

Posrednik

Hiša z gostilno dobro 1000, blizu Tabora zapredaj najvišjemu ponudniku. Ceno in naslov pove oglaš. oddelku »Jutra«. 12887

Pozor, trgovci!

Pr. št. Vili nad Ljubljano se radi premestiti na prosti stavba parcela med obdobjem in državo cesto, kjer so 4 vasi brez trgovine. Naredi gotovi. Keri nekaj časa 1200 m. kmeti po dogovoru. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Redka« prilika. 12930

Stavbne parcele

v mestnem logu pripravne tudi za velika podjetja, prodam. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 11815

Velik kompleks

ob Dunajski cesti v Ljubljani, izredno pripravna za vsako podjetje, a stanovanjsko bivo, plimbranimi prostori in skladiščni prostor in prosti roke za ugodno ceno. Ponudbe sprejema in posrednika daj odvetnik dr. M. Pire v Ljubljani, Cizelotova ul. št. 1 od 15-18 ure. 11814

Vila v Logatcu

tik hotela »Kranar«, vlogoprijateljska, 4 sobe, kopalnica in vrta, radi celovite ugodne naprave. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 12478

Vilo na Bledu

7 sob z javninarjem in priključitvami, velik park, zelo ugodno prodam za 150.000 Din. Posrednik do 15. 1. m. na naslov: Jos. Barc, Bled. 12439

Gozdno posestvo

46 ha s ca. 18.000 smrek, jelk in mešanic, od 17. m. gozd, 1 uro pol kolodvorja. Prevajale na Lesah prodaja Kunt, po domače Podlesnik. 12429

Prodajna hiša

dvodružnično stanovanje 2 sob, kuhinje, jedilnice, ebrambe, hiše, hiše je nova in priključna, s nekaj vrta. Ceno po dogovoru. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 12644

Gozd s travnikom

ugodno prodam. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 12635

Gostilna

6 sob, mesarja, jedilnice, elektr. bazo, polnopravni, v vseh delih, pri farni cerkvi, na dravni cesti, v polnem obratu, je radi vsake starosti posrednika, ugodno napredaj. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 12579

Parcela

v bližini cerkve sv. Jofe, prodam. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 12686

Večje posestvo

z kulturo vina, hmelja ali sadja, z dobriimi stanovanjskimi in gospodarskimi posloji, 2 sosedov, vse opremljeno na oglaš. oddelku »Jutra« pod »šporet 713«. 12718

Hiša s pekarijo

vrtom in nekaj zemlje dam tati v najem. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 12571

Maljino posestvo

obstoječe hiše, gosp. posrednik, približno 9 orator poceni prodam. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 12454

Dvudružnično vilo

nov, s lepim vrtom po ugodni ceni (135.000 Din) prodam radi izselitve v Ameriko. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Amerikane«. 12817

Lepo posestvo

na Stajerskem, ležeče ob glavni progi Telesnice, sestojee iz stanovanjskega in gospodarskega posloja, vse opremljeno s živim in mrtvim inventarjem, velikost 24 orator, od tega 16 orator gozta primerne za poselek, 6 nim prometom do 400.000 Din, radi rodnosti, razmer odjem pod ugodnimi pogoji v najem, oziroma event. tudi prodam. Reana vprašanja na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Dobra eksistenca«. 12578

Hranovanja

Stanovanje

2 sob, kuhinje in priključna, s elektriko, takoj oddam za 1. junij mirni stranki brez otrok v Rotni dolini, cesta IV/26. 12601

Hišni posestniki!

Stanovanja, ki jih oddajate bodite za maj ali pomniji termin, prijavite za oddajo tiskovni »Posrednik«. Miklošičeva cesta 4. — Prijava in posredovanje na oddajalca popolnoma brezplačno. 78

Zamenjam

stanovanje 2 sob in kuhinje v sredini mesta za manjšo, letotako v centru, event. za 1 ali 2 prazni sobi, separirani, najraje kar iz stopenj. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Takoj« junij. 12309

Stanovanje

2 sob, kuhinje in priključna, s elektriko, takoj oddam. Ponudbe pod »Mesec junij« na oglaš. oddelku »Jutra«. 12651

Stanovanje

2 sob, kopalnice, verande, kuhinje in klet oddam za avgust. Naslov pove oglaš. oddelku »Jutra«. 12719

Stanovanje

2 parkiranih sob, s kopalnico in priključitvami oddam 1. junija. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 12721

Stanovanje

5-6 sob, s vsemi priključitvami, na prometnem kraju mesta oddam. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Najno«. 12688

Iščem stanovanje

2-3 sob in priključna, če mogoče s vrtom. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Zračno in sočno«. 12689

Stanovanje v Celju

1 sobe in kuhinje oddam za 2 osebi brez otrok. Ponudbe na upravo »Jutra« v Celju pod značko »Takoj«. 12576

Stanovanje

2 sob in kuhinje, ali sobe, kuhinje in kuhinje oddam za 2 osebi brez otrok. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Mlada zakonca«. 12810

Stanovanje

sobe in kuhinje, s vrtom oddam v novi hiši. — Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Okolica«. 12813

Stanovanje

2 sob, event. 1 velike sobe, kuhinje in priključna, hiše mirna stranka dveh starih oseb, za takoj. — Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Strana je mirna«. 12791

Stanovanje

sobe, kuhinje in vseh priključitv oddam s 1. junijem. Letotako oddam manjšo stanovanje s 1 septembrom. Krekov trg 10/11. 12805

Stanovanje

2 sob, event. 1 velike sobe, kuhinje in priključna, hiše mirna stranka dveh starih oseb, za takoj. — Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Strana je mirna«. 12791

Dve gospodini

boljši, sprejemni v lepo in trdnjavo sobo — s izvrstno kuhinjo, posrednik vrt in event. tudi klet. Elek. trika. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 12876

Separirano sobo

soprot sodnje oddam s lišnim gospod. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 12618

Sobo

oddam solidni gospodini. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 12695

Opremljeno sobo

v sredini mesta oddam gospod s 15 majem. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 12510

Svetlo sobo

s kuhinjo in elektr. razsvetlavo, iščem v sredini mesta. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Svetlo«. 12643

Večje prazno in suho sobo

ali manjšo stanovanje (soba, kuhinja) želita dve stariji osebi, najraje v Rotni dolini, plačana za pol leta naprej. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Takoj«. 12514

Sobico

brez okraše želja za takoj ali za 1. junij gotovino, ki je vse dan oddam. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Mlada zakonca«. 12693

Opremljeno sobo

s strogim prostim vrtom, parketom in elektriko. Ugodniški ulici takoj oddam boljšemu gospodu. — Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod značko »Gledalci«. 12786

Sobo

lepo opremljeno s vrtom s stopnicami in elektriko oddam stalnemu gospodu. — Rotna dolina, Cesta X-18. 12749

Prazno sobo

v vrtolom gradu takoj oddam. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 12735

Dve prazni sobi

deli družina treh oseb. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Prazno«. 12738

Dve sobi

s elektriko in parketom takoj oddam. Ponudbe na oglaš. odd. Jutra pod »Zelo svetlo«. 12715

Opremljeno sobo

188 s zakonski par v centru. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod značko »Zakonca«. 12830

Sobico

a hrano oddam v Gorupovi ulici 8/11, levo. 12799

Opremljen kabinet

separiran s elektriko takoj oddam v sredi mesta za 300 Din. Naslov pove oglaš. oddelku »Jutra«. 12832

Preprosto sobico

opremljeno — s posebnim vrtom — tudi na koncu mesta iše gospodini. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Sivilja 64«. 12864

Solčno sobo

parketirano, s elektr. razsvetlavo in posebnim vrtom, oddam takoj oddam. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 12781

Zračno sobo

lepo opremljeno, separirano — s elektriko, iše zakonski par. — Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Čisto 7«. 12807

Dva gospoda

sprejemna na stanovanje in na dobro domo hrano, s vso okirbo. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 12832

Prazno sobo

solčno, s elektriko, v II. nadstropju nove vile blizu cerkve sv. Jofe, oddam za 300 Din mesečno. Pismene ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »G. K. K. 12854

Sobo

oddam mlademu gospodu ali gospodini v šifri, Haverjeva ulica 29. 12756

Dopisni

»Nemško« Dvigajte pisno. 12667

Nesrečna žena

naj javi svoj naslov na oglaš. oddelku »Jutra« pod »1002«. 12794

Pepca

svetel gremo radio poslušati. — Poljub Pepe. 12697

Gosp. Ing. Zelenko

se namerja da dvigne imo po šifro »Bosenorje«. 12614

»Sanje«

tal prekrasni. Sinitim, da je tretja oseba temu kriva. Prosim, sporočite. Dama v črtem. 12835

Tovariša

inteligentna, za skupne isete iše samostojna gospodinja, s nekaj premoženja, v vrhu takojšnje šentve. Dopise s sliko na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Lepa bodočina 42 ali »Dinorja sja jamčena«. 12739

Obrotnik

31 let star, ločen brez lastne krivde, bi poročil gospodini, vodo ali ločen, brez otrok, staro 32 let. Prednost imajo ženske bane kuharice. Ponudbe s sliko na področju »Jutra« v Celju pod »Jesen 56«. 12572

Učiteljica

definitivna, dobra gospodinja, srednjih let, si želi vediti šentve znanosti s gospodom, njej primerno iset, oddam, od 40-50 let. »Kje je junak mojih sanj?« Cenj. dopise na oglaš. oddelku »Jutra« pod značko »Karakter - intelekt«. 12611

Kratek klavir

dobro ohranjen, poceni prodam. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra« v Celju. 11137

Gramofon

z vrtno veselic, ki se vrši 12. maja na Aleksandrovci 79. Za oblen po et se pripravljata gostinjska A. M. Medved preja Kirbiš v Mariboru. 12684

Vabilo

na vrtno veselic, ki se vrši 12. maja na Aleksandrovci 79. Za oblen po et se pripravljata gostinjska A. M. Medved preja Kirbiš v Mariboru. 12684

Klavir

kratak, dobro ohranjen prodam. Kocakova ul. 12. Maribor. 12708

Klavir

dobro hranjen, poceni prodam. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 12734

Planino

prav dober, ugodno prodam Čeršovec, Gradisce 8 b II. nadst. 12738

Lep gramofon

salonski s stojalom in 29 ploščami prodam za 750 D. Pogleda se lahko pri Poset, Miklošičeva c. 4. 12731

Živali

Mallh kokoši (Zwerghennen) kupim nekaj komolov. Pismene ponudbe na Buttlar, Pisce pri Brezicah ob Savi. 11737

Morskih prešičkov

dolgodolnih, angarske pas kupim nekoliko komolov. Cenj. pismene ponudbe na Buttlar, Pisce pri Brezicah ob Savi. 11736

Istrski brak

valed opusa večjega lovšča napredaj za 700 Din. Cenj. vprašanja na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Brak«. 12476

Domače zalce

distokrvne, najboljši pasem kakor: Krasodolke, roko-sajce, mladice v starosti 2-3 mesecev prodaja po najnižji ceni »Strokovni klub za gojenje domačih zalcev, Kamnica pri Mariboru. Narodna avtorizacija Frane Adamičine. Serbova ulica 111, Maribor. Za odgovor je priložiti znamko 1 Din. 12678

Kanaček

se je ujel 8. 1. m. Lastnik ga dobi pri A. Levčar, Glinčaka ul. 9. 12750

Žive domače miši

kupim o po 3 Din komolov. Posrednik naj pošlje v Ljubljani (šentpeterska vojašnica), Ljubičeva ulica št. 2/1. 11881

Vdovec

star 55 let, posestnik in upokojenec, brez otrok — želi znanja in svrhu šentve s gospodini, ki se blagor. era in nekaj premoženja. Dopise na upravo »Jutra« v Mariboru pod šifro »Penzionista«. 12632

Kateri

dr. zaljubljenec ali obrtnik bi poročil preprosto gđ., s 12.000 Din gotovine. Reane ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Mirno življenje«. 12773

2 mlada trgovca

dobro situirana družabnika v manjšem mestu, želita samostojno, v vseh smereh inteligentna, gospodinja, s nekaj premoženja, v vrhu takojšnje šentve. Dopise s sliko na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Lepa bodočina 42 ali »Dinorja sja jamčena«. 12739

Informacije

knjgovodja, naj takoj javi svoji firmi sedanje svoje bivališče, če ne bo službeno zasedovan. 12753a

Kam pa kam?

idem v turško kavarno — »Ljubljanski dvor«. Tam so takoj na razpolago različni, čevaršči in druge orientalske stvari. 12947

Samo v gostilni

na Mostnem trgu »Pod Skalco« se toči čez ulico pristno rdece 12739

vino po 10 Din

ter mnogo drugih prvovrtnih vin. Sprejemajo se abonenti na izbrano celodnevno 11832

Vabilo

na vrtno veselic, ki se vrši 12. maja na Aleksandrovci 79. Za oblen po et se pripravljata gostinjska A. M. Medved preja Kirbiš v Mariboru. 12684

Obrot

Krznar Ivan Kneht v Ljubljani Marilja trg 1, IV. nadst. se viječne priporočila za popravila 12747

V Rožni ulici 19

izdelujem in popravilam odeje s vato, puhom ali volno. 12109

Preselitev

Cenjenemu občinstvu viječno napovedam, da sem svojo bivališče na izseljevanje preselila iz Škofje ul. 17 na »Bisignat« v vilo »Rotnika« ter se nadalje priporočam za cenj naročila. — Gorican Marija. 12742

»TRIBUNA« F. B. L.

Tovarna strokovna in strokovna Ljubljana, Karlovska cesta 4. 12742

Čas je zlato!

Pred nakupom ogledajte si veliko izbiro po najnižji ceni. Dvokolesni raznih modelov. Motorice več vrst. Svalnih strojev najnovejše tiskalnice. Orotskih vozičkov. Spornih vozičkov. Igralnih vozičkov. Triciklov. Skiro. Holenderjev. Orotskih avtomobilov. Stole za učne hote. Tricikle za prevoze blaga. Dele za vaskovratne stroje in kolosa. Pnevmatika itd. Ceniti franke. Prodaja tudi na obroke. V posredni oddelku se sprejemajo vse popravila. 12742

Čas je zlato!

Pred nakupom ogledajte si veliko izbiro po najnižji ceni. Dvokolesni raznih modelov. Motorice več vrst. Svalnih strojev najnovejše tiskalnice. Orotskih vozičkov. Spornih vozičkov. Igralnih vozičkov. Triciklov. Skiro. Holenderjev. Orotskih avtomobilov. Stole za učne hote. Tricikle za prevoze blaga. Dele za vaskovratne stroje in kolosa. Pnevmatika itd. Ceniti franke. Prodaja tudi na obroke. V posredni oddelku se sprejemajo vse popravila. 12742

Klavir

kratak, dobro ohranjen prodam. Kocakova ul. 12. Maribor. 12708

Klavir

dobro hranjen, poceni prodam. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 12734

Planino

prav dober, ugodno prodam Čeršovec, Gradisce 8 b II. nadst. 12738

Lep gramofon

salonski s stojalom in 29 ploščami prodam za 750 D. Pogleda se lahko pri Poset, Miklošičeva c. 4. 12731

Živali

Mallh kokoši (Zwerghennen) kupim nekaj komolov. Pismene ponudbe na Buttlar, Pisce pri Brezicah ob Savi. 11737

Morskih prešičkov

dolgodolnih, angarske pas kupim nekoliko komolov. Cenj. pismene ponudbe na Buttlar, Pisce pri Brezicah ob Savi. 11736

Istrski brak

valed opusa večjega lovšča napredaj za 700 Din. Cenj. vprašanja na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Brak«. 12476

Domače zalce

distokrvne, najboljši pasem kakor: Krasodolke, roko-sajce, mladice v starosti 2-3 mesecev prodaja po najnižji ceni »Strokovni klub za gojenje domačih zalcev, Kamnica pri Mariboru. Narodna avtorizacija Frane Adamičine. Serbova ulica 111, Maribor. Za odgovor je priložiti znamko 1 Din. 12678

Kanaček

se je ujel 8. 1. m. Lastnik ga dobi pri A. Levčar, Glinčaka ul. 9. 12750

Žive domače miši

kupim o po 3 Din komolov. Posrednik naj pošlje v Ljubljani (šentpeterska vojašnica), Ljubičeva ulica št. 2/1. 11881

Vdovec

DANES OTVORITEV HOTELA „BELLEVUE“

Genjenemu občinstvu naznanjam, da otvorim danes v nedeljo 12. maja hotel „BELLEVUE“, ki je na novo opremljen in popolnoma restavriran. Vodal ga bom osebno in jamčim za prvo-vrstno kuhinjo. Dobra domača hrana, izbrana in pristna štirerska, dolenska in dalmatinska vina! Dopoldanski in popoldanski koncert ob nedeljah in praznikih ter ob sredah in sobotah popoldne.

987

Priporoča se **PERO ŠTERK**, hotelir in restavrater

Morsko kopališče Sutivan

na otoku Braču (Dalmacija)

Prekrasna lega, južna vegetacija. Kopališče na plaži s ka-binami. Penzija (hrana in soba) 68 Din dnevno s turističkim posteljo 53 Din dnevno.

Informacije daje uprava Hotela „Vesna“ Sutivan. 5597

Najpopolnejši Stöwer šivalni stroji

za šivilje, krojače in čevljarje ter za vsak dom. Preden si nabavite stroj, oglejte si to izrednost pri trdnosti

Lud. Baraga, Ljubljana.
Šelenburgova ulica 6 I.
Izredna cena 15-letna garancija
Telefon št. 980.

DALMATINSKI

Ia Portland cement
svetovne znamke

„SALONA“ (Tour)

dobavljamo v juta in papirnatih vrečah

promptno iz naše tovarne

manjše količine pa iz našega ljubljanskega skladišča poleg
špedicije Ranzinger

„SPLIT“ d. d. za cement Portland
Masarykova cesta 23. 6368

Najboljši in najekonomičnejši elektromotorji

iz znanih čeških tovarn
Škodovi Zavodi v Plzinju
se nahajajo v velikosti 1/4 do
30 k. s. stalno v naši zalogi v
Ljubljani. — Obrnite se na:

Zastopstvo Škodovih Zavodov
Ljubljana, Šelenburgova ul. 7.
Telefon 2966. 97

Priporočamo Vam

Puch kolesa

ki so vedno najboljše!

Dobe se po solidni ceni, tudi na
obroke le pri turški

IGN. VOK.

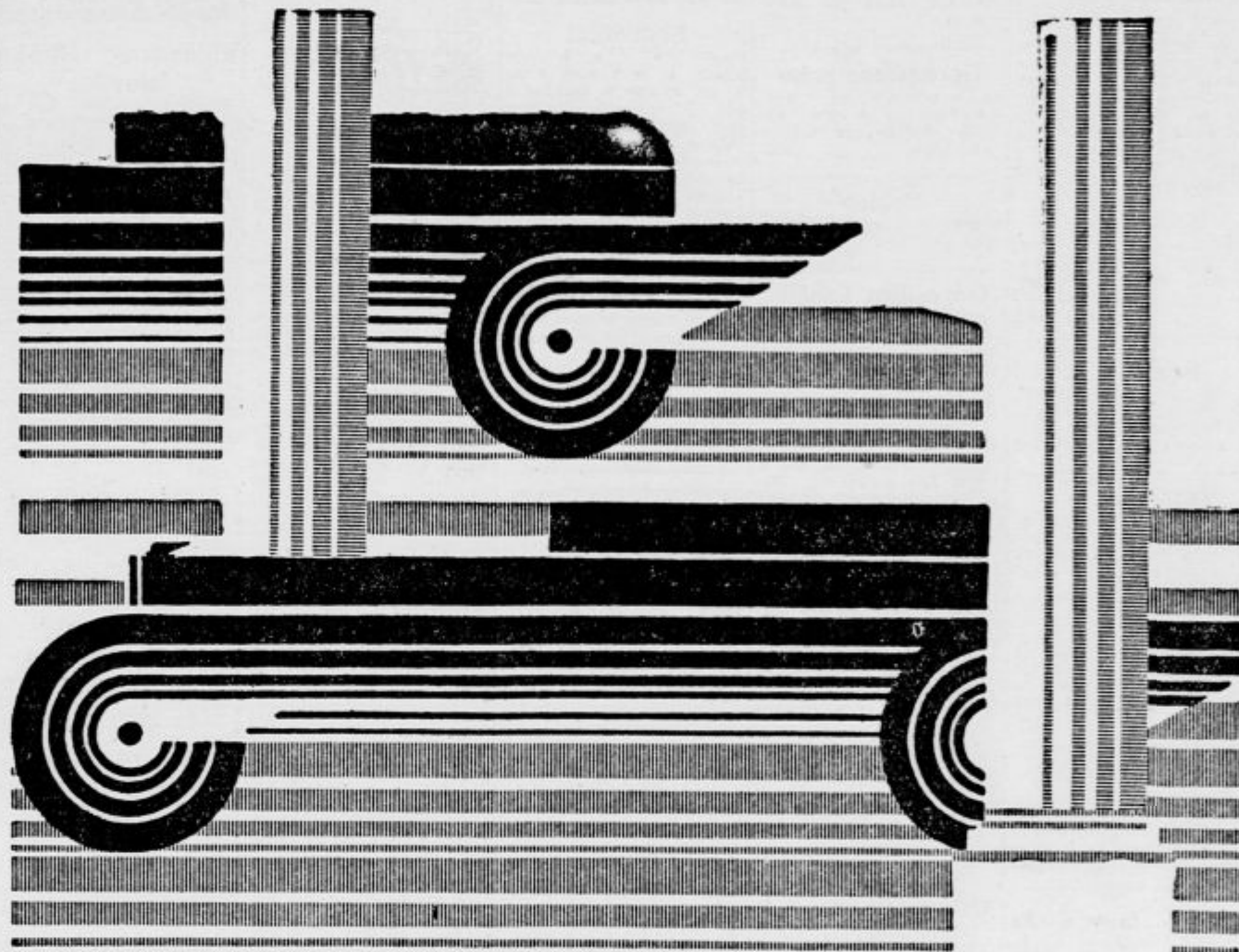
Ljubljana — Novo meso.

BOTOT

Edina zobna voda

katero je odobrila
Pariska Medicinska Akademija
Najstarejša tovarna sveta Ustanovljena l. 1753

REVOLUCIJA V LEPOTI AVTOMOBILA

Kakšen je to voz — z niskimi, harmoničnimi, linijami, kateri tako mirno hiti skozi besni veter s histrojsko od šestin-devet-deset, stodvanajst, stoosemdvajset kilometrov na uro? Kakšno je to ime na tem visokem, lepem hladilniku, obrobljenem z najozjim trakom, sijajne chromium-kovine?

Kakšen je to voz, čigar dolgi motorni pokrov se zliva z meh-kimi krivuljami njegove prostrane prikupljive karoserije, z velikimi, zgoraj zaokroženimi okni, z globokimi, elegantnimi blatniki. Kakšen je to voz, tako lep, tako očarljiv, tako zadovoljiv, in tako nenavaden? Chrysler! Preglejte ga pri zastopniku sedaj.

CHRYSLER! Tri velike kategorije Testilindskih voz, Chrysler Imperial, Chrysler '75', Chrysler '65'. Chrysler vseh tipov in cen! Zahtevajte kataloge.

CHRYSLER

GLAVNI ZASTOPNIK ZA JUGOSLAVIJO: W. H. SMYTH, BEOGRAD, ZASTOPNIŠTVA: LJUBLJANA: AMERICAN MOTORS LTD. ZA MARIBORSKO OBLAST-MARIBOR: AMERICAN IMPORT CO. Chrysler Motors Detroit, Michigan.

Svila za obleke:

foulard vzorč., šir. 90 cm m	Din 78.—	69.—
crêpe de chine, vzorč., šir. 100 cm	» » 128.—	92.—
crêpe de chine, vzorč., naj-težja kvaliteta	» » 148.—	138.—
crêpe georgette, vzorčast., 100 cm šir.	» » 158.—	148.—
crêpe de chine z borduro, šir. 130 cm	» » 225.—	186.—
crêpe georgette z borduro, šir. 130 cm	» » 195.—	159.—
pralna svila črtasta, šir. 80 cm	» » 39.—	39.—
pralna svila vzorčasta, šir. 80 cm	» » 68.—	59.—
surova svila, šir. 90 cm	» » 39.—	39.—

apaške rute svilene anaški šali svileni

d. nogavice svilene	Din 58.—	42.—
d. nogavice svilene flor	» 78.—	49.—
d. rokavice glaze	» 19.—	16.—
	» 19.—	17.—
	» 59.—	59.—

Za gospode priporočamo:

srajce vzorčaste iz najboljšega frenča z 2 ovratnikoma samo	Din 68.—
samoveznice, čista svila, za poletje	» 25.—
Klobuki v modnih barvah	» 75.—

Oglejte si kvaliteto blaga!
Zahtevajte vzorce! Pošljamo po pošti.

Foto- amaterji!

Najvišja
ortokromatičnost

visoka splošna občutljivost pri

ploščah in filmih
dosedaj nedosegljiva

Sivi lasje

so v resnici največji so-vratnik mladosti, a gotovo kvarijo lepoto vsake dame

«EXCELSIOR - HENNE» od dr. Dorsine & Cie., Pariz, barva las, perfektno in enako v vseh niansah Samo barvanje je tako lahko in enostavno za vsakega posameznika. Ne maže, roke, glave niti perila Popolnoma neškodljivo za lase in za uspeh vakuuma jamčimo Garnitura 36 Din

CENTIFOLIA, kozmetični zavod, Zagreb, Juršičeva 8

— Zahtevajte brezplačne ilustrirane prospekte! 226-8

Darila
za
firmance
po zni-
žanih
cenah

Ant. Kajfež, urar, Ljubljana
Miklošičeva c. 14 (nasproti Uniona)

Najboljši v materialu in kon-strukciji in najlepši v opre-mi so
šivalni stroji in kolesa
„Gritzner“ in „Adler“
za dom obrt in industrijo le pri

IOS. PETELINC

Ljubljana
vlog. Prešernova
spomeniki ob vodi
pauk vzeno brezplačno
Večletna garancija
Zahtevajte ponudbe

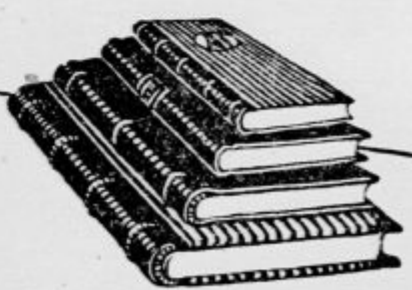

Strokovno izdelovanje in popravila vseh vrst
pil (turpija) in raspel po najnižjih cenah.
Zaloga vseh vrst

pil (turpija) in raspel

FIGAR I. Ljubljana, Gosposvetska cesta •
Vošnjakova ul. 6 v bližini restavracije
„Novi Svet“

Vsakovrstne trgovske knjige, štruce,
mape, noteze, herbarije od emalne knji-
žice, bloke, zvezke i. t. d.

nujnim po skrajno ugodnih cenah!
NA DEBELO — NA DRUBNO

Anton Janežič

LJUBLJANA Florjanska ul. 14
Knjižovnica in črtnica trgovskih knjig